דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל

יום ו', כ' בתמוז תשל"ג, 20 ביולי 1973 • גליון 14736 • השנה הארבעים ותשע

היום 16 עמודים וכן המוספים „משא" ו„דבר השבוע" • המחיר 140 אג'

היום ב„דבר":

• שליחותו המדינה של ואלוהים / חגי אשד • האמון המפוזת / אריה ל. אבנרי • הוקיסוף נפש בהקוטב / סדי פרוים • קיזות ישראל 1973 / אהרן מגד • הסובייטים עייפו מסאדאה / יהושע תדמור • „פרון — רמטכ"ל תנועת השחרור באמריקה הלאטינית", ביקור עם נציגי השמאל המרכז הפרוטסטי / ישראל נוימן • רחוק בא לביקור / שלמה גינוסר • מפנקסו של עולה: הגעתי הביתה / אנדריי קליר־נוב • קבורה / ז. דויד • ביטוח בריאות הנה / אהרן בקר • הצלחות דיפלומטיות — וכה הלאה? / דאן דניאל • שחמט ובדלים / עמ' 15.

מזג האוויר

המיל בעיבוד החוף וחם ויבש באזור ההרים.

הטמפרטורות הצפויות: ירושלים 22—32, תל־אביב 23—30, חיפה 25—32, עפולה 22—36, טבריה 21—34, נהריה 20—32, באר שבע 19—38, אילת 26—43, רמת הגולן 20—30, יריחו 24—41.

מחבל שפרץ „אל על" באתונה יצא לדמשק

...טונות יוון התירו לו מעבר חפשי לאחר ...יים על 15 בני ערובה

המחבל הפלשתינאי ונשקו הדרוך בידיו יוצא את מלון „אמליה" כשהוא מלווה באנשי משטרה יווניים. משך חמש שעות החזיק המחבל בבני הערובה בתוך המלון.

...נה (א.פ. יו.פ. ע"ה, ...אמש, סמוך לש־ ...תשע בערב מו־ ...הסדר הפשרה" בין ...ות יוון לבין המ־ ...ששבה בני ערובה ...בלב אתונה: המ־ ...קיבל זכות „מעבר ...מידי השלטונות ...ים ויצא מנמל ה־ ...של אתונה במ־ ...ווייתי שהיה בדר־ ...משק. בכך הסתיים ...דוש אירועים דר־ ...בבירת יוון, שב־ ...נבשל נסיון של ה־ ...לפרוץ למשרד ...ל" בעיר.

סיסקו ודיניץ נועדו לקראת חידוש הדיון במועה"ב היום

מאת ישראל לנדרס, סופר „דבר" בארה"ב

ואשינגטון, (מיוחד ל„דבר") — מועצת הבטחון עומדת לחדש היום את דיוניה על המזרח התיכון וההנחה היא, כי מבריה התחור ל־אישור, הצעת החלטה ש־תבלים את התביעה לנסי־גה ישראלית מכל השטחים הכבושים.

בפגישה שהתקיימה אתמול בין השגריר שמחה דיניץ לבין עוזר שר החוץ האמריקאי ג'וזף סיסקו במשרד החוץ הובהר, כי בסיבוב החדש של הדיון תתנגד ארה"ב לא רק לכל סיגור של החלטה 242 ולתוספות ולפירושים חדשים שלה, אלא גם לכל נסיון להפר את האיזון בין חלקיה. כלומר, ארה"ב תתנגד לכל נסיון להד־גיש אותם סעיפים בהחלטה הס־קובלים על הערבים — כגון ה־התנגדות לרכישת שטחים באמצ־עות כיבוש — תוך כדי התעלמות מחלקים אחרים של ההחלטה מנו־במבר 1967.

בשלב זה מתברר, כי ארה"ב עדיין איננה מוכנה ל־התחייב להפעיל את זכות

הוטו שלה, משום שעדיין לא ברור מה יהיה נוסח הצעת ההחלטה שתתגבש ב־יוזמת מצרים, אבל אפשר להניח, כי ארה"ב לא תירתע מהפעלת וטו על הצעת החלטה קיצונית ב־ניסוחה, שתשנה את החלטה 242.

מאת חגי אשד, סופר „דבר"

בדיקות המכינות לדיונים בניו־יורק נמסר, כי הבריטים מנ־סים לגבש הצעת החלטה לסיכום הדיון המזרח־תיכוני במועצת הב־טחון תוך הפגשת האפריקאים עם המצרים שיתנו את השכמתם מראש. המאמץ הבריטי מכוון למ־ניעת וטו אמריקאי. הוך הכבעה דעתם של המצרים. אך לפי שעה לא ידוע כי האפריקאים עומדים להם יד לכך.

ההצעה הבריטית כתבונת, כי בראה, להפריד בין החלק האופר־טיבי של ההצעה, אשר יקרא ל־ביצוע החלטה 242 כפי שהיא, אבל המבוא העקרוני שלה יאזכר את הכיר יארינג מפברואר 1971 בנוסח „הצגת העובדים" הבור־כית, אשר בה היא קוראה לנסי־גה ישראלית מכל שטח מצרים.

ישראל תראה גם ב„הת־הכמות" זאת נסיון לשנות את ההחלטה 242 על־ידי המבוא שצריך לשמש מעין הנחיה לביצוע ההחלטה וכך היא עלולה לכבול את ידיו של מזכיר או"ם ד"ר ואלדהיים כאשר יבוא לבי־קור באיזור.

בינתיים נודע, כי האזו ויוגו־סלאוויה בעבודת הצעת החלטה קיצונית יותר נגד ישראל, אשר הקרא לנסיגה ישראלית מכל ה־שטחים ואסר תגנה את ישראל על אי־ביצוע החלטות העצרת ב־מועצה הבטחון. כן הטיל הצעת החלטה המזרח־תיכונה על ישראל את האשמה למצב הקיים באיזור ותקרא להכיר ב„זכויות הלגיטימיות של העם הפלשתי־נאי".

הפיצוץ הצרפתי „תוך שעות"

פאריס, (ע"ר). — במקורות שונים נמסר אתמול כי צי־פת מוכנה „תוך שעות" לפי תוה בתכנית הניסויים הגר־עיניים שלה.

הוגת השיתור הצרפתית לכתית „פראנס אנטר" מסרה כי צרפת עמדה לפתוח סדרה הגרעיניים באוקיאנוס קט „עוד ביום ה'".

כולינגטון בירת ניו־זילנד נמסר, כי בטוס צרפתי חג אתמול בגובה נמוך כצל לספינת המחאה הניו זילנדית „אוטאגו", שצה בה התכוננה לתפוס עמדה במרחק קטן בתוך למים הטריטוריאלים הצרפתיים, סביב לאזור הניסויים באיי מורורואה.

השיחות עם השוק נסתיימו בלי הסכם

מאת זאק מוריה, שליח „דבר"

בריסל, (מיוחד ל„דבר"). — נציגי ישראל והמועצות ה־שוק האירופי סיימו אמש שני ימי דיונים בבריסל מבלי ש־הושגה הסכמה על עקרונות היסוד של הוזה סחר בין ה־שוק למדינות הים התיכון.

משלחות הצדדים החליטו לחדש את הבגעים בעוד הדשיים ו־במגמה להשלים את סיכומי ההסכ־גה לפני המועד האחרון שנקבע ל־חתימה על ההסכם — 31 בדצמבר השנה.

הקבלה לביחים עם ספרד

הילוקי הדעות שהתגלעו בשי־חות היומיים האחרונים מקבי־לים בפידה רבה לאלו שהתגלעו בשיחים בין נציגי השוק לבין ממ־שלת ספרד: בשים כזה התנהל ב־שבוע שעבר בבריסל וגם הוא הס־תיים בלא סיכום שיתקבל על דעת שני הצדדים.

נמסר, כי ועדת השוק הוגבת בישראל להסכים לקבוע את 1 ב־יולי 1977 כ„תאריך הגבולי" ל־הסרת „הגנות המכסיות" של יצוא כוכבים חקלאיים ותוצרתם מ־מדינות השוק לישראל. המשלחת הישראלית הציעה להנהיג ב־כקום זאת תכנית הדרגתית להסר־רת „הגנות המכסים", כאשר ב־שלב הראשון יוסרו רק 60 אחוזים של שיעור ה„הגנה". לפי ההצעה הישראלית ילכו ויוקטנו שיעורי המכסים באורח הדרגתי עד לכף שנות ה־80.

השוק: העסקיות ישראל בשהנות דיה

הדעה הרווחת בקרב נציגי ה־שוק המנהלים את הבי"ם עם ישראל היא, כי התעשיה הישרא־לית כבר מפותחת דיה, כדי ל־התחרות — ללא הגנה — עם התעשיות המערב־אירופיות. עם זאת כוכבים נציגי השוק לאפשר לתעשיה הישראלית פרק זמן נו־סף של „התמזגות בחסות הומות המכס", ואולם לא לתקופה כבד־ (המשך בעמ' 2, טור 3)

אלון יוצא היום מביה"ח

החלים מהתקף־לב קל

סגן ראש־הממשלה ושר החינוך והתרבות יגאל אלון, יצא היום מבית־החולים לאחר שהחלים מהתקף־לב קל. מצבו הגופני טוב באופן רשמי, ללא כל הגבלה רפואית. לחזור לפעילות ציבורית מלאה — זאת מסרו פרופ' הנרי נויפלד, מנהל מכון הלב ודר' ב. שני, מנהל המרכז הרפואי.

השר אלון אושפז בשיבה לספיל שבלד ביום ה' ה־28.6.73. סיבת האישפוז היתה כאבים בחזה הבטן. כיבכה לאחר תחילת ה־אישפוז הופיעו סימנים אלקטרו־קרדיוגרפיים. אשר חלפו במהירה. בדיקות המעבדה וההתפתחות בתרשים ה־אלקטרוקרדיוגרף העידו על התקף־לב קל.

ביום השני לאישפוז, הופיעו כאבי החזה כלהיים שיכויים בתר־שים האלקטרוקרדיוגרף. בדיקות המעבדה וההתפתחות בתרשים ה־אלקטרוקרדיוגרף העידו על התק־ף־לב קל.

במהלך האישפוז היה התקין הפ־לוסין. לא היו כל הפרעות קצב. לא היתה אי־ספיקת לב ולא היו סימנים בלתי־קינים.

לאחר מכיתה קבלה יחזור השר לעבודה.

הבייכה שעלה הוטל להמליץ בפני עבודת ארים על במדים נגד השירות, מהרה שלטום באקשר ליגוי בזמן מבטנה כ־דר.

30,000 לובים חצו במסעם הגבול המצרי

מאת סופר „דבר" לענינים ערביים

בשעות הלילה החלו מאות כלי רכב לוביים, המשתתפים ב„שיירת ה־איחוד" לעבור את הגבול למצרים ועדיין לא ברור האם ייענה קולונל קזא־פי לדרישה המצרית ל־הסתפק בעריכת עצרת בעיר החוף מרסה־מטרוח או יורדה לאנשיו לנוע בכיוון קאהיר.

קזאפי גם לא הגיב בינתיים על הפרוטוקים המצריים בנוגע ל־תבניות האיחוד ההסכם, שכביכול כבר הושג בעניין זה בינו לבין הנשיא סאדאת.

השיירה הלובית הלכה ונד־לה ככל שהתקרבה לגבול ה־מצרי. לאחר צאתה מבנגאזי מנתה השיירה כאלף כלי־רכב וכ־30,000 אנשים.

המצרים, מצידם, שיגרו בשעת הערב משלחה רמת־דרג לברסה מטרוח, כדי לקדם את פני השיי־רה. בין היתר הגיע לציר על הפנים המצרי מבדוח סאלם, ע־תפקידו לפקח על סידורי הבטחון.

הדרך מרסה־מטרוח בשיי־רה עיקור להשתתפי השיירה, תוך הסבר כי מטרתה היא „לסלק את כל המכשולים — אמיתיים או מדומים — מדרך האחדות".

אין ספק, שהמצרים מנסים כעת למנוע התנגשות עם השיירה ולכן הדיעה, כי לא יפריעו לבאים לעבור את הגבול ליד סולום. אבל מצרים ברם הכוונה כיצד תני־הג אם יבצו ההולכים להמשיך ממרסה מטרוח בכיוון לאלכ־סנדריה ולקאהיר.

טקס אפור נעל המכביה התשיעית

מאת אהרן להב, סופר „דבר"

1800 הספורטאים, משתתפי המכביה הי"ט ב־27 ארצות, נפרדו אמש באיצטדיון הלאו־מי ברמת־גן מקהל הרבבות, הם שמעו דברי שר החוץ אבא אבן את „ברכת ממשלת ישראל", שקראה לספורטאים היהודים לשוב במבירה בעליה ולהת־ראות במכביה הי"10.

במבחן הכדורגל הבין־ארצי, שחתם את הפעילות הספורטיבית במכביה, ניצחה נבחרת ארגנטינ־אה ישראל בשער 1:2 (0:1).

טקס הנעילה היה קצר ואפור. רק מעטים מבין הספורטאים ה־אורחים ביצלו את ה„רונדו" הגו־טרתי, שעליו הבריח האחראי על הטקס, כדי להכניס סמבוליות ד־היים לטקס שהתנהל בציפיות וב־צלתיים.

ב־6.30 לפנות ערב, כיוך לאחד כניסתם של יו"ר הכנסת ישראל ישעיהו, שר החוץ אבא אבן וסגן יו"ר הסתדרות־הציונית ה־ביהוד לאומי ווליו דואמה בגרבוניה — ניתן האות לפתיחה.

הדישה מהדיקים

המכבלות היו פוזרות ביציעים שמצאו ביוזם הכבד וצם כתן (המשך בעמ' 2, טור 2)

חוסיין: בורגיבה בגד בעניין הפלשתינאי

רבת־עמון, (א. פ.). — ה־מלך חוסיין תאשים אתמול את נשיא תוניסיה חביב בורגיבה ב„בגידה בעניין הפלשתינאי". זאת גינה בתוקף את הצעתו של בור־גיבה בדבר הקמת מדינה פלשתי־נאית בגדה המזרחית של הירדן.

אשה חשודה בחבלה בירושלים

מאת טוביה מנדלסון, סופר „דבר" בירושלים

קלסתרון של אשה כ־בת 40, החשודה בהנחת מטען־החבלה שהתפוצץ אתמול בשוק מחנה יהו־דה, הורכב אתמול על־ידי חוקרי משטרת ירו־שלים. מהפיצוץ שאירע ב־10.30 בבוקר נפצעו חמישה אנשים. תוך זמן קצר עצרה המשטרה 130 איש ובמשך היום שוח־ררו רובם. להוציא 11

אנשים שנשארו במעצר לחקירה נוספת.

אחרי הפיצוץ הגיעו למקום שר המשטרה, ראש עיריית ירושלים, מפקד המחוז הדרומי של המשטרה ומפקד מרחב ירושלים. כן הגיעו למקום הפיצוץ כוחות משטרה מתוגברים ואנשי משמר הגבול. דרכי היציאה מירושלים (המשך בעמ' 2, טור 8)

מינטוף נגד שיתוף ג. מאיר בדיוני ראשי האינטרנציונל

דרג הייצוג בוועידת מלטה יהיה כנראה נמוך

מאת דן פתיר, סופר „דבר"

ראש ממשלת מלטה ומנהיג מפלגת העבודה בה דום מינט־וף הבהיר, באמצעות נציגו ב־לשכת האינטרנציונל הסוציא־ליסטי למנוע מראש ממשלת ישראל גולדה מאיר, שהיא גם סגן יו"ר האינטרנציונל הסוצי־אליסטי, את השתתפותה בי

התייעצות של מנהיגי האינ־טרנציונל בנושא המזרח התי־כון. הוא הציע לקיים התייע־צות זו בעת ההתכנסות מועצת האינטרנציונל הסוציאליסטי ב־מלטה, בראשית החודש הבא.

רוב הנציגים בלשכת האינטר־נציונל, שהתכנסה בשבוע שעבר בלונדון דחו בתקיפות את תביעת נציג מלטה ובתחו עליו ביקורת שהולה הבעה כזאת. נציגי גר־

מניה, בריטניה, אוסטריה ואח־רים שללו את הצעת מלטה והני־ארו אותה כמנוגדת ובלתי מת־קבלת על הדעת. נציג מלטה, במידה, המגנן בפני הביקורת, בטענה שאין זו הצעה שלו אלא של לפי „הוראה בגבוה" ב־מלטה.

נראה שהצעה זו מקורה ב־רצונו המיוחד של רוה"מ מינטוף לשמש גורם מרכזי בגישור בין אירופה לבין ה־עולם הערבי...

האזינו
לתכנית
„משימה בלתי גמורה"
בשבת 21.7.73
בשעה 12.05
בגל א' של קול ישראל
בזכ"ל ההסתדרות
יצחק בן־אהרון
יכוחה על הנושא
הראיה הבטחונית
ב־25 שנות המדינה
העורך: דוד ויזר

ההתאחדות העולמית החקלאית
המרכז החקלאי
האיגוד הארצי של הפועלים החקלאים השכירים

אל: חברי מרכז האיגוד לפועלים חקלאים שכירים.
מזכירי האגודה, ופועלים חקלאים שכירים.
הנכם מוזמנים בזה לישיבה של מרכז האיגוד הארצי של הפועלים החקלאים השכירים, ומזכירי האגודה לפועלים חקלאים שכירים.
ביום ראשון 22.7.73, בשעה 9.00 בבוקר, בבית הפועל החקלאי, בבית דגן.
סדר היום:
1) בחירות להסתדרות 11.9.73.
2) בפעל הפועלים.
3) שונות.
החברים מתבקשים להתפנות מכל עיסוק אחר, ולהשתתף בישיבה חשובה זו.

הסתדרות הכללית... מרכז הפועלים החקלאים
הועדה הכלכלית
ישיבת הועדה הכלכלית
תתקיים ביום ראשון, כ"ב תמוז תשל"ג, 22.7.1973, בשעה 19.00 באולם הישיבות של הוועד הפועל של ההסתדרות, תל־אביב.
סדר היום: ...

תכנית השבוע

בשעה 7.00 בערב — ...
בשעה 9.30 בערב — „בלט בידור" עם ...
בשעה 7.30 בערב — ...
בשעה 4.00 אחה"צ — ...
בשעה 7.00 בערב — ...
בשעה 7.15 בערב — ...
בשעה 9.30 בערב — ...
בימים 22.7.73—26.7.73 ... 10.00—13.00 ... 16.00—21.00 בערב.

מועצת פועלי ראשון־לציון
מחר, מוצאי שבת (21.7) בשעה 8.00 בערב
תתקיים
עצרת הרצל ביאליק
בית ההסתדרות ... ראשון לציון.

טיולי ברנר

בדיון לשכת מפלגת העבודה

קריאה לג. מאיר להירתם למסע הבחירות להסתדרות

מאת סופר „דבר" לעניני מפלגות

קריאה להנהגת מפלגת העבודה להירתם למערכת הבחירות להסתדרות, עמדה במרכז דיונה של ישיבת מפלגת העבודה אתמול, בה השתתפותה של ראש הממשלה גולדה מאיר ואם כי היא לא השתתפה בפועל בדיון, נוצר הרושם, כי אכן יתגייסו אישי הנהגת מפלגת העבודה למערכת בחירות זו.

קריאה זו הושמעה על ידי יו״ר הנהלת הקואליציה ח״כ משה ברעם ועל ידי ראש צוות אירגון מטה הבחירות של מפלגת העבודה ח״כ אברהם עופר, אשר ציינו כי חיוני ביותר הדבר שאישי ההנהגה — ובמיוחד ראש הממשלה — יירתמו למערכת בחירות זו. נמסר, כי ח״כ עופר הוסיף כי הדבר חיוני עכן כל מצביע צריך לדעת כי הצבעתו חשובה גם בעיניה של ראש הממשלה, והוא עמד על כך, שעל מפלגת העבודה לגייס לפחות 750 עד 800 אלף בוחרים בפועל לבחירות להסתדרות. כן נמסר כי ח״כ מ. ברעם תבע לנהל מיתקפה כוללת על גח״ל בבחירות להסתדרות ויצא נגד ה„בלקניזציה" של ההסתדרות".

ג. מאיר לא השתתפה בדיון

נמסר כי ראש הממשלה אשר נכחה רק בחלק מהדיון, נמנעה אתמול מליטול את רשות הדיבור והאזינה לחלק מהרצאתו של מזכ״ל ההסתדרות י. בן־אהרון, אשר כמה ממשתתפי ישיבת הלשכה תיארו אותה אמש כמתונה מאוד. כן נמסר כי ראש הממשלה הסתפקה רק בכמה קריאות ביניים קצרות, ובאחת מהן — בתגובה על דבריו של ח״כ א. עופר כי האוכלוסיות של מפלגת העבודה יכולות בהחלט לשכנע את הבוחרים — העירה ראש הממשלה כי „קודם כל צריכים לסבר לדעת מה היא האמת האחת מלנר".

בדיון, שנפתח על ידי מזכ״ל המפלגה ח״כ א. ידלין, השתתפו בין השאר גם מ״מ מזכ״ל ההסתדרות י. בשל, מ״מ ראש המרכז לאיגוד מקצועי י. השצ׳ינא, חבר הוועדה המרכזת י. שפירא ומזכיר מחוז תל־אביב של מפלגת העבודה ד. בן־מאיר.

בסיכום הדיון נתקבלה ההחלטה הבאה:

נוסח ההחלטה

„לשכת המפלגה קוראת לכל חברי מפלגת העבודה להתלכד לפעילות לקראת מערכת הבחירות להסתדרות, לכנסת ולרשויות המקומיות.

„זוהי מערכת בחירות אחת רצופה נאמר בהחלטה, ובה יוכרע לבירור ולהכרעה הבעיות והאתגרים העיקריים העומדים בפני המדינה ותנועת העבודה בשנים הבאות. במרכז מערכות הבחירות יעמדו הישגי המדינה וההסתדרות בכל התחומים וכן תכניותנו בדבר השינויים והתיקונים הנדרשים כדי להתגבר על עוני ופערים חברתיים וכדי לעצב בישראל חברה איתנה וצודקת. על יסוד תוכניתנו וההישגים נפנה אל הציבור להמשיך ולתת בנו את אמונו.

„המפלגה על כל שלוחותיה תתגייס במסגרת המערך לבחירות להסתדרות במגמה להגביר את כוחה של ההסתדרות במילוי תפקידיה: בנין המדינה, ביצור כלכלתה ועיצוב החברה הישראלית ברוח הערכים הציונים סוציאליסטים. וכן במגמה של חיזוק ליכודה וכוחה של ההסתדרות בהגנת עניני העובדים המוני העם.

„המפלגה תרכז את מאמציה בעיקר להתגבר על הכוחות העויינים לתנועת העבודה ודרכה בעם ובמדינה. ליכודה וחיזוקה של ההסתדרות בהנהגת המערך הם הערובה להמשך המפעל החלוצי ההתיישבותי ולהבטחת משענת איתנה למאבקה המדיני של ישראל.

„המפלגה תשקוד על עצמאותה של ההסתדרות, על אחריותה של ההסתדרות למשימותיה של המדינה ועל שיתוף פעולה מלא ואחריות הדדית בין שליחי המפלגה בכל הבגזרים — בהסתדרות, בכנסת, בממשלה ובשלטון המקומי".

מזכיר המפלגה ח״כ אהרן ידלין אמר לאחר אישור הסכם, כי במצע המערך אשר יוכן תבוא לידי ביטוי התכנית המפורטת של המערך. וצוות המצע בראשותו של ח״כ א. ידלין מתכנסת היום לישיבתו הראשונה.

בן־אהרון: להתלכד בפתרון הבעיות

מזכיר ההסתדרות הה׳ יצחק בן־אהרון פתח את הדיון. הוא אמר, כי מלבד גילויים שוליים ברוח העבודה שהמערך ינהל בצורה נאמנה את ההסתדרות ואת עניני הפועלים ביד רמה, ולפי המוצעים של המערך והחלטות הועידה ה־11 של ההסתדרות. הבירכות ההסתדרותיות, המתמקדת בשאלות חברתיות סוציאליות ובמדיניות המקצועית לגבי השכירים. בתחומים אלה יש הישגים רבים, אולם אין אנו יכולים לעמוד רק על ההישגים ועל המערך להתלכד בעתיד בפתרון הבעיות שלא נפתרו עד עתה, תוך התמקדות בשני אתגרים: סתימת הפערים בין הון לבין עבודה והעמקת השוויון בין השכירים לבין עצמם.

הקומוניסטים בירדן מציעים חזית עם „פתח"

מאת סופר „דבר" לעניינים ערביים

המפלגה הקומוניסטית הירדנית הודיעה את פעילותה ב„פתח" ויתר אירגוני המחבלים לכונן עמה „חזית לאומית" משותפת לשם ביצור המאבק בתוך השטחים שבידי ישראל.

הבטאון הפנימי של המפלגה — „אל־קאעידה" — כותב, עם זאת, את התנאי שהמחבלים יקבלו בני עקרונות כמצע „החזית":

מאבק להחזרת השטחים שנכבשו ב־1967 והחזרה להגדרה עצמית של העם הפלשתינאי והחזרתו למולדתו.

הבטאון מדגיש, כי הקומוניסטים הם כרגע הגורם היחיד, המקיים רשת של תאים ברחבי הגדה המערבית ולפיכך, חייב להיסגר להם תפקיד מרכזי ב„חזית" המשותפת המוצעת.

כזכור, החליטו אירגוני המחבלים בעת ועידתם בקאהיר בראשית השנה על הקמת „חזית לאומית" בשטחים, בשיתוף גורמים אחרים, כמו המפלגה הקומוניסטית. אך כאן לא הוקצה התקדמות של ממש בתחום זה.

ברה״מ החליטה על ענישת חוטפי מטוסים

מוסקבה, (א.פ.). — במוסקבה ננעל אתמול כנס בן שלושה ימים של המומחים העולמיים. בישיבת הפעילה אושרה הצעה לחקיקה לענישה של חוטפי מטוסים, על פי ההצעה שאושרה אתמול כל צפוי חוטף מטוס לעונש מוות, אם נפגעו במהלך החטיפה נוסעים או אנשי צוות. הנוהג הבינלאומי המצוי לחוטפי מטוסים היא מאסר של עד שנים.

שני הימים האחרונים של דיוני הכינוס הוקדשו לשיטות דיונים בנושאים כלכליים ו־1511 צירי הקונגרס „רשמו לפניהם" את הישגים הבולטים של תעשיית הבנייה של ברה״מ בשנים האחרונות.

[illegible]

ברה״מ תשגר לוויינים למאדים

לונדון, (עי״ר). — ברה״מ מוכנה לשגר בימים הקרובים שניים או שלושה לוויינים למאדים — אמר אתמול בוסמנים בפרסים. [illegible] גם הלילות באוירה.

באו ניסוי שלושה קוסמונאוטים בסובבו לפני שני ימים בהנהגת החלל „סאליוט", לא מבין קוסמונאוטים אחרים בחלל. הלילה „סאליוט" אחרת, התפרקה, כפי הנראה במסלול מסביב לכדור־הארץ באפריל השנה, לפני כי קוסמונאוטים יוגרו אליה.

43 איש נספו בנפול אוטובוס לנהר בצרפת

דיז׳ה, צרפת, (רויטר, עי״ר). — 43 נוסעים נספו שלשום כאשר אוטובוס־תיירים בלגי שנהגו איבד את השליטה על ההגה בזמן ירידה תלולה בהרים — התדרדר מעבר אל הנך נהר דרבאב. [illegible] — ניצלה.

המשטרה מסרה אתמול, כי 41 מבין 43 הנספים בבר [illegible] בעקבות גשמים במורדים.

אחד מניצולי האסון, אלבר דוב בן 45, מבלגיה, סיפר כי היה ריח של שריפה לפני שהאוטובוס נפל במימי הנהר. כאשר שוחרר אתמול מבית החולים סיפר: „בעת הירידה הבנו כי האוטובוס נוסע מהר מדי ומספר נוסעים צעקו אל הנהג אלבר, אל הכבהות. היה זה אז שראיתי ריח של שריפה מכיוון הריצפה והבנתי כי לנהג קרה קציבא".

דבר
DAVAR دافار
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מנהל המערכת אליהו אגרס
מנהל כללי גדעון טאמן
המו״ל — „דבר" בע״מ
נדפס בדפוס „דבר" בע״מ
המערכת והמנהלה: תל־אביב, רחוב שנקין 45, ת.ד. 199, טלפונים 246251 (4 קווים).
סניפים:
תל־אביב, בית „דבר", רחוב שנקין 45, טלפון 246251.
ירושלים, מערכת ומנהלה, רחוב הלל 6, טלפונים: 223253.
חיפה, רח׳ הנביאים 27, טלפונים 442111—2—3

משלחת סובייטית תבקר בארץ

מאת סופר „דבר"

משלחת מברה״מ מטעם „ברית החברות הסובייטית", שמטרתה קשרי ידידות ותרבות עם ארצות חוץ, עומדת להגיע בראשית החודש הבא לישראל, כאורחת „אגודת הידידות ישראל—ברית המועצות".

המשלחת הבאה שלושה חברים: ג. איבנוב, פרופ׳ באוניברסיטת מוסקבה, שהוא גם יו״ר המשלחת, הסופר ד. דוברובין ויו״ר „ברית החברות הסובייטית" ברפובליקה הליטאית פ. פטראוסקאס מווילנה.

המשלחת תשהה כאן עשרה ימים ותפגוש עם אישים, אירגונים, וכוהדות חברים.

סגן נשיא מועצת הפיקוד המהפכנית של עיראק צדאם חוסיין, אישר כי ההסכם שהושג ביום ג׳ בין מפלגת ה„בעת" השלטת לבין המפלגה הקומוניסטית בעיראק היה „מלא ומפורט".

טקס אפור

(המשך מעמ׳ 1)

האות, הן נגעו כלפי במטה הדואר ועברו את תעלת המים על פני גשרים שהותקנו במיוחד.

תזמורת צה״ל הנעימה בלחני קרב ועם תום הגלישה כוחות־צי ים — צוות המשלחת לכרכז בר הדיא. הושמעה התקווה, ולאחריה הביא שר החוץ את ברכת ממשלת ישראל למשלחות ואמר לאחר מכן הכריז נשיא מכבי השלום נחום הת על נעילת המכביה ה־9 וקרא לספורטאים להתראות במכביה העשירית.

דגלי כל המשלחות נקראו אל במת ההצבעה. כאשר סרק כוד עבית, יו״ר הוועדה המכבית של המכביה ה־9, מסר את הדגלים בפסי בר כחולים־לבנים. האיר באיצטדיון עוכבם, שלהי עה חברי מכבי צעיר הורידו כי על התורן הגובה את דגל המכביה והעבירוהו למשמרת להוגת ריעזן המכבית יוסף יקותיאלי. באותה עת כבתה אש אש התמיד על המבוקקים טורקה ב־ בכל עצרת יפי המבוקקים על כן ביוחד, בחלקו הדרומי של האיצטדיון תל־אביבי.

קרוב לשבע בערב הוכרז על „הרגנה" כאשר המשלחות הוחזו לבכביהם בהליכה פסטיבלית. אך שלא כבמכביות הקודמות, היה ה„דינה" הסר חדוה כברוב הספורטאים כמהרים להספס בקום כדי לחזות בטקס הכרזה. (פרטים על המכביה ראה בעמודי הספורט).

ממשלת קפריסין מציעה טיפול רפואי לגנרל גריוואס

ניקוסיה, (עי״ר). — דובר רשמי בניקוסיה אמר אתמול, כי ממשלת קפריסין מוכנה להושיט סיוע רפואי למנהיג המחתרת הגנרל גיאורג גריוואס, לאחר שנמסר, כי הוא לוקה בסרטן בלוטת הערמונית וסובל מלקויים במעטפת הלב.

הדובר סירב להגיב על ידיעה, לפיה גריוואס חולה קשה. עם זאת אמר, כי „הממשלה מוכנה להציע לגנרל גריוואס טיפול רפואי". מקורות מוסמכים אמרו שלשום, כי גריוואס זוכה לטיפול רפואי מיטבי של רופא מניקוסיה וכי קיבל טיפול סדיר גם במרפאה בניקוסיה ובבתים פרטיים בלימאסול ובקירניה.

שיחות השוק

(המשך מעמ׳ 1)

שכת כמו זו שמציעה ישראל. נראה, כי נציגי השוק גם הושיבו בתגובתה של ישראל להשוות את התקשרותה עם השוק לאלו של שלוש מדינות המגרב, הנחשבות כבריטניה ל„בנות חסות" של צרפת. החשש הוא מפני התנגדות צרפתית תקיפה להשוואה כזו, שעלולה להתבטא ממנה גם בשכפויות כלפיות. (ההחלטות בדבר קבלת חברות חדשות וחברות נספחות לשוק האירופי — חייבות בהסכמה פה אחד של כל החברים).

משקיפים בברכזי השוק מצפים, כי ועדת הבו״ם של השוק אינה מתכוונת לחזור בה מן ההצעה המקורית שהוצגה לישראל משום זהם שמציעים, כי אל לה לישראל לקוות שמבטלו החודשים שנותרו עד לחידוש הבו״ם — הוא „סירבוב" בעמדותיה של משלחת השוק האירופית. בהקשר זה מזכירים את העובדה שתוך ימים ספורים יוצאת הפקידות הבכירה בברכזי השוק לפגרת הקיץ שנמשכת למעלה מחודש ימים ובתקופה זו ספק אם יתקבלו הבצעות החדשות בבריסל.

ברור, שסיבוב המגעים הבא — שיתקיים ב־1 באוקטובר — יהיה מכריע, שכן ועדת הבו״ם של השוק התחייבה לדווח למועצת השרים של השוק על המגעים עם מדינות המזרח התיכון, וכבר נקבע תאריך להגשת הדו״ח של ועדת הבו״ם: ה־15 באוקטובר.

בהודעה משותפת שפורסמה אמש לסיכום שני ימי הדיונים הודגשה המידה הרבה של ההסכמה שנתגלתה בשיחות ובוזכרים עם זאת, הבדלי ההשקפות אשר להה־הזכנית של הכרת העריכי הבזן.

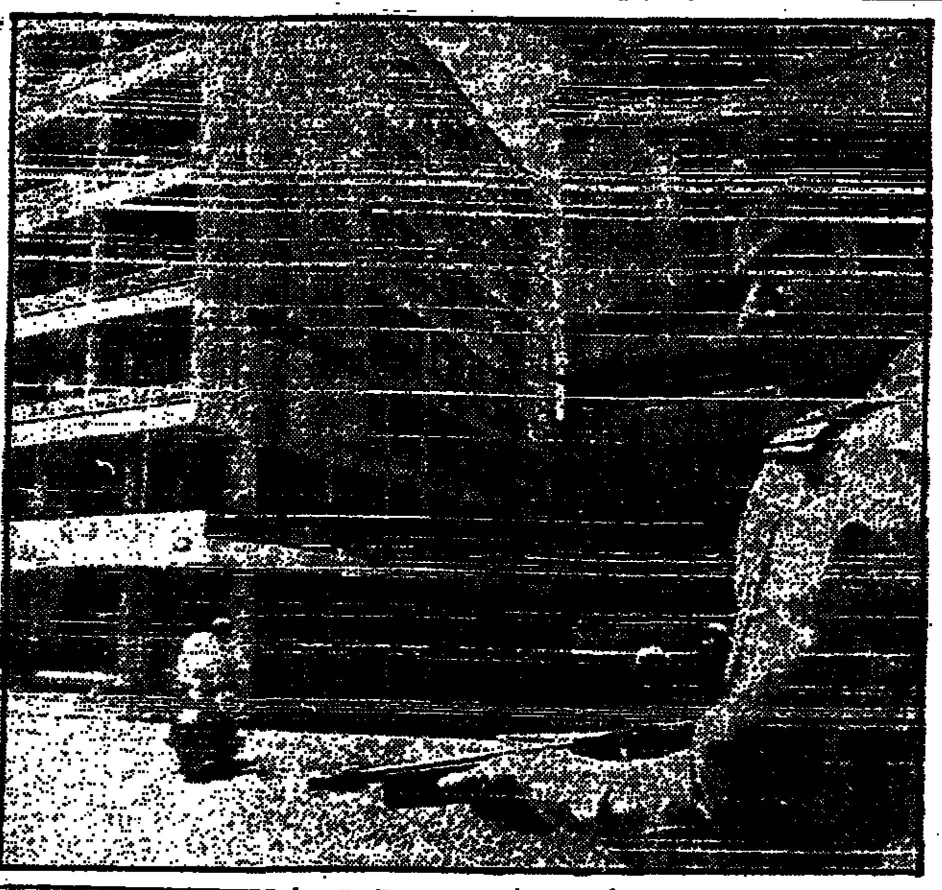

שוטר יווני מזויין בחזית מלון „אמליה" באתונה, שם החזיק המחבל הפלשתינאי בבני הערובה.
צילום רדיו של „אסושיאייטד פרס"

יצא לדמשק

(המשך מעמ׳ 1)

אחרי הסבר, אם לא יכלאו אחר הביצתו. שני קציני משטרה שניסו לשאת ולתת עמו בשעות הצהרים — „נישבר" גם הם. במשך שעות אחר הצהרים הסכים המחבל לשחרר זוג תיירים אמריקאיים. לאחר מכן האשה האמריקאית פרצה בצעקות. אשה אחרת, כפי הנראה יוונית, הצליחה להימלט מן המקום.

התערבות דיפלומטים ערביים

בשעות הצהרים הובהר למחבל, כי סגן ראש ממשלת יוון אינו מתכוון כלל להיענות לתביעתו ולא יגיע למלון. זמן קצר אחר כך נמסר, כי דיפלומט ערבי נכנס אל בית המלון, כדי להמשיך את המגעים עם המחבל. אולם לא נמסר איזו מדינה מייצג הדיפלומט. אחר נמסר, כי למגעים הצטרף דיפלומט ערבי שני. **באותה שעה מסרה משטרת אתונה, כי המחבל הציג עצמו כערבי פלשתינאי הנמנה עם „קבוצה אנטי־ציונית" והודיעה, כי שליח המשטרה ששוחח עם המחבל הבטיח לו מעבר חפשי „לכל מקום אליו ירצה לצאת". הובהר למחבל, כי מפקד משטרת יוון ערב אישית למעבר החפשי שיינתן לו, אם ישחרר את בני הערובה.** במקביל חסמה המשטרה את הרחובות בקרבת בית־המלון והפנתה את תנועת כלי־הרכב לרחובות אחרים. נחסמה גם תנועת הולכי רגל ב„כיכר החוקה" שם נמצא בית המלון, הסמוך למשרדי „אל על".

הבע התייצבות סגן ראש ממשלת יוון

בשלב מאוחר יותר הצטרף למגעים גם עתונאי זר. המחבל התנה בפניו את שחרור בני הערובה ב„התייצבותו" של סגן ראש הממשלה פאטאקוס — לא לצורך המגע אלא לצורך מתן ערבות אישית לשמירה על ה„הסדר" עם משטרת יוון. אז הציע מפקד המשטרה לערוב אישית ל„הסדר". המחבל סירב ובמשך כשעה נראה היה שהמגעים עלו על שרטון. אז מסרה משטרת אתונה, כי כיתות צלפים מיוחדות הגיעה למקום והתמקמה על גגות הבניינים הסמוכים.. בשעות אחר הצהרים המאוחרות חודש המגע עם הדיפלומט הערבי ועם העתונאי והמחבל הסכים להסתפק במפקד המשטרה כ„ערב" לקיום הבטחותיה של משטרת אתונה.

יצא בלוויית שגרירי לוב ועיראק

לפנות ערב יצא המחבל יחד עם שגרירי לוב ועיראק באתונה ומפקד המשטרה לעבר נמל התעופה. ברגע האחרון נראה היה כאילו המו״מ נכשל, כאשר המחבל הבחין בצלפים שמוקמו סביב למלון וכיוונו את נשקם לעברו. לאחר דקות אחדות זזו הצלפים את המקום והמחבל הסכים להיכנס למכונית, שהסיעה את הארבעה לנמל התעופה.

משהגיעו הארבעה לנמל התעופה הודיע קברניט מטוס חברת התעופה הכוויתית, שעמד לצאת לדמשק, כי הוא מסרב להטיס את המחבל במטוס, כשהוא נושא עמו נשק. המחבל הודיע כי לא יעלה על המטוס ללא נשק. לבסוף הסכים להתפרק מנשקו ועלה על מטוס חברת התעופה הכוויתית „כוויית ג׳ל".

מלכת היופי הישראלית לימור שריר צולמה אתמול באתונה כשהיא מוקפת שלושה אנשי משטרה יווניים. נמסר כי בעקבות אירועי אתמול בלב אתונה הוגברה השמירה האישית על היפהפיה הישראלית.
צילום רדיו של „אסושיאייטד פרס"

„אסד אושפז אחר התנקשות"

ביירות, (ר.פ.). — שני עתונים בביירות דיווחו אתמול, כי שליט סוריה חאפז אסאד מאושפז עתה בדמשק בעקבות נסיון התנקשות בחייו שבוצע לפני עשרה ימים.

„לה סאהר" סיפר, כי הידיעה על התנקשות בחייו של אסד אף אושרה על ידי חוגים דיפלומטיים ערביים בביירות. לדברי הידיעה, פגע זה יהיה בלתי־כוונה באש לעבר מכוניתו של אסד שבה זה נעה אז דרכו בכביש הראשי המוליך מצפון סוריה אל הבירה. לדברי „ל׳אוריין לה ז׳ור" היה זה ידיד לשעבר של אסד, גנראל צבא אל כנבצ איבראהים, קירת שני כדורים אשר פגעו ברגלו של הנשיא הסורי. איבראהים נמנה על 300 הקצינים המפקדים הסורים, שנאסרו — לדברי העתונות הלבנונית — בעקבות נסיון ההתנקשות.

התנגשויות בין צבא לבנון והמחבלים

ביירות, (א. פ.). — יחידה של הצבא הלבנוני התנגשה אתמול עם „קבוצה מזויינת" סמוך לכפר קאבריחה שבדרום לבנון. נמסר, כי המחבלים פתחו באש בקלעים על סיור שמשתי של הצבא, שסייר לא הרחק מן הגבול עם ישראל. לא נמסר על נפגעים בקרב אנשי הצבא.

עירעור על ענשי ליבנה ולרמן

עירעור על הרשעתם בדין של רמי ליבנה ובלי לרמן, ועל העונשים שהוטלו עליהם, הוגש אתמול לבית־המשפט העליון.

רמי ליבנה נידון, כזכור, ל־10 שנות מאסר ובלי לרמן נידון ל־7 שנים, באשמת מגע עם אהוד אדיב, איש „אל־פתח" שביקר בישראל.

עוה״ד פליציה לנגר טוענת בעירעור, כי הרשעתם של הנאשמים נעשתה שלא כדין. עוה״ד לנגר, כי אהוד אדיב הוא פלשתינאי, נפגש עם רמי ליבנה לצורך החלפת דעות פוליטיות, וליבנה לא ידע שזה האחרון שייך לארגון „אל־פתח".

עוד נטען שם, כי גם אם הספיק הלוי לארגון זה, הרי אין לראותו אוטומטית כסוכן זר.

[illegible]

היא צינית, כי רמן אגרות בין איש־אל־פתח, [illegible] ונידון על־ידי ל־8 שנות מאסר, [illegible]

[illegible]

מורת רוח על יוזמת מפ״ם בעניין איקרית ובירעם

מאת סופר „דבר"

במפלגת העבודה הובעה אתמול מורת־רוח קשה כנגד מפ״ם על הצהרתה המכוונת להחזיר ליום דיון בכנסת בשאלת עקורי בירעם ואיקרית, ואת לכוונת מפ״ם, כשותפה בקואליציה, ונבו־ פרח, נראה באחריות לקלקולי־ בית להחלטות הממשלה, להצעה זו שקבעה כי עמדת הממשלה בנידון היא סופית.

נודע, כי בכוונת צמרת מפלגת העבודה להבהיר לראשי מפ״ם את ההתמרה שמה היא רואה את יוזמתה החדשה של המנהיגות של מפ״ם בעניין בירעם ואיקרית. במקורות בצמרת מפלגת העבודה צויינה, כי ההחלטה שנתקבלה בממשלה בראשית השנה בנושא זה היא החלטית וסופית. והלה לגבית אחריות קולקטיבית שמפ״ם שותפה לה.

ניקסון חוזר היום לעבודה

ואשינגטון, (א. פ.). — [illegible]

נעצר חשוד בשיגור המעטפה לשר־המשפטים

[illegible]

משקילאי הנוער של ארה״ב באוגוסט לישראל

[illegible]

פסטיבל זוטא למוסיקה קאמרית

[illegible]

בשל סנקציות קציני הים

הספקת הדלק פחתה לשליש

מאת סופר „דבר" בחיפה

בשל הסנקציות של קציני־הים במיכליות, קטנה נמילת הדלק ואספקתו לישראל במקודרות אספקה בהיר״ל ובמיני, בשני־שלים. אם יימשכו הסנקציות, יש סכנה להמשך ייצור הדלק בסיני, ישראל עלולה לאבד מקורות אספקתו בחו״ל ויהיה צורך להנהיג קיצוב־דלק לאזרחים.

זאת מסר אתמול, במסיבת עתונאים בחיפה, יו״ר דירקטוריון צים מיכאל צור, אשר סקר את נסיבות הסיכסוך עם איגוד קציני הים בדרישה הוספות שכר לקצינים במיכליות הסגבות. אחרות מעל לחוזה העבודה שנחתם בין האיגוד לבין חברות הספנות ב־19.4.73 לשנים 74־1973.

במסיבה העתונאים נכחו גם מנהל חברת „אל־ים" יעקב ריקצ׳י, ונציג „חברה ימית להובלת פרי" א. שור, אשר תמכו בדבריו של צור. הם גם מסרו, שאר גוד הימאים הדירוגים הכריז על סיכסוך־עבודה שותולתו מיום א׳ הקרוב. הדירוגים דוחים את הצעת הספנות לתוספת שכר של 40 אחוז לשנתיים הקרובות.

מ. צור הסביר, שהקצינים כורשים לפרוק מיכלית 8 שעות ביממה במקום 24 שעות כרגיל ובשל כך שובשה ההוצאה, ההובלה ואספקת הדלק, להלן, אמר מ. צור, כי בשלב זה נמנעת הממשלה מהוצאת צווי־ריתוק, אולם אם יימשכו הסנקציות עוד כמה ימים, לא יהיה מנוס מכך. בקשר לכך, הודיעו נציגי האיגוד שאם יוצאו נגדם צווי־ריתוק, הם ישביתו את אוניות צי־הסוחר בכל העולם.

מ. צור קבל קשות על הופעתם של ההסתדרות ובצורה גיהוה חמורים של מנהיגות איגוד קציני, אשר הבריחו כבר ארבע פעמים על סנקציות. הוא טען שאי־אפשר לנהל חברה מסחרית בתנאים של מצב חרום פנימי מתמיד. בהמשך דבריו אמר מר מ. צור, ששכר קציני ים הסוחר הוא בין הגבוהים בעולם ונופל רק משכר בני ארצות הברית ובני הגרמני.

לפי נתוניו של מ. צור, הי שכר הברוטו של חובל־ראשון, לא הופשות, תנאים־סוציאלים וזכות ללמוד על השבון החברה היה בממוצע 3,150 ל״י בשנת 1972. שכר זה יעלה ל־4,430 ל״י השנה ול־4,750 ל״י בשנת 1974. חובל־ראשון במיכלית השתכר בשנת 1972 3,400 ל״י ובשנת 1974 יהיה שכרו 5,800 ל״י.

באוניות מכולה הוא השתכר בשנת 1972 4,000 ל״י, השנה 6,000 ל״י ובשנת 1974 יהיה שכרו 6,400 ל״י.

שכרו של רב־חובל היה בשנת 1972 4,150 ל״י, והשנה 6,500 ל״י. מיכליה שכמעל 70,000 טון הוא השתכר בשנת 1972 5,800 ל״י ובשנת 1973 8,300 ל״י. יורדי־ים משלמים רק 25־30 אחוז מההכנסה.

בשעות הצהריים נערכה פגישה נוספת בין נציגי חברות הספנות לבין נציגי האיגוד. מ. צור הציע בפגישה להקים צוות עבודה משותף להיקון עיוותים בשכר יורדי־ים בתנאי שהתיקונים לא יגרמו להעלאה כללית של השכר לעומת התנאים שנקבעו בחוזה אחרון — אולם הצעתו נדחתה.

הסכמת ניקסון למסור הקלטות נתגלתה כמתיחה

ואשינגטון (עי״ר רצ״ן). — יו״ר ועדת המנאט החוקרת בפרשת ווטרגייט הסנאטור סם ארווין הודיע אתמול כי הנשיא ניקסון הסכים להעמיד לרשות הוועדה הקלטות שנעשו בבית הלבן בקשר עם פרשת ווטרגייט, אך זמן מה לאחר מכן הודה ארווין, כי נפל קרבן למעשה קונדס.

הסנאטור הפסיק את עדותו של רוברט מארדיאן, שנטבה עם פעיל מסע הבחירות של ניקסון, כדי למסור שמצעה קונדס הכשיל את הוועדה. אך לפעות את יו״ר הוועדה. בתחילת ישיבת אחר הצהרים אמר ארווין, כי טילפן אליו שר האוצר ג׳ורג׳ שולץ, והודיע לו שהנשיא החליט להעמיד לרשות הוועדה הקלטות של שיחות שקיים עם עדים המופיעים בפני הוועדה, והעשויות להבהיר נושאים אותם מסמכת הוועדה לחקור.

אולם, כאמור, כאוחר יותר התברר שזוהי זו „מתיחה" טלפונית.

הצבעה על תיקון מילס־וניק (חוק ג׳קסון)

ואשינגטון, (עטס״א). — ההצבעה הראשונה על תיקון מילס־ואניק בעניין מדיניות ההגירה הסובייטית, תיערך כפי הנראה בשבוע הבא בוועדה של בית הנבחרים — נודע אתמול לכתב סט־א בואשינגטון.

תיקון זה מקביל לתיקון ג׳קסון בסנאט והוא קורא שלא להעניק לברה״מ מעמד של מדינה מועדפת בסחר אם לא תקל את ההגבלות על הגירת אזרחים סובייטיים מתחומה.

על אף העובדה שהתיקון זכה בשעתו בתמיכת 285 מחברי בית הנבחרים ושל 17 מבין 20 חברי הוועדה, לא ברור עדיין איך יצביעו כמה מחברי הוועדה. יתכן שיימצאו ביניהם כאלה שיבקשו להענות לבקשת הממשל להעניק לברה״מ מעמד של „מדינה מועדפת בסחר".

12 יהודים שובתים בקישינב

מאת סופרי „דבר"

בקישינב שבברה״מ פתחו שלשום 12 פעילי עליה בשביתת־שבת במשרד הקבלה של הסובייטים בעיר. הם מוחים על סירוב השלטונות לאפשר להם עליה לישראל.

נמסר, כי השובתים, רובם אקדמאים, כבר הגישו כמה פעמים בקשות לעליה וקיבלו סירוב בלי כל נימוק. לאחרים מפחים את התשובה במשרדי ה„אוביר".

השלטונות באוקראינה החלו בר אחרונה להתנכל גם ליהודים אשר בהפתעותיהם כבר עלו לישראל. הוראה של האקדמיה למדעים באוקראינה אוסרת על מדענים להזכיר בפרסומים מדעיים, כתבי עת ועבודות מחקר, שמותיהם של מדענים ישראליים ש„עקרו בעזרת הבריגה הסובייטית" לישראל.

שופרות „פתח": „זינוק חדש של המחבלים"

מאת סופר „דבר" לעניינים ערביים

שופרות התעמולה של המחבלים דיווחו אתמול בהרחבה על סידרת הפיגועים שהיו השבוע בתחומי ישראל, אך נמנעו מכל תגובה על התקרית באתונה.

לדברי ה„פתח" גורסים, כי שופרות הפיצוצים בישראל מסמנים „זינוק חדש" של המחבלים לקראת פעולה־עומק נוספת. לדבריהם, הוכח עכשיו שאין אמת בטענות, כי תנועת המחבלים חוסלה כליל בשטחים שבידי ישראל.

ברור, שה„פתח" מנצל פיגועים אלה כדי להשתיק את הביקורת הגבוהות עליו בקשר להעדר פעולות בתחומי ישראל.

הצעה לחייב כל באי הכנסת ב„לבוש הולם"

מאת סופר „דבר" בכנסת

הרב מזרחי, הח״כ מסיעת אגודת ישראל הגיש אתמול לידי הכנסת הצעת חוק, הבאה לה סיה מתן הוראות מחייבות „לבוש הולם" לכל באי הכנסת כולל חברי הבית, עובדים ומבקרים.

הח״כ מזרחי מסביר בהצעתו כי התהירות המתגברת בארץ גורמת לרבים זעזוע. הוא מבקש כי לשווה לכנסת לא ייכנסו בבוש בלתי־צנוע ובלתי־הולם. הצעתו של מזרחי עלתה בעקבות כמה תקריות שאירעו במכנן אשר בקשר ללבישה של אחת ממכידות השבורת במבנן.

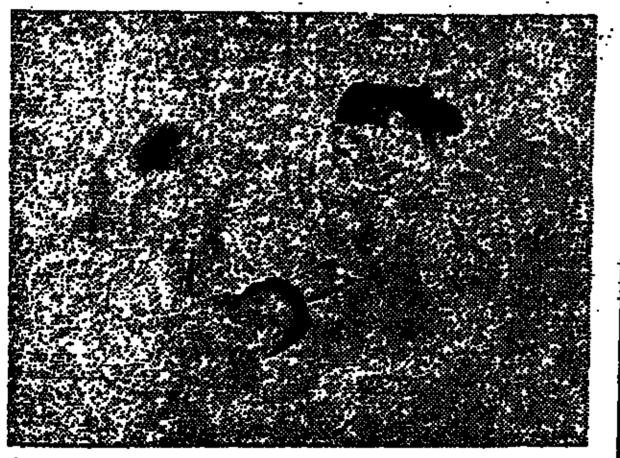

יפה אלגרה משכונת קטמון מקבלת טיפול בביה״ח שערי־צדק בירושלים.

אשה חשודה

(המשך מעמ׳ 1)

נחסמו וכן דרכי הגישה לעיר העתיקה. נמסר, כי במשך היום נערכו סריקות בעיר העתיקה וכן אלה אמורים היו להימשך גם בלילה.

„עסקים כרגיל"

מחנה־יהודה היה אתמול, במשך השנה, קרבן לנסיון חבלה, אלא שלמרבה המזל, להבדיל מ„מבר בית התופת" שנרגה בזמנו לפציעתם של עשרות אנשים, נגרם נזק קטן יחסית ממטען החבלה המאולתר בבקבוק „שמפו", שהושאר בשקית. פלסטיק כתוכה מתחת לדוכן האפרסקים ברחוב עץ־חיים בשוק. הפיצוץ בשוק נשמע בערך ב־10.20 לפני הצהריים. בשעה זו של יום חמישי המה השוק אנשים וקרוב־להודאי כי מספרי מטען החבלה כיוונו את הפיצוץ ל„יום השוק". בהישמע הפיצוץ, היתה לדקות אחדות בלבד בהלה בשוק, אך עד מהרה שבו העסקים להתנהל כרגיל — זאת, אחרי שהתברר כי הנזק שנגרם היה קטן ואחרי שפנו המכות המפגעים קל. מובן, עם זאת, שהפיצוץ והנזק שיכול היה להיגרם אתמול במחנה־יהודה היו אתמול לשיחת־היום בשוק ובעיר ירושלים כולה. המטען עצמו, כאמור, היה מאולתר בבקבוק „שמפו" והיו בו תמרי דליק. נפץ ולמנגנון־השהייה שפעל על סוללה. המטען הושאר מתחת לדוכן האפרסקים של חיים צדוק בן 22.

דקות אחדות לאחר הפיצוץ הגיעו למקום כוחות משטרה הגבלים ואנשי משמר־הגבול. ש־החלו לסרוק את השטח כדי לעצור חשודים. באותה עת הגבה משטרה ירושלים את דרכי הגישה אל מהעיר ואת דרכי הגישה לעיר העתיקה החלה בסריקות בעיר העתיקה. תוך שעות אחדות הגיע מספר העצורים ל־120 איש. אך במשך היום שוחררו המשטרה את מרביתם והבית המעצר נותרו לחקירה נוספת רק 11 חשודים. כפי שנמסר, חוקרה המשטרה גם את בנו־משפחותיהם של החשודים וכן נחקרים אנשים עדיו קשורים בעבר בפעולות חבלה. בלילה נמשכו החיפושים בעיר העתיקה.

עדויות: שתי נשים חשודות

חקירת המשטרה העלתה כבר בשלביה הראשונים חשד שהמטען הונח על־ידי שתי נשים — האחת מבוגרת והשניה צעירה יותר. לפי עדותו של חיים צדוק בעל דוכן האפרסקים, הבחין שתי נשים את שקית הפלסטיק הנושאת פתחת לדוכן. כנראה אירעה שם. כפי שנודע, מסר צדוק למשטרה כי שתי הנשים שהשאירו את השקית לכרוך אפרסקים, עברו לדוכן, כנראה „בגללי" מחירם זול יותר. בעקבות עדותו של בעל הדוכן ועדויות של אחרים בשוק, הרכיבו, כאו חוקרי המשטרה קלסתרון אשה כבת 40. לפי הגדרות זו אשה זו לבושה בבגדים של פיה, תלבוש סריקת בצבע חוואצות שחורה. הקלסתרון הופץ בין כל יחידות המשטרה. אך שמועה סבורים מכחורי הקלסתרון כי הוא איננו מושלם.

אזעקת הכוננות ב„שערי־צדק"

מיד לאחר הפיצוץ, הופעל בית־החולים „שערי־צדק" הנ לשוק מחנה־יהודה, כבכן אז לשעת־חירום. תוך דקות אחדות היה בית החולים ערוך לחירום. אלונקות הועמדו בכוננות ולהודי־הומין לגישה מיד. יחד נרשמים ממחלקות אז בבית־החולים. דובר „שערי־צדק" יואל בן־פאר אמר אתמול, כי דקות אחדות היה בית־החולים ערוך לקלוט שבעים פצועים. מרבה המזל נצצרו קל רק הב אנשים, ארבעה מהם כבר ודו לבתיהם ואילו פצועה שרה מזרחי בת 44, הובהלה כחויות, תישאר עד יום או בבית־החולים. הפצועים הם: אסתר מצגר בת 23, תה בפניה; סבר לואיס, בת באהיה; שנכהתה ברגלה; רה יפת, אשה בת 50, ההשטש הפיצוץ ורפאל בן 43 מטבל מסריטה.

זמן קצר לאחר הפיצוץ למקום מפקד המחוז הדרומי המשטרה ניצב חיים הבירי קד מרחב ירושלים ניצב ברייקמפלד. גם שר המשטרה מקר לאחר הפיצוץ. השר הלל אמר, כי המחבלים ניתן יוכל בעתיד לפגוע באנשים לעצור ולהבל בדו־קיום יהודים לבין ערבים בירושלים בישראל. שר המשטרה קרא הבר להתעלם מנסיונות הבחבלים ולשמור על דו־הקיום שהוא יסוד המכשפתים בארץ. למקום הפיצוץ הגיע גם עיריית ירושלים טדי קולק. הביע סיפוק על כך שהציבור ירושלמי הסמיך בעסקיו ולא נתפס להיסטריה ולבהלה. קולק, ביקר גם אצל הפצועים בעל דוכן האפרסקים, הבקור שתי בית־החולים.

משלחת תעופה למו״מ בבריטניה

משלחת תעופתית ישראלית בדרג ממשלתי, בצירוף נציגי חברת „אל על" הדרוש כמשלחת דרכה בבריטניה לפתוח בבריים על היקון הסכם התעופה בין שתי המדינות.

סגן ראש מנהל התעופה האזרחית, הממונה על זכויות טיס ויחסים בין־לאומיים עו״ד אפרים וסמן, העומד בראש המשלחת הישראלית, כשר אתמול לפני צאתו לבריטניה, כי ישראל הודיעה בנובמבר אשתקד לשלטונות התעופה הבריטיים על ביטול ההסכם האוירי בין שתי המדינות, עקב סירובם של הבריטים להגדיל את זכויות הטיס לחברה „אל על".

כאז 1957 להנצת ישראל על הבריטים להגדיל את מספר הטיסות של „אל על" דרך לונדון ומעבר לה אולם קריאות אלה לא נענו. הדש אחד לאחר שהודיעה ישראל על ביטול ההסכם האוירי, הסכימה ממשלת בריטניה להתיר ל„אל על" טיסה שבר עית רביעית נוספת על שלוש הטיסות השבועיות שהזר עד כה בין ישראל לארה״ב דרך לונדון.

מוקד בעיות החברה — בשכונות

הממצא העיקרי של סקר ארצי ראשון מסוגו, אשר נערך מטעם המרכז לבטחון סוציאלי של ההסתדרות; המחקר הצביע על הצורך להעניק העדפה מפורשת במתן שירות רווחה לשכונות טעונות טיפוח

ממצאים, ההמלצות ומסקנות המעשיות העולות ממחקר בדבר עמדות האוכלוסיה בישובים העירוניים כלפי שירותי הרווחה, שנערך מטעם המרכז לבטחון סוציאלי של ההסתדרות הועלו אתמול במפגש עם מזכירי מועצות הפועלים ורכזי שכונות בבית הפועל של ההסתדרות.

מזכיר ההסתדרות ויו"ר המרכז לבטחון סוציאלי י. משל [illegible] המחקר מבוצע בידי צוות המכון למחקר כלכלי [illegible] של ההסתדרות בהדרכת [illegible] ליסק מהמחלקה לסוציולוגיה באוניברסיטה העברית בירושלים. למחקר שני חלקים עיקריים: סקר כללי, שבו נבחנו עמדות האוכלוסיה בעשרה ישובים [illegible] בארץ כלפי טיבם של השרותים הקיימים בהם. [illegible] פורס בתואם זה שנערך בשכונת עמישב בפתח תקוה.

המוקד: השכונה

[illegible] ציין, כי בשכונה טמונות המקורות למעשה כל הבעיות של החברה הישראלית הנוכחית. אין זה מספיק כל עיקר [illegible] שירותים שווה לכל אחד, אלא יש להעניק עדיפות מפורשת לשכונות הטיפוח. חלוקה שונה של [illegible] במצב הקיים, הדגיש. למעשה כי מבנן של [illegible] החלוקה לא ישתפר. הוסיף עוד, כי יש לזכור [illegible] רמת החיים אינה מורכבת [illegible] בלבד. אלא, לא פחות מהיקף השירותים העומדים לרשות המשפחה, סיבם [illegible] היחיד, וכן מכל יתר הרכב [illegible] המסתכמים במונח הכולל של החיים.

אף הביע דעתו, כי פיתוח שירותים עירוני, במקרים [illegible] על מענקים כספיים לפרט. [illegible] יש להעדיף זם לדרך ארוך על פני מענק לצורך [illegible] פרטיים.

[illegible] המעשיות יועברו למשרדי הממשלה

[illegible] והודיע משל, כי המרכז [illegible] סוציאלי יעביר מסקנות המסתמנות מסיכומי ה[illegible] למשרדי הממשלה, למרכז [illegible] המקומית ולמוסדות ה[illegible] העוסקים בדבר, בתביעה ליישומן בהקדם בכל האפשר. [illegible] הודיע כי המרכז למכון [illegible] מבצע סיכומים אופרטיביים בדבר הפעלת שרותי [illegible] הסוגנה לפרט במיסים [illegible].

ד"ר מ. ליסק אמר שמדובר במחקר הראשון מסוגו בארץ שנערך בקנה מידה ארצי. הסקר, שהקיף את שרותי הבריאות, הדיור, החינוך, התרבות, הדרכת הנוער, הקליטה, יעוץ והתנהגות, הסעד והבידור, נערך תוך שיתוף מלא של האוכלוסיה הנוגעת בדבר. הוא ציין בסיפוק את העובדה כי תושבי השכונות הצמידו בחשבם את החינוך בעדיפות גבוהה ביותר. ד"ר ליסק גם הביע דעתו, כי הסיוע, ביחוד למשפחות מרובות הילדים, צריך להינתן הן על ידי הרחבת השירותים ושיפורם והן באמצעות מענקים כספיים, תוך איזון מתאים בין שני המרכיבים.

אפרת: בזכות ולא כמעשה חסד

מיום יו"ר המרכז לבטחון סוציאלי א. אפרת אמר כי שירותי הרווחה חייבים להינתן לתושבי השכונות בכל מקרה בזכות מלאה ולא כמעשה חסד, והכרה זו יש להחדיר לתודעתם של כל המוסדות והרשויות העוסקים במתן השירותים.

הוא ציין כי ההסתדרות מקדישה כ־70 אחוז מהכנסות המס האחיד לשירותים סוציאליים. אולם אין תקציבה מספיק לפתח את שרותי התשתית, ותפקיד זה מוטל אפוא בראש וראשונה על המדינה.

עוד הסכים כי חלוקת השירותים הציבוריים חייבת להיות מבוססת בכל מקרה על צורה הדדית, כאשר השכבות האמידות יותר באוכלוסיה נושאות בתובה לסייע לשכבות הנזקקות.

מרכז המדור לעבודה קהילתית במחלקת הארגון פ. סגל הביע דעה, כי הן הצירות והן מוסדות ההסתדרות צריכים לראות בוועדי השכונות נציגות מוסמכת בנושאים השכונתיים. במיוחד עמד על החשיבות הרבה, מבחינה חברתית ותרבותית, שבהקמת מרכזים שכונתיים, ועל הצורך להקצות לשם כך משאבים מספיקים.

הריכוזים העדתיים — משנה הכוך

מנהלת מחלקת הארגון במועצת הפועלים, דרורה מאיר אמרה, כי משנה הכוך היה ליצור ריכוזים עדתיים במסגרות שכונתיות. המסקנה מן המחקר שנעשה צריכה להיות, שיש ליצור מעורבות עצמית בשכונות, דבר המביא לתחושות חיוביות ומהווה מוטיבציה לקידום כוחו.

בן דיבורו מנהל המכון למחקר כלכלי וחברתי בהסתדרות, ירום ברזילי, מזכיר מ. פ. בתיים י. טלר, ב. וחמא מ.עמידר, ז. צבר רה מה. פ. קריתאונו, א. פרידמן מה. פ. [illegible].

מסקנות הסקר

ואלו ההמלצות והמסקנות העיקריות של הסקר שנערך בקרב ראשי משפחות ב־10 ישובים עירוניים:

● הבריאות: נדרש טיפול מסודר באוכלוסית הבלתי מבוטחים שהיא אוכלוסיה "חלשה" מבחינה כלכלית וחברתית. יש לאתר את כל אלה שאינם מבוטחים ולהכלילם במסגרת ביטוח בריאות; דרוש מתן דגש יותר בשירותי הבריאות שבעיירות פיתוח לאור ניצול היתר של בתי החולים והמרפאות באזורים אלו; יש מקום לשיפור ברמת השירות בהתייחס לשביעות הרצון הנמוכה (יחסית) משירות זה בישוב החדש.

● שירותים עירוניים: נדרשת הנהגת סטנדרטים דיפרנציאליים לשירותים בישובים השונים, בהתאם לצפיפות בשכונה ובעיקר נדרש טיפול כזה בשירותי הנקיון.

● שירותים עסקיים: דרוש פיזור החנויות (בעיקר חנויות המכולת) בשכונות השונות באופן שתהיה גישה נוחה גם לדיירי הפרברים.

● שירותים ובוסרות בשכונה: ביצירת שכונות חדשות, וכן בהשבחת שכונות קיימות יש להתחשב בהעדפות התושבים, המרוכזות בתחום "הזמן הפנוי", כמו מגרשי משחקים וספורט, מועדונים לנוער ולצעירים, מועדונים ומקומות בילוי למבוגרים (קיים מחסור בשירותים אלו). ייתכן שהפתרון המתבקש ברמז על הצורך בהקמת מרכזים קהילתיים: מקומות מפגש לנוער ולמבוגרים כאחד, המשלבים בתוכם פעילויות מגוונות.

● חינוך: בתחום מוסדות החינוך הבסיסיים קיימת שביעות רצון. עיקר המחסור במוקד במעונות יום, ובחינוך משלים.

קיים מחסור במוסדות אלו שקיומם עשוי למנוע פער בהשכלה בין קבוצות אוכלוסיה שונות או לסגור פערים קיימים באמצעות העשרת החינוך של בני נוער במצוקה.

● שירותי בידור, תרבות ודת: יש להשלים הפעולות בתחום שירותי התרבות, (כמו מועדונים למבוגרים ולנוער), באופן המענה על דרישות הקיימות — אצל האוכלוסיה.

● שירותי דיור: יש למתן הפעולות להקטנת צפיפות הדיור ולשיפור המבנים הקיימים באמצעות מדיניות העברות פעילה (דירות קטנות למשפחות קטנות, ועם גידולן — העברה לדירות מרווחות). תכנון דירות למשפחות מרובות ילדים, מתן רשות וסיוע בהוספת חדרים, הנהגת שיטת תמיכות אחידה המבוססת על עקרון תפיסת השיכון כשירות רווחה לכלל האוכלוסיה (הן עולים חדשים והן לוותיקים); יש לערוך את התמיכות בהתאם לשינויים במצב המשפחה.

● זכות צעירים: דרושות פעולות הסברה ופרסום הקריטריונים לזכאות לסיוע, רישום שוטף ותור מסודר; ועדיפות בשיכון לפרסם הקיימים את התנאים שנקבעו.

משכנתה כללית:

● יש לבסס העדפה של קבוצות מסויימות בקבלת שירותי הרווחה על קריטריונים ברורים ומוגדרים. יש לקבוע סטנדרטים בכל תחום ולזכות את הזכאים.

● קיים צורך להנחיל את הידע על קיום שירותים, וזכויות האזרח לקבלם, ע"י פרסום הזמינה.

● נדרשת חלוקת תפקידים ברורה בין הגופים הנוגעים (ממשלתיים, ציבוריים או וולונטריים) בענייני השירותים על מנת למנוע כפילויות בצד אחד, ומחסור בשירותים מצד שני. חלוקה כזו תביא לתיאום בפעולות הגופים.

● יש מקום להתחשב בסדרי עדיפויות, כפי שהם מצטיירים בקרב האוכלוסיה, תוך זיקה למצבם האובייקטיבי של מקבלי השירות.

חוק ביטוח הבריאות אושר בכנסת בקריאה ראשונה

גילוי הרינג: חוב קופ"ח של העובדים הלאומיים 100 מ' לירות

מאת סופר "דבר" בכנסת

הכנסת אישרה אתמול בקריאה ראשונה את חוק ביטוח־הבריאות לאחר חילופי־דברים חריפים בין מחייבי החוק ושולליו.

ז. הרינג (מערך) גילה אתמול לכנסת, כי לקופת־חולים של העובדים הלאומיים שבראשה עומד ח"כ א. שוסטק מהמרכז החופשי ישנו גרעון העולה על 100 מיליון ל"י וכדי לכסותו היא משלמת ריבית, שהיא בסך 24 עד 25 מיליון ל"י לשנה.

הרינג פנה לש. תמיר ואמר: "תמיר אביר הייעול והחסכון בכל החברות הממשלתיות בא להטיף לנו מוסר וללמד אותנו איך לנהל משק בישראל. היות ותמיר אוהב מאוד ועדות חקירה, אני מציע לו להקים ועדת חקירה שתבדוק מה מקור חובות אלה". בהמשך דבריו ציין הרינג, כי על פי סדר־גודל זה, צריך היה להיות חובה של קופת־חולים הכללית בסך 2 מיליארד ל"י ולא 200 מיליון כפי שהוא כיום.

דבריו של שר־הבריאות ויקטור שם־טוב עמדו אתמול במרכז הדיון על החוק ושר הבריאות הקדיש את רובם לפולמוס ממושך עם המתנגדים לחוק, ובמיוחד י. ארידור מגח"ל. שם־טוב הצביע על כך שאירגון העובדים האמריקאי, שהוא מהגדולים בעולם, סבור כי עליו לחתור לסוג הביטוח שביטוח הסתדרות העובדים בישראל. שם־טוב ציין, כי הסנטור ט. קנדי, שהגיש תכנית משלו לשירותי בריאות בארה"ב, מצא לנחוץ לבקר בישראל במיוחד כדי ללמוד ולהעתיק את השיטה המקובלת אצלנו. שם־טוב תקף בחריפות את ארידור ואמר לו, כי בשם ליברליזם מתקדם הוא מציע למעשה תבנית ריכוזית וביורוקרטית מפגרת. הוא הסביר, כי בכל העולם נוטים היום לעבור לביטוח באמצעות גופים וולונטריים. בהמשך דבריו אמר שם־טוב, כי חבר איננו חייב להישאר באותה קופת־חולים והוא רשאי לעבור לקופה אחרת אחרי שנה. עוד אמר שר־הבריאות, כי הממשלה איננה מתכוונת לחסל קופות־חולים, אלא מעוניינת בפלורליזם ובמתן אפשרות לכל אזרח לבחור בקופ"ח כרצונו.

גם חה"כ מ. בן־פורת יצא בחריפות נגד דבריו של ארידור מגח"ל, שנאמרו בשעת הדיון הקודם בחוק זה. בן־פורת אמר, כי סיעת גח"ל היא האשמה בכך שהמציאות נשארת ללא שינוי.

חה"כ א. כץ (גח"ל) אמר, כי האפשרות שמשקים קיבוציים יצטרפו במאורגן לקופת־חולים פוגעת בזכות בחירה אישית חופשית. ש. מיקוניס (מקי) הודיע, כי יתמוך בחוק המוצע, ואילו א. אבנרי התנגד לחוק, והגדירו כ"אנכרוניזם ריאקציוני".

ברוב־קולות הקואליציה, פרט לליברלים העצמאיים ובתמיכת מק"י ורק"ח, הועבר החוק לוועדת השירותים הציבוריים. האנדגר, שסימק את הימנעות סיעתו אמר, כי החוק המוצע איננו מאפשר לדעתו חופש בחירה מספיק בין הקופות.

עולה ייבחר ליושב ראש התאחדות עולי ברה"מ

מאת א. כנרתי, סופר "דבר"

בקרב ראשי התאחדות עולי ברית המועצות בישראל מתגבשת עתה הצעה, כי תפקיד יו"ר ההתאחדות יוצע לעולה מאותה ארץ, שעלה לא מכבר והוא מצוי בחיי הארץ.

לסופר "דבר" נודע, כי באים בחשבון כמה מועמדים, עולים מברה"מ הנמצאים לשנתיים בארץ, וכי נבדקים הכישורים של המועמדים, "שיהיו מתאימים לתפקיד לא רק שיהיו פנויים ומוכנים לקבל את התפקיד".

ראשי ההתאחדות סבורים, כי בחירתו של עולה לראשות התאחדות עולי ברה"מ, שהיא כיום הגדולה ביותר והפעילה ביותר בארץ, יתן סיפוק לעולי ארץ זו ואף תהיה לכך השפעה טובה לקידום הקליטה החברתית של עולי ברה"מ והרגשת ההשתלבות שלהם בחברה.

ההצעה תובא לוועידה הארצית השניה של ההתאחדות שתיפתח ב־30 ביולי בבאר־שבע. בה ייבחרו מוסדות ההתאחדות.

תוגבל הדבקת מודעות הבחירות

מאת סופר "דבר" בכנסת

בקריאה ראשונה אישרה אתמול הכנסת תיקון לחוק הבחירות לפיו תיאסר העמולה בחירות באמצעות הדבקת מודעות על אוטובוסים ובמקומות ציבוריים ללא אישור התאגיד לכך.

ש. תמיר (המרכז החופשי), שהתנגד לחוק, אמר כי הצעת החוק באה לשרת את המפלגות הגדולות אשר להן די במות וכלים להעברת תעמולה.

הכנסת הסירה אתמול מעל סדר יומה הצעת חוק של י. ארידור (גח"ל) בדבר החלת חוקי הבחירות של המדינה גם על גופים ציבוריים.

ארידור הסביר, כי הצעתו באה כדי למנוע שחיתויות, רמאויות וזיופים בבחירות להסתדרות ולאיגודים המקצועיים והאשים את המערך בזיופים ובשחיתויות אלה. א. אנקוריון, שענה לו, שאל מדוע אין ארידור מציע להחיל את הצעת החוק שלו לגבי הבחירות הפנימיות בתנועת החרות. אנקוריון הסביר כי אין להחיל את חוק המדינה על גופים וולונטריים בניגוד לרצונם, והוסיף, כי להסתדרות יש מערכת ביקורת פנימית מפותחת.

מומחים מישראל למרכז אפריקה

מאת מערכת המדיני של "דבר"

משלחת סקר של מומחים ישראליים תצא בקרוב לקהילית המרכז־אפריקאית (קמ"א), כדי לבדוק את דרכי הביצוע של תכניות לקידום ופיתוח אשר דונו בהליך השיחות שהתקיימו בימים האחרונים בישראל עם משלחת של הקהילה המרכז אפריקאית, בראשות השר יואכים דה־סילבה־גונגה.

המשלחת שהתה בישראל מ־12 ביולי והיא יוצאת היום בדרכה חזרה לארצה. השר יואכים דה־סילבה־גונגה, הממונה על פיתוח כפרי, מים ויעור, נתקבל ע"י ראש הממשלה גולדה מאיר, ומסר לה שדר ידידות מאת נשיא קמ"א גנרל ז'אן בוקסה. כן נפגש השר ומשלחתו עם שר־החוץ אבא אבן, שר החקלאות חיים גבתי, עם סגן שר־הבריאות עבדול עזיז זועבי וסגן שר האוצר צבי דינשטיין.

השיחות התנהלו באווירה של ידידות [illegible] בעניין משלחת הסקר [illegible] על ביצוען היעיל של תכניות הפיתוח בקמ"א, בשיתוף פעולה עם ישראל, כפי שהסבירה לאורחים שר־החוץ אבא אבן.

זכו בפיס

בהגרלת מפעל הפיס מס' 29/73 שהתקיימה ביום 19.7.73 זכו הכרטיסים הבאים:

בסך 150,000 ל"י זכו המספרים: 177643, 604373.

בסך 50,000 ל"י זכה המספר: 361569.

בסך 12,500 ל"י זכו המספרים: 179781, 246873.

בסך 6,250 ל"י זכו המספרים: 481285, 304704, 681240, 502478.

בסך 600 ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־11524: 16535 36208 41374 42104 46968 53094 79405 94881 96225.

בסך 250 ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־01556 04062 04412 04695 08858 11358 11956 18063 23141 31572 35215 36162 36918 42036 45769 46526 53960 63069 72263 79935 80634 92628 96433 98941 99085.

בסך 100 ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־0843 0966 4071 7351 8445 9587 9936.

בסך 50 ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־0418 1021 1035 1325 1364 1690 1902 2088 2147 3449 2521 2652 2901 3762 3800 4153 4617 4626 5056 5101 5449 5932 6108 6158 6190 6321 6484 6763 6790 7158 7197 7435 8131 8482 8540 8568 9075 9148 9449.

בסך 4 ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־9.

בסך 1.250 ל"י זכו הכרטיסים הבאים: 038500 141245 142129 144323 161766 309065 348147 360751 408821 426167 432935 454358 529075 536101 614980 619184 684639 688066 708895 713729 790014.

מת השחקן ג'ק הוקינס

לונדון, (יופ"יע). — שחקן הקולנוע והבמה ג'ק הוקינס, אשר הקריירה שלו נפסקה לפני שבע שנים מחמת סרטן־גרון, נפטר בגיל 62.

הוקינס, שהתפרסם בעיקר בשל תפקידו בסרט "הגשר על נהר קוואי", הופיע בתפקידי כוכב בהרבה סרטים ובעשרות הצגות בברודווי שבניו־יורק ובווסט אנד של לונדון.

הצעה דחופה בעניין פירסום הפגישה בין אלון לחוסיין

מאת סופר "דבר" בכנסת

חברי סיעת גח"ל בכנסת אסתר רזיאל־נאור וח.י. אבי־יוסף דרשו אתמול מיו"ר הכנסת להכיר בדחיפות הצעתם לסדר היום [illegible] נגד שר שלמה הלל.

להכיר בהצעה הדחופה נימקו אותם חברי הכנסת הצעה הנושא הוא: "גילוי [illegible] על פרסומי פגישת יגאל אלון עם חוסיין". א. רזיאל־נאור וח.י. אבוהב אומרים בפנייתם ליו"ר הכנסת, כי בהתאם לכך שפרסם אתמול [illegible] שלום כהן [illegible] שר בממשלה על תלפות ידיעה סודית ביותר, ופגע בכך קשות בחובתו לשמור על סודות רכביה.

בדו"ח על עליית אמצעי התשלום

זנבר מציע לצמצם הוצאות פיתוח ולהעלות שער הריבית

מאת סופר הכלכלי של "דבר"

בדין־וחשבון של נגיד בנק ישראל על עליית אמצעי התשלום שהוגש לחברי הממשלה ולחברי ועדת הכספים של הכנסת, תובע הנגיד נקיטת צעדים נוספים לטיפול בשורשי האינפלציה. בדין־וחשבון המתייחס ל־11 החדשים האחרונים נאמר, כי בתקופה זו עלו אמצעי התשלום (הכסף הזמין שבידי הציבור ופקדונות עובר־ושב) בשיעור של כ־18.2 אחוזים. הנתונים הארעיים לסוף יוני מורים על כך, שגם בסוף החודש נמשכה העליה באמצעי התשלום. "והתפתחות זו", נאמר בדו"ח, "מעוררת חששה ביחס לקצב הגידול הצפוי בתקופה הקרובה, אם לא יינקטו בהקדם אמצעים נוספים לבלימת תהליך כמו זה."

קיצוץ בהוצאות הפיתוח

נגיד בנק ישראל ממליץ בתחום המדיניות הפיסקאלית, על קיצוץ בהוצאות הפיתוח וההוצאות הנוספות במסגרת התקציב. הנגיד קובע, כי לפעולה כזו תהיה השפעה בירידה של קיצוץ בהוצאות על ההכנסות הפנויות ועל הביקוש במשק. בשל הגרעון הקופתי ברביע הראשון של שנת התקציב הנוכחית, יש ליצור בכל ההקדם עודף תקציבי — נאמר בדו"ח.

עוד מציע הנגיד משה זנבר, שלא לממן את הגידול הצפוי בהוצאות הממשלה, גידול הנובע מההחלטה שלא להעלות מחירים, ובהסכמי השכר על־ידי תקציב נוסף, אלא על חשבון הקטנת סעיפים אחרים. ואולם אם בכל־זאת יהיה צורך בהגשת תקציב נוסף, מוצע להקפיד שתוספת ההוצאות לא תמומן באופן אינפלציוני, אלא על־ידי הגדלת התקבולים המקומיים של הממשלה.

עוד נאמר בדין־וחשבון, כי על הממשלה לאכוף הוצאת אמיסיות לסקטור הלא־ממשלתי, רק בתנאי שהכספים שיגוייסו יופקדו לזכות הממשלה או בנק ישראל לתקופה של 6 חודשים. נאמר, כי לאור הגידול הצפוי בהנפקת ניירות ערך מסוגים שונים, יכול צעד זה להיות תרומה חשובה לספיגת הנזילות. הנגיד מציע להחיל עקרונות אלה גם על הרשויות המקומיות, מוסדות וגופים ציבוריים אחרים, הקשורים בתקציבי הממשלה המוסדות הלאומיים.

צעדים מיידיים לצמצום הבניה הציבורית

בתחום הבניה הציבורית, הוא בא מ. זנבר לנקוט צעדים מיידיים לצימצום הבניה הציבורית כגון הממשלה, הרשויות המקומיות, חברות ממשלתיות, מוסדות שונים ואף בניה של הסקטור הפרטי. בתחום המדיניות מטבע־חוץ קובע הדין־וחשבון, כי הנתונים מצביעים על כך, שחלה האטה כמסויימת בהיקף האשראים לכלכות במטבע־חוץ, אך על אף האטה זו לא הצטמצם היקף קבלת האשראי במטבע־חוץ בצורה מספקת. הנגיד ממליץ להמשיך לפעול בכיוון זה.

בתחום המסים אומר הנגיד כי: "במצב שבו הכוחות כיום של ביקוש עודף נראה לי, שקיצוץ בהוצאה הציבורית ויצירת עודף תקציבי כתוצאה מכך, וכן הגבלות על האשראי ומקורות מימון לצרכי הסקטור הלא־ממשלתי לשם קיצוץ בהוצאותיו, עדיפים על הטלת מיסים חדשים. על־כן אינני מציע עתה מיסים חדשים, פרט להתמורה המשמעותית במסגרת מקורקעין הזכות כל הכלים החוקיים המינהליים להפעלת מס־ערך־מוסף החל באפריל 1974."

העלאת הריבית לאשראי מכוון

בפרק העוסק בניתוח הצעדים המוניטריים שראוי לנקוט, מציע נגיד בנק ישראל פעם נוספת העלאה של הריבית על האשראים המכוונים לזמן קצר. על־פי הצעתו, תועלה הריבית בשיעור של 3 אחוזים על אשראי להון־חוזר, אשראי למימון היצוא, ואשראי הניתן ליצוא במטבע־חוץ.

חוב הממשלה גדל פי שלושה

הדין־וחשבון כאשר את נתוני בנק ישראל לגבי משיכות הממשלה מהבנק ברבע הראשון של השנה, הנובע משתמע כי הממשלה אחראית במידה ניכרת ללחצים האינפלציוניים השוררים במשק. הדו"ח קובע, כי בשלושת החודשים הראשונים של שנת התקציב הנוכחית, עלה חוב הממשלה לבנק ישראל ב־733 מיליון ל"י לעומת 266 מיליון לירות בלבד בשנה שעברה. מתוך סכום זה, אמדן הזרמת הנזילות השנה בשלושת החודשים הראשונים נאמר בכ־390 מיליון ל"י, שזו השפעה אינפלציונית ישירה על המשק. זאת, לעומת הזרמת נזילות של 40 מיליון ל"י בתקופה המקבילה אשתקד. "נתונים אלה", נאמר בדו"ח, "מצביעים על שינוי ניכר בהשפעת הממשלה על מצב הנזילות במשק: במקום הספיגה הניכרת בסוף שנת הכספים הקודמת, ישנה הזרמה ניכרת בראשית שנת הכספים הנוכחית."

במכתב־לוואי לדין־וחשבון, כותב הנגיד לשרי הממשלה ולחברי ועדת הכספים, כי לדעתו ניתן באמצעות קשת רחבה של האמצעים המוצעים בדו"ח להחזיר את האיזון במשק על־ידי צימצום רצוני של עודפי הביקוש, ללא פגיעה בהמשך קיומה של תעסוקה מלאה וצמיחה כלכלית מהירה בטווח ארוך.

שר המסחר והתעשיה סומך על נתוני בנק ישראל

דוברות בנק ישראל הודיעה, כי שר המסחר והתעשיה הודיע לנגיד בנק ישראל בשיחה טלפונית, כי הידיעה שהופיעה במספר עתונים כאילו הוא מטיל ספק בנתוני בנק ישראל איננה נכונה; השר ב־הוליס סומך ידיו על נתוני בנק ישראל ומקבלם כבסיס לדיונים. עם זאת הוא מחזיק בדעה שיש לסייע לתעשיה באמצעות אשראי מכוון זול ואין שני הדברים סותרים אחד את משנהו.

דולצ'ין לא יהיה מועמד לכנסת

מאוכזב מהסיכויים להרחבת גח"ל

מאת סופר "דבר"

יו"ר מרכז המפלגה הליברלית וגזבר הסוכנות אריה דולצ'ין הודיע, כי לא יציג את מועמדותו לכנסת השמינית ברשימת גח"ל. הוא עצמו נימק זאת ב"סיבות שונות", מבלי לפרש אותן, אך מאנשים מקורבים נמסר כי לדעת מקורות הליברלים, הסיבה העיקרית לאי הליכתו של דולצ'ין לכנסת היא, אכזבתו מהסיכויים להקמת "מערך על בסיס רחב" — שאליו חותר עתה אריאל שרון, המצטרף למפלגה הליברלית.

את ההודעה מסר דולצ'ין למרכז הליברלים אך לפני כן אמר זאת לחבריו בהנהלת המפלגה, ד"ר אליעזר רימלט וש. ארליך. השניים ואחרים מראשי המפלגה, ניסו להניאו מכך ולהשפיע עליו כי "ירוץ" לכנסת. אך הוא סירב, אם כי אין ספק, שהוא עשוי היה להיות במקום ריאלי ברשימה.

מקורביו של דולצ'ין אומרים אתמול, כי הוא קיווה שהקמת הגוש [illegible] חרות־ליברלים הוביל להרחבתו, אך היא נתקלה בהתנגדות חרות ומנהיגה מנחם בגין לצירוף המרכז החופשי. ידוע גם, כי דולצ'ין התנגד בשעתו לעזיבת ממשלת הליכוד הלאומי ועמדתו גם כיום היא, כי גח"ל צריכה להיות בקואליציה. כן הוא אחד התומכים בשינוי שיטת הבחירות יחד עם מפלגה.

ברה"מ הכירה במשטר החדש באפגניסטן

ניו־דלהי, (א. פ.). — ברית המועצות הכירה אתמול במשטר החדש באפגאניסטן והפכה בכך למעצמה הראשונה המכירה דה־פאקטו במשטרו של לויטננט־גנרל דאוד חאן. שליטה החדש של אפגאניסטן היה ידוע זה מכבר בקשריו ההדוקים עם אישים בקרמל, עוד מן התקופה בה שימש ראש ממשלה בקאבול.

סוכנות הידיעות הסובייטית הרשמית "טאס" מסרה אתמול, כי באפגאניסטאן חזרו החיים למסלולם הרגיל.

מדינת ישראל
נציבות שירות המדינה

מודיעה על מכרז מס' מק/9/73

עתודה לאחראים למינהל נציגויות במשרד החוץ

(בארץ/בחוץ לארץ)

(20 משרות, בדרגות יא–יג של הדירוג האחיד)

● דרישות המשרה: השכלה תיכונית; נסיון בעבודה מנהלית, רצויה ידיעה ונסיון בהנהלת חשבונות; כושר הבעה בעל פה ובכתב; כושר לניהול משא ומתן; שליטה בשפה העברית וידיעה טובה באחת השפות הבאות: צרפתית / אנגלית / ספרדית; גיל עד 35; בעלי אזרחות ישראלית (כל המשפחה); יוצאי צבא לאחר הם שרות חובה בצה"ל; מצב בריאות תקין (כל המשפחה); רצוי רשיון נהיגה. [illegible]

הערות:

א. המועמדים ייבחרו בבקשת מבחנים בכתב ובחינה בעל פה יצאו לקורס [illegible] בירושלים לתקופה של 7 חודשים. המועמדים אשר יסיימו את הקורס בהצלחה יתקבלו לעבודה [illegible] במשרד החוץ בירושלים. [illegible] בנציגויות בחו"ל תוך מספר חדשים מגמר סיום הקורס.

ב. בתקופת הקורס ינתנו למשתתפים בו: כלכלה ודיור במקום וכן ישולמו להם דמי כיס חודשיים בשיעורים דלהלן:
1. משתתף רווק או נשוי בלי ילדים, שאשתו עובדת 600 ל"י.
2. משתתף נשוי בלי ילדים, כאשר אשתו אינה עובדת או רווק [illegible] אילו היה בשירות המדינה זכאי היה לתוספת משפחה בשביל הורים: 700 ל"י.
3. משתתף נשוי ואב לילד/ים: 800 ל"י.

ג. לעובדי המדינה המשתתפים בקורס (לכבס תקופת ההתמחות המעשית) ייתנו כלכלה ודיור במקום וכן תשולם להם במשך הקורס משכורתם הרגילה בניכויים המפורטים להלן:
1. עובד בעל משפחה, כמשמעותו ב־52.12 של התקשי"ר, ניכוי של 10% מהסכום המוקצב לכלכלה במכסת דמי האש"ל.
2. עובד רווק — ניכוי של 40% מאותו סכום.

ד. בתקופת ההעסקה שלאחר הקורס המוכרז יועסקו המועמדים שאינם עובדי המדינה, בארץ ובחו"ל — על פי חוזה מיוחד שתקפו לשנתיים עם אפשרות להארכה לתקופה נוספת.

ה. זכויותיהם הסוציאליות של המועמדים בתקופת ההעסקה תנתנה על ידי הממשלה. ושירות זה לא ישא זכות לגמלאות לפי חוק שירות המדינה (גמלאות) תשט"ו—1955. כמו כן לא יופרש בעדם כל תשלום לקרן במטה להבטחת זכויות לגמלה. במשכורתם של המועמדים בתקופת ההתמחות ינוכו כל הניכויים הנהוגים בשירות המדינה.

ו. כדמי הכיס שיקבלו המועמדים שאינם עובדי המדינה, בתקופת הקורס, לא ינוכה כל ניכוי. התקופה זו לא תיחשב כתקופה עבודה לאיזה צורך שהוא.

ז. נציבות שירות המדינה והנהלה הקורס שומרים לעצמם את הזכות להפסיק את המשך השתתפותו בקורס של כל חניך שלא יגיע את הרמה שהוקבעה או שיתגלה בהתנהגות שאינה הולמת עובד ציבור.

ח. המועמד שייבחר להשתתף בקורס חייב להמציא למשרד החוץ תעודות המעידות על מצב בריאותו התקין — שלו ושל בני משפחתו — לפרה כמועבד המדינה.

ט. מועד פתיחת הקורס 10 פברואר 1974.

תגשת בקשות בנציבות שירות המדינה הקריה ירושלים, או באחת מלשכותיה המחוזיות בתל־אביב, רח' ה' בס' 5 או בחיפה בבית הממשלה, או בבאר־שבע בכביש העצים ,דרך הנשיאים.

המועד האחרון להגשת בקשות 31.8.73 (ג' באלול תשל"ג).

י. בעת ההרשמה ניתן לקבל בנציבות שירות המדינה ירושלים או בלשכותיה תיאור כללי של תפקיד האחראי למינהל בנציגות וכן פרטים כלליים על תנאי השירות בחו"ל.

יא. מועדי הבחינות:
הבחינות בכתב — 23.10.73.
ועדת בחינה בע"פ — ראשית דצמבר 1973.
לא יקבעו מועדים נוספים לבחינות.

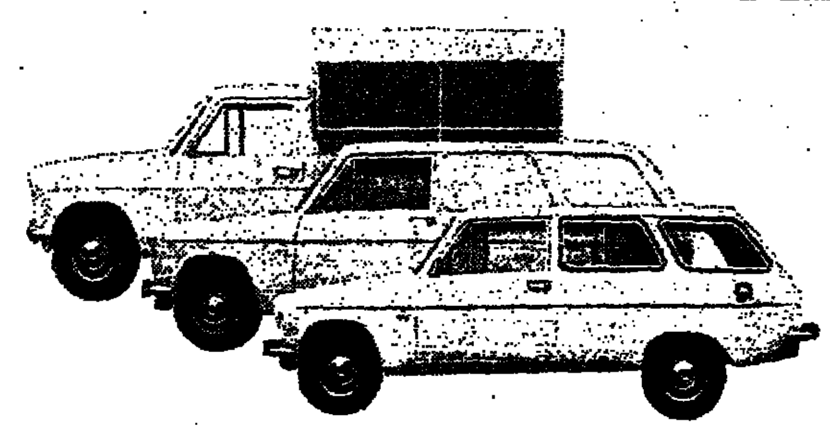

סוסיתא 1974

מבצע מיוחד בחודשים יולי אוגוסט
לרכישת המודלים החדשים עם שכלולי 1974
הכוללים פריטים רבים ובינהם מערכת בלמים
כפולה עם בוסטר SERVO ומעצורי דיסק קדמיים.
הספקה החל מיום 20.8.73

טנדר	16.800 ל"י
מסחרית	20.950 ל"י
סטיישן	22.900 ל"י

הבטח עצמך מאינפלציה!

הזמן מכוניתך עוד היום
ושריין לך מועדי הספקה קרובים

פרטים אצל כל סוכני אוטוקרס — סע לשלום עם אוטוקרס

חיפה: הבית הישראלי למכוניות בע"מ, דרך יפו 145, טל. 525708 [illegible]

תל אביב: הבית הישראלי למכוניות בע"מ [illegible]

בהדר כרמל: [illegible] טל. 941961

طبق الأصل

המצילים „שולטים" זה היום הרביעי בקומה ה־12 של עיריית תל־אביב

מאת דנקה הרניק, סופרת „דבר" בתל־אביב

המצילים בחופי תל־אביב שולטים זה היום הרביעי בקומה ה־12 של בנין העיריה, בה נמצאת לשכתו של ראש העיר ואינם מוכנים לעזוב את המקום כל עוד לא יתקבלו תביעותיהם.

לדברי העובדים, למרות נוכחות השוטרים במקום „המצב הופך להיות בלתי־נסבל". אתמול שברו השובתים חלק מהקיר שליד המעליות והשריקות ושאון הרעשנים, בהם משתעשעים השובתים, מורט את עצביהם של כל העובדים. הפקידים טוענים, כי השובתים מתפרצים גם לחדריהם ומפריעים במהלך העבודה התקין.

דובר המצילים יעקב יוסלבסקי אמר אתמול, לסופרת „דבר", כי נוכחות השובתים בקומה ה־12 היא מובנת — „זה המעביד שלי, זה הבית שלי". לדבריו, אם אין הנהלת העיריה מוכנה לקבל את תביעות השובתים, „שתכריז על סגירת שירותי ההצלה בחופי העיר ואנו נמצא לעצמנו עבודה אחרת". לדבריו, אין למצילים קיום משכרם היום. י. יוסלבסקי ציין, כי „המצילים מוכנים לחזור מיד לעבודה אם תסכים הנהלת העיריה לחידוש הכרים והמסור לבורר מוסכם על שני הצדדים את הבעיות שלגביהן לא יושג הסכם. לדבריו, לא מוכנה העיריה להיעתר לבורר מוסכם על שני הצדדים והיא עומדת על־כך שהענינים השנויים במחלוקת יימסרו לועדה פריטטית עליונה, בה יושבים ראש העיריה ומזכיר מועצת פועלי תל־אביב־יפו.

„אנחנו לא מסכימים לועדה פריטטית, אין לנו אמון בה ובכלל זה אנו רוצים בורר מוסכם על שני הצדדים" — אמר דובר המצילים.

החלה הפצת טבלת החישוב החדשה של תוספת היוקר

במחלקה לאיגוד מקצועי נשלמות ההכנות להפצת טבלת החישוב החדשה של תוספת היוקר. היום יוחל בהפצת דף הסבר בעניין זה לכל מועצות הפועלים.

בהתייחסו להסכם בדבר תשלום פיצוי על ההתייקרות שנחתם ביום ד' בין ההסתדרות לבין לשכת התאום של הארגונים הכלכליים, אמר יו"ר המחלקה לאיגוד מקצועי א. אברהמוביץ כי נציגי ההסתדרות חתמו על ההסכם ברגשות מעורבים: „מצד אחד אנו מרוצים מכך שכ־750.000 שכירים יקבלו תוספת ההפצה אותם פיצוי משמעותי על ההתייקרות ובכך הגן על השכר הריאלי. אולם מאידך גיסא מבטא הסכם תוספת היוקר את התהליך האינפלציוני הקשה הקיים במשק".

ביולי ש. ז. שיעור תוספת היוקר והפיצוי עבור ההתייקרות הקיימים ב־10.3 אחוז משכר היסוד. על שכר יסוד יומי עד 20 ל"י או חודשי עד 500 ל"י, יהיה שיעור תוספת היוקר והפיצוי על ההתייקרות 88 אחוז לעומת 77.7 אחוז עד עתה.

על שכר יסוד יומי עד 28 ל"י או חודשי עד 700 ל"י, יהיה שיעור התוספת 59.1 אחוז לעומת 48.8 אחוז עד כה. התוספת המירבית הסתכם ב־27 ל"י.

לצורך חישוב פיצוי ההתייקרות יכללו בשכר היסוד תוספת הוותק והתוספת בעד אישה. תוספת היוקר תהייה פטורה ממס־הכנסה.

יו"ר המרכז לעובדת הזירה בהסתדרות עליזה תמיר, מחתה בפני מזכ"ל ההסתדרות י. בן־אהרון, על מיעוט הזמן שהוקצה ברשות השידור לתעמולת ה־

בהתאם להסכם יעלו החל ב־1 בחירות להסתדרות.

קצנשטיין, אדלר ונשות׳ בע"מ

החלפנו מספר

החל מיום 20.7.73

מספר הטלפון החדש

614668

5 קוים

קצנשטיין, אדלר ונשות׳ בע"מ

תל־אביב, דרך פתח־תקוה 37

פרסום אתגר בע"מ

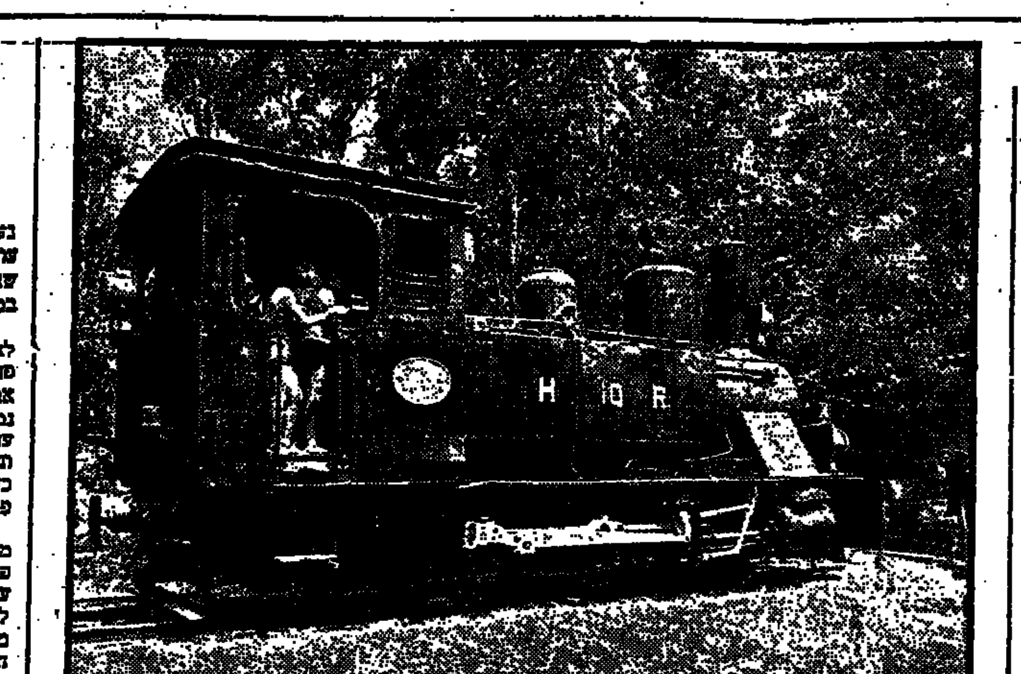

קטר־הרכבת הראשון, שעשה דרכו מחיפה לאיסטנבול לפני כ־70 שנה, מוצב עתה בחצר מוזיאון המדע והטכניקה ברמת־אביב ומשמש מוצג מושך ומשעשע לילדים הבאים למקום במסגרת בילוי החופש־הגדול. (צילום: יגאל ישׂשכרוב)

3 מפעלים יוקמו בקרית „כור דרום" עד 1975

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

שלושה מפעלים יוקמו במסגרת קריית „כור־דרום" עד 1975, בהשקעה של 45 מיליון ל"י — זאת, במסגרת תכנית העשור של „מכתשים". מפעלי „כור" יהיו המפעלים הראשונים שיוקמו במסגרת הקריה התעשייתית הכימית שתוקם 12 ק"מ דרומית מבאר־שבע.

לפי התכנית של „מכתשים", יוקמו עד 1975 שלושת המפעלים הבאים:

● מפעל „רביגן" לייצור חומרי הדברה, בהשקעה של 30 מיליון ל"י. תפוקת המפעל תגיע ל־6 מיליון ל"י לשנה ו־95 אחוז מהייצור מיועדים ליצוא.

● מפעל לייצור פלואורו־פחמנים למתקני קירור ומיזוג אויר ולהתזת נוזלים בקופסאות אירוסול. תפוקת מפעל זה תגיע ל־11 מיליון ל"י. וההשקעה בו תסתכם ב־10 מיליון ל"י. עיקר התפוקה מיועדת לשוק המקומי.

● מיתקן לייצור חומרי ביניים לתעשייה הפרמצבטית. התפוקה בשלב הראשון מתוכננת ל־100 טונות לשנה, בערך של 1.5 מיליון דולר. 90 אחוז מהתפוקה מיועדים ליצוא. ההשקעה במפעל תסתכם בכ־5 מיליון ל"י.

השלבים ב' ו־ג' של פיתוח מפעלי „מכתשים" בקריה הכימית טרם גובשו סופית. אולם על פי התיכנון, תסתכם ההשקעה בציוד ובמיתקנים בשנים 1975—1981 ב־160 מיליון ל"י.

המיתקנים המתוכננים לתעשייה הכימית של שנות ה־70 הם: מיתקן פלואורידי להעמקת ייצור פלואורו־פחמנים וחומרי ביניים שונים; מיתקן לייצור חומרי ביניים נוספים לתרופות; מיתקן לאימון ולחומרים נגדיים; מיתקן לצבעי טקסטיל ולחומרי־ריפוי; מיתקן ברומוסטרין; מיתקן לאיזוציאנים; מיתקן לסינתזות אורגניות; דרוסטיפ המזון; מיתקן לתרכובות כלורו־פחמניות; מיתקן אלקטרוליזה, בתפוקה של 25.000 טון כלור לשנה.

התפוקה ב־1981 — 400 מיליון ל"י

תכנית העשור של התעשיה הכימית של „כור", כפי שהציג מנכ"ל „כור" מאיר עמית, קובעת שהיקף הייצור של „מכתשים" יגיע בשנת 1981 ל־400 מיליון ל"י, לעומת 88 מיליון ל"י ב־1972, בעוד שהיצוא יגדל באותה תקופה ל־310 מיליון ל"י, לעומת 62 מיליון ל"י ב־1972.

ההשקעה שידרשו לפיתוח הקריה הכימית יסתכמו עד סוף העשור הזה ב־232 מיליון ל"י.

תכניות לקליטת עולים נוספים במושבי הנגב

על קליטתן של 35 משפחות עולים מצרפת במושב „תלמי אליהו" הוחלט בדיון שהתקיים במושב בעת סיור משותף של פרופ' רענן וייץ, ראש המחלקה להתיישבות, עוזי נרקיס, ראש מחלקת העליה והקליטה של הסוכנות ואריה נחמקין, מזכיר תנועת המושבים.

ב„תלמי אליהו", אשר נהפך באחרונה במושב עובדים ליהודי למושב רגיל כבר נקלטו בהצלחה 25 משפחות עולים מצרפת אשר עלו לפני 3 שנים. המושב הגיע להישגים כספיים בענפי גידולי שדה וגידולי פרחים, תוך ניצול ההדרכות האזוריים.

בדיון הובאה גם תכנית קליטה תלת־שנתית לקליטתן של כ־250 משפחות עולים נוספות בנגב; 30 משפחות בכובר; 8 משפחות בבירהן; 10 משפחות בכפר בימון; 30 משפחות בידינתן 25 משפחות בהאצור; 20 משפחות בעיר כשת; 40 משפחות בכפר המבות; 30 משפחות בתלמי יפה; 25 משפחות באבן שמואל; ו־25 משפחות במרכז הקליטה נהור.

כן נפגשו נציגי הסוכנות והנרת הכוכבים עם 10 משפחות העולים הראשונות העתידות להתיישב בקרוב בכפר המבות בבשור.

נמשך המחסור בהודיים

כ־300 טונה הודיים הובאו אתמול למכירה במרכז השבועי המחיר הוסיף להיות גבוה כאשר המחיר לזכרים הגיע ל־5.60 ל"י לק"ג חי והמחיר לנקבות היה 5.10 ל"י לק"ג. בשבוע הבא מצפים להגדלה של עצרה אחדים בהספקה, אך אין מצפים לירידה במחירים. המחיר הסיטוני לעופות פטמים הוא 3.50 ל"י לק"ג חי.

15 חוליות מנקים הופעלו במוקדי בידור ומסחר בת"א

מאת סופרת „דבר" בת"א

15 חוליות ממאטאים ומנקים מופעלים החל מהשבוע בשעות אחר הצהריים והלילה במוקדי בידור ומסחר בתל־אביב, במטרה לשמור על נקיון הרחובות באזורים המועדים במיוחד ללכלוך בגלל ריכוזי המבקרים.

בנוסף לכך, הפעילה העיריה בימים אלה משאיות מיוחדות לפינוי אשפה ובכך הוגדל פינוי האשפה ממיכלי צנע בבתים רבי קומות משלוש לארבע פעמים בשבוע. יחידה מיוחדת הופעלה לאיסוף פסולת ממדרכות ברחובות המרכזיים.

בשיחה עם סופרת „דבר", אמר סגן ראש העיריה שפייזר, כי הגברת שירותי הנקיון בשעות אחר הצהריים במסגרת פעולות מיוחדות לצימצום מטרדים בשעות הקיץ. הוא סיפר, שהמחסור בכוח אדם עיכב הפעלת התכנית ולאחרונה הוחלט למסור לנסיון עבודות כיהודות אלה לקבלנים.

במסגרת הפעולות לצימצום המטרדים בעונת הקיץ, יתנהל גם מבצע נקיון מיוחד לאורך כל חופי תל־אביב. במיוחד בימי שישי ובשבתות, יסלקו פרצלי נקיון באורח שוטף פחי אשפה בחוף ומטרדים אחרים הנוצרים בעת ביקור המונים בשפת הים.

דרוזי מהגולן פתח סטודיו לצילום בחיפה

מאת יואל דר, סופר „דבר"

כוזיד אברסאלה, תושב הכפר מג'דל־שמס שלמרגלות החרמון, שהיה עד למלחמת ששת־הימים הצלם הרשמי של הצבא הסורי, חנך אתמול סטודיו גדול בחיפה. הוא הדרוזי הראשון מתושבי רמת־הגולן הפותח עסק בחיפה.

כוזיד אברסאלה ידוע כצלם מוכשר ובזמנו הטיל עליו הצבא הסורי לצלם את כל האזורים והמקומות החשובים בדרום סוריה, וביחוד אזורים שהתרחשו בגזרת הגבול עם ישראל. מספרים, כי באחת הפעמים הנציח אחד מסיוריו של אלי כהן ז"ל בעת ביקור שערך בחזית הסורית בליווי קציני־מטה מצריים וסוריים.

לאחר כיבוש מג'דל־שמס הוצע לו על־ידי הצבא הסורי לסגת יחד עמם ולהמשיך במלאכתו. אך הוא דחה את ההצעה. תחילה עבד בכפרו מג'דל־שמס וצילם את כל דארכי המדינה וקציני צה"ל בכפרים שביקרו ברמה בשנה הראשונה שלאחר הכיבוש. לפני שנים אחדות עקר לכפר עוספיה והמשיך לעסוק בצילום. הצלחתו הכלכלית הביאה אותו, כאמור, להעתיק את עסקיו לחיפה.

פרסים ל־3 בעלי המצאות במשק המים

המצאות בתחום מתקני צריכת המים הביתית עשויות לחסוך בסמוח של 12 עד 100 מיליון קוב בצריכה השנתית, שערכם כשלושת רבעי מיליארד לירות — על כך מסר סגן נציב המים הארצי שאול ארלוזורוב, במסיבת חלוקת פרסים לשלושה בעלי המצאות וחידושים בעקבות מיכרז מטעם נציבות המים.

השלושה המציאו דגמים של סוללות ברזי מים לצריכה ביתית הניתנים להפעלה בהושטת רגל. המטרה היא שעקרת בית תוכל להפעיל בתדירות את זרימת המים (גם כשהם מבוזגים) בבלי לסובב את שני הברזים הרגילים. אם שלושת הדגמים שנבחרו כמתאימים לפרס, או אחד מהם, יוכיחו את עצמם בהפעלה המעשית, תעשה נציבות המים להתקנת תקנות שיחייבו התקנת ברזים כתחכמים אלה בבנינים חדשים.

בעלי ההמצאות טוענים כי אין כל קושי להחליף סוללות ברזים קיימות בבנינים חדשים ולהתקין את המערכות החדשות. מחיר כל מיתקן תלוי כמובן במידת הפצתו בשוק ועדיין לא נקבע.

שלושת מקבלי הפרסים הם: משה באומגרטן מגבעתיים, שאול פרגין מיהוד ואלעזר טננבקי מתל־אביב. שני הראשונים דורגו כזוכים בפרס ראשון. סכום הפרס, 2000 ל"י לכל אחד, הוגדר כפרס עידוד שמטרתו לדרבן את הממציאים לפעול למען יישום ההמצאה בהיקף נרחב. הפרס השני, של אלעזר טננבקי, הוא בסך 1000 ל"י.

17 סיימו קורס לאחיות ב„פוריה"

17 אחיות מעשיות סיימו קורס מעשי בבית החולים פוריה. הקורס נמשך 18 חודש.

14 מבוגרות הקורס נשארו לעבוד בבית החולים פוריה. (ע)

המחנה היהודי־ערבי אשר התקיים בעכו במשך עשרה ימים נסתיים אתמול.

מימצאים ממקדש פלשתי שנחשף בתל־קסילה מוצגים במוזיאון הקרמיקה

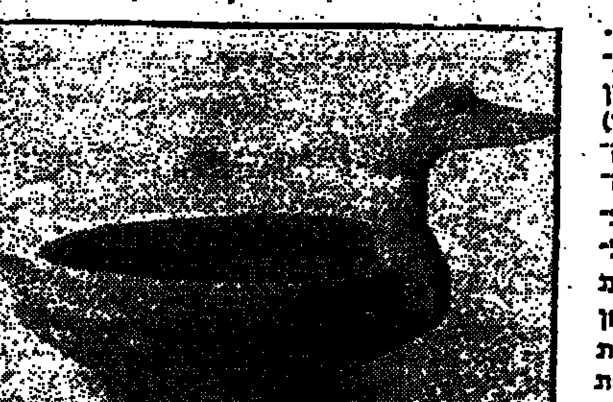

ראש עיריית ת"א—יפו י. רבינוביץ פתח ביום ד' תערוכה מיוחדת במוזיאון הקרמיקה (מוזיאון הארץ) בה מוצגים לראשונה לקהל הרחב מימצאים מן המקדש הפלשתי שנחשף בשנה קודמת בחפירות תל־קסילה בשלושה ארונות תצוגה. מוצגים כלי פולחן וכלי חרס, ממיטב מלאכת הקדרות של סוף תקופת השופטים (המאה הי"א לפנה"ס).

משטרת אשדוד שכנעה עולים להפסיק שביתת־שבת

משטרת אשדוד הצליחה לשכנע אתמול אחה"צ חמש משפחות עולים להפסיק את שביתת השבת, בה פתחו בשעות הבוקר במשרדי המכס בנמל אשדוד.

חמש משפחות העולים הגיעו לארץ לפני כחודש. ראשי המשפחות — שהם אחים — הגיעו אתמול בבוקר למשרדי המכס בנמל אשדוד כדי לשחרר את מטענן. לאחר שהפקידים דרשו מהם תשלומים שונים הוזעקו למקום כל בני המשפחות והודיעו כי הם פותחים בשביתת שבת במקום.

בשעות אחר הצהריים הוזעקה המשטרה. מפקד משטרת אשדוד פקד שלמה תורג'מן, פתח במו"מ עם השובתים ולאחר כשעה הצליח לשכנעם כי יעזבו את המקום. פקידי המכס הבטיחו להעביר את ענין התשלומים שנדרשו מהעולים לדיון חוזר. (ע)

עולים מברה"מ במרכז הקליטה בנהריה פתחו בשביתת־רעב

דורשים דירות קבועות (לא בשכירות) באזור ת"א

מאת יואל דר, סופר „דבר"

שבע משפחות וכמה בודדים מעולי ברית־המועצות השוהים עתה במרכז הקליטה שבמלון דוד בנהריה פתחו אתמול בשביתת רעב. השובתים טוענים שהם נאלצו לנקוט צעד קיצוני זה משום שדרישותיהם לדיור באזור תל־אביב לא נענו. אחדים מהם טוענו כי הם נמצאים בארץ שמונה חדשים וכבר נקלטו בעבודה קבועה באזור תל אביב. אך מה שמעכב את העברתם הוא היעדר דיור. חלק מהשובתים הם אקדמאים.

מוסמכי מרכז הקליטה נמסר לסופרנו שאין אמת בטענותיהם של השובתים. הם אמנם נתבקשו לפנות את מרכז הקליטה אך הוראה זו ניתנה לא לפני שהוצעו להם דירות שכורות באזור תל אביב, כפי שדרשו. נקודת המחלוקת היא שהם תובעים דירות קבועות אך אין בידי הסוכנות ומרכז הקליטה להענות לדרישה זו בגלל מחסור בדירות במרכז הארץ.

סופרנו מוסר, כי הנהלת בית המלון נתבקשה להמשיך ולהגיש ארוחות ושירותים לעולים וקשה למרכז הקליטה לקבוע אם אכן העולים פתחו בשביתת רעב כפי שהם טוענים. בינתיים שיגרו השובתים מברקים לשר הקליטה ולגורמים אחרים והם בקשה להתערב.

יעקובי מציע להמיר הפטור על רכב לעולים במענק כספי

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

הצעה לבחון את האפשרות להמיר את הפטור ממיסים שניתן לעולים החדשים במענק כספי קבוע — הגיש סגן שר התחבורה גד יעקובי לוועדה הכלכלית של המערך והוא מבקש לקיים דיון עליה. אם הצעתו לא תתקבל — מציע יעקובי להחיל אותה לפחות על רכישת רכב.

על פי ההצעה, יוחשב גודל המענק שיקבל העולה על פי סך כל ההקלות במיסוי הניתנות לעולים בהווה. והעולה יעשה במענק כל שירצה. אך על כל רכישותיו יצטרך לשלם את מלוא המיסים. הצעה אלטרנטיבית של יעקובי מציע (הוא מדגיש שזאת הוא מציע כחבר הוועדה הכלכלית של המערך ולא בתוקף תפקידו כסגן שר התחבורה) היא לבטל את הפטור ממיסים לרכב הניתן לעולה חדש, ובמקום זאת לתת לכל עולה הקצבה מבוגרת מענק של כ־10.000 ל"י. סכום המענק שווה להקלות במיסים על הרכב הממוצע־בינוני. המענק יינתן ללא קשר עם מחיר הרכב הנרכש והמכס המוטל עליו. וזה עולה יצטרך לשלם את המס כאילו לא היה עולה. בדרך זו יימנע התמריץ הקיים כיום לרכישה רכב גדול, ובמקום זאת ירכשו העולים רכב בינוני.

מקימים 13 בתי־כנסת לעדה הגרוזינית

מאת סופר „דבר" במחוז המרכז

13 בתי־כנסת הולכים ומוקמים עתה ברחבי הארץ כדי לשרת את העדה הגרוזינית — זאת אמר אתמול שר־הדתות ד"ר זרח ורהפטיג בעת טקס הנחת אבן הפינה לבית־הכנסת בשכונת הגרוזינים בצור־שלום שבמבואות השיפים של קרית ביאליק.

שר־הדתות אמר, כי עד כה עלו ארצה 5500 משפחות מגרוזיה, אך קשיים שונים גרמו לכך שלא הספיקו להכין בתי־כנסת לעולים מיד עם בואם ארצה. השר הבטיח כי יוכפלו המאמצים לקיים את בניית בתי־הכנסת במהירות המירבית. ראש המועצה המקומית קרית ביאליק צבי קרלנר אמר, כי בשכונת צור־שלום נקלטו עד כה 350 משפחות ונעשה הכל כדי להקל על קליטתם של העולים הללו.

תכנית פיתוח ארבע־שנתית ל„מרכז וולקני"

שר החקלאות ח. גבתי ומנכ"ל משרדו א. ברום ביקרו ביום ד' השבוע ב„מרכז וולקני" בבית־דגן ועמדו מקרוב על צורכי הבניה והפיתוח. ראש מינהל המחקר החקלאי הביא בפניו תכנית פיתוח ארבע־שנתית בהשקעה של 30 מיליון לירות. לריכוז המחלקות השונות וייעול עבודתן מבחינת שיפור תנאי העבודה והציוד הדרוש לכך.

ירידה תלולה במספר נזקקי הסעד ברצועה

מאת סופר „דבר" בדרום

משרד הסעד החל בפעולה במישור חדש בקרב אוכלוסיית השטחים — עבודה קהילתית, בשכונות הפליטים החדשה. ברפיח נבחר לצורך זה ועד מקומי, בעבודה קהילתית עוסקת שם צעירה מקומית שסיימה את לימודיה במצרים.

סמנכ"ל משרד הסעד ד"ר מ. אביצור אמר, כי זהו שלב חדש בפעולת משרדו בשטחים, עד כה התרכזה הפעולה במתן עזרה חומרית ובשיקום לפרט ולמשפחה. משרד הסעד מטפל רק בנזקקים מקרב התושבים.

בסיור בקייטנות לילדי הרצועה והגדה באשקלון ובאשדוד, מסר ד"ר אביצור כי מספר מקבלי הסעד ברצועה ירד ל־26.000 נפש לעומת מנות הקמח מקרב התושבים 85.000 נפש בשנת 1968. אך בעקבות התאמת שיטות הסעד לקריטריונים לנזקקות לאלו שבישראל, עלה מספר מקבלי התמיכה הכספית מ־800 משנת 1968 ל־3128 המקבלים בשנה תמיכה בסך 2 מיליון ל"י לעומת 16.000 מנות הקמח בגזה שהיה 10.000 לפני 6 שנים. מספר מקבלי בשנת 1968 ירד ל־25.000. בשנה הראשונה לאחר המלחמה קיבלו 198 משפחות בגזה סכום של 23.000 ל"י כתמיכת סעד. עתה מקבלות שם 800 משפחות כתמיכה מיליון ל"י בשנה.

השנה מבלים 8000 ילדים מהרצועה והגדה בקייטנות שאירגנו עובדי משרד הסעד בעזרת ארגון „קאר" מארה"ב ו„קרן הילד" משוודיה. במסגרת מתקיימות קייטנה יומית במפגש הלאומי באשקלון וקייטנת יום ולילה על חוף הים באשדוד. בכל הל יוציא המשרד עבור הקייטנות הללו סכום של 50.000 ל"י.

ילדי הקייטנות הערביות באשדוד ובאשקלון מקיימים מפגשים משותפים עם ילדי הקייטנות העירוניות בשתי הערים. הילדים מקייטנות הים בשטחים יוצאים במסגרתן לסיורים בישראל. מן הקייטנות הוא חידוש ישראלי בחופי השטחים. הילדים באים לבקר והתפעלו מהנופש שלו זכו לידיהם. שרו בנות מצעה באחת הקייטנות „יחי משרד הסעד". היה נא גם אבל קצר מרי. מרכז הקייטנות הכללי, עבד בגדול, תלמיד בשטחים בזמנו הוצע בכינוס המפעל.

קונגרס בין־לאומי של מורים מתכנס בשבוע הבא בת"א

הקונגרס ה־42 של הפדרציה הבין־לאומית של התאחדויות המורים (איפ"א) ייפתח בתל־אביב ביום ב' הבא, 23 לח"ז.

בקונגרס ישתתפו נציגים מ־20 מדינות והכללים בשיאה ההתאחדות להינוך לאומי בארצות הברית (המונה למעלה מ־מיליון חברים), נשיא האיגוד הלאומי של מורי בריטניה (רבע מיליון חברים) ונציג מורי ויטנאם המכהן כסגן שר החינוך והתרבות בארצו.

בערב הפתיחה ישאו דברים: שר החינוך והתרבות יגאל אלון, מזכיר ההסתדרות יצחק בן־אהרון, מזכיר הסתדרות המורים הח"כ שלום לוין, ונשיא הפדרציה תיאופיל ריכנר משוייצריה.

דיוני הקונגרס יימשכו 3 ימים.

הנושא המרכזי בו — „זכויות מורים — בקונגרס".

את הרצאת הפתיחה ישא מזכיר הסתדרות המורים בישראל, הח"כ שלום לוין.

מערכת נתונים אוטומטית — לשירותי התעופה

מערכת נתונים אוטומטית, שתספק אינפורמציה מיידית על ידי מחשבים לכל גורמי התעופה בארץ ולמשתמשים בה הוכנס להפעלה בנמל התעופה לוד. על כך הודיע אתמול שר התחבורה, שמעון פרס. בדיון עם מנכ"ל משרד התחבורה דן חירם, ראש מינהל התעופה יהודה רבין ומנהל שדה התעופה לוד שמואל כסלו.

התקנת המערכת תבוצע בשלבים. יסופקו נתונים על כל טיסה, על זמני נחיתה והמראה, על מספרי נוסעים, סטטיסטיקות שונות, חשבונות וכספים, ואינפורמציה נוספת אחרת, המבוצעים כיום בעבודה ידנית.

הלל: קליטת יהודי עיראק — לא נסתיימה

בעצרת יהודי עיראק שהתקיימה ביום רביעי בבית הועד של ההסתדרות ברמת גן אמר שר המשטרה שלמה הלל, כי עדיין לא נסתיימה קליטתם של יהודי עיראק בארץ וכי לפניהם הדרך ארוכה. בעצרת נאמו א. אלקס מזכיר מועצת פועלי רמת גן וגבעתיים, קצב חבר הנהלת הוצאה המרכז, יחזקאל שמש, „מעבר לדברי" שתאר את לוח המחתרת והעליה בעירק, וגרשון ריבלין, מועמד המערך לראשות עיריית רמת־גן.

בתכנית האמנותית הופיעו שחקן אריה אליאס והתזמורת אחים אלקוריתי.

בית ברל

המכללה

* המכללה היא מוסד על — תיכוני החותר להענקת תואר ראשון.

הלימודים מושתתים על התפיסה שיש צורך להכשיר אנשים לעבודה מעשית ברמה אקדמית ותכניות הלימודים מכוונות לכך.

* תעודת הבגרות אינה תנאי לקבלת תלמיד למכללה שליד בית ברל, אך היא תנאי להענקת התואר.

לתלמידי המכללה מתאפשרים לימודי הכנה לבחינות הבגרות.

* חובותיו וזכויותיו של התלמיד מחושבות באמצעות שיטת הנקודות. שיטה זו מאפשרת גמישות באשר למשך הלימודים ולקצב ההתקדמות.

* תבנית הלימודים במכללה - בשיטה סימסטריאלית. ניתן להתחיל בלימודים גם בסימסטר ב' הנפתח ב־1.3.74.

רוב הלימודים מתקיימים אחר־הצהריים

בדבר פרטים ורישום נא לפנות בכתב למזכירות האקדמית בית ברל. שעות הקבלה במשרד בימים א׳—ה׳ בין השעות 08.00—17.30, יום ו׳ 08.00—13.00, טל. 925051, 923126.

נמשך הרישום לשנת הלימודים תשל"ד

ללימודים אקדמיים

בחוגים הבאים

א. חינוך

חוג לחינוך

הכשרת מורים

ב. מקצועות ההוראה בבתיה"ס העל־יסודיים

מדעי הרוח

היסטוריה כללית ותולדות עם ישראל וארץ ישראל

לימודי יהדות (לשון, מקרא, תורה שבע"פ)

ספרות (עברית וכללית)

אנגלית (שפה ותרבות)

צרפתית (שפה ותרבות)

גיאוגרפיה

מדעי הטבע

הערה: לימודים קדמים במגמה ריאלית או ביולוגית אינם תנאי הכרחי לקבלה.

ג. לימודי מינהל ציבורי

משק ציבורי, רשויות מוניציפליות, איגוד מקצועי, מוסדות רפואיים.

ד. לימודי ארץ־ישראל ותיירות

מגמת הדרכה

ה. לימודי עזר בשפות

אנגלית, צרפתית

לשגרירנו מרדכי ארבל

עמך באבלך

צוות השגרירות והישראלים בפנמה

אנו משתתפים בצערו של עובדנו

מר יוסף אברם

במות אביו

לייבו אברם ז"ל

ומביעים תנחומים למשפחה

בתי זקוק לנפט בע"מ

ההנהלה וצבור העובדים

הנהלת „דן" מודיעה על קיום

שרותי הסעה מיוחדים מפתח־תקוה לחוף הרחצה באכדיה (הרצליה).

מסלול ההסעה: תחנת המוצא מרחוב חיים עוזר ליד תחנת קו 66, אוסישקין, הס, חלפטן, ההסתדרות, פרנקפורטר, טרומפלדור, יצחק שדה, דרך ז'בוטינסקי, כביש גהה כביש נתניה חוף הרחצה.

חזרה באותו מסלול

זמני יציאת האוטובוסים:

מפתח־תקוה בשעות 8.30 — 8¼.

מחוף אכדיה 11.45 — 11.30.

מוסף 75 שנה לתנועת העבודה הציונית העולמית

1973-1898 תרנ"ח-תשל"ג

גולדה מאיר: תנועה נאמנה לדרכה ההיסטורית

ברכת ראש הממשלה לכנס תנועת העבודה הציונית העולמית

קליטת עולים וחיזוק החלשים

ברכת שר האוצר, פנחס ספיר, לתנועת העבודה הציונית

תנועת העבודה הציונית ראתה, מאז ייסודה, בהקמת המדינה היהודית מטרה ראשונה במעלה. את התפקידה בהסגרת זו ראתה בהגשמה עצמית ובתרומה מעשית למפעל החלוצי של התיישבות בארץ.

אולם התנועה ראתה לפניה מטרות חברתיות, שהן נוספות, אך לא משניות, למטרות המדיניות. כחזון השאיפה לחברה צודקת, שבה ניתנת לכל המוכנות שווה, ואשר בה החלש מקבל סיוע המדינה וקידום, היתה כאשיותה במשך כל השנים.

למאבק על חברה מחנכת וצודקת

מאת יצחק בן-אהרון

כל הנתונים החומריים להקמת חברה סוציאליסטית

ישראל — יצירתה של השכבה המקופחת ביותר בעם היהודי

מחיר המרידה במוסכמות

יש למצוא איזון בין דרכי המדינה לבין היצירה הסוציאליסטית

תהליכי איחוד

(סוף בעמ' 14)

הישגיה ולבטיה של תנועה

מאת יצחק קורן

זרמים בציונות

(סוף בעמ' 14)

אל האינטרנציונל ובתוכו

מאת ד"ר ש' לבנברג (לונדון)

מפלגת העבודה מגשימה ערכי ציונות סוציאליסטית

מאת אהרון ידלין

הכנס העולמי

של תנועת העבודה הציונית

לציון 75 שנה לציונות העובדת

בית ברל — ג'-ז' באב תשל"ג — 1-5.8.73

רביעי 1.8.73 8.00 בערב
פתיחה חגיגית באמפיתיאטרון של בית ברל.
ברכה: גולדה מאיר, ראש הממשלה.
פינקוס, יו"ר ההנהלה הציונית.
יצחק קורן, מזכיר תנועת העבודה הציונית.
"אין זו אגדה", הילולי התנועה בארץ, צליל ושירה.

חמישי 2.8.73 9.00—13.30
שור — בשאלה הגלובלי של מדינת ישראל:
התקופה של 75 שנות ציונות סוציאליסטית.

15.30- תמורות ביהדות העולם
אבן — לר הכנס — פתיחה.

20.30 — המשך הדיון
מאיר, ראש הממשלה — דברי סיכום.

שישי 3.8.73
הדור צעיר
אלון, סגן ראש הממשלה ושר החינוך: פתיחה.
15.00 המשך הדיון.

ערב: הגילה, עונג שבת (הלבנה אמנותית).

שבת 4.8.73 10.00—13.30
החברה הישראלית
ידלין, מזכיר מפלגת העבודה הישראלית — פתיחה.
15.30- המשך הדיון.
ספיר, שר האוצר.
20.00
פרס. שר התקשורת, הרב חיים צדוק.

ראשון 5.8.73 9.00—13.30
הציונות ותנועת העבודה הציונית
אריה פינקוס, יו"ר ההנהלה הציונית.
יצחק קורן, מזכיר תנועת העבודה הציונית.
15.30- המשך הדיון וסיכום.
20.00- נעילה חגיגית
פרופ' אפרים קציר:
העבודה הישראלית כתנועת ההומניזם ביהדות.

"בחינות ודעות"

הוצאת תנועת העבודה הציונית העולמית

בה יצאו לאור, בארבע שפות, הקבצים הבאים:
ישראל והשמאל החדש (אזל);
דרכה הסוציאליסטית של החברה הישראלית (אזל);
הדור הצעיר בעולם, בתפוצות ובישראל;
הציונות — המהפכה המתמדת של העם היהודי.

להשיג במזכירות תנועת העבודה הציונית העולמית, תל-אביב, בגולי 9.

מקיבוץ גלויות לעם אחד

מאת ישראל ישעיהו

היה כי תשאל מישהו בישראל — קשיש או צעיר, ותיק או עולה חדש — מה דעתך על בעיית הפזורות בישראל? הוא ישיב לך: זהו דבר שצריך להיפטר ממנו ולסלקו מדרכה של החברה הישראלית. ואם תוסיף ותשאל לאותו מישהו: שמא אתה יודע מה הסיבה שישנה בעיית עדות בישראל? קבל תשובות שונות ומשונות. אחד יאמר: בגלל הקיפוחים והאפליה, שהאשכנזים מפלים את יוצאי ארצות המזרח. שני יאמר: בגלל קצת עסקנים המבקשים לרכוב על הסוס העדתי כדי להיבחר. שלישי יאמר: בגלל מדיניותה הכלכלית והסוציאלית של הממשלה, וכו' וכו'.

אך רק מעטים מבינים ויודעים, שבעיה זו אינה תוצר של מדינת ישראל ולא ביימינו התעוררה. אלא שזוהי התוצאה הישירה של קללת הגלות, שנתפזרנו בין עשרות אומות ותרבויות, וישבנו בתוך אותן אומות. ישיבת קבע שדומה לישיבת ... שנמשכה מאות, ופעמים אף אלפי שנים, כך נעשינו כחלק מאותן אומות, אף כי נבדלים מהן; דיברנו בלשונן, נהגנו כמנהגיהן, סיגלנו לעצמנו לא מעט מתרבותן ומהתנהגותן שלהן, ובמרבית הארצות נצטיינו דומים לתושביהן בקלסתר פניהם ובמבנה גופם.

*

תניא אמרו: „צדקה עשה הקב"ה עם ישראל, שפיזרן לבין האומות". שכן כאשר באה פורענות על אחת מקהילות ישראל — לא נפגעו שאר קהילות, ופעמים אף נמצאה שחשה לעזרת הקהילה הנפגעת בדרכי עזרה שונים. החל ב„פדיון שבויים", בכסף ובשתדלנות מרובה, וכלה בהתערבות מדינית כמו של משה מונטפיורי, שנטל מקלו ותרמילו ויצא לדרוש בשלום קהילת היהודים בדמשק ולהגן עליה בפני רודפיה.

אולם, מבחינת ליכוד האומה וקיומה כגוף אחד, היה פיזורה מארה ולא צדקה. אומה המפורדת קבוצות-קבוצות בארצות שונות, במשך קרוב לאלפיים שנה ונדרשה לראות עצמה אומה אחת — זוהי הופעה קשה, מסובכת מאוד ומצטיינת מאוד, שאין לה אח ודוגמה בין אומות העולם; וכל זמן שהחיים הדתיים נתקיימו בידי היהודים כולם, היה ה„שולחן ערוך" בחזקת כוליה, או במקום כולה, לכולם. וכולם הסתופפו בצלו והרגישו בו שהוא עושה אותם לעם אחד, על אף המרחקים של זמן ומקום שרבצו ביניהם.

אך כשהחלה להתרופף המסגרת הדתית — נתגלתה מארת הפיזור בכל חומרתה; לא זו בלבד שהיהודים בשאר ארצות מדברים בשפות שונות, אלא הם כבר אינם יכולים להבין, או אפילו להכיר, איש את רעהו; זרות וניכור החלו להשתלט בין היהודים לבין עצמם;

ואז קרה הנס של התחייה הציונית, של שיבת-ציון המונית לארץ-ישראל, ממזרח וממערב ומכל הארצות, שבעקבותיה קמה מדינת-ישראל.

*

כאן, בארץ-ישראל, נחשפה מארת הפיזור לעיני כל, כאשר מצאו את עצמם עולי כל הפזורות והנה הם שונים אלה מאלה בלשונם, בלבושם, בהרגלי אכילתם, בהשכלתם, בדרכי חשיבתם וכאמור גם במראה פניהם. לשבעים אומות שנתקבצו למקום אחד דומים!

[illegible]

חינוך להגשמת ערכים

מאת חיים פינקלשטיין

מן המפורסמות הוא, שעל החינוך בעולם, היהודי והכללי כאחד, עובר משבר קשה. המדובר בחינוך, ולא בידע. ... אשר לידע, וביחוד הטכנולוגי, אין מה להאשים, אך החינוך מפגר אחר הידע יותר ויותר.

[illegible]

ראייה אינטגראלית של בעיות העם והארץ

מאת מרדכי בר-און

[illegible]

הפרובלמטיקה של תביעת ההגשמה הציונית

[illegible]

חתירה לציונות חדשה

[illegible]

שלילה דו-משמעותית של הגולה

[illegible]

מעתונות תנועת העבודה הציונית בתפוצות

האשה בציונות העובדת

מאת אסתר פ. זקלר

נשיאת „נשים חלוציות" ארצות-הברית

[illegible]

האם זקוקים אנו לציונות סוציאליסטית באירופה?

מאת מאיר וינטרטר

מזכיר כללי של התנועה הציונית בצרפת

[illegible]

משימתה ההיסטורית של הציונות

[illegible]

השלמה עם התחסלות

[illegible]

משימות הדור הצעיר

מאת אורי גורדון

[illegible]

ציונות פעולה ומגשימה

[illegible]

(סוף בעמ' 14)

הציונות העובדת והיהדות הדתית

מאת רבי ד"ר א. ס. סופר

[illegible]

דבר ספורט

בעריכת אהרן להב

[ח]ילו המאמן החדש לא מנע [ה]פסד שלישי לאורוגוואי – 2:1

[הנבח]רת הישראלית, בניהולו של דוד שווייצר, איכזבה את הצופים [בפתיח]ת המכביה. – השינוי המסויים בהרכב ועירוי דם צעיר נחל כשלון

את ברוך רבין

... המתנ"ל/שיתוף של אי־ השיטה אמש במכבי־ [...]בהה על נבחרת ישר־ [...]ני 40,000 צופים ב־ [...] ברמת־גן הבקיעו הד־ [...]ריקאים שני שערים, [...] במוצית, השיבו בצי־ [...]שי על הישראלים —

[...]שווייצר בכדורגל היש־ [...]ת ברגל שמאל. הופעת [...]ל שווייצר כמאמן לאר־ אכזבה רבה לצופים ר־ [...]של הנפסד. אלה שקיוו [...] יצליח לחולל נפלאות הלאומית ויעלה אותה [...] דרך המלך מסגו מסד־ בצלצלת. בהופעה ראי־ [...]ר הכסלון בכיאול שי־ הרת בקצב, ברמה וב־ משחק הגבר בגד דרום

כל פינות המגרש. הצביר מסי־ רות עומק מדוייקות והיה הלהיד ש"הדביר" את הפוער מאנטוס ב־

לשום והלה מיהר להקשיתו מעל לראשי שחקני היריב. אינגה פרק לכיוון השער. אולם כשניסה לק־

פארי), שוגר, רוזן, בלו; עה, כוכ, פיינגבוים; רמתי, איגה (מקטל), בורנה.

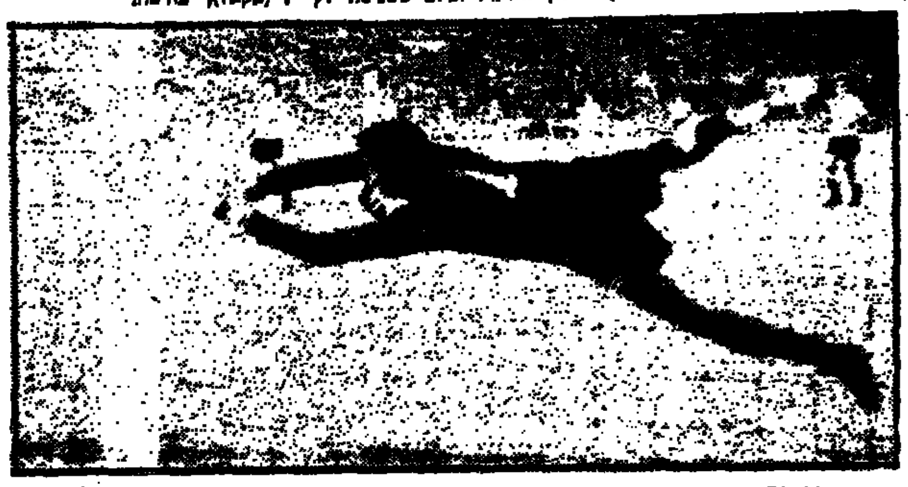

שוער אורוגוואי, סאנטוס, הודף כדור מסוכן ומחלץ שערו מאי־נעימות

בציפות מסתה בינוני. היתה זו הופעה בעודדת ל"שייר" ואין ספק שהוחרעו להרכב היתה צער ב־ ציהו.

היסוקר אשם בשערים

הגנה הישראלית התהדרה. פ־ [...] עם שחקני ההגד של אורוגוואי, אולם המגינים [...]

[...] גבי משחק ... אולם [...]

לוט את הכדור והא הכפל על קו הרחבה. בציפת העצמקן בנו־ בזה בצורה שלמסיאלית.

האורוגוואים התחילו "לדבר" רק בדקה ה־8. בתום סדרת מס־ רות באגף השמאלי מצא עצמו [...]

אורגנה החמיץ שער

בדקה ה־15 — הזדמנות יד־ באה בן הכלל לישראל. [...]

חלוץ אורוגוואי, מורנה, (משמאל) מכניע ויסוקר מקרוב וקובע 1:2 לנבחרתו

דאומה – אורח בטקס הנעילה

דאומה שהיה יו"ר הוועדה הא־ רגנת של אולימפיאדת מינכן, הביע את שביעות רצונו מהידוק הקשרים הספורטיביים בין ישראל וגרמניה.

וילי דאומה סגן נשיא הוועד האולימפי הבין־לאומי, היה אתמול בין אורחי הכבוד בנעילת המכ־ ביה.

ראשי מכבי העולמי תקפו חלוקת הכספים של הסוכנות

פייר גילדסגייס יו"ר מכבי עולמי תקף שלשום בחריפות את המדיניות המפלה־ תית בקביעת מפתח השילו־ חים וההקצבות של הסוכ־ נות היהודית כלפי המכבי העולמי. ...

סגל חיפש וחיפש והישועה באה באמצעות מכתב

כל מי שפגש את אדוארד סגל, מזכיר הפועל ת"א, לאחר שובו מארה"ב, מיהר לשאול אם אין הוא סובל מכאבים בעורף. השאלה התבקשה מאליה, משום שסגל, שיצא לארה"ב לחפש שחקני־תיגבור לקבוצת הכדורסל של הפועל ת"א, לא הסתיר את העובדה שהוא בחן רק כדורסלנים גבוהים — מינימום 2 מטר, או לפי קנה מידה הנהוג באמריקה — 7, 6—8, 6 רגל.

סגל לא הזניח את שליחותו גם בנסיבות פרטיות ובכל מקום שאליו הזמן — אסיפה, או אף ביקור פרטי — התעניין שמא מכיר מישהו מהנוכחים כדורסלן יהודי בעל שעור־קומה, המוכן לעלות לארץ.

שאלה כזאת הוא הציג שם ל־ בני משפחה של מזכירתו אשתו, אצלם התבקש לבקר ואכן — מכאן באה הישועה. לאחר ש־

סגל חזר לארץ הוא קיבל מכתב מאחותה של אסתר ובו כתובת של כדורסלן יהודי מפורסם. [...] של השחקן שמור עדיין בסוד, אך מזכיר הפועל ת"א מוכן ל־ גלות ש"הוא הבחור שהלכתי עליו כל הזמן, אלא שלא מצא־ תי קשר אליו".

גריפל: בלעדי!

עכת ההכנות שנעשו לקראת חילופי גברי בהנהלת ההתאחדות לכדורגל, שאל יוסל גריפל, מז־ כיר מרכז ביתי"ר ואחד מחברי ההנהלה המודחת לפני שנתיים, אם יש בדעתו לחזור להתאחדות. השיב גריפל: "בשום אופן לא! את ועדת עציוני הבאה יעשו בלעדי."

אין הוא יחיד בעמדתו: כמו־ הו טוען גם צבי ברים, לשעבר סגן יו"ר ההתאחדות, שאף הוא אינו מציג את מועמדותו להנהלה החדשה.

משפחה שכזאת

הופעות משפחתיות בתחרויות המכביה הן דבר מקובל וסכיר לדוגמה את מארק ומסי ספיץ במכביה השמינית ועתה את ה־ תאומים השוודים אניטה וברנט דונבצקי, האחים פטר ושומי פולדמי מנבחרת הכדורים של אוסטרליה.

אך על כולם עולה ההרכב ה־ משפחתי של הנבחרת המקסיקנית בכדורים. בה משחקים לא פחות מ־4 אחים למשפחת ליפשיץ. [...]

[...]צי נבחרת העתודה (בתלבושת לבנה) פורצים לעבר שער גרמניה אותו ניקבו ביום ה' בכנרת — 0:11.

באה"ק: ארה"ב – איטליה 78:143

אתלטי ארה"ב ניצחו בטוריט את אתלטי איטליה 78:143, בתחרות שנמשכה יומיים.

הקרב המצויין נערך בריצת 800 מטר, כשהסיאן העולמי ב־ 880 יארד, האמריקאי ריק וולהאטר הקדים בחצי שניה את השיאן העולמי ב־800 מטר, האיטלקי מר־ סלו פיאסקונארו, בקבעו זמן של 1:54.3 דקה.

בעל מדליית ארד אולימפית ב־ 200 מטר, האיטלקי פייטרו מא־ נאה סיים שני אחרי סטיב וויליאמס, שעבר את המרחק ב־20.4 שניות. במירוץ השליחים 4×400 מטר, הקדימה ארה"ב ב־4.6 שניות את איטליה, בקבעה זמן של 3:04.9 דקות.

[...] מק־הייבר כמויין ב־ דיסקוס קבע בקוסבוס. [...] פאנלה, שהרחיק ל־66.18 מטר. השיא הקודם היה שייך למילה — 64.14 מטר.

[...] באוסטרליה ... 400 מטר ב־52.5 שניות הקודמת ב־ 4 עשיריות ... 54.5 — שניות. ... 3:57.9 דקות ... 3:58.0 ... 3:58.6 דקות.

אוקניה הנדיר הפעה — ג ו ר ד ו (צ'יק). — רוכב האופניים הספרדי לואיס אוקניה הג־ דיל את הפער ב"טור־דה־פראנס" עד כדי 15.31 דקות, בתום הק־ טע ה־16.

זמנו הכללי של אוקניה — 99 שעות ו־27:59 דקות, לפני הצר־ פתי טאווגה הספרדי פאנטה.

ארה"ב — אפריקה ב־4—5 באוגוסט

תחרות בין יבשתית באה"ק בין ארה"ב לאפריקה תיערך ב־4 ו־5 באוגוסט בדאקר.

אפריקה תכלול 43 גברים ו־29 נשים ובתוכם השיאנים העולמיים ... — ובעל השיג הטוב ביותר השנה — 3:34.6 דקות.

בר־לב: הממשלה תמנע הפקרות במחירים גם אחרי ההקפאה

מאת כתב "דבר" בנמק

שר המסחר והתעשיה ח. בר־לב אמר אתמול בנמק כי ... שבתום תקופת הקפאת המחירים לא תרשה הממשלה הפקרות, בהם הה־ ... כבקר־ ... לצבור בעתיד ...

יוצאו נשכרים ממעשיהם. השר אמר זאת בפגישה עם נציגי הענפים המשקים בצפולה בהם סיור במפעלי העיר שערך בהזמנת הציריה.

בר־לב אמר שעד סוף 1974 לא יעלו המחירים של 14 מצ־ רכים בסיסיים, אפילו אם תשלם הממשלה מחירים גבוהים ... הממשלה תגביה ... לתק־ ... בתקופת ההקפאה ...

נחתם הסכם־עבודה עם האחיות

הסכם־עבודה קיבוצי לשנים 1972—1974, הקובע את תנאי העבודה והשכר של האחיות האחות, נחתם אתמול בטקס חגיגי בלשכתו של יו"ר המועצה לאיגוד מקצועי א. אברהמוביץ, בין ההסתדרות ה־ אחיות והאחים לבין נציגי המע־ סיקים הציבוריים.

בהסכם ההסכם החדש נקבעה סכלת דירוג מקצועית ביהודית ל־ אחיות, במקום סכלת הדירוג ה־ אחיד, ובכך הובטח קידום לאחות המתחילה ובעקבותיה ליחד האח־ יות.

ההסכם מבטיח קיצור שעות־ העבודה בכל ענפי המקצוע החל ב־1.4.74; והבטחו תוספות לאחיות בענפים ספציפיים; ...

על ההסכם חתמו מצד ההסתד־ רות: א. אברהמוביץ, ר. אופק, ...

יוגדל מספר שעות הלימודים בכיתות ג' ו־ד'

תלמידי כיתות ג' ו־ד' ילמדו החל בשנה הבאה חמש שעות נוספות בשבוע. ...

סוכלה בריחת 2 אסירים ממעצר "יגור"

זקיפי בית המעצר "יגור" (גלבוע) סיכלו ביום ד' בלילה נסיון בריחה של שני אסירים ...

תדיראן פתחה משרד מכירות בלונדון

חברת "תדיראן" פתחה משרד מכירות בלונדון, ...

סיכום־ביניים על קידום העתונאים ברשות השידור

במסגרת הבירור שקויים ביום ד' ...

החלה עונת השפל בייצור ביצים

מאת סופר "דבר" לענייני חקלאות

...

מליון ל"י — רווחי "החברה לקרור"

...

גדל מחזור המטבע

מחזור המטבע עלה השבוע ב־ ל"י (עשרים ושלוש מיליון 23,513,988.44 ...

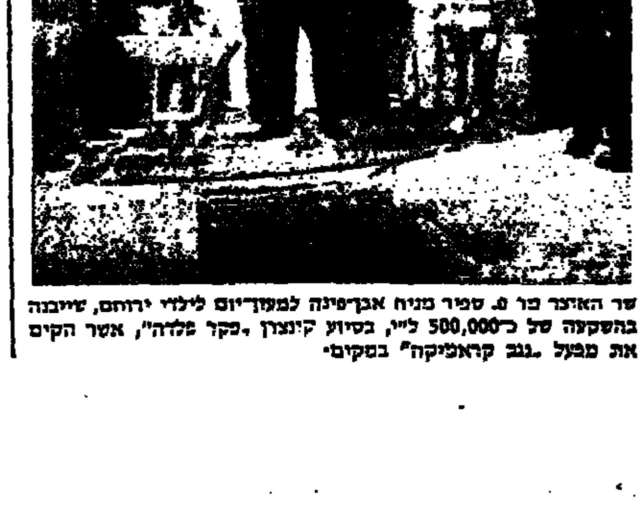

שר האוצר בר פ. ספיר מניח אבן־פינה למעון־יום לילדי ירוחם, שיוקם בהשקעה של כ־500,000 ל"י, בסיוע קינמן "קפ"ה פלדה", אשר הקים את מפעל "גוב קראמיקה" במקום.

מניות ושערים

עליות מתונות בבורסה

התנודה בשוק המניות היתה אתמול חיובית. הורגשה תנועת קו־ נים של מבט לשורה ארוכה של מניות בנקים, ביטוח, כספים, חברות להשקעה ומקרקעין. לא נרשמו עליות בלתי סבירות בשע־ רים, והיא ניכרה מתקבל על ה־ דעת בתמיכה מצד הבנקים הג־ דולים. בענף המניות התעשייתיות היתה תנודה קטנה. המחזור היה 2.46 מיליון ל"י.

במניות בנקים — נמשך הביקוש למניות הבנקים לבעו־ כנהאה. שערי "אפותיקאי", "שיכון" ו"פיתוח משכנתאות" עלו בעוד "טפחות" כשאר ללא שינוי. התעוררו מניות בנק אי־ ג. הביקוש להם היה ער ביותר. שער "אריה" הוסיף לעלות אתמול, הפעם ב־5 נק' בלבד.

במניות מקרקעין — בניה "מהדרין" ו"פרופאור" היו אתמול המובילות בקבוצה זו. "מבטחת הדיגול" ו"ירדם" הגיעו להתמה של התבססות ראשונה לאחר הד־ עליות ההדות ...

אחרון.

במניות תעשיה — פרט ל"כבלים", היו שאר המניות הד תעשייתיות שקטות, כאמור.

במניות השקעה — ביקושים ערים הגלו את שער מניות "דיסקונט להשקעות" בעל ליחסה פרובלמטיה של 270 נק'. פעמים מספר ניסה שערך לעבור נקודה זו בחצי השנה האחרונה, אולם ללא הצלחה.

באג"ח המרה — אגרות הד חוב של בנק אפותיקאי היו המב־ בקשות ביותר אתמול בענף זה. שערך עלה ב־2.5 אחוזים ובשים לב לכך כי אלו הראשונות ש־ ישערך יורד ביד לאחר ההנפקה בתחת לשפרי — הישג זה את־ מול נראה כמשמעותי ביותר.

אגרות חוב — מסחר יציב היה בשוק הצמודים לשער ועליות קטנות בצמודים לדולאר. הניירות הנסחרים בפריש הוסיפו לעלות, אחזים במיפור כיזדי של כ־3 אחוזים. המחזור היה 3.8 מיליון ל"י.

שינוי	שער	שם
+0.5	112	מזרחי השק'
+0.5	233	בליל השק'
—	120	פריון
—	113	תסותה
+1.0	75	יבוא השק'
—	161.5	כור
+1.0	212.5	כלל השק'
—0.5	207.5	כלל תעשיה
+3.0	185	פז השק'
—0.5	61.5	פפה
		מניות הנפקה במטבע חוץ
—1.5	87.5	אוניקו רב' א' ש
+3.0	87.5	אוניקו רב' א' ב
—	133	אוניקו בכ' ש
+0.5	90.5	אוניקו בכ' מ
—	119	אדנים
—	59.5	נפטא
—1.5	130	לפידות ש
—	147	לפידות מ
		אג"ח ניתנות להמרה במניות
+1.5	150.5	שטרייהן בליל
—	117.5	שטרייהן בליל 3
+3.0	128	פת' כשכנת' אג"ח
—1.0	98.5	הכש' הישוב אג"ח
+1.5	184	אלקטרה אג"ח
—	98.5	אתא אג"ח
—	122	דיסק' השק' אג"ח
—	100	מזרחי השק' אג"ח
		6 מילווה פיתוח
—0.1	119.1	ר"ב ב
—	119.3	ר"ג ב
+0.4	119.1	ר"ד ב
+0.2	116.7	ר"ה ב
+0.2	116.7	ר"ח מ
+0.3	116.5	ר"ט ב
—	115.5	ר"י מ
—	115.2	ר"י ב
—	115	ר"ט מ
+0.3	113.4	ר"ב ב
+0.2	113	ר"ד ב
—	114.5	ר"ט מ
+0.5	114.5	רל"א מ
—	114.1	רל"ב ב
—0.9	114	רל"ה מ
+0.1	116.1	רל"ו ב
+0.8	116.6	ר"מ מ
+0.8	116.8	רמ"ב ב
+0.6	115.6	רמ"ד ב
+0.7	115.6	רמ"ו מ
—	114.6	נ"א מ
—	113	נ"ב מ
—0.7	112	נ"ג ב
—	109.5	נ"ד מ
—	159	במפעל הפיס (ג)
+1.5	162.5	מפעל הפיס (ד)
		מילווה קליטה
+1.2	195.5	1961
—	186.9	1961
—1.0	183.1	1961
—	166.5	1961
+2.0	183	1962
+1.0	174	1962
+0.1	163	1962
—	154	1962
—0.3	269.2	1963
—	250.9	1963
—0.4	245.1	1964
—0.6	222.4	1964
—0.6	221.8	1965
+0.4	202.3	1965
—1.4	179	1966
—1.2	179.5	1966
—0.5	171.4	1967
—0.3	167	1967
		מילווה בטחון 1968
—	100.2	א
—0.4	100	ב
—0.4	99.1	ג
—0.9	190.2	ד
+0.3	188.1	ה
—	185.6	ו
—0.2	184	ז
—	182	ח
—0.4	176.6	ט
—0.9	180.1	י
+0.6	184	י"א
+1.4	182.4	י"ב
+0.9	180.9	י"ג
—	176.9	י"ד
		מילווה בטחון 1969
—0.4	180.7	א
+0.5	177.5	ב
—	176	ג
—	175.8	ד
—0.1	174.4	ה
+0.5	174.1	ו
—0.1	172.2	ז
—0.6	175.3	ח
—0.4	172.6	ט
—2.4	172	י
+1.8	173.3	י"א
+0.5	171.5	י"ב
+0.5	170.3	י"ג
+0.1	172	כ"א
+0.3	173	כ"ב
+2.0	171	כ"ג
+2.4	171.1	כ"ד
—	171.6	כ"ה

בנקים במחירים והברות לאחזקות בנקאיות

שינוי	השער ב־	שם הנייר
+6.5	271	אנ. ה. ה. ש
+6.5	224	אנ. ה. ה. מ
—	267	אי. די. בי בכ'
—	220	אי. די. בי.
—5.5	254	אי. די. בי. ב
+4.0	320	אגוד
—	312	איי בריטניה בכ'
+0.5	312.5	איי בריטניה ש
—	311	איי בריטניה מ
—	1030	דיסקונט
1.0	626	דיסקונט א
—	160	המזרחי ש
+5.0	167	המזרחי מ
+2.0	346	הפועלים בכ'
+2.0	332	הפועלים ש
+1.0	334	הפועלים ב
+2.5	313	בל"ל
+2.5	304.5	בל"ל — 60% דיב'
		בנקים למשכנתאות
+1.0	243	אפותיקאי ש
+2.5	246.5	אפותיקאי מ
+3.5	157.5	כרמל מ
+1.0	240	כשכנת' בבנין
+2.0	280	פת' משכנת' ש
+2.0	283	פת' משכנת' מ
+2.0	190	שכון בכ'
+4.0	223	שכון ב'
—	247	טפחות בכ'
+1.0	237	טפחות
		מוסדות מימון מיוחדים
—2.0	117	שלמון
+0.5	236.5	אוצר להתעשיה
—0.5	83	חקלאות
—	77	פת' התעשיה בכ'
		ביטוח
+5.0	805	אריה
—2.5	258.5	הסנה
—	162	צור
		מסחר ושירותים
+0.5	71.5	בית הרכב
—0.1	207.5	דלק ש
—4.0	218	דלק מ
+2.0	264	קרור 1
+15.0	429	קרור 10
—0.5	605	חשמל
—5.0	214	ספנות
		מקרקעין ובנין פיתוח והדרים
+1.0	217	אזורים
—	340	אפריקה 1
+1.0	217	הכשר הישוב ש
+1.0	219	הכשר הישוב מ
+3.5	139	סולל ש
—	152.5	סולל ב
—	130.5	סולל ב'
+0.5	259.5	נכסים
+2.0	180	ישרם
+14.0	230	מהדרין
+1.0	101	מטעי הדר
—	130	מקורות
+0.5	81.5	גאות אביב
+4.0	218	פרי אור
+1.0	103	רסקו בכ'
—	81	רסקו
—	515	אליאנס
+2.0	117	אלקו 1
+10	109	אלקו 2.5
+10	267	אלקטרה 1
+2.0	266	אלקטרה 5
—	378	ארגמן בכ'
+1.0	379	ארגמן ב
—	373	ארגמן—30% דיב'
—0.5	138.5	אתא ב'
—1.0	137.5	אתא ג'
—	135.5	אתא בכורה
+5.0	469	דובק
+2.5	209	כבלים
—10.0	1040	טבע ש
—	1099	טבע ב
—	51.5	כימיקלים
—0.5	76.5	ל' אפשטיין
—	245	כולד
—	123	פניציה ש
—	124	פניציה ב
—	123.5	פניציה 10
—2.0	317	ציר הודה
—0.5	255.5	נסים
—	398	נחושתן
—	120.5	עלד
—	145	פולגת
+1.0	307	תעל
		חברות להשקעה ואחזקות
—	102.5	אלגר ש
+0.5	105.5	אלגר מ
+1.0	222	אלרן ש
—1.0	230	אלרן מ
+0.5	50.5	אמישר
+12.0	255	ברכות
—	276	אמפא השק'
—0.5	116	זד
—	180	הלפמן 1
—	115.5	הלפמן ש
+1.5	120	הלפמן מ
—	80.5	ירדן
—	145	אבסא
+3.5	370.5	דיסק' השק' ש
—6.5	273	דיסק' השק' ב

שערי מטבע חוץ בבנקאים באירופה יום ה', 19.7

מסירה מיידית

2.5448/53	דולר ארה"ב	ל"י ליחה שטרלינג
2.2810/30	מרקים גרמניים	ל"י דולר ארה"ב
2.77/50	פרנקים שוויצריים	"
3.99/4.00	פרנקים צרפתיים	"
573.50/75.50	לירות איטלקיות	"
34.90/35	פרנקים בלגיים	"
2.5325/75	גולדנים הולנדיים	"
264.90/265.20	ינים יפניים	"

זהב

מחיר אונקיה זהב 119—120 דולר

מסירה מאוחרת

	ל"ש	מ"ג	פ"ש
החדש	2.5436/2.5445	2.2770/2.2810	2.7535/2.7600
3 חודשים	2.5377/2.5387	2.2680/2.2720	2.7280/2.7345
6 חודשים	2.5255/2.5265	2.2530/2.2580	2.6930/2.7010
12 חודשים	2.4998/2.5013	2.2320/2.2390	2.6460/2.6560

مكتبة [...]

הלוח החדש דבר

הלוח החדש דבר

מודעות מתקבלות בסניפי „דחף", בסניפי „דבר" ובכל משרדי הפירסום בארץ

מחיר המלה בלוח הול— 0.80 אג' בערבי שבתות וחגים — 1.— ל"י

המשרד הראשי — מחלקת המודעות: „דבר" רח' שינקין 45, תל־אביב טל. 246251

דירות למכירה

● חברת „גף" בונה. למכירה דירות בכל הגדלים ובכל חלקי פתח תקוה. בתיכנון וביצוע המעולים של חברת „גף" (הלוואות ומשכנתאות לא צמודות). „גף" חברה לבנין, חיים עוזר 30, פתח־תקוה.

● נכנסת המכירה באיזור החדש בחולון (קרית שרת, שדרות ירושלים) דירות בנות 3 — 4, — 4½ חדרים. פרטים: „אחים פינקלשטיין" הנשיאים 2 חולון, טלפון 846246.

● במרכז פתח תקוה למכירה דירות פאר 4 חדרים כניסה 3 חדשים. לפנות בפרטים: „נפסיס" רח' ההגנה 17 פתח־תקוה. טלפון 919383.

● נאות אפקה 2½, ק"א, ע"פ 772943, פנוי תוך שנה.

● דירה של חדר וחצי, 2 מרפסות, הול, צפונה לחצר. 24 מדרגות. למסירה מידית עם טלפון. יהודה המכבי 70 ת"א. עפר. 16.30 —19. טלפון 444232.

● ברמת אביב דירה פרטר 2½ חדרים, למסירה תוך שנה. — 93,000 טלפון 413917.

● בקריאון דירה למכירה 4 חדרים, קומה ד' על עמודים פינוי תוך שנה. טל' 752853.

● בפתח־תקוה 3+הול 86 מ"ר ק' ד', פינוי בעוד שנה 917602.

● למכירה דירת 3 חדרים בחולון + פינת אוכל. + ארון קיר. פרטים טלפון 842132.

● בבתיים למכירה דירת 3 חדרים, ברבבת יוסף מבצע סיני 39, ק"ד חזית טל. 874795 מפני צורך.

● 3 חדרים קונפקטית, נאה ומטופחת ברמת הכרק, טל. 777166.

● בבני ברק דירה 3 חדרים חזית ק"ב, טל. 788382.

● בצפון ע"י ככר דיזנגוף, דירה נהדרת 2½ חדרים בשטח של 3 טל. 285008.

● בבני ברק 3 חדרים הכומר 73 טל. 743270.

● 3 חדרים ע"י המרכז 87,000 ל"י קפלן 8 חולון, טל. 891907.

● בגני צהלה 3 חדרים 130,000 ל"י כניסה מיידית 053־27120.

● 2½ לוקס ברחוב רדינג ע"פ הדר ר"ג טל. 726378.

דירות להשכרה

● להשכרה לבעל בסכ"ח דירת שלושה חדרים, קומה ב' בלפור 2 פינת אלנבי תל־אביב טלפון 615003, 624638.

● בדמ"פ חדר 3×5.60 מתאים למשרד, בושק, בית־מלאכה, ת"א דיזנגוף 240 449017.

מכירות

● מכונות כביסה במחירים נוחים וגם בתשלומים. החלפות של הישנות. הלוה את וודי ת"א, בקר יהודה 100 מול כלון דבורה, טל. 227266.

● אליאס מכירה ותיקונים בכל הסוגים. כליה 19, טל' 821870.

● בקור המקררים!!! מכור, קרנה, בחליף ובתקן הזדבנות אבקור 10 — 390. ל"י „קירור לוינזקי", לרינסקי 102 תל־אביב. — 829554.

● למכירה מכונת כביסה מדליבק ל"י 1½ ק"ב.

● פרית קפה, ותה פורצלן מעיבב בכסף.

● כירים גז — כיסה בהקפלה, מנורות ועוד. — יהודה המכבי 70 ת"א עפר. 19—16.30, טלפון 444232.

● הכצל את ההזדמנות ותקנה צלפין! מכירה גדולה לקראת פתיחת הגאלריה לציור כבן ומסגרות אקספלוסיבית „ארבור". — רח' אילת 47 (המלך דוד יפו) ת"א.

שידוכים

● לבני המושבים וקיבוצים!!! עפס הצעות מתאימות בבורכם ב„רעים" תל־אביב, בן־יהודה 58 א' 282932, חיפה, ירושלים 16 א' 667348.

● להורים המודאגים: היכרות לילדיכם ללא ידיעתם ובסודיות. בחולפת ב„רעים": תל־אביב בן יהודה 58א' 282932, חיפה ירושלים 16 א' 667348.

● בקרדי „רעים" בן־יהודה 58 א', טלפון 282932 תל־אביב, רחוב ירושלים 16 א', טלפון 667348 חיפה.

שירותים

● בכצע עבודות עפר ואספלט בחצרות, בתים משותפים, מוסכים ובתי חרושת. ביצוע מהיר ובאחריות. ת"א 731847 בערב.

מכוניות

● הצעות לא נורמליות במרכז למכוניות מחודשות. מ.ל.מ מציעה לך לרכוש מכונית סוסיתא חדשה או משומשת בתנאים שאין להם מתחרה בשוק המכוניות בישראל. בחר אתה את סוג ההנחה לנהיגתך: א. חלק נכבד מהמחיר המכונית בתשלומים חודשיים לשנה תמימה, ללא תוספת ריבית או. ב. הנחה בסכום נכבד עם תשלום במזומנים בעד המכונית או ב. רדיו וכיסויים הינם. במוסף לכ"ל בקורת 1000 ובקורת 3000 ק"מ הינם. תוקף המבצע עד 18.7.73. פרטים נוספים מ.ל.מ. מרכז למכוניות מחודשות רח' בן שמן 10 (ימינה בגשר בהלת יצחק). טל. 251980.

● „סובארו" רמת־גן מציג משנה „סובארו" ז'בוטינסקי 69 רמת־גן. טלפון 796061.

● נסיעת נסיון ושרות אישי ב„סובארו" ז'בוטינסקי 69 רמת־גן 796061.

● למכירה בהזדמנות מכונית ויוה ווקסהול 66. לפנות טלפון 229725.

● בהזדמנות פיאט 850 קופה 25,000 ק"מ, אחרי אוברול. 1966. טלפון 917998.

● סנדר סוסיתא 1970, 58,000 יד פרטית, במצב מצוין 250856.

● למכירה פולקסוואגן סטיישן נמוך סוף 64, מנוע חדש + רדיו אפשרות החלפה לחיפושית. טל. 285685.

● פולקסוואגן חיפושית, גג מתקפל סוף 1964, טל. 834008 — בעבודה.

● מוסטנג שנת 1965 אוטומאטית במצב מצוין, טל. 840417.

● סוסיתא מסחרית 72, יד ראשונה, טל. 753625, 904842.

● סאאב 66 פרטי + רדיו 12,500 טל. 764909.

● פג'ו 403 שנת 1973 מרופא טל. 03־750671.

● קורטינה 900 — 1965 במצב מצויין, המחיר נוח. טל. 925338 בלילה.

● פריג'ץ 4 1969, 56,000 ק"מ 7,100 ל"י, טל. 909065.

● אוסטין 1100 1969, במצב טוב + רדיו. טל. 242667.

● וקסהול ויוה 68, 70,000 ק"מ במצב חדש, טל. 30205.

● פורד אסקורט מסחרי 1969, 30,000 ק"מ, הירשנבאום, שדי ירושלים 11 רמת־יצחק.

● פג'ו חדש — ב.מ.ו. 1600 בודל 1968 טל. 779362.

● אופל קדט סטיישן 1966, לרגל נסיעה. במצב מצויין טל. 749016.

● אופל קפיטן 1956, טל. 843745 14.00—08.00.

דירות מרוהטות

● בר"ג 3 חדרים מרוהטים בסכ"ח + טלפון, טל. 728768.

● 2½ חדרים מרוהטים לוקסוס, בצפון ת"א ע"פ, טל. 226026.

● בקריה שלום 2 + הול מרוהטת קומפלט 320 „אור" טל. 625756.

● בצפון דירת גג + טלפון לגבר ב־350 ל"י. טל. 220368.

חוגים

● מוסיקה? היאהבת? או אולי אהבה? תמורת 10 לירות בלבד נשלח אליך המש כתובות של חברים הזרות להתכתבות ולהיכרות. סודיות מובטחת. המועדון הישראלי להתכתבות ולהיכרות ת.ד. 1088 נתניה.

חקלאות

● למכירה טרקטור פרגוסן 35 בהזדמנות. לפנות לדהרי יגאל למושב עין עירון.

● גנן בהלן כיסוב, חור מקלפורית בתרבה להרכבה שונות. פקה, אבניה, ושי מעוניין בהצבת עבודה. לטלפון 03־242761, 02־524617 חיים כהן.

● למכירה, תאי דגירה ובקיעה „פרדייס" במצב עבודה, פלכ"ח ביבה ד. נ. הרי יהודה. טלפון: 02־526424.

● למכירה בהזדמנות סוסה בדדית בהדרת אצילה שקטה ותקנה 03־921763.

בולים

● מודיעים סבים בצייה עבור בולי ישראל, בודדים ובכמות. כורח, בן־יהודה 26, ת"א.

תריסים

● התקנת תריסים מפלסטיק ומסגרות וכיליה, ביצוע מיידי מהיצרן לצרכן. ביה"ר „הדר" שלמה המלך 99 טלפון: 228213.

● נפתחה מחלקה לתיקוני תריסים והחלפת תריסים ישנים לחדשים. טלפון: 951109—760790.

הצעות עבודה

● דרושים חייטים לתיקונים. לפנות בית־האופנה שנידמן, דיזנגוף 128 ת"א למר אהרון.

● דרושות מוכרות מנוסות וטלפוניסטית. יום עבודה מפוצל. שנידמן, דיזנגוף 128, ת"א. לפנות למר שלום שנידמן.

● לעין חצבה מושב שיתופי בע"ב דרוש עובד קיבוץ עם ילדים בגיל 8—11 לעבודות חקלאות ותחזוקה. 057־86065.

תנורי חמום

● מחירי קיץ! תנורי חימום מ„הטובים ביותר במחירים מיוחדים בקיץ — דירה 80 מ"ר 950 ודירה 100 מ"ר 1170 גלי חום — 04640025, 03448827.

אולמות

● למכירה אולם — 1000 מ"ר ביהוד, קומה ב' לתעשיה ולכל מטרה. ניתנת חלוקה ליחידות — 200 מ"ר מינימום. אפשרות בתשלומים. לפנות: „מגורי ישראלי" רח' ההגנה 17 פתח תקוה, טלפון 919383 או יהוד רחוב אשכנזי 11, טלפון 750160.

חשמל וטלויזיה

● עד —1000 ל"י תקבל עבור המקלט הישן בתחלופה לחדש „האג"ג, אבן־גבירול 12, 257080.

● מהיבאן טלויזיה !!! 1,490 — פסיפונים מקצועיים!!! 395. — טייפרקורדרים !!! + רדיו !!! 335. קסטות !!! 8.90. אסמור, הרצליה 25 ת"א.

אספות והרצאות

„אהל שם"
השבת פרשת פנחס 21.7 ב־10 השבת פרשת פנחס 21.7 ב־10 י. טברסקי — תנ"ך. ב־11 הרב פרידלנד תלמוד. ב־5 במסיבת „עונג שבת" ידבר ד"ר י. הריאבן על הנושא הרצל־ביאליק. הפותח יו"ר „אהל שם" — משה גולדשטיין, דברי אגדה — ד"ר ש. ז. כהנא.

אהוים
הועדה לעבודה מודיעה! כי — לאחר הפסקה שחלה בעבודתה בגלל פטירתו של מייסד אהוים, המהנג הדגול יקותיאל עזרוני — היא מחדשת את פעילותה ועונה על פניות לעיבוי שמות משפחה לועזיים לעבריים מקוריים. לפנות לאהוים, רח' מאזה 25, תל־אביב.

במועדון „מחוא"
בליל שבת 20.7.73, בשעה 8.45 יספר הצייר אלחנן הלפרין רשמים מן הועידה הבין־לאומית של צעירי אגודות הציירים בעולם, שנתקיימה בבולגריה, וכן יספר על ביקורו בארץ זו. ההרצאה תהיה בלווית שקופיות. המנחה: צבי הדמנר.

אגודת מוקירי יידיש „בית לויוויק"
ת"א רחוב דב הוז 30
● במוצ"ש ב־21.7, בשעה 8.30 בערב יתקיים קונצרט עם הזמר הידוע פלורין דוריאן (טנור) בשירים ביידיש ובשפות אחרות ועם הקליפלוטיסט. הסולה פרוסה: מיכאל איינהארן עלידי הפסנתר: המלחינה שרה פייגין. כרטיסים להשיג יום־יום משעה 9—1 לפנה"צ טל. 231830 ובערב הקונצרט בקופה משעה 6.30 בערב.

לוח נתניה

מכוניות

● ב„פיאט" נתניה תמצא כל מכונית חדשה או משומשת. תנאים מיוחדים למושבים וקיבוצים, רח' הרצל 44, טל. 053—23453.

דירות למכירה

● בית בונה נתניה בונה למכירה דירות נהדרות עם כל השכלולים במקומות היפים בנתניה ובחוף הערון. פרטים במשרד רחוב הרצל 51, טלפונים — 053—23958, 053—28934.

הלוח החדש ירושלים

דירות למכירה

● בשיכון אלהנני קרית־יובל 3 חדרים + חדר ארונות טלפון 68139.

● 3½ לוקסוס ברחוב החלוץ ק"ב + הסקה, כניסה מיידית טלפון 532476 מ־15.00.

● 2½ חדרים + הסקה מול בית אליבבע 115,000 ל"י טל. 37283.

● למכירה בהזדמנות 2 חדרים, סביבה נוחה, קומה ראשונה. לפנות לטלפונים 533204, 228021.

● דירה 2½ חדרים דרך חברון 68 קומה ב'. כל יום משעה 7 בערב חוץ משבת.

● דירה עם אפשרות הרחבה בקרית יובל טל. 221361 (אסתי) בבוקר פרט לשבת.

● בהזדמנות דירה משוכללת 2 חדרים מרוהטים שמואל הנביא בבלוק הסטודנטים 106/3 65,000 ל"י בלי משכנתא טל. 388105 (פרט לשבת).

● דירת 4 חדרים גדולה בסביבה הדריה רח' הרב בלוי טל. 288486 בשעות 14—19 אחה"צ.

● למכירה, דירות בבית הדס, בנות 3 חדרים, ברחוב ניקנור, להתקשר לפנה"צ, טלפון 62298, 62219.

● ברמות אשכול, למכירה/להשכרה להודש דירת 3 חדרים + פינת אוכל, 170,000 לירות או —1,000. להשכרה, חזית, קומה א', 8 מדרגות, טלפון 03־926533.

● אחים ישראל בע"מ מציעים דירות משוכללות למכירה 4½ חדרים בקרית משה, גבעת שאול 31 ר' 4 חדרים בגן סיפון רח' הורקניה. המשרד רח' בן־יהודה 2, בנין סנסור, טל. 233588 — 221694 ירושלים.

● האחים „זיהה" מציעים לקנות מגרשים בבית הכרם, בבית וגן, ובתלפיות אפשרי תמורת דירות בכל חלקי העיר לפנות לטלפון 225779 — 222758 ירושלים רח' דורות ראשונים מס' 3.

● דירות לוקסוס למכירה ברח' החלוץ 63 של 4 ו־5 חדרים טלפון 225779 לפנות לאחים „זיהה" דורות ראשונים 3 ירושלים.

● דירות של 4—5—6 חדרים ברח' הרב עוזיאל בבנין מדסום. לפנות לאחים „זיהה" דורות ראשונים 3 טלפון 225779 ירושלים.

● בצפון תלפיות ברח' מרדכי כספי דירות של 3—4—5—6—7 חדרים וגם פנטהאוס לפנות לאחים זיהה דורות ראשונים 3 ירושלים טלפון 225779.

הצעות עבודה

● דרושה מטפלת 4 ימים בשבוע לתינוקת בת 3 חודשים. טלפון 528013.

דירות להשכרה

● בדמי מפתח שני חדרים ברחוב רד"ק 8 (עם כל הנוחיות) מטפחת ירקוני.

● בדמ"פ 2 חדרים גדולים + מרפסת גדולה. טלפון 527947 בית בן ציון א' קרית משה.

● בדמ"פ, דירת 2 חדרים, בקומת קרקע, רחוב חל"פ 20, עבוד.

● בדמ"פ שלושה חדרים גדולים כל אחד 4×4 מ"ר רח' הגהלץ 43 קומה ה' מתאים גם למשרדים 49,000 ל"י נוף יפה טל. 225408 או 39753.

בלי נגינה

● פסנתרים חדשים מובחרים ופסנתרים משומשים בהזדמנות להשיג אצל גורן רח' צבאי 12 ירושלים טל' 226544.

שונות

● למוד לנהוג בב"ס לנהיגה „קדימה" ליעוד נהיגה בכל סוגי המכוניות טל' 234996 הסימטה ליד קולנוע עדן. סניף קריה יובל רח' אורוגואי 3 ירושלים.

● „פרחי בית וגן" פרחים, צמחים ומתנות שונות. רח' בית וגן 30, טלפון 534000.

ביקוש עבודה

● בחורה כשוגינת לנסוע עם משפחה לחו"ל ולטפל בילדים + עבודות בית קלות טל' 02־533666.

● בחור עם דבל קביעה מעוניין בעבודה קבועה טל. 288809 — אחה"צ.

שרותים

● חו"ש בירושלים כרותי טבפי ספ ביום ובלילה. פרטים ללא התחייבות רח' שמואל הנגיד 15, טל' 02/222503. בדבר פרטים לגבי אופן השרות יתקלו פרוספקט לכל דורש לפי כתובתנו.

● חו"ש בירושלים: כרותי טבפי ספ ביום ובלילה. פרטים ללא התחייבות רח' שמואל הנגיד 15 טל' 02/222503. בדבר פרטים לגבי אופן השרות יתקלו פרוספקט לכל דורש לפי כתובתנו.

● שרותי מור!!! גברתי נכנסה לדירה חדשה? הגי לשרותי מור לדאוג לנקיון דירתך. אנו מבצעים עבודת נקיון יסודי של ביתך. חלונות, שמשות, אמבטיות, קרמיקה, רוטות תריסים וכו', ליטוש והבהרקת מרצפות בפוליש פוליאסטר. עבודה באחריות באמצעות מכונות חדישות. יעוץ חינם. טלפון 223731 — 232008 ירושלים.

● שרותי מור!!! גברתי נכנסה לדירה חדשה? הגי לשרותי מור לדאוג לנקיון דירתך. אנו מבצעים עבודת נקיון יסודי של ביתך. חלונות, שמשות, אמבטיות, קרמיקה, רוטות תריסים וכו', ליטוש והבהרקת מרצפות בפוליש פוליאסטר. עבודה באחריות באמצעות מכונות חדישות. יעוץ חינם. טלפון 223731 — 232008 ירושלים.

● הבר לעד הבית! הכן לקראת החורף את מיתקן ההסקה שלך, טיפול כוסף ואחזקה כונכת, טלפון 225850 ירושלים.

עסקים

● 17—20 אחוז ריבית תקבל בערבויות בנקאיות ומוסדות ציבור בזברים. לפנות „אוצר להשקעות" טל. 02־286355 בשעות 10—12 לפנה"צ 5—7 אחה"צ. ירושלים.

שידוכים

● מטרימוניאל אלמן 42 כלכלן ארופאי יליד הארץ ללא ילדים מסודר בעבודה, ממשפחה מאד ידועה מעוניין במתאימה משכילה גרושה או אלמנה אפשר עם ילדים טלפון 02־263361 ירושלים.

● מטרימוניאל רווקה 25 אמריקאית דתית עולה חדשה דוברת שפות ועשירה מעוניינת במתאים עד גיל 35 לא חשובה העדה טלפון 02־263361 ירושלים.

● מטרימוניאל רווק 31 דוקטור לכימיה עולה מאמריקה מסודר נאה מאוד, מעוניין במתאימה עד גיל 28 לא חשובה העדה. להתקשר 02־263361 ירושלים.

● מטרימוניאל משרד שידוכים אירופאי, המקום מיועד לכל הזוגים והגילים בעיקר לאקדמאים דתיים, קשרים בכל רחבי העולם טלפון בין השעות 10—13, 16—19, 02־263361 ירושלים.

● מטרימוניאל גרוש מהנדס 36 ארופאי מעוניין במתאימה אלמנה או גרושה עד גיל 30 אפשר עם ילד, טלפון 02־263361, ירושלים.

● מטרימוניאל רווק 35 משפטן אירופאי יליד הארץ מסודר ונאה מעוניין במתאימה רווקה או גרושה או אלמנה ללא ילדים. טלפון 02־263361 ירושלים.

● ירושלמיות נאות (24) גובה 170, 165, מעוניינות להכיר לשם מטרה רצינית בחורים מתאימים בגיל 26—30 נאים, סימפטיים ובעלי השכלה. ת. ד. 6357 ירושלים.

דירות מרוהטות

● בקרית. משה בקרבת חדר כרוי הם גדול ומרפסת גגן, הסקה.

● קוטגי בגבעה הצרפתית 2½ חדרים לשנה עד שנתיים בסכ"ח כולל טלפון בהתקנה. מבוא בר־כוכבא 54 ע"י תחנה סופית קו 4.

● דירה מרוהטת 3 חדרים עם כל הנוחיות הסקה. טלפון. רחוב הרצוג 83 לפנות בשעות מ־7—8 בערב. או לינה וייס רח' אוסישקין 60 4—3 אחה"צ.

● להשכרה דירה מרוהטת קוסובסקי 12 ב־1 לספטמבר לפנות לטלפון 523326.

● דירה מרוהטת חלקית של 3½ חדרים מרפסת + גינה, ליד שמש ואבבטיה קומת קרקע נוף יפה. בסכ"ח כניסה מידית טל. 289061. פרט לשבת (קרית יובל) (רצוי זוג צעירים).

● דירת 2½ חדרים בסמטוני מרוהטת לארבעה + טלפון. 200 לשבוע מסוף אוגוסט לעבודיים ויוהר 285921.

● השכרה דירת שלושה חדרים מרוהטת קומפלט + טלפון + מכונת כביסה, מסגור ורהיטים לבינק + הסקה, בספטמבר לשנה עם אפשרות הארכה (שכון הסכון בית הגן) טל. 534284.

● 3 חדרים מרוהטת כלא, טלפון הסקה בגבעת בית־הכרם בספטמבר 32525 ב־19.

● דירה מרוהטת ברחוב ההלל, 3 חדרים, מרפסת סגורה + טלפון + הסקה, 31425.

● להשכיר דירה בתלפיות שיכון עובדים בלוק 4 3½ חדרים טל' 65742 מהרי.

● להשכרה, דירה 3 חדרים, פרידלר + גג, רחוב זנגביל 11/19, טלפון 65980.

חיות בית

● כלבים וגורים יפים כהפסים בהזדמנות בית טוב. לטלפן 30523 ירושלים.

קבלנים

● הקבלן צארום חיים בונה דירות פאר בנות 3—4—5 חדרים בקטמון רח' בילין מס' 11 פינת רח' יורדי הסירה טלפון 02־34223 בין השעות 16.30—18.00.

● הקבלן צארום חיים בצוע ככר רש לבחירה בסן סיכון בקטמון גוש 133 חלקה 19 בדבר פרטים נוספים לפנות לטלפון 34223 בין השעות 16.30—18.

מכירות

● אקוארים גדול עם שולחן עם כל האביזרים + דגים מכל הסוגים לבחירה בבודה הדר [illegible] רח' יואל 23 שכונת הבוכרים.

מכוניות

● היפודית 1964 במצב טוב + רדיו טלפון 31020 איציק.

● פיאט 600, 1963 מצב מצויין, טלפון 18 223718 — 64853 אחה"צ.

● פיאט 850 1968 בפסים ובלבד הדרים 59,500 ל"י. טלפון 62168.

● היפודית 1300, שנת ייצור 1968 עבודה היטב, מצב 7, הדריב. טלפון 911517.

● סאוב 12 בבחרי 1966 מיד ראשונה טלפון 226688.

● פולקסוואגן 1500 ליסוין 1963 לאחר בדיקה דינמומטרי, ביבי צ'יבר וכבה כל היום וביבי היו מ־15.00 טלפון 67617.

● פולקסוואגן בהחרי טגר בודד 1964 בכיב הדר מצב מצויין. טלפון 61600 חוץ מבבה. [illegible] הודיות.

ביקוש דירות

● הזבבי כלבים קאונב מצופי בבצע כסף המבקשים להשכיר 3½ — 1 אוגוסט לשנת־שבתון לסבי אקסטמטים באוניברסיטה + 2 כלבים בבקשים לטלפן — 02־61326.

הלוח החדש חיפה

אספות והרצאות

עירית חיפה „משקף" מועדון האנגלו־סקסים קרית־חיים במוצ"ש ב־6.30 תרצה מירי רום, על הנושא: „מהדורה הראשונים בבקראי". הציבור מוזמן.

עירית חיפה

האגף לתרבות, נוער, חברה וספורט

● מרכז להרבוחה ע"ש פבזנר, רח' פבזנר 54 —
יום שבת, 21.7.73, שעה 11.00 לפנה"צ, פגישה עם ד"ר שבח וייס עם הופעת ספרו „הפוליטיקאים".

● מרכז להרבות הבהרה ע"ש אבא חושי, הרצליה —
יום ששי, 20.7.73, שעה 21.00, „קול קרא — והלכתי"... — חנה סנש, ערב תיאטרון במשחק ובזמר.

● מרכז להרבות הבהרה „נוה־ים", רח' הנביא 21 —
יום ראשון, 22.7.73, שעה 8.00 בערב, הסרט: תקלה בירח דבש בהשתתפות היילי מילס.
יום שני, 23.7.73, שעה 8.00 בערב, מאיר שאול ירצה על פסיכולוגיה — מהי? היבט מדעי — חלק ב'.

● מרכז להרבות הבהרה ע"ש נבלה, קרית חיים —
יום שבת, 21.7.73, שעה 20.30, „היו ימים — היו לילות", אי־שירים, הומור, סיפורי קרבות.

● קרית חיים המזרחית — בית ענבי לבשיון —
יום ראשון, 22.7.73, שעה 7.00 בערב, עמנואל הסידוב ירצה על סקירה מדינית ובטחונית.

● המכון להשכלה עם מדריך: שנת הלימודים תשל"ד, תיפתח ביום ראשון, ה' באלול, 2 בספטמבר 1973. פרטים והרשמה: במרכז להרבות ע"ש אידשטיין, י. ל. פרץ 20, טל. 662044.

הצעות עבודה

● דרושה גננת מוסמכת לשנת הלימודים תשל"ד, בדבר פרטים נא לפנות למזכירות קיבוץ יגור טל. 04־952291.

● למכירה מכונת כביסה „הובר" אוטומטית עם בישה ואחריות. צימרמן, ליאון־בלום 18 בשעות 16.00—19.00.

דירות להשכרה

● להשכיר דירת 3 חדרים מרוהטת ברמת־הדר, ליאון בלום 18/4 צימרמן, שעות 16.00—19.00.

חדרים מרוהטים

● חדר מרוהט בדירה להשכיר ברח' חברון 3 (בסביבת הרחבות מסדה—בן־יהודה) חיפה.

● 3 חדרים גדולים מרוהטים, מרפסת גדולה, נוף נהדר + טלפון בארלוזורוב 04־641063 — ביום שני 02־64663 כל יום.

חקלאות

● למכירה טרקטור ברוטליני 426 חדש הנעה 4 על 4 — לפנות קיבוץ עין המפרץ, דאר אשרת למרכז המשק או למרכז המוסך.

דירות למכירה

● דירה 3½ חדרים מרוהטים (104 מ"ר) + ארונות קיר על הכרמל 170,000 ל"י טל. 02־232756 — 04־539658.

ביקוש עבודה

● חזן בעל תפילה למוספים לימים הנוראים הבעל"ט. מעוניין במשרה בבית הכנסת המתאים. טלפון 710598 חיפה.

מועצת פועלי חיפה

מ.פ.ח. - מחלקת הקליטה ופיתוח

● במוצ"ש 21.7.73 בשעה 7.30 בערב בקרית חיים המערבית בבית ההסתדרות מפגש עולים עם ותיקים. בהשתתפות הזמר ישראל רוזנברג, יהודה בינר, זאב עוזבי.

● ביום ראשון 22.7.73 בשעה 8 בערב בקרית שפרינצק, בבית ספר קריה מפגש עולים עם הח' ישראל רוזנברג.

● ביום שני 23.7.73 בשעה 7.30 בערב במועדון דוד בשוק בכי 143 מפגש עולים עם הזח"ח בהשתתפות ריבקה רייזר וישראל רוזנברג.

● יום עיון וסיור במפעלות המפעלים בחיפה של הנהלה העולה במשקי ההתיישבות — בהשתתפות הח' ישראל רוזנברג.

● ביום שני 23.7.73 משק גידול המפגש בשעה 7.45 על הכרמל.

● ביום רביעי 25.7.73 משק עין שמר המפגש בשעה 7.45 על הכרמל.

בהסתדרות קרית־טבעון

● בפעולה בית ההסתדרות קרית טבעון טל. 931009 ההתלמות ערב לבוגרים:
לבניין בקצרע: בהתאם להסדר עם בית הספר בחיפה נקיים קורסים העתלכוכיה בקבוצות הבאים: קורס לתחילת חבבאות — כבך הקורס 110 שעות פעמיים בשבוע 4 שעות בערב.

● קורס קריאה מהירה — 10 פגישות בנות שעתיים כל אחת, מחיר הקורס — 175 ל"י — פקידות בכירות — כבך הקורס 7 חדשים פעמיים בשבוע. — כתבנות — כבך הקורס 40 שעות, פעמיים בערב, בגמר הקורסים יעבדו הלומדים בבחינות ויקבלו תעודות המסמכות ע"י משרד העבודה. הפרטיים יעבו לבד לידיה ההסתדרות.

● קייטנה: לאחר הצלחת הקייטנה אתמול נקיים גם השנה בחודש אוגוסט קייטנה במסגרת הנוער העובד בקו טבעון. מחיר לילד 20 ל"י כבך הקייטנה 21 יום מיוחד לילדים מכיתות ד' והרשמה בבית ההסתדרות.

בארגון אמהות עובדות:
● מתקיימת הרשמה לקורסים הבאים: קורס תפירה ע"פ שיטת הבורדה יפתח בחודש ספטמבר. קורס לכלכלת הבית. קורס לאפיה. קורס לאמלכת־יד, ריקמה וסריגה.

לשכת השירות הצרכנית:
● קבלת קהל ביום שני בין השעות 18.00—19.00, בבית ההסתדרות. צרכן! פנה אלינו ואנו נכרתך באמונה.

ספריית ההורים:
● הספריה פתוחה לקהל בבית ההסתדרות כל יום משעה 3.30 עד שעה 7 בערב. בספריה ספרי עיון לנוער ולמבוגרים — הציבור מוזמן לבא לעיין ולהחליף ספרים.

מכירות — ת"א — כצ
● למכירה עגלת תינוק במצב מצויין. טלפון 842132.
● למכירה קונסטה 1.300 שנת ייצור 1967 במצב מצויין. טלפון 842132.

קופת־חולים מחוז חיפה

תורנויות לילה בקופת־חולים במחוז חיפה

א. שעות התורנות
1. בלילות, לרבות לילות שבת ולילות חג מ־8 בערב עד 12 בחצות.
2. מ־12 בחצות עד 7 בבוקר בבנין מגן דוד אדום, טלפון 101 ובמפרץ חיפה, טלפון 713252, ראה סעיף 8.
3. בימי שישי וערבי חג מ־4 עד 5 אחה"צ.
4. בשבתות ובחגים מ־9 עד 11 לפנה"צ ומ־4—5 אחה"צ.

ב. לוח התורנויות
1. מרפאת פרידמן, רחוב פרידמן 4, טלפון 62195 לחברים המחוזיים: פרידמן, אחוזה, שדרות הנשיא, יפה נוף, ליד גליקה, ברליד, באר לה, הליבנה, הליכה, ופנוף גלויה.
2. מרפאת קרית אליעזר, טלפון 535226 לחברים המחוזיים: קרית אליעזר, קרית אליהו, בת גלים, עין הים, כלנה הדר, וקרית ספרינצק.
3. מרפאת [illegible] טלפון 86263 לחברים המחוזיים: [illegible]
4. מרפאת [illegible]
5. מרפאת קרית חיים מזרח, טלפון 721533. לחברים במחוזים: קרית חיים מזרח, שיכון עירוני, קרית ביאליק, קרית מוצקין, קרית שמואל וגוש שלום.
6. מרפאה קרית ים א', טלפון 721553, לחברים המחוזיים: קרית ים א', קרית ים ב', קרית ים רסקו וקרית חיים מערבית.
7. מרפאת עוזיאל — קרית אתא, טלפון 722384. לחברים המחוזיים: עוזיאל, בן עמי, פינסקר, קרית נחום, קרית בנימין ושיכון הצעירים.
8. תורנויות לילה מ־12 בחצות עד 7 בבוקר:
א. בתחנת מגן דוד אדום, על פירית חיפה, פרט למפרץ, החברים הגרים בשטח שיפוטה המשתייכים למרפאות המספרות בסעיפים 1, 2, 3, 4.
ב. במפרץ חיפה „מקסי ביאליק", טל' 713232, לחברים הגרים במפרץ חיפה המשתייכים למרפאות המסומנות בסעיפים 5, 6.
ג. בכל יתר המרפאות בחיפה קיימים סדרי תורנות קבועים בהתאם למודעות בלוחות המודיעין במרפאות ובאיזורי התורנות.
ד. תורנות מעבדה:
במעבדה המחוזית שדרות אילים 54, טלפון 532107. לחברים בכל פרטי המחוז.
ה. תורנות לבקרים
תהיים בשבתות ובחגים לפנה"צ.
שעות הקבלה: בימי שישי וערבי חג מ־4 עד 5.30 אחה"צ. בימי שבת וחג מ־9 עד 11.30 במחלקה המחוזית רח' אבן סינא 8.

קופת־חולים של ההסתדרות הכללית · מחוז תל־אביב · לוח התורנויות

א. תורנויות לילה
מתקיימות ערב ערב, כולל שבת וחג, בשעות 8 בערב עד 12 בלילה (פרט להדר־יוסף מ־8—11) במרפאות דלהלן:
1. מרפאת אילון התורנות סגורה באורח זמני. החברים מסניפי אילון, יד־אליהו, רמת־גן, כפר־ג' ורמת־ישראל, יפנו למגן דוד אדום טל' 101.
על חידוש התורנות נודיע בזמן.
2. מרפאת התקוה — רחוב ויז פינת רח' ברכיה, טלפון 31122 — לחברים מסניפי: התקוה א' וב', נשקה, כפר שלם והלס הקרוב לידידאליות.
3. מרפאת הדר יוסף רחוב קהילת ורשה מספר 10—12. טלפון 778095. בשעות 8.00 עד 11.00 בלילה לחברים בסניפים: הדר יוסף, נוה שרת, צהלה, רמת החייל, תל־ברוך וכן לחברים המשתכנת הקרובות לסניפים.
4. מרפאת נוה שאנן רחוב יסוד המעלה 61 פינת לוינסקי טל. 33483 לחברים מסניפי: נוה־שאנן, ושינבנסן ופלורנטין.
5. מרפאת קטוביץ, רח' העירה קטוביץ 36, פינת יהודה המכבי. טל. 444404 — לחברים מסניפי: קטוביץ, רביביץ, רמת־אביב, שייך מונס חולק מבאריי — לפי רצון החברים, היכולים לפנות לקטוביץ או תל נורדוי — לפי בחירתם.
6. מרפאת תל נורדוי: רח' דב פרנק 1 פינת מנדלי 21, טלפון 243288 — לחברים מסניפי: תל־נורדוי, אלחריזי, אחדים, גלבוע, בבלי, ושטרוס וחלק בבאירי — לפי רצון החברים, היכולים לפנות לתל נורדוי או קטוביץ לפי בחירתם.
7. מרפאת קרית שלום, רחוב רשבסקי 12, טלפון 822715. לחברים מסניפי קרית־שלום והסביבה.
הערה:
א. אחרי השעה 12.00 בלילה ועד שעה 7 בבוקר מתקיימת תורנות לילה במד"א רח' מזא"ה 13 טלפון 101.
ב. החברים מסניפי: מנדלברג, בר, אור, אליפנט, שבזי, יונה הנביא ומנטפיורי — הזקוקים לרופא בין השעות 8 בערב עד 7 בבוקר, יפנו למגן דוד אדום, רח' מזא"ה 13, טלפון 101.

ב. תורנויות ערב שבת
בימי שישי משעה 2 אחה"צ עד 8 בערב מתקיימת תורנות במגן דוד אדום רחוב מזא"ה 13, טלפון 101.
1. בית מרקחת במרפאת מנדלברג — רח' אלנבי 75, טלפון 614467 בין השעות 2.30 — 5.00 אחה"צ.
2. בית מרקחת ברוך ומנוחה 42, טלפון 289221 בין השעות 2.30 — 5.00 אחה"צ.
3. מעבדה במנוחה בין 4—5 אחה"צ.

ג. תורנויות שבת וחג
1. מתקיימות בין השעות 9.00 — 11.00 לפנה"צ במרפאות: גלבוע התקוה, א' שדרות ושינגטון 20, הדר יוסף, יד אליהו, יונה הנביא, כפר שלם, מנדלברג — רחוב אלנבי 75, טלפון 614467, נוה שאנן, קרית שלום, רמת החייל, קטוביץ, רמת אביב ותל נורדוי.
משעה 1.00 בצהריים עד 8.00 בערב מתקיימת תורנות במגן דוד אדום רחוב מזא"ה 13, טלפון 101.
2. רופאים מקצועיים — לכל סניפי המחוז.
במרפאת מנדלברג, רחוב אלנבי 75, טלפון 614467
א. רופאי א. א. ג. הדרכאי עיניים בין השעות 9.30 — 11.30 לפנה"צ.
ב. כירורג. בין השעות 9.00 — 12.00 לפנה"צ.
3. תורנות מעבדה לכל סניפי המחוז
במנוחה רחוב מנוחה 34. טלפון 284242 בשעות 9—11 לפנה"צ 4—5 אחר הצהריים.
בית מרקחת מחוזי
במרפאת מנדלברג רחוב אלנבי 75, בין השעות 9.30 — 12.00 לפנה"צ 4:00 — 5.00 אחה"צ.
הערה:
ב. בית המרקחת מנדלברג, רח' אלנבי 75 פתוח בימי א' — ה' משעה 8 בבוקר עד 7 בערב ללא הפסקה.

משרד הבריאות שרותי אספקה

ת.ד. 7094, תל־אביב
מכרז מס' 15/760/73

נתנת בזה הודעה לצבור כי שרותי אספקה מבקשים הצעות ל:

אגדים אלסטיים מכותנה בהתאם ל־B.P.C.

פרטים אפשר להשיג במזכירות שרותי האספקה, רח' נחלת יצחק 15, תל־אביב, טל' 253202 בשעות הרגילות.
את ההצעות יש להגיש ב־3 העתקים במעטפה שאפשר להשיג בשרותי האספקה. מועד אחרון להגשת ההצעות הוא 5.8.73 בשעה 12.00 לפי הכתובת: רשות הרכישות המרכזית, משרד הבריאות ירושלים, סן־סימון, רח' הבאי 2 ת. ד. 1176.
על המציע לצרף ערבות בנקאית של 10% מערך הצעתו כערבון לקיום תנאי ההצעה באם התקבל.
אין שרותי האספקה מתחייבים לקבל את ההצעה הזולה ביותר או איזה הצעה שהיא או להזמין את כל הכמות ממציע אחד.

פ. ראוזנדורסקי
מנהל שרותי אספקה

עירית תל־אביב־יפו

איסור רחצה בגלל שביתת מצילים

עירית תל־אביב—יפו מודיעה לציבור, כי בגלל שביתת מצילים אסורה הרחצה בחופי תל־אביב—יפו.
העיריה מזהירה שוב — רחצה בים בהיעדר מצילים מסוכנת!

עירית תל־אביב—יפו

אל תטרח בכל עניין לבית העירייה
לשכת המודיעין העירוניות לשרותך

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

מרחב תכנון מקומי באר־שבע

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה באר־שבע שינוי תכנית מיתאר מקומית הנקרא „שינוי מס' 8".
לתכנית מיתאר מקומית מס. 102/02/5.
ביטול כביש ליד האצטדיון.
ביחד עם התשריט המצורף אליו.
ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית:
גושים 38057, 38020, 38021.
כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית [illegible] רשאי תוך [illegible] מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות [illegible] במשרדי הועדה המקומית האמורה.

י. [illegible]
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה באר [illegible]
25.6.73

עירית ראשון־לציון

עירית ראשון־לציון מכריזה בזה על תוצאות התחרות הפומבית לתכנון כיכר העיריה בראשון־לציון בהסכמה עם ועדת ההתחרויות המרכזית באגודת האינג'ינרים והארכיטקטים בישראל:

פרס ראשון: — קבוצת „אדריכלים ומהנדסים" לאדר' צ. הוברמן — ה. אלדר ת"א.
פרס שני: — לאדר' ג. אנקלוסון — א. ריסקין, תל־אביב.
פרס שלישי: — לאדר' בהה"לר, רמת־גן.
פרס רביעי: — לאדר' קלנר, מהנדסים אדריכלים תל־אביב.
קניה: — אדר' מיכאל אונגר, חולון.
קניה: — אדר' פרופ' י. אידלמן, רוברט אוקסמן, רבקה אידלמן, חיפה.
קניה: — אדר' צ. גלדלר, ב. סלמור, ש. רוזה, תל־אביב.

תערוכת כל ההצעות תתקיים בבית המהנדס תל־אביב רח' דיזנגוף 200 קומה ב' בימים 22.7.73 עד 26.7.73 בשעות 900—1300 לפנה"צ ו־1600—1900 אחה"צ. החזרת התכניות שלא זכו בפרסים וקניות תתקיים עם נעילת התערוכה ביום הבישי 26.7.73 בין השעות 700—1600 אחה"צ, בבית המהנדס.
הסיור בתערוכה של המתחרים עם השופטים יתקיים ביום שלישי 24.7.73 בשעה 1700 אחה"צ.
תערוכת התכניות שזכו בפרסים וקניות תתקיים גם בראשון־לציון בבית מכבי ברח' הד"ל פינת רח' הרכבל, והיא פתוחה בימים 29.7.73 עד 2.8.73 בשעות: 900—1300 לפנה"צ ו־1700—1900 אחה"צ.
טקס חלוקת הפרסים לזוכים יתקיים ביום רביעי 1.8.73 (ב' באב תשל"ג) בשעה 2000 בבית מכבי רח' הד"ל פנת רח' הרכבל.

בכבוד רב,
עו"ד ח. ניבשטיין
ראש עיריה
ראשון־לציון

הלוח החדש דרושים דבר

[…]שרו חוקים להבטחת
[…]יות עובדים במפעלים
[…]ורקו או פשטו רגל

סופר „דבר" בכנסת […] בחוק העברות וחוק פקי[…] אשר נועד להבטיח זכוי[…] כלימי — בעת פירוק […]ת רגל של חברה, הביא […] בפני הכנסת השר משה […] המשפט.

[…] התיקון המוצע יוכל צד […] להבטיח ישירות […] הביטוח במקרה שה[…] פושטת את הרגל […] להליכי פירוק. הצעת […] באה בעקבות פרשות הרגל של „אוטוקרס" הבר[…] אשר עשרות עובדים […] בהן באוגוסט עבודה לא זכות בכספי הבטחה שנ[…] הוכחם היות ומנהלי הבר[…] את כספי הפיצויים אשר לטובת המפעלים. כרכוש העובדים לא יכלו לממש זכויותיהם. את השוול הזה תיקן הצעת החוק והיא הביצה ישירה בין המבטח

והחברת הביטוח, המציע העברה בלא התנגדות להודעת תוקה חוק ומשפט, להכנתה לקריאה שניה והלישית.

בהצעת חוק אחרת של שהל לאושרה בקריאה שניה ושלישית נאמר כי כספים אשר הופקדו לצורך פיצויי פיטורין בקופה כלשהי לא יהיו חייבים למצביד במצה ואילך, אלא ייחשבו לרכוש של העובדים והם יהיו זכאים לקבלם, אפילו פשט המעסיק את הרגל או נכנס לפירוק.

התיקון בא בעקבות פשיטות רגל של מפעלים אשר השאירו את העובדים כלי ריק, למרות שהופקדו כספים בקופות גמל לצורך פיצויי פיטורין. גם כספים אלה נחשבו כרכושו של המפעל והמפעל הנכסים שם ידו עליהם. כאמור מבטיח התיקון כי הכספים יהיו כספי העובד, ולא יהיו נתונים לעיקול לעבור אם המפעל פשט את הרגל.

[…]דיק, בת 16, מחיפה, סיימה בהצלחה קורס מפקדי־סירות של […], שהסתיים אתמול בקיסריה. הקורס נמשך שלושה שבועות […] בו 30 מפקדי סירות חדשים של צופים מעכו, חיפה, יפו […]ב. במקביל לקורס זה ערכו צופים בקיסריה גם קורסים […] מפקדי סירות, מדריכים וחותרים; בהם השתתפו כ־250 חניכי[…]

[…]יה מפקדת הסירה של שני אחיה הצעירים ממנה, אשר אחד […] השתתף בקורס מפרשנים והשני — בקורס חותרים.

[…]: עגנת על חוף חיפה, עם חגורת־הצלה ומכלמה.

[…]אהרון: נעמוד במבחני […]לוב בשוק האירופי

[…] עבודה ירוד — […] מעסיקים ומשקיעים […] מכך שהתפעל […] ולא יוכל להת[…] במבחן. זו אינה […] הפועלים בלבד, זו […] המעסיקים הכלל[…] — אמר אתמול […] ההסתדרות י. בן־[…] בישיבת מרכז הפו[…] פועלי הטקסטיל, הד[…] העוצ.

[…]ין פקר בקברה את תולי[…] הטקסטיל בישראל בנכף […] עובדים בדרגות שכר […] ביותר הבין, כי כיום התי[…] התחייבו ברמה התוא[…] ולכלכלה הישראלית. […] של השוק הישראלי […] מבחני השילוב בשוק האי[…] בהנחה.

[…] לכה, בין, הגליהו גם […] כי הזה לצלות בדרגות […] את התנאים השכי[…] הבאבק ההתיבים […] ההסתדרות לנסיבי כמו […] באבק הכקמרי של כלל […] ההוצאת לכדם ורכוש […] אחרת בדוקת יותר […] בכל הטקסטיל הנך […] היסוד של הכלכלה […] של העובדים […] בקשותם, אבל […] אי אפשר לבצוע על […] עובדים הזות בשכרו לכר[…]

דים, על השבח המעסיקים, שבוע אחד בכל שנתיים ללימודים ה[…]חבת השכלה. כן הזכיר את הא[…]שית ההגשמה של שיתוף העובדים בהנהלות במפעלים ואמר, כי אם המעסיקים רוצים את העובדים כי שותפים בייעול הייצור ובקידום המקצועי, הם צריכים להיות גם שותפים לתיכנון ולניהול.

לסיום אמר בן־אהרון כי המש[…] תרות בודאגת מכך שהעובד צריך להת 50—60 שעות עבודה ב[…]שבוע, כדי להתפרנס. אין לנו דבר יקר יותר ממשק האדם ואנו מבזבזים אותו יתר על המידה. בהקרים היום כבר, כי עדיין הש[…]בודה יורד יחסית לגידול מספר שעות העבודה, וכי ב־5 ימי עבודה ה־38—40 שעות בשבוע אשר להגיע לאותה הפוקה של 6 ימים ו־45—50 שעות בשבוע. עדיין יש לנו מאבק על רמות לכר ודרגות ובעיות. השכר ההתחלתי עדיין נמוך. המאבק זה אינו רק על השכר על. הוא מאבק במלכתי לדמותה ואופיה של מדינת ישראל הוא גם לסובבה על תעשייה, כי כה יש טוב לעובדים טוב גם לתעשייה.

ישיבת המרכז נפתחה על ידי המזכיר הארצי של ההסתדרות פועלי הטקסטיל יעקב לבקוביץ. ובדיון התהתפו המזכיר הארצי הנן באר"י ו[…] חברי המרכז בבקשות הש[…]ברה הכללית.

כל הארץ

תקדיבת התנ"ך בצפת

● תערוכת התנ"ך בדפוס ובאר[…] פנות הבמהות תהיה בקיבוצו, הד[…] שאר מתוכנה לביקור הקהל בבית אבנות הדפוס בצפת עד כוח[…] שבוע הבא. שעות הביקור: כל יום פרט לשבת ויום שישי בער[…] שעה 10—1 לפנה"צ ובשעה 6—4 אחה"צ. לביקורים קולקטיביים — בכל שעות היום לפי הזמנה מראש עם הנהלת בית הדפוס, הרוב[…] קרית האמנים, רחוב מרות, טל. 31219.

מועצה אזורית שער הנגב
ד. נ. חוף אשקלון

מכרז

[…]עצה האזורית שער הנגב מכריזה בזה על קבלת הצעות […]ל בניין גן ילדים.

המפרט הטכני והתכניות אפשר לקבל כל יום בין השעות 09.00 […] במשרדי המועצה בברור שער הנגב על יד שדרות, […] תמורת 60.— ל"י. תשלום זה לא יוחזר.

ההצעות יש להגיש למזכירות המועצה בתוך מעטפה סגורה […] עם כתוב: מכרז מס' 5/73, לא יאוחר מיום 31 ביולי 1973 […] 12.00 בצהריים.

[…] הקבלן לצרף להצעתו ערבות בנקאית על סך 10% מהיקף ההצעה של שלושה חודשים מתאריך הגשת ההצעה. המועצה אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

אריה […]
ראש המועצה

ביה"ס להנדסאים

הטכניון — מכון טכנולוגי לישראל | משרד החינוך — משרד העבודה, המכון הממשלתי להכשרה בטכנולוגיה

דרושים

1) מארגן/מרכז למורים — לארגון קורסים להכשרה והסבה במקצועות.
הכישורים: אקדמאי (רצוי מהנדס) לאחר שרות צבאי, שליטה בעברית וידיעה טובה בשתי שפות זרות, בעל נסיון בארגון ובניהול (רצוי מינהל לימודי).

2) מכנאי מדידות (גאודזיה) — להדרכה.
הכישורים: לאחר שרות צבאי, 2 שנות נסיון במדידות ובחישובים. רצוי בוגר בי"ס למדידות עם נסיון באחזקת ציוד מדידה.

3) שרטטת בנין — לעבודות משרד.
הכישורים: לאחר שרות צבאי, 2 שנות נסיון בעבודה במשרד טכני של ארדיכלות או הנדסת בניה. נסיון גם בעבודה במשרד פקידותית.

4) הנדסאי בנין — לתפקידי הדרכה ועבודה טכנית.
הכישורים: לאחר שרות צבאי, בוגר בי"ס להנדסאים בעל 3 שנות נסיון.

5) עובד טכני — במגמת האלקטרוניקה לתפקידי אחזקה.
הכישורים: לאחר שרות צבאי, בוגר בי"ס מקצועי במגמת אלקטרוניקה.

6) פקידת מזכירות למורים — ורכזת קורסים.
הכישורים: לאחר שרות צבאי, בעלת השכלה תיכונית לפחות 3 שנות נסיון בעבודות משרד, ידיעת הדפסה בעברית. רצויה גם אנגלית.

7) ספרן/ית — לספריית ביה"ס.
הכישורים: לאחר שרות צבאי, בעל/ת השכלה תיכונית, בוגר/ת קורס ספרנות. דרוש כושר קריאה והבנת טכסטים באנגלית ורצוי נסיון בעבודה משרדית.

8) מזכירת מנהל
הכישורים: בוגרת בי"ס תיכון לפחות, לאחר שרות צבאי, שליטה מוחלטת בעברית וידיעת אנגלית; כתבנות בעברית ואנגלית; בעלת נסיון בעבודות כשרד 5 שנים לפחות.

מועמדים העונים לדרישות הנ"ל מתבקשים לפנות בכתב בלבד ולצרף קורות חיים להנהלת ביה"ס ת.ד. 4459 חיפה מיקוד 31040.

למוסד ממלכתי באזור תל־אביב

דרוש
אחראי אחזקת רכב

הכישורים הדרושים לתפקיד:
1) הסמכה ונסיון במכונאות ובחניגת רכב. (יועדפו נגדים בכירים משוחררי צבא קבע, אשר שימשו כבוחני רכב בסדנאות או מחסני חרום).
2) בעל רשיון נהיגה במשאית.

התפקיד כרוך בעבודה מעבר לשעות המקובלות.

למועמד המתאים תנאים טובים

לפנות בצרוף קורות חיים לת. ד. 33190, תל־אביב.

משרד החינוך — עירית ירושלים — משרד הסעד
המכון להכשרת מדריכי נוער

המכון להכשרת מדריכי נוער - ירושלים
מודיע על
הרשמה ללימודים
לקראת התואר „מדריך מוסמך"

מחזור ז' (ספטמבר 1973)

מתקבלים: בני 20—32, בוגרי י"ב כתות. יועדפו בעלי נסיון מוקדם בהדרכת נוער.
במקרים מיוחדים יתקבלו אף בעלי השכלה של י"א כתות.

הלמודים: הלמודים במכון נמשכים 15 חדשים ברציפות. בשעות לפנה"צ לימודים עיוניים במכון ובשעות אחה"צ עבודה מעשית מודרכת. תלמידי המכון יקבלו מלגה בגובה של 150.— ל"י במשך תשעת החודשים הראשונים ללימודיהם. (לאחר מכן יועסקו התלמידים בעבודה חלקית בשכר).

הסמכה: המסיימים את לימודיהם במכון בהצלחה יועסקו כמדריכים בבתי הנוער של עירית ירושלים, בתנאי שכר השווים לאלה של בוגרי מוסמך. בתום שנה מסיום הלימודים, תמסר תעודת מדריך מוסמך מטעם משרד החנוך והתרבות. לתלמידים שעמדו בדרישות שהוצגו להם בעבודה, בעלי התואר „מדריך מוסמך" יוכלו להמשיך את לימודיהם ההתמחותם בעבודה עם נוער במסגרת אקדמאית.

רשום ופרטים: במכון להכשרת מדריכים, שליד המחלקה לעובדים סוציאליים, רחוב בית הכרמ 7, תלפיות ירושלים. טלפון 02/261238.

הנהלת הסוכנות היהודית לא"י
ועדת המכרזים המרכזית — אזור תל־אביב

מכריזים לביצוע עבודות נקיון במרכז קליטה עדר א, עדר ב, מבשרת ציון ובמעון קטמון ב.

1. הנהלת הסוכנות היהודית לא"י (להלן „הסוכנות"), מזמינה בזאת הצעות לביצוע עבודות נקיון במרכזי הקליטה ובמעון הנ"ל:
א. מכרז מס' 20/73—תא, ביצוע עבודות נקיון במ. ק. עדר א' הנמצא בעדר מ. ק. הסוכנות היהודית.
ב. מכרז מס' 21/73—תא, ביצוע עבודות נקיון במ. ק. עדר ב' הנמצא בעדר מ. ק. הסוכנות היהודית.
ג. מכרז מס' 22/73—תא, ביצוע עבודות נקיון במ. ק. מבשרת ציון הנמצא בירושלים.
ה. מכרז מס' 23/73—תא, ביצוע עבודות נקיון במעון קטמון ב' הנמצא ברח' ברויהאו 146 ירושלים.
2. את פרטי העבודות וטופסי ההצעות אפשר לקבל החל מיום א' 22.7.73 במרכזי הקליטה הנ"ל וכן במשרדנו בתל־אביב, רחוב קפלן 17, חדר 438.
3. המעוניינים יוכלו לסייר במרכזי הקליטה הנ"ל בכל יום בשעות 09.00—12.00.
4. את ההצעות יש להגיש לכל מכרז בנפרד בשני העתקים, במעטפה סגורה, לציין מספר המכרז ולהמציאן לתיבת המכרזים הנמצאת בכתובת הנ"ל, או לשלחם בדואר רשום אל:
הנהלת הסוכנות היהודית לא"י
ועדת המכרזים המחלקתית — אזור תל־אביב
רחוב קפלן 17, חדר 438, תל־אביב.
5. ההצעות חייבות להגיע אל הסוכנות לא יאוחר מיום ה' 2.8.73, שעה 12.00.
6. אין הסוכנות מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

מכתשים באר־שבע — מפעלים כימיים בע"מ

למפעל תעשייתי בבאר־שבע

דרוש/ה
ממונה על המזכירות

תאור המשרה:
אחריות על צוות עובדים במזכירות המפעל, לרבות תכתובת, הדפסות, צלומי מיסמכים, שיכפולים, דואר, תיוק, הדפסת סיכומים, ניסוח אתיד, חלוקת ציוד משרדי, טלפונים ומרכזיה.

הכישורים:
השכלה תיכונית לפחות. בוגר/ת בי"ס לפקידות או בי"ס מקצועי מקביל. שליטה בשפות עברית ואנגלית על בורין. נסיון של חמש שנים לפחות בניהול משרד וצוות עובדים. ידע ונסיון מעשי ב־או"ש (ארגון ושיטות משרדיות).

שעות העבודה: 7.15 — 16.15.

הדרגה תיקבע בהתאם לנתוני המועמד/ת.

תנאי העסוקה מעולים למועמד/ת המתאים/ה.

סודיות מובטחת

מועמדים/ת יפנו בכתב בציון נסיון קודם ובצרוף קורות חיים למחלקת כח אדם, ת.ד. 60 באר שבע 84100

לקבוץ בארי
דרושה גננת

לפנות בטלפון 057־94044, 057־94051

הועדה המקומית לתכנון ולבניה למרחב התכנון של נהריה

הודעה על פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

מתנות בזה הודעה, כי הוגשה בקשה להתרה, ולהקלה ע"י הב' אבנים בע"מ, רחוב ויצמן 32, נהריה, בכס הנבנא בשדרות הגעתון 30, גוש 18170, חלקה 17, נהריה. מהות: תוספת קומה וכליכה, תוספת 7% אחוזי בניה לכל הקומות יחד.

אפשר לעיין בבקשה בחדר מס. 29, קומה ד, בבנין העיריה בימי א, ב ה, בשעות 08.00—12.00.

המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל תוך שבועיים מיום פרסום זה.

ג. מק — ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה למרחב התכנון של נהריה

המועצה האזורית חוף אשקלון
ד. נ. חוף אשקלון, טל' 2277/8

מכרז 50/73 — כבישים פנימיים במושב ברכיה
מוצע בזאת מכרז לסלילת כבישים פנימיים ועבודות עפר במושב ברכיה.
תכניות, מפרטים ותנאי מכרז ניתן להשיג במשרדי המועצה האזורית חוף אשקלון בשעות העבודה הרגילות תמורת 50.— ל"י שלא תוחזרנה.
סיור קבלנים יערך ביום שני 30.7.73, היציאה בשעה 09.00 ממשרדי המועצה.
הצעות בצרוף ערבות בנקאית של 5% יש להגיש לתיבת המכרזים של המועצה עד ליום 13.8.73 שעה 13.00.
אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או הצעה כל שהיא.

יהודה רוטשילד
ראש המועצה

אוניברסיטת חיפה

ביה"ס הנסיוני
רישום תלמידים
לשנת הלימודים תשל"ד

נערך בספר בקומות מוגבל לילדים גילאי 10 ו־11 המעוניינים מתבקשים לפנות בכתב בצירוף צילום תעודה, לפי הכתובת:
ביה"ס הנסיוני ליד אוניברסיטת חיפה, הר־הכרמל, חיפה מיקוד 31999.

משרד הבריאות שרותי אספקה
ת.ד. 7094, תל־אביב

מכרז מס' 50/261/73

ניתנה בזה הודעה לציבור כי שרותי אספקה מבקשים הצעות ל:

ליצור ואספקת דהוס שונה
למשך המעבדים בבתי חולים הממשלתיים

טפסים אפשר להשיג במחלקה שרותי האספקה, רח' נחלת יצחק 15, תל־אביב, טל' 253202 בשעות הרגילות.
את ההצעות יש להגיש בין הקבלנים במעטפה סגורה ... להגיע בשרותי האספקה, לתיבה המכרזים לא יאוחר מ־3.8.73 בשעה 12.00 לפי המכתבת: רח' הרביעה הממשלתית, משרד הבריאות ירושלים, ת.ד. 1176.
יש להגיש לצרף ערבות בנקאית של 10% בצירוף הצעתו ... לקבל את ההצעה הזולה ביותר ...
אין שרותי האספקה מתחייבים לקבל את ההצעה הזולה ביותר או איזה הצעה שהיא או להזמין את כל הכמות בספק אחד.

ש. ראובינזון
מנהל שרותי אספקה

מדינת ישראל

נציבות שירות המדינה מודיעה על מכרז קיבוצי מס' מק/73/10

דרושים
עובדי מחשב

למחלקה למיכון במשרד החינוך והתרבות, ירושלים.

לתפקידי מתכנת/מתכנתת בכיר בדרגה ד'—ב' של עובדי המיכון, או ה'—ג' בדירוג האקדמאים במדעי החברה והרוח.

דרישות המשרה:

לדירוג עובדי מיכון: השכלה תיכונית; ידיעת השפה האנגלית כדי קריאת חומר מקצועי.

לדירוג האקדמאים במדעי החברה והרוח — השכלה אקדמאית — (תואר ב.א. או ב.ס.).

הערה:

1. העובדים שייבחרו ישתתפו בקורס אשר יתקיים בירושלים ויימשך כשישה חדשים (בערך משלהי אמצע ינואר — אמצע יולי 1974). שעות הלימוד מ־8.00 עד 15.00.

2. בתקופת הקורס יקבלו המשתתפים דמי כיס בסך של 700 ל"י לחודש.

3. נציבות שירות המדינה ומשרד החינוך והתרבות שומרים לעצמם את הזכות להפסיק את המשך השתתפותו בקורס של מועמד שלא ישיג את הרמה הדרושה.

4. המכרז הוא עתודה על משרות צמיתות ובלתי צמיתות הפנויות עתה או הצפויות להתפנות במשך השנה.

במשרות הבלתי צמיתות — יועסקו העובדים על־פי חוזה מיוחד.

5. המועמדים שייבחרו יחתמו על התחייבות לעבוד במשרד החינוך והתרבות בירושלים במשך שלוש שנים.

6. מועמד שיבחר להתחיל בקורס יהיה חייב להמציא תעודה מקופת חולים או מהרופא המטפל בו על מצב בריאותו התקין לשרת בתור עובד מדינה.

בקשות יש להגיש על גבי טופס מדף 1061 בצירוף תעודות השכלה לנציבות שירות המדינה, הקריה ירושלים, או לאחת מלשכותיה המחוזיות: תל־אביב — הקריה, רחוב ה' מס' 5, חיפה — בית הממשלה או בבאר־שבע — משרד הפנים, דרך הנשיאים.

המועד האחרון להגשת בקשות: י' באב תשל"ג (8.8.73).

למוסד ארצי גדול
לסניפו ברמת־גן

דרוש
פקיד כללי
(ליום עבודה מפוצל)

הכישורים:
ידיעת השפה העברית על בוריה, כושר הבעה בעל־פה ובכתב. ידע בחשבונות.

מועמדים בעלי נסיון בלבד, יפנו בכתב בצירוף קורות חיים לת. ד. 29050 ת"א, עבור „פקיד כללי", או לטלפון מס' 721322 בכל יום בשעות 9.00—12.00.

מוסד ארצי גדול
(בסניפו בירושלים)

דרוש
מנהל חשבונות
למשרה מלאה

הכישורים:
נסיון מקצועי של 4—5 שנים לפחות.
ידיעת השפה העברית, כושר הבעה בעל־פה ובכתב.

מועמדים בעלי נסיון בלבד, יפנו בכתב בצירוף קורות חיים ודרישות שכר לת. ד. 2060 ירושלים. מיקוד 91021 עבור „מנהל חשבונות".
או לטלפון מס' 02־231251 בכל יום בשעות 9.00 — 13.00.

לרשות השידור

דרושים
גובים-פקחים

לעבודה קבועה במחלקת הגביה בתל־אביב ובחיפה.
רצויה השכלה של 10 שנות לימוד.
ידיעת השפה העברית ושפות נוספות.
תנאי השכר וההעסקה ייקבעו בהתאם לכישורי המועמד.
בקשה בכתב־יד תוך ציון קורות חיים יופנו למחלקת הגביה, ת. ד. 2002 ירושלים, תוך ציון צ"נ המעטפה — כמועמד לגובה/פקח.

המועצה האזורית חוף אשקלון
ד. נ. חוף אשקלון, טל' 2277/8

מכרז 51/73 — כבישים פנימיים במושב ניר־ישראל
מוצע בזאת מכרז לסלילת כבישים פנימיים במושב ניר־ישראל.
תכניות, מפרטים ותנאי מכרז ניתן להשיג במשרדי המועצה האזורית חוף אשקלון בשעות העבודה הרגילות תמורת 50.— ל"י שלא תוחזרנה.
סיור קבלנים יערך ביום שני 30.7.73 היציאה בשעה 09.00 ממשרדי המועצה.
הצעות בצרוף ערבות בנקאית של 5% יש להגיש לתיבת המכרזים של המועצה עד ליום 13.8.73 שעה 13.00.
אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או הצעה כל שהיא.

יהודה רוטשילד
ראש המועצה

[illegible]

„אגד" ו„דן" ידונו היום בדרכי פעולה — בשל עיכוב פיצויי התייקרויות

נשקלת אפשרות לפתוח בשביתה; „אגד" דורש תשלום מיידי של 21 מיליון ל"י

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

מזכירות הקואופרטיבים ל־תחבורה „אגד" ו„דן" יתכנסו הבוקר לישיבה משותפת היו־כה כדי להחליט על דרכי ה־פעולה שינקטו במחאה על שי־הממשלה מעכבת תשלום פיצויי ההתייקרויות שחלו מאז ספ־טמבר 1972. בין היתר נשק־לת האפשרות של הכרזת שבי־תה.

מנהל אגף הכספים של „אגד" יוסף הררי מסר שהקואופרטיבים לתחבורה דורשים לקיים פגישה דחופה עם שר האוצר פנחס ספיר ושר התחבורה שמעון פרס, אך עד כה הפגישה לא יצאה לפועל. הפגישה שנתקיימה בין נציגי ה־קואופרטיבים לבין המנכ"לים של משרדים אלה נסתיימה ללא תו־צאות. לדברי הררי, חייבת פגישה זו להתקיים עד יום א' כדי למנוע שיתוק התחבורה הציבו־רית, „אי־תשלום הפיצוי באורח מיידי לקואופרטיב, לא יאפשר ל־קואופרטיב לשלם לספקים".

הררי ציין, שבהתאם לחוזה בין הממשלה ל„אגד" חייבת הממשלה לשלם במאי פיצוי על ההתייקרו־יות שחלו מספטמבר 1972 ועד מאי 1973. כמו כן יש לקבוע את העלאת התעריף או מתן פיצוי החל ממאי למשך 8־12 החודשים הקרובים. תביעת „אגד" התבססה על ההתייקרויות בשיעור של 28 אחוז בהתאם לחוזה וההוצאה ש־חלה בתנועה. נציגי הממשלה הכי־רו רק בהתייקרות בשיעור של 13.1 אחוז, על חשבון החוזה. ב־שלב מסויים הם הציעו דחיית ה־דיון על תביעות הקואופרטיבים עד אחרי הבחירות והציעו לשלם שליש מהתביעה לפיצוי, אך גם סכום זה — 9 מיליון ל"י ל־„אגד" ו־3 מיליון ל"י ל„דן" — ישולם בתשלומים עד ספטמבר. נציגי הקואופרטיבים דחו את ה־הצעה הם עומדים על כך שהממ־שלה תפצה אותם באורח מיידי על ההתייקרויות שחלו מספטמבר ועד מאי ויעבירו את הסכום של 21 מיליון ל"י שמגיע ל„אגד".

„עיקור" מילווה מעסיקים

דרישה אחרת של הקואופרטיבים היא על „עיקור" תשלום מילווה המעסיקים. „אגד" משלם כל שנה כ־20 מיליון ל"י כמילווה מעסי־קים, הוצאה זו פוגעת קשה ב־קואופרטיב. מנהל אגף הכספים הבהיר, ש„אגד" יאבק על מצי־את הסדר. הוא ציין כי קיימת אפשרות אחרת — להכיר באג־רות מלווה מעסיקים לצורך הפ־רשה לקרנות גמל, כלומר לראות באגרות אלה ניירות ערך מוכ־רים. אם לא יימצא הסדר בענין זה, הזהיר הררי, הקואופרטיב לא יוכל להתקיים, כי התוצאה תהיה שהולכת וגדלה מעיקה על משק הכספים של „אגד".

הוארך המועד להגשת מועמדות למנהל הטלוויזיה

מאת סופר „דבר" בירושלים

הוועד המנהל של רשות השידור אישר אתמול לא ל־בטל את המכרז למשרת מנהל הטלוויזיה, והחלט ל־האריך את המועד להגשת מועמדות.

במהלך הישיבה המיוחדת של הוועד המנהל, שכונס לדון בה־צעתו של ד"ר צ. תבין לבטל את המכרז לבחירת מנהל הטלוויזיה, נמתחה ביקורת חריפה על מנכ"ל הרשות בעל דרך הטיפול במכ־רז. הביקורת באה אחרי שנערכו שינויים בנוסח המכרז, אשר ל־טענת גורמים שונים ברשות ה־שידור ובוועד המנהל נעשו כדי „לתפור" את המשרה לכך שהיה סמנכ"ל הרשות — ארנון צוקר־מן. הביקורת ההייתה לכך ש־מנכ"ל הרשות הורה למנהלת כח האדם לשנות את הנוסח, בלא להיוועץ עם חברי הוועד המנהל.

על השינוי היה חתום סמנכ"ל הרשות א. מיטל, אך לדברי יו"ר רשות השידור, ואלטר איתן, אמר לו מיטל כי לא ידע על השינוי בנוסח המכרז. בעקבות פרסום הדברים באה התביעה לבטל את המכרז.

בישיבה המיוחדת של הוועד המנהל, שהתקיימה אתמול ואחר־כך, כאמור, לא לבטל את המכ־רז. הוועד המנהל דחה גם הצעת החלטה האומרת כי „מאחר שנת־גלתה שורה של תקלות סכניות בנוהל פירסום המכרז, העלולות לגרום לשיבושים בלתי רצויים בבחירת מנהל הטלוויזיה החליט הוועד המנהל לפרסם מחדש את המכרז, תוך קביעת מועד להג־שת מועמדות. כן החליט הוועד המנהל שבשבתה יאושר על ידו נוסח המכרזים שבהם הוא יושב כוועדת מכרזים. לאור החל־טה זו לא יתקיים הדיון ביום א' כפי שתוכנן, אלא במועד חדש שקבע הוועד המנהל.

בתאונת דרכים שהיתה אתמול בבוקר בכביש ירושלים, ליד צריפין, נפצעו 7 חיילים.

מאסר, קנס והורדה בדרגה ל־2 אנשי חיל האויר על גניבות וקבלת שוחד

סמ־ר יצחק שניאור וסגן מנחם רייכמן מחיל האויר הורדו אתמול לדרגת טו־ראי ונידונו למאסר וקנס לאחר שהורשעו במעילות, גניבות ציוד צבאי וקבלת שוחד מספקים לחיל האויר.

על סמ"ר שניאור הוטל עונש חמור יותר: הוא נידון לארבע וחצי שנות מאסר ו־5000 ל"י קנס, בנוסף להורדתו בדרגה. ל־סמ"ר שניאור יש גם הרשעה קו־דמת בגניבה, ובשל כך נידון בד־מנו למאסר־על־תנאי. חודשים אח־דים לפני שהחל בפרשת המעי־לות הנוכחית, שהיקפן עולה על 40 אלף ל"י. סגן רייכמן נידון לשלוש וחצי שנות מאסר ו־2400 ל"י קנס, גם הוא נוסף להורדה לדרגת טוראי.

השופטים בבית הדין הצבאי ה־מחוזי התחשבו בעובדה שסנגורי הנאשמים, עוה"ד אסתר דורון וכשה נחשון, תרו באשמה בשם שולחיהם וקיצרו את הזמן של הליכי בית הדין. מאידך עמד ה־תובע עו"ד יעקב הצרוני, על חומרת העבירות, שנעשו בשי־טיות במשך תקופה ארוכה.

בית הדין, בראשות סא"ל דליה דורנר, הרשיע את שני הנאשמים בשורה של עבירות: שימוש ב־תלושי דלק במאות לירות לתדי־לוק מכוניות אזרחיות, חתימה על קבלות פיקטיביות, קבלת שוחד ועוד. השופטים התחשבו גם ב־עובדה שקצינים בכירים יותר היו מעורבים בפרשה זו, והעירו על כך הועברה למצ"ח.

סמ"ר שניאור וסגן רייכמן הועמדו לדין יחד עם קצין בדר־גת סרן, אך הוא כפר באשמה ומשפטו הופרד. התובע, עו"ד יע־קב הצרוני, האשים את השלושה בפרשת מעילות ושוחד שארעה במשך שנת 1972. הסמל והקצין היו קשורים עם ספקים שונים של ציוד משרדי. שניהם האשימו כי חתמו על קבלות פיקטיביות כאילו קנו אצל הספקים ציוד צבאי. כתוצאה בחתימות אלה שילם צה"ל בעד ציוד זה, אך למעשה התחלקו הנאשמים עם ה־ספקים בכסף שנתקבל. בדרך זו קנו הנאשמים לעצמם ציוד. לה־טים ומתנות שונות על חשבון הצבא. כן הורשעו השנים בקב־לת שוחד במסגרת עיסקות אלה. השופטים קבעו כי סמ"ר שניאור לא שיכנע אותם כי הספקים הם שיזמו את עיסקות הקבלות הפ־יקטיביות. אילו היה זה ספק אחד, ניתן היה להבינו מהספק, אך מכיוון שמדובר ביותר מספק אחד — הרי שהיוזם היה הנאשם עצמו.

הוא גם שידל את פיקודו, כי יביא קבלות פיקטיביות מאבינו, החייט. זמן מה לאחר מכן נתגלה כי אותו פיקוד גנב ממחסנו של סמ"ר שניאור ציוד בשווי 21 אלף ל"י והסמ"ר נמנע מלדווח על כך.

השניים גם הורשעו בגניבת ציוד מצה"ל בשווי אלפי לירות ומכירתו להנוייה אזרחיות. ה־שופטים ציינו, כי יש להחמיר בענשים על בעלי עמדות בצ־ה"ל. (ע)

מקום נטיעת עץ ומצבת מוליה לחסידי אומות העולם בוריס קליבאן ואשתו, ופריה ינקוליסלינג, התקיים אתמול ב־מוסד „יד ושם" בירושלים.

שוחררו ארבעה מחשודי חטיפת הילד ג'קי אלבו

המשטרה מתושבי לוד, שנעצרו כחשודים בקשר לחטיפת הילד ג'קי אלבו ביהוד, נבדקו אתמול במכונה אמת. בעקבות זאת הוחלט לשחרר ארבעה מהם. לגבי חשוד חמישי סבורים שיש לו קשר להטיפה, והמשטרה תבקש היום משופט שלום להאריך את מעצרו.

החשוד הראשון בפרשה, ג'קי חגי, בן 30, שנעצר לפני כשבוע — כהכוד בביצוע החטיפה, הובא אתמול לפני שופט השלום התל־אביבי אריה אבן ארי, ול־בקשת המשטרה שוחרר בערבות של 4000 ל"י. (ע)

הפעלה נסיונית של משרד טלוויזיה במרכז הכרמל

משרד התקשורת הפעיל בימים אלה נסיונות משדר טלוויזיה ב־איזור מרכז הכרמל בחיפה. ה־משדר נועד לשפר את קליטת השידורים באיזורי הכרמל הצרפ־תי ורמת־שאול. הוא פועל בתחום תאג יד־איטש־אפ, באפיק 31.

תושבי אזורים אלו מתבקשים לדאוג לאנטנה מתאימה כדי שיקב־לו לקלוט את השידורים.

עובדי מרכזות הטלפונים דחו האיום לשבות

עובדי מרכזות הטלפונים שעב־דו לשבות, החליטו אתמול באס־פה מיוחדת, לא לנקוט באמצעים ולהמשיך בעבודה תקינה. באסי־פה נמסר, כי כ.פ. תל אביב, ביוזמתו של הבר המזכירות של עמיינקלפר, הבטיחה את הס־פעתה התערבותה, כדי להפגיש את הצדדים לדיון בתביעות העוב־דים. התביעה העיקרית של ה־עובדים היא להסכם עבודה עד 23 ביולי 1973.

בינתיים נבשכת הקירת צוות כדענים — לגילוי סיבת התקל־קויות במרכזות הטלפונים „16" במאי השנה. תוצאות המחקרים הן עדיין לא סלכות ואין נתונים בן הסקרים והמחקרים שנעשו ע"י הטכניון, האוניברסיטה ב־ירושלים ומומחים אחרים.

זוגות צעירים הפגינו בשכ' התקווה

כ־30 זוגות צעירים הפגינו אתמול לפנות ערב ליד לשכת ה־מודיעין של עיריית תל־אביב, ב־מרכז שכונת התקווה. תגבורת גדולה של שוטרים הגיעה למ־קום, אך לא היה צורך בשימוש בכח, המפגינים התפזרו לאחר דברי שכנוע מפי ניצב משנה יצ־חק זיראל, מפקד מרחב יפו.

ניצב משנה זיראל אמר כי ל־מעלה מ־150 איש התקבצו בצוכת והגנה בשכונת התקוה, בשעה 17.30, כשבידיהם כרזות, וחסמו את התנועה. תגבורת משטרה שה־גיעה למקום באה במגע עם נציגי המוחבים. ניצב משנה זיראל בי־קש לשמוע מה בפי המפגינים, והם סיפרו לו כי למעלה מ־30 זוגות צעירים נרשמו לדירות בנוה־שלם. וכעת הם נדרשים לשלם אלפי לירות נוספות, שאינן נמצאות בר־שותם.

ניצב משנה זיראל הבטיח למפ־גינים כי היום יפגיש את נציגיהם עם נציגי העיריה, כדי לחפש פת־רון לבעייתם. המפגינים קיבלו את הצעת שלו והתפזרו בלי שיהיה צורך להשתמש בכח.

התנועה באזור חזרה מיד לתקנה ובמקום נשאר משמר שוטרים. (ע)

בן 18 נאשם ברצח בן־כפרו

צעיר בן 18, תושב כפר נחף, הואשם ברצח בן־כפרו בדקירה.

בכתב אישום שהוגש אתמול לביהמ"ש המחוזי בחיפה נגד עטוה סעיד נאבר, כי ביום 29 ליוני העבר דקר את דיאב עטוה חו־סיין אחמד, בן 17, למוות.

התביעה טוענת, כי הנאשם ו־קרבנו ביקרו בקולנוע בכרמיאל ובדרכם הביתה לכפרם, פרצה ביניהם קטטה. הם יידו אבנים איש ברעהו, ואבן שהשליך הנר־צח פגעה בראשו של הנאשם. זה שלף סכין קפיצית ודקר את חב־רו 3 פעמים בחזהו ובזרועו. ה־נדקר הוחש לביה"ח הממשלתי ב־נהריה, שם מת מפצעיו. (ע)

שני צעירים בני 22 ו־19 מתל־אביב נעצרו ליד מעגן מי־כות בידיקון כחשודים בהפעלת נקודת מכירה לסחר בסמים מסו־כנים.

החל ביום ראשון, 22.7.73
מספר הטלפון החדש של בית דבר.
תל אביב רח' שיינקין 45:
286141

משרד הפנים
הופיע
„סקר מוניציפאלי תשל"ג – 1973"
מאת דב רוזן — מנהל המחלקה לעיריות ולמועצות מקומיות
הסקר המוניציפאלי משקף את ההתפתחות של הרשת המוניציפאלית במדינה ב־25 שנות קיומה; מכיל שפע נתונים רשמיים, הסברים ומציאותיים וסיכומים מאלפים על כל מערכות הבחירות לרשויות המקומיות; משמש מעין „תעודת לידה" של כל עירייה ומועצה מקומית; מהווה מדריך שימושי ועיוני כאחד לכל מי שזיקה לו לנושאים מוניציפאליים.
בסקר המוניציפאלי 570 עמודים פוליו, ומחירו — 30 ל"י.
בהזמנות לפנות:
„שרות הפצה של פרסומי הממשלה", ת"א, הקריה, רחוב ב' 29.

במלאות שלושים לפטירתה של אמנו וסבתנו האהובה
מרת **ברוריה בונים** ז"ל
אלמנת הרב מרדכי בונים זצ"ל
יערכו אזכרה וטכס גילוי מצבה, ביום רביעי, כ"ה בתמוז תשל"ג (25.7.73) בבית־העלמין בחולון, בשעה 4.30 אחה"צ.
מתאספים ליד השער החדש.
המשפחה, בנבעתיים

הננו מודיעים בצער על פטירתה של אמנו וסבתנו היקרה
רחל קפלן ז"ל
הלויה תצא מביתה בגדרה היום יום ו' 20.7.73 בשעה 12.00 בצהריים.
מירה ואבינועם קפלן
מאירה הכהן
חיה ומולה הרמתי
וכל בני המשפחה

אנו אבלים על מותו הפתאומי של
מרדכי (מוסיה) ז"ל
מכתיר הסמינר ומעצבי דרכו החינוכית
ומשתתפים בצער
המשפחה וקיבוץ שמיר
סמינר הקיבוצים
„אורנים" תל־אביב.

לזרובבל גלעד
ולבית עין־חרוד
אתכם באבלכם על מות של
יובל גל
חברי מזכירות הקבוץ המאוחד

עם זרובבל גלעד
באבלו במות אחיו
יובל גל
חבריו להוצאת הספרים של הקיבוץ המאוחד

המומים ודואבים על מות חברנו היקר
מרדכי (מוסיא) רזין
שנגדע בטרם עת
המשפחה
וקיבוץ שמיר
הלויה התקיים היום, יום שישי, 20.7.73 בשעה 15.30 בקיבוץ שמיר.

לחברנו **נסים בן־עובד**
משתתפים באבלך הכבד
במות עליך **אמד** ז"ל
„מקורות" חברת מים בע"מ
הבל המרכז
ההנהלה והעובדים

משרד החינוך והתרבות
האגף לחינוך התיישבותי
מועצת הפועלות
ביה"ס תיכון חקלאי
„עיירות" חדרה
הננו להודיע כי ביה"ס תיכון חקלאי „עיירות" בחדרה
אושר כמוסד שש שנתי ע"י משרד החינוך.
על תקן חטיבת הביניים.
בתקבלים לכיתות ז' — ה' לבנות ובנים ללימודים.
בתשל"ד (2.9.73) — תיפתחנה אפשרויות נוספות לתלמידות, לכיתה של ענפי החקלאות, כלכלת בית ואגרונומיה.
אפשרות א' —
לתלמידות ללמוד במגמת החינוך גופני ולספורט בקבוצת בוגרות.
אפשרות ב' —
תלמידות בכיתות ו' ומגמת קבוצות ...
פרטים נוספים והרשמה במזכירות בית הספר.
הנהלת ביה"ס „עיירות" חדרה

דבר „ברית השמאל" לבחירות להסתדרות
החלטנו להציג רשימה עצמאית לבחירות להסתדרות — רשימת ברית השמאל הציוני־הסוציאליסטי העצמאי.
לא ללבנו לזה, היינו מעדיפים להופיע ברשימה במאליה רחבה יותר. אבל למרות השיבות הליכוד, אין אנו יכולים ליתן ידנו ולא ויתרנו — גם בזכן הבחירה — לא על הציונות, לא על הסוציאליזם, לא על קיו אנטיפשיסטי והדבקות להיגינות חוץ ופנים של המפלגה וגם לא על סגנון הגון של ויכוח פוליטי.
אין לנו אשליות לגבי הקשיים הצפויים לנו, אבל חובתנו להגן על הדרך בה אנו מאמינים אפילו בתנאים לא קלים.
הקהילנו איתנו כרבים מחזיקים איתנו ויתמכו בנו.
ברית השמאל
הציוני־הסוציאליסטי העצמאי

לחברנו היקר **מיכאל אסף ומשפחתו**
אתך באבלך הכבד על בית
מרים ז"ל
הנהלת האיגוד הארצי של עתונאי ישראל
...
האיגוד העולמי של העתונאים היהודים

לחברנו **כרמי ישראל ולרעיתו**
ברכות לבביות
להולדת הנכד הראשון
הרבה נחת
בית "דבר"

משרד התחבורה
מנהלת נמל תעופה לוד
שינוי בסדרי התנועה בנמל התעופה לוד
מנהלת נמל התעופה לוד
מודיעה כי
סדרי כיוון התנועה לנמל התעופה לוד וממנו, ישתנו החל מיום א' 22.7.73 שעה 8.00 בבוקר.
כיוון התנועה יהיה חד סטרי והיציאה מנמל התעופה תהיה דרך אזור ביתני המכס.
הנוסעים מתבקשים לנהוג בהתאם לתמרורים החדשים המוצבים באזור והסימון על הכבישים.
סדרי התנועה באים להקל על הציבור המשתמש בנמל התעופה לוד.

מדרשת רופין
יום עיון בנושא: ציוד לקליטת שידורי טלוויזיה,
יתקיים במדרשה רופין, ביום חמישי כ"ז 26.7.73, משעה 8 בבוקר.
חוזרים נשלחו למזכירויות המשקים.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של
רחל זידוורץ ז"ל
לבית דורמן
הלויה תתקיים בבית הקברות של קיבוץ גבעה, היום, יום ו', 20.7.73, בשעה 13.00.
בעלה זאב זידוורץ
בנותיה מרים צביאלי, טובה דוד
התניה ונכדיה

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
מועצת פועלי חיפה
המחלקה לתרבות ולחנוך
מתוך לוח האירועים השבועי:
בסניפים ובשכונות
(בשיתוף המחלקה לסניפים ולשכונות)
ביום שישי 20.7.73 — בהר הכרמל — ב־7.30 בערב ב„אורנים" — רקדי עם לנוער. בנוה־שאנן ב־9 בערב בבית ההסתדרות — מועדון הסרט הטוב.
בשבת 21.7.73 — בקרית חיים מערבית — ב־7.30 בערב בבית ההסתדרות — מפגש עולים ותיקים (בשיתוף משרד הקליטה, המחלקה לקליטה ולפיתוח).
ביום ראשון 22.7.73 — יציאת עולים לטקס זכרון להר הרצל בהליכה, במהנה דוד, קרית ספרינצק, נוה שאנן (הפעולה בשיתוף המועצה הציונית). בקריה חיים מערבית — ב־7.30 בערב בבית ההסתדרות ערב חברתי. בקרית טמריהו — ב־8 בערב בבי"ס „קדימה" — ערב חברתי לעולים (בשיתוף משרד הקליטה, המחלקה לקליטה ולפיתוח).
ביום שני 23.7.73 במחנה דוד — ב־7 בערב בבית ההסתדרות — מפגש עולים, בקרית ספרינצק — ב־7 בערב ב„בית עשה" — מפגש עולים (הפעולות בשיתוף משרד הקליטה, והמחלקה לקליטה ולפיתוח).
ביום שלישי 24.7.73 בבית אבות כרמל ב־7 בערב ערב חברתי.
ביום חמישי 26.7.73 — בקרית מוצקין — ב־4.30 אחה"צ ב„ביתנו" — פנה נוער (הפעולה בשיתוף המועצה המקומית).
במועצות המשנה
(בשיתוף הרשויות המקומיות)
בקרית אתא ביום שישי 20.7.73 ב„מועדף" ב־8.30 בערב — ערב צעירים.
בטירת הכרמל ביום שישי 20.7.73 — ב־8 בערב בבית ההסתדרות — ערב צעירים.
ברכסים בשבת 21.7.73 — ב־8 בערב בבית ההסתדרות — מועדון הסרט הטוב.
ביה"ס לפעילים
(בשיתוף המרכז לתרבות ולחינוך)
בשבת 21.7.73 — יום עיון לפעילים צעירים — בבתי אוכל ומלון, להרשת ההסתדרותית וממלכתית, קרית אתא, בוגרי גוער עובד חיפה.
ביום שלישי 24.7.73 קורס השתלמות לאחיות.
במקומות עבודה
„אנו מטיילים ברגל" — בשבת 21.7.73 — להר־תבור יציאה בשעה 9.20 ליד מפ"ת, איסוף בשעה 9.35 צומת קרית אתא.
הצגות לפועלים
ב„שביט"
ב־20.7.73 — אל תקרא לי שחור.
ב־24.7.73 — סטאטוס קוו ואדיב.
ב־26.7.73 — יהורם גאון.
בתיאטרון העירוני
ב־25.7; 24; 23; 22; 21; 19 — לילי גם
ב־26.7.73 — יחי החופש.
כרטיסים להשיג בבית הפועלים חדר 104 בימים א'—ו' בשעות 10—12 לפנה"צ ו־16—18 אחה"צ פרט ליום ו' וב„אורנים" הר הכרמל.

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
מועצת הפועלות
ישיבת המזכירות הארצית
תתקיים ביום חמישי, כ"ז בתמוז תשל"ג, 26 ביולי, 1973, בשעה 10 בבוקר, באולם הישיבות של הוועד הפועל, רח' ארלוזורוב 93, תל־אביב.
סדר היום:
1. הפעולה מאז ועידת הפועלות העשירית ולקראת הוועידה הי"א — הרצאת בבה אידלסון.
2. דיון כללי.
מוזמנות חברות המזכירות הארצית וכן רכזות אזורים בסניפים, המפקחות הארציות, נציגות האחיות, המורות, הגננות, עובדות סוציאליות, חברות במזכירויות ורמי ההת־יישבות.

שליחותו העדינה של ואלדהיים

מזכיר או"ם יטפל במיטרד הערבי המשתק את הארגון ומוסדותיו

מאת חגי אשד

בעולם לא היה או"ם ארגון כה ביותר וכה בלתי־נהדר כפי שהוא עכשיו. את תפקידיו העיקריים — פעולה למען השלום והבטחון בי־עולם — ממלאים עתה פורומים וקבוצים אחרים. ועידות הפיסגה בין ארה"ב לברה"מ הפכו למוסד קבע. ההתכנס אחת לשנה, עם סדר־יום קבוע מראש ועם עבודה הכלכלה והכנה מפורטות בין פגי־שה לפגישה והעיקר — עם אווי־רה של הבנה, שיתוף פעולה ו־השגת הסכמים. כל אלה הם פי־רות שאו"ם אינו מצליח להתהבח בהם, או בשכמותם.

נוספה לכך עתה סידרת הפגישות האירופיות בין מערב למזרח, אשר גם לה נקבע לוח־זמנים וסדר נוש־אים מפורט ומשמעותה — הסיבוב הראשון של הועידה לבטחון אי־רופה שנערך בהלסינקי ואשר ימשך באמצע ספטמבר ברמה בדרג של ועדות־עבודה ויעבור אחר־כך לשלב שלישי של פגישת־פיסגה של כל מדינות אירופה בתוספת ארה"ב וקנדה. במקביל תיפתח ב־30 באוקטובר הועידה לצמצום הדדי (ומאוזן) של הכוחות הצב־איים באירופה, אשר התקדמותה תהיה קשורה בהתקדמות יתר וער־בות ההפסרה ובמיוחד — הדרישה המערב־אירופית להילופי מגע של אנשים ורעיונות בין מזרח למער־ב, בקצרה — להגמכתו ולפריצתו של המסך המפריד בין שני חלקי אירופה, בין העולם החופשי לעולם הלא־חופשי. בכל אלה דווקה הד־רך להסכמים משביעי־רצון. אבל איש אינו יכול לכפור בהרגשה של תנועה והתקדמות, כל הבוהה ואי־קפיאה על השמרים.

היפוכם של כל אלה באו"ם. העצרת הכללית ומועצת הבטחון עסוקות לפעלה ראש בהפגנות־סרק מילוליות, במחאות־ראווה, בגינויים ובהטלת חרמות. ששום מדינה אי־נה מתכוונת למלא אחריהן. שום סכסוך ושום נושא שאו"ם מטפל בהם אינם מראים סיכויים של תזו־זה חיובית. ולמדינות ערב יש חלק מכריע בעקרותו של או"ם.

האיבה העיוורת והבלתי־מתפש־רת שהן רוחשות לישראל, ההת־רכזות בהשגת יעדים שליליים בל־בד — ולו גם שליליים גרידא — של גינויים וחרמות — כל אלה הפכו את הערבים למיטרד בין־לאומי ממש. הצירוף האומלל של שני הנשיאים הערביים אשר אינם מסוגלים לא להתאחד ולא להיפרד — הנשיא סאדאת והנשיא קאדאפי — הוא המאפיין הטוב ביותר של המיטרד המעצבן הזה בעולם ימינו. הצירוף של נפט ועצבים מטורפים, שבו מצטיינים שני הנשיאים הללו, מדיר שינה מעיני הם של כל באי עולם, וכל שומר נפשו מסתייג להתרחק מהם ככל האפשר.

האווירה הבין־לאומית מצטיינת באחרונה בעקבה של הימלטות מי־הערבים ובסכסוכם עם ישראל. פגישת הפיסגה האמריקאית—סובי־יטית הסתפקה בהעלה בשיפו־רים לעניין הפלסטינאים, אשר לפי שעה פגע רק בירדן ובמלך חוסיין הנרדפים עלידי ערבים להבדיד את זכות קיקבע. המצרים מתוס־כלים ומאוכזבים מתוצאות ועידת הפיסגה ומהלכסים אם לבטל את הסכם הידידות המצרי—סובייטי אי לא. ההבדל המעשי בין שתי האפשרויות הללו אינו גדול. בין כה וכה חשובה ידידות זאת כלום, או כמעט כלום.

פגישת הפיסגה הסובייטית—צר־

ד"ר קורט ואלדהיים

פתית איכזבה את המצרים עוד יותר, מאחר שגם שני ידידים בוב־הרים אלה לעניין הערבי לא טרחו להתייחס אליו בהחלטותיהם. בי־ועידה לבטחון אירופה בהלסינקי הנדיר הסובייטים ב"מוקמה סיבה" את הצעה של ראש ממשלת מאל־טה דום מינטוף להזמין לועידה את נציגי תוניס ואלג'יריה בלבד. כיוון שהסובייטים היו מעוניינים בהצלחת הועידה הם התרחקו, כי כל שיכלו, מן הנושא העקר ד־הסורדי הזה — הסכסוך הישראלי־ערבי.

גם בוועידת ארגון העבודה הבי־ן־לאומי בג'נבה התאמץ המנהל הכללי הבריטי עם הסיכול את הבעת הערבים לגנות את ישראל על מדיניותה בשטחים ולמנות אחר־כך ועדה שתאשר לפעולת את הגינוי. הוא הסביר בערבים לאפ־שר להועידה לעסוק בעניניה.

השובה מכל היא החלטת מוס־דות השוק האירופי המשותף לשאת ולתת עם ישראל על הסכם־סחר חדש, שיהדק את הקשרים הכלכ־ליים עם ישראל ויביא לשילובה בשוק במקום לבידודה ולהחרמתה.

המפלות הדיפלומטיות החוזרות ונישנות, ההימלטות הבין־לאומית מפני הסכסוך הישראלי—ערבי כ־מפני מריבות־מצורעים, נובעים מ־הצירוף של חוסר פשרנות מדינית מצד המצרים יחד עם אוזלת יד צבאית בשורה. המצרים יודעים כי כל העולם יודע שכל נסיון מצידם להדיש את האש יתקל ב־תגובה ישראלית בלתי־מוגבלת. הם יודעים כי ישראל לא תיתן יד לחזרה על מלחמת התשה, ש־היא צורת המלחמה היחידה שהם מסוגלים לה. כלומר — האפשרות המלחמתית היא אפשרות של כרי־תת אברים עצמית ותו לא. ולא במקרה אין הם בוחרים בה.

לא נותרה למצרים, איפוא, כל דרך אחרת מלבד זירת או"ם. אבל גם כאן הם מסתבכים בתפיסת פרובה. הם הולכים למועצת ה־בטחון כדי לגמות לשנות את החד־לטה 242, שהיא אחת ההחלטות היחידות המוסכמות על כל הצ־דדים המעורבים בסכסוך ואף על המעצמות העכורות לסייע בפתרו־נו. הם יוצאי "לבודד" את ארה"ב ואת ישראל, כפי שהבהירו הנציג סאדאת. אך בתוך המירוס האמיתי של שני יורשים אלה? פורלין הגא אחד — החלטה נוספת של מעבד או"ם בסכסוך המזרח־תיכוני ואולי אפילו סתיכה הכולל על במעמד זה.

ישראל כבר הודיעה כי החלטה 242 תחדל לחייב אותה אם יחול בה שינוי כלשהו. ואילו בידוד ארה"ב פירושו בידוד הגורם ה־יחיד המקיים קשר עם שני הצד־דים והמעשי לסייע לאו"ם למלא את התפקיד התיווך בנושא הישר־אלי—ערבי.

דומה כי מזכיר או"ם ד"ר קורט ואלדהיים מבין זאת. נראה כי הוא חושש מסכנת שיתוקו של או"ם במועצה התימון כתוצאה מ־יזמת המצרים. יש להניח, כי ואלד־היים יעמה למנוע היווצרות מבוי סתום כזה עלידי עצם ביקורו הקרוב באזור — במצרים, ירדן ו־ישראל — לאחר הדיון במועצת הבטחון. גם אם לא יפתח ביקור זה אפיקים חדשים של פעילות דיפלומאטית, אולי ימנע את הסג־רתם הסופית של הקיימים. שהרי — החלטה 242 היא פתח שלא מש־תמשים בו, אבל משאירים אותו פתוח לעתיד לבוא. אם יוסגו אותו המצרים יהיו הם המפסידים העיק־ריים.

מותר רק לראות כיצד ינהגו בדיונים בריטניה וצרפת בדיוני מועצת הבטחון. אם יקיימו לתבי־סיסי הכבוד הם ימצאו יחד אתם בסירה אחת. גם הם יפסידו באיבוד שארית יוקרתם בסכסוך. אם כך יקרה — יהיה ברור לכל, כי נשארה רק כתובת אחת להסכך השיפעל בסכסוך הי־שראלי—ערבי — הכתובת האמ־ריקאית. זו תהיה התוצאה ה־מצרית האמיתית של "בידוד" ארה"ב במועצת הבטחון, כאשר נושאים הבנה את עיניהם.

דומה, כי רק ואלדהיים יכול להציל את המצרים מן התוצאות של ההתאבדות שלהם ולמנוע דרך בקבצת את אורים כהולהן של המיטרד הערבי המסבכם את סדרי פעולה ומכבם עוד יותר את שארית זמות קודם.

יומנו של אזרח

אהרן מגד

שיחות ישראל 1973

א. שני קצינים במסיבת־קוקטייל

— אינני יודע עדיין. נראה. יש לי עוד הרבים להשוב. ואתה? לחייך!

— לחייך! גם אני אומר: נראה. בנוזל־לא יקנו אותי. על־כל־פנים, אני לא פרסם את המדים כדי להיות סגן ראש־עיר בקריית אתרוגסון.

— פגע אליך?

— מחזורים, בהורים. הסוכרים מביעים מאורך לבנמת. במקום בשזה, לא קוסם לי.

— ולא איכפת להם שהיית פעם חבר "הכוהר הצעירי"?

— כשהכלה יפה, חשוב היוחם? אבל נראית לי יותר הצבה מסויימת שעדיין בבירור.

— לא לפרסום?

— מבודדים.. לך אני יכול לומר, אבל שיישאר בינינו: ייתכן שתתפנה בקרוב משרת המזכ"ל של המפלגה הסוציאליסטית.

— מה, הוא הולך?

— שיישאר בינינו.

— ולא איכפת להם שאתה בעל מניות בבלון "פוראמבולוס—צוד"?

— איפה אתה חי!

— לא התלוצה עדיין...

— אני שואל. מזכ"ל המפלגה הסוציאליסטית. זה אתגר. בכל־זאת. אם כי, מה שהסיכויים כבדים, זה הנאים. אם אתה מבין למה אני מתכוון.

— זה נשמע לי קצת כמו "הרב להשמיר". אתה לא חושב?

— אתה צודק, אבל לא אני יצרתי את המצב הזה.

— אבסורד גמור.

— בהחלט אבסורד. יודעים מה שבך, יודעים מה דרגתך, מה הקאר־יירה שלך. ולא שואלים אותך כלל מה השקפתך.

— כנראה אין הבדל גדול.

— כנראה. ואתה? משהו באופק?

— קיבלתי כמה הצעות מאמריקה. "ברנגל פלסטיקס" מקימה מפעל־תשלובת בקרית־בינגנפלד ומציעים לי שאהיה הנציג שלהם בארץ.

— תנאים מצויינים, בוודאי!

— אני, על־כל־פנים, הולך למגזר הפרטי.

— יותר נקי, מה?

— בערך.

ב. עשיר ורש נפגשו

ביום ששי לפנות־ערב, במקום שנקרא "המעברה" ושכונת הווילות בהרצליה־פיתוח גושקות זו לזו — אם מתאים להשתמש כאן בביטוי זה — נפגשו מר אדירסי ומר רבתי. מר אדירסי היה כבר בדרכו לבית־הכנסת והוא התעכב ליד מר רבתי, שעמד וגזם את הורדים שליד גדר הווילה.

— מה שלומך, אדון רבתי? — אמר אדירסי.

— עובדים, עובדים — אמר רבתי ודלה מטפחת מכיסו ומחה את מצחו.

— למה לא תמסור את העבודה הזאת לגנן, אדון רבתי, הלא אין לך זמן בשביל זה!

— איפה תמצא היום גנן! ואם תמצא, אתה יודע כמה גנן לוקח בעד שעת עבודה? הם פושטים את הצוור!

— מה זה כסף בשבילך, אדון רבתי!

— כך כולכם חושבים. תאמין לי, כהוצאים יש לי פחות משיש לך. כמה־אתה משתכר בחודש?

— נקי? עם־הוצאות־הכוסיה, משכ־תאות... יש לי ששה ילדים, אל תשכח.

— וכמה יש לך בבית חשון? האבה? ההת מכונה, או בארון־הבגדים. האמת, אדירסי!

— כמה? אולי חמשים, אולי ששים...

— אתה רואה! לי אין אפילו זה! תיכנס אלי, בבקשה, תראה...

— אני יכול להלוות לך, אדון רבתי...

— תודה. עד יום ראשון אסתדר. אתה מבין, לי יש הוצאות! הוצאות עצומות! לך אין הוצאות! לך יש שני חדרים — כמה הוצאות יש על שני חדרים?

— אבל אתה מרוויח הרבה, אדון רבתי!

— נדמה לך! מרוויח — כן! אבל את כל הרווחים אוכלות המבשלה! מסים וצוד מסים וצוד מסים!... אתה רואה את ה"מרסדס" הזאת?

— יפה, יפה.

— היא עלתה לי 75,000. כמה מזה מסים? יותר מ־50,000!

— אבל זה על חשבון העסק, אדון רבתי, מה איכפת לך?

— ההוצאות של העסק זה לא הוצאות שלי? לא יולד בהרלוזים? או ה"פולקסווגן" הזאת של אשתי — 28,000. מזה 15,000 מסים!

— הקטנה הזאת של הבת שלי, איזה פירמה זה?

(המשך בעמ' 12)

תחדשו סיונות החבלה

ת־הנפל לפרוץ למשרד "אל־על" באתונה והפיצוץ שאירע בול בירושלים מעידים, כנראה, על מאמץ מחודש להחיות הפעילות הטרוריסטית.

באמץ זה אינו צריך לגרום הפתעה ואינו צריך להתפרש כאוזלשות של ארגוני המחבלים הפלשתינאיים. ארגונים אלה נתחסלו. אולם כשרר פעולתם נפגע במידה המונעת מהם ות גורם משמעותי. דווקא עובדה זו דוחפת אותם להפגין קיומם בפעילות כלשהי שאינה מחייבת כוח ארגוני וכושר ע של ממש. אף ייתכן, כי הכרזת ניקסון—ברז'נייב בדבר רה ב"אינטרסים הלגיטימיים של הפלשתינאים" היותה ר עידוד לחידוש מעשי הטרור.

הסיבות להסכולם של ראשי "פתח" גלויות לעין. הזירה ראלית אשר מלכתחילה היא יעדם המובהק של המחבלים גולה, סגורה לפניהם עתה מכל הגבולות, ועובדה זו היא ר הפנתה את עיקר נסיונות החבלה לחו"ל. אין זה בן צב כלל, כפי שמוכיח גם מקרה אתונה, שנסיונות כאלה ימשכו פה ושם. דבר המחייב עירנות מירבית מצד כל דמים המופקדים על המלחמה בטרור. עם זאת אין להוציא ל אפשרות גם התגברות הפעילות החבלנית — ולו ספורא־ת — בתוך ישראל ובשטחים. פעילות זו עשויה להסתייע דמים מקומיים. ולא כל שכן באנשים המוחזרים בזרם ול של מבקרי־קיץ הפוקדים את ישראל מדי עונה זו מרוב צות ערב.

אין להיתפס מכאן למסקנה כי עלינו להפסיק את זרם מבק־הקיץ. אף כי יתכן שצריך להעמיד את קרובי המשפחות ליהן הם באים על אחריותם להתנהגות אורחיהם. מובן לו כי צריך לחדש את העירנות הציבורית כסיוע לגורמי טחון אשר בלי־ספק ערוכים להתמודד עם המצב.

אי־אפשר, ולא צריך, "להתרגל" לפעילות טרור, גם אם אינה בעלת משמעות בטחונית יסודית. צריך להלחם בה האפשר, ואף כי פעולה מסוג זה יכולות להצליח בפעם גם, גם כאשר ישנן עירנות והערכות נכונה — הרי הנסיון ישראל מוכיח כי בעיקרה פעילות זו ניגפת לבלימה כמעט ולטת לפרקי־זמן ארוכים. נסיון זה ניתן ליישום מחדש בכל של צורך.

מכביה איכזבה

כביה שהסתיימה אמש איכזבה מבחינה ספורטיבית, ציבו־ת ואף מדינית.

בכל הנוגע להישגים חשפה המכביה התשיעית את הרמה הנמוכה של הספורט בישראל. במרבית המקצועות השיגו הא־ים בקושי מה שספורטאים בינוניים בעולם משיגים בקי־. ההסבר הנצחי כי אנו רק שלושה מיליון כבר נשחק. עובדה היא, כי הנוער הישראלי ממעט לעסוק בספורט ובאין אלפים גם אלופים יחסרו. אפילו בכדורסל, שבו אנו טובים יחסית, קשה להתפאר מאחר שגרעין הנבחרת מיבוא ואינו תוצרת עצמית.

הכשלון הציבורי נובע במידה רבה מהכשלון הספורטיבי. הרמה הנמוכה וההישגים העלובים לא יכלו למשוך קהל. מרבית ההופעות נערכו ללא צופים כמעט והיה זה מתסכל לראות את השורות הריקות. קשה להאמין, כי אווירה זו יצרה הרגשת חמימות בקרב הספורטאים האורחים.

מביך במיוחד היה הצד הלאומי־מדיני. קרה שספורטאית מנצחת לא זכתה במדליית זהב מכיוון ש... אינה יהודיה. ישר־אלית שהגיעה שניה הוכרזה מנצחת מדליית־זהב מכיוון ש־הראשונה אינה יהודיה. בין המשלחות היו ויכוחים ו"האש־מות", כי הן משתפות "גויים" ולכן יש לפסול אותן. לשיאו הגיע חוסר־התבונה המדיני ביחס לאורחים מקניה. אין צורך בהבנה פוליטית מרובה כדי לדעת, כי ספורטאים מאפריקה השחורה יסרבו להשתתף בטורניר עם ספורטאים מרודזיה ודרום אפריקה. קשה להבין משום כך, מדוע הוזמנה משלחת מקניה, מדינה ללא ספורט יהודי, ומדוע צריך היה להסתבך בבעיה "גזענית" מיותרת.

את כל הכשלונות ואי־הנעימויות האלה יש לשקול מול רעיון הסולידריות היהודית שאותה נועדה המכביה להפגין. ספק אם מאזן זה ייראה חיובי ולכן מוטב לחפש ביטויים חד־שים להזות היהודית ולזיקה לישראל.

זכייתה של חיפה

ויתור של שר על כסאו בממשלה אינו דבר המתרחש כל יום בחיינו הציבוריים. במקרה של יוסף אלמוגי ראוי ויתור זה לציון מיוחד, משום שהוא זכה בתפקידו כשר העבודה לשורה נכבדה של הישגים והצלחות.

היענותו של אלמוגי לתביעת עירו חיפה להציג מועמדותו לראשות עיר הנמל־הגדולה ועיר־התעשייה המפותחות בישראל — יש בה בלי ספק משום ויתור, לפחות מבחינה אישית. זאת למרות העובדה, כי חשיבותו של המנהל המוניציפאלי עולה בחשיבותה. ובניהולו הטוב תלוייה איכות החיים של האוכלו־סיה בכל עניינית היום־יומיים; בניהולו הטוב תלוייה גם הג־שמת התכניות הגדולות והמגמות החיוביות של החברה בתחו־מים רבים וחשובים: החל בפיתוח וכלה באקולוגיה, דרך חינוך ושירותים סוציאליים.

החלטתו של יוסף אלמוגי להתייצב בראש רשימת המערך בבחירות המוניציפאליות של חיפה ראויה לשמש דוגמה לאו־רחות טובה וליחס רציני כלפי משאלות ציבור.

בראש ובראשונה זוהי זכייתה של חיפה — הן במה שצפוי להתפתחותה כאשר ייבחר אלמוגי, והן בעובדה — שקשה להטיל בה ספק — כי הנהגתו של אלמוגי תעלה את משקלה והש־פעתה הציבוריות של עיר הכרמל.

עם זאת, זכייתה של חיפה היא במובן מסויים אבידה לשל־טון המרכזי, כי יוסף אלמוגי היה לא רק שר בעל רעיונות טובים ובעל כושר לגשימם, אלא גם חבר ממשלה חשוב. אולם העברת מרכז פעילותו לזירה המוניציפאלית אינה צריכה לפגוע, ובוודאי גם לא תפגע, בהמשך תרומתו לחיים הפוליטיים הכלל־ארציים, במסגרת מפלגתו.

על הנסיון להציג אותנו
כמדכאים ואת הערבים
כקדושים מעונים

איזון מעוות

מאת אריה ל. אבנרי

רעו מספר לנו על דיכוי ערבים בכפר ביריה ובפיה בנו אשמת כבודות" עד כאן סיפורו של [illegible]

[illegible]

פיאט 124 ספורט קופה

...וההצלחה **שלה — שאין לה** מתחרות בסוגה — בעיצוב, באיכות, בנוחות וגם **במחיר!**

"פיאט 124 ספורט קופה" בעלת המנוע המשוכלל של 1800 סמ"ק מצטיינת בעיצוב אווירודינאמי חדש, אלגנטי ומרהיב..

המרחב הפנימי — גדול ומרווח, ומעניק לנהג ול־4 נוסעיו נוחות מירבית.. מושבים בריפוד רך ומלטף... שטיחי "בוקלה" מדופן־אל־דופן... פתחי־אוורור משולשים בשני צידי המכונית... תא מטען ענק, עם מכסה זוויתי בעיצוב בלעדי, הסוגר את כל התא עד לתחתית...

תיבת ההילוכים בעלת 4 הילוכים עם אפשרות להוספת הילוך חמישי... 4 מעצורי דיסק עם סיוע "סרבו" בשתי מערכות בלימה נפרדות — לגלגלים הקדמיים ולאחוריים — מעניקים לדגם זה בטיחות מירבית. וכמובן — המנוע המעולה של "פיאט" בן 1800 סמ"ק בעל העוצמה שאין דומה לה בדגמי ספורט — מגיע לתוצאות העולות על מכוניות גדולות ממנה בהרבה.

FIAT ל"י 41,500.—

124 SPORT COUPÉ

הסובייטים עייפו מסאדאת

מאת יהושע תדמור

באוגוסט האחרון, ההדח של אנואר סאדאת, נשיא מצרים, הת־ייחסותו ב„כפפה משי" לברה"מ על אף תחזיות מוקדמות בדבר אפשרות של ביטול חוזה הידידות ביניהם — מעידים על הדילמה של סאדאת. רק לפני ימים מספר, עם צאתו של חאפז איסמעיל ל־מוסקבה לפגישות עם מנהיגי ברה"מ לשכנע על הפיסגה ב־ואשינגטון גברו בקאהיר מאוד סי־מני האכזבה. עד כדי כך שעתונים מצריים קראו בגלוי לרוויזיה ב־יחסים שבין קאהיר למוסקבה ואף רמזו על ביטול חוזה הידידות ה־סובייטי־מצרי. משקיפים בנוסים בקאהיר ציפו לפתות, לתגובות ביקורתיות חריפות, שיבשרו צי־נון נוסף ביחסים בין שתי הבי־רות לאחר שמוסקבה „הפקירה", לכאורה, את קאהיר. כמנהיגי בר־ה"מ הסכימו על „הפשרה ארוכה־טווח עם הנשיא ניקסון — גאשר בקאהיר — השאירה את מצרים שקועה בבוץ.

אלא שסאדאת נאלץ, בלית ברירה, לבלוע העלבון־כבצע מכ־איבה. הוא יכול היה אמנם לתת דרור לרגשי המסכול הגורם ל־הכביל את החוזה, שהפך בלאו הכי לענין־כמעט חסר־משמעות לגבי קאהיר. אלא שהסובייטים הזהי־רוהו בבעוד מועד. בהודעת „טאס", שנתפרסמה עם תום ביקורו של חאפז איסמעיל, מדגישה מוס־קבה ש„שתי המדינות מייחסות חשיבות לחוזה הידידות שביניהן". ואם היה לסאדאת עוד ספק כלשהו בדבר עמדת הסובייטים, הרי יש סימנים לכך שחאפז איסמעיל הביא עימו ממוסקבה הבהרות ברו־רות, שמנהיגי ברה"מ אינם מת־כנסים עוד באיומי ובלחציו של סאדאת. הרמז היה ברור — כל נסיון לערער את הסכם הידידות יעמיד בסכנה את המשך האספקה הסדירה של ציוד הזימוש סובייטי לכוחות המצריים התלויים ב־כל פיוס בברה"מ. וסאדאת הוד־ע היום תלות מהו — היה מוכ־רח לשתוק, כי אפילו משענת קנה רצוץ טובה מהאי־כלום. וכי על מי ניתן לו להישען בימים אלה כאשר קאהיר עצמה יודעת שיכו־לת התימרון שלה נצמצמה כליל. לאחר שברה"מ ויתרה בהידברות הגוברת עם ארה"ב עניין על עדיפות ראשונה־במעלה לפרק זמן ארוך בעבר לכל יחס לענייני ה־מזרח התיכון והסכסוך הישראלי־ערבי, ועיקר המאמץ הסובייטי ב־אזור בא לעבר עיראק ומקורות הנפט במפרץ הפרסי.

בכך נסתיימו, למעשה, תרגילי ההסהטות המצריים בשלב זה. מנ־היגי מוסקבה גילו עייפות גוברת מסאדאת, עד כדי אי־נכונות לע־רוך עימו שיחות פנים־אל־פנים, כפי שהוסכם לפני יותר משנה. אותה עת הוזכר בפומבי הצורך בפגישה קרובה בין מנהיגי רוסיה למצרים. מעין „ועידת פיסגה" ל־ייכור ההדורים וסיקום הויכוחים שהורעו בגלל שורת גילויים ו־חילוקי דעות חמורים בין שתי הממשלות. כיום אין מנהיגי ה־קרמל ששים לפגוש את סאדאת, לערוך „ועידת פיסגה" בקאהיר. לגבי דידם מספיק להם שליח מצ־רי נאמן המסוגל לשמוע ולקבל הערכות סובייטיות על המשתמע לגבי מצרים מוועידת הפיסגה ה־סובייטית־אמריקאית ומשמעותה לגבי המזרח התיכון תוך הנחה, שלקאהיר לא תהיה ברירה אלא להתאים עצמה למהלכים אלה ב־זירה הבין־לאומית. זה גורלו של ואסאל.

לקראת הפיסגה הראשונה ברז'־נייב־ניקסון עוד ביקשו הסובייי־טים להרגיע את המצרים ודרשו מהם להתאזר בסבלנות, וכך ב־משך כמה חדשים הזינו שופרות התעמולה המצריים את דעת הקהל בפנים המדינה בתקוות וציפיות הדיכות. אך האכזבה לא איחרה לבוא. אמנם המזרח התיכון הוע־לה ונידון בתוכנית ברז'נייב בביק־חותיו לפני כשנה במוסקבה — אך התוצאות למצרים מאכזבות ל־גמרי. אמנם בעקבות הפיסגה הר־ראשונה כאילו יצאו מנהיגי מצ־רים בהבטחות חדשות אם לא בפיסגור המודיעי — לפחות לגבי האספקה של פריטי נשק חדישים לחילות המצריים שתבעה קאהיר זה מכבר. היתה זו, כנראה, הדרך היחידה שבה ניסו הסובייטים ל־רכך את המהלומה שספגו המצ־רים, אשר תלו את כל תקוותיהם בלחץ הרוסי על ניקסון.

האכזבה הוליכה לויכוח ולתס־כול. הלחצים בפנים מצרים הלכו וגברו. נתגלו גם סימנים חמורים של מתיחות בין יועצים סובייטים לפקודים מצריים אשר הכבידו עוד יותר את האוירה הקשה. רבים בצבאות המצרית החלו לחוצים ל־תובעים פעולה, היו בקאהיר ש־החלו מקשים: אם אין סיכוי למערכה אקטיבית בישראל — לשם מה דרושה הנוכחות הצבאית הסובייטית במצרים, שהפכה לכעין כיבוש המטילה צילה על כל מע־רכת היחסים הפנימית בקאהיר. אלא שבמקום לתמרן בחכמה נת־פס סאדאת לתגובה אימפולסיבית והחליט על גירוש מאסיבי של המומחים היועצים הסובייטים תוך נסיון לפתוח בעת ובעונה אחת בהידברות עם מערב אירופה וו־ארה"ב. סילוק הנוכחות הסובייטית הביא את ההידרדרות ביחסים עם ברה"מ לשיאה. אך לא הוא פתח אותה. סימני אי־האימון נתגלו הר־בה לפני־כן.

כבר במחצית השנייה של שנת 1971 ניסה סאדאת להתחיל בהי־דברות עם וואשינגטון. ביקוריו של וויליאם רוג'רס וג'וזף סיסקו בקא־היר, תכניות רוג'רס וההצעות ל־תיאום עמדות לגבי הסכם מיי־נימום שיבטיח נסיגה ישראלית — כל זאת מאחורי גבם של הסובייטים הטילו את צילם הכבד על יחסי מוסקבה־קאהיר. נסיו־נותיהם של גורמים פרו־סובייטיים בקאהיר בראשותו של עלי סברי ליטול את השלטון בעידודה הסמוי של מוסקבה והטיהורים הנרחבים בעקבות הפיכה־הנפל עוד הקדירו את האוירה בין שתי הבירות. הנסיון לייצב ולמסד יחסים אלה באמצעות חוזה ידידות נועד לשים סכר להידרדרות. אך שוב הוכח שאין בכוח מסגרת פורמלית לש־מש תחליף ליחסי ידידות ושיתוף פעולה כנים.

גם לאחר מכן, פעם אחר פעם חזרו המצרים על תרגילי סחט־נותם: אם בנסיונות ללחוץ על מוסקבה תוך איום בהפסקת מתן שירותי נמל לאניות הצי הסובי־יטי בנמל אלכסנדריה או בחזרה על איומי מלחמה בתקוה שהסו־בייטים „יבהלו" ויעניקו למצרים תמיכה מדינית מוגברת מחשש למפ־לה מצרית נוספת שתטיל מ־חדש את הנשק הרוסי.

אלא שבסיומה של תקופה הגיעו הסובייטים לכלל מסקנה שיש עתה בידם מנוף מספיק ללחוץ על המצרים להימנע מהרפתקאות קי־צוניות, וכאשר נדמה היה להם, שסאדאת מאבד במקצת סבלנותו — תיאבר עיבד בתקופה מדינית נוספת תוך הבטחה מחודשת לי־העלות שוב את עניני המזרח התיכון בפיסגה השניה בואשינג־טון.

הפיסגה שנסתיימה זה מקרוב הגבירה את רגשי המיסכול המצ־ריים. היא הבהירה למנהיגי מצ־רים שעניינם כולו אינו לוחץ ב־מיוחד לא על ניקסון ולא על ברז'נייב וודאי לא על ישראל. אפילו סיסמת „כל המעצבים" שהפריח סאדאת כל החודשים הא־חרונים, שוב אין בה כדי להסתיר את פשיטת־הרגל של המדיניות המצרית לאורך כל הקו. מה נותר לו לסאדאת לעשות לבד מהערכות־מצב לזמן ארוך?

בשנת 1971 ניסה סאדאת להוליך בפנה לפנות לעברה של ואשינגטון ונתאכזב. ניקסון לא היה מוכן ללחוץ ולהכניע את ישראל. בשנת 1972 ניסה סאדאת לחזור ולחדש את יחסי ההידברות עם מוסקבה תוך תקוה להסתייע בוועידות הי־פיסגה ובתאום בין שתי מעצמות־העל. גם בכך נתאכזב. מפיסגה לפיסגה נצטמצם כושר־התימרון של המדיניות המצרית עד שנותר עתה ללא גיבוי של ממש.

מה מסקנות יוציא מכך נשיא מצרים חוץ מסיבוב נוסף במוע־צת הבטחון? החודשים הקרובים עשויים לבשר תחילתו האיטית של תהליך התפכחות. אך ספק רב, אם יהיה זה סאדאת שיבצע עליו ויוציאו מן הכח אל הפועל.

קצרות

בירעם ואיקרית

ראש־הממשלה הבהירה לנציגי העקורים מהכפרים בירעם ואיקרית כי לאחר החלטת הממשלה אין כוונתה לחדש בירורים בענין זה. היא אף לא תמלא בקשתם להפגש עם הבישוף רייא בענייננם. להם היא הבהירה, אך לא לנו־יהוה ברור כי „ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה". ואנו הלא מכחים ואף מבטיחים לכל כי דברים אלה של הנביא הם נר לרגלינו בכל המצבה הצודק של שובנו לארץ אבותינו. הרי־כ כפרת שרוך נעלה של ראש־הממשלה ראנא הוכיח לי, כי אכנם במשפט ובצדק עשינו בתושבי הכפרים האלה, במשפט ובצדק גלויים ל־עיני כל ואין כל־צורך להב־הירם.

כתבתי בענין זה בשעתו ל־חזרתי ושניתי דעתה בשלישית. כי המעשה בתושבי הכפרים ה־אלה הוא לי מבחן אם אמנם אין אנו מסכימים צהל במע־שינו. ואותם שופטים, סופרים ו־חברי קיבוצים שעינו דברי אה־דה ועידוד לבישוף רייא הביעו ודאי דעתם של לא־מעטים ביש־ראל. ואל נא יפחידו אותנו בדה־ליל של תקדים.

„הממשלה החליטה"; גם הלכה למשה מסיני ניתנה לשינוי. הקום רוח בראש־הממשלה ותביא את הדבר לדיון מחדש בממשלה ו־ההן יזה לעשות צדק לעקורים מנחלת אבותיהם. ויראת ויגלה לעיני כל כי אכן „ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה".

י. דויד

שיחות ישראל 1973

(המשך מע' 11)

— זאת? זאת „מיני־מיני־מור". גם כך יותר מ־20,000, ויותר מחצי מסים. כל דבר כך, עכשיו בריכה מאהוד, תוצרת הארץ, מפלסטיק — 40,000! בגרמניה אותה הבריכה עצמה, בכסף ישראלי... לא יותר מ־12, 13 אלף! והיוקר עולה ועולה...

— אתה צודק, אדון רמתי, קילו אבטיח עולה חצי לירה, היום לוקחים 70 גרוש, לפעמים אפילו 75!

— זה מה שאני אומר! או הנה בניין... אתה יודע שהעסק שלי זה בניין...

— אם אני יודע? כל השכונה יודעת. אתה בנית את מלון „אוני־ברסל", לא?

— אז אתה יודע מה זה מלט היום? ואני מספר! אתה רואה את הוילה שאחרי זאת של טבריר הונדורס? אני בניתי אותה. מכרתי אותה לפני שנה וחצי ב־280 אלף לירה. אתה יודע בכמה יכולתי למכור אותה היום?

— לא. בכמה?

— ב־540 אלף! ב־540. אילו הייתי קצת פחות ישר והייתי מחכה כמה חדשים, עכשיו הצעה הבנתן כמה הפסדתי עליה! למות חשבון, לא?

— אתה מפסיד המון, אדון רמתי!

— הפסדים כאלה אני יכול לבנות לך עשרה, שנים־עשר, יותר! במגרשים ובבניינים!

— אז איך אתה חי, אדון רמתי, באמת אינני יודע איך אתה חי.

— לומר לך איך אני חי? אני מרכה. אין לי ברירה אלא לרכוב. אני לוקח, למשל, את המשפחה להונג־קונג — אני רושם את אשתי כמזכירה, את בתי כמתכננת. הכל על חשבון הוצאות העסק. מכריחים אותי לרמות! ואני חולה כזה, תאמין לי.

— באמת קשה, אדון רמתי.

— ואתה עוד מתפלא שאני עומד ונחם בעצמי את הוורדים!

— הפסק כבר, אדון רמתי. מספיק. כבר שבת. תלך יותר טוב להתפלל. האמן לי שהתפילה לא תזיק לך. תאמין לי.

ב. שני אורחים בחדר־האוכל

— קראת על הטבח במוזמביק? מחריד! ממש מחריד!

— איפה זה מוזמביק בדיוק?

— להקיף 400 אנשים, נשים, ילדים, זקנים, תינוקות, לסגור אותם בקבות הקבר ולהעלות את כולם באש! זוועה!

— מבזיבים כאה, בגזלים...

— תבצא, יש עדויות! תביכה או שכה כמרים היו עדי־ראיה לזוועות האלה! הם מספרים לדברים בסטרי־בעל ממש! איך חיילים פורטוגליים ירו בתינוקות ואחרי־כך זיהקו בבעטות הצעצים שלהם כמו בכדורגל! איך הבגו את בטנה של אשה הרה והוציאו את העובר מתוכה...

— תפסיק, תפסיק...

— זה לא היה כתם הפתולוגיה של חיילים פראים. זו היתה מדיניות! הסיבבה על הגורל שלהם, אריאבה שבה, הנהה: „להכניע ולהשמיד" כלומר, את האוכלוסיה להשמיד! לרצוח, לשבוה, כפרים שלמים! עכשיו באים עוד כמרים ומעידים על טבח 26 איש כאן, 14 שם, בסביבה! לא קראת?

— קראתי איזה ידיעה על זה, רק את הכותרת, כלומר.

— אצלנו באמת כמעט לא מתבטאים על זה. אני קורא עתונות לועזית. באירופה מתבוססים בזעם עם הידיעות האלה, עמודים שלמים!

— כמה, יש לזה ברית אמריקה! הסקיבה עוזאת באומדה...

— אנחנו היינו צריכים לצעוק נגד זה ראשונים! הממשלה היתה צריכה לצעוק! בהכריזות במכבות, באו"ם!..

— אתה מאבד את חוש המידה, תסלח לי. אין לנו מה לעשות רק להתעסק עם איזה הדדיה בין פורטוגלים לשחורים בזרום...

— [illegible]

— או מה אתה רוצה שנעשה? שנשכח? ביקורוהוקה באזאות לא יעשו כלום!

— מה היינו אנחנו מן העולם בזמן היטלר? מה אנחנו דורשים מגויי הים כלפי היהודים? להתקומם נגד הזוועות! לזוועות יש צדק! הן בהבדינה! אם רבים מאד בתיבים...

— אתה רוצה לומר שפורטוגל התחשב מאד בתגאות שלנו...

— אפילו כלפי שנכור אני חייבים זאת! איך יכולים יהודים לראות הבריה כאלה ולהחריש! זה תמצא הפשוטה...

— כבה, היה זה ענין אחד ופוליטיקה זה ענין אחד. אינני יודע אם מגבאי כיום, בכחיה בינלאומית...

— על מה אתה מדבר? פורטוגל אפילו איננה ידידה שלנו. להיפך...

— המצב היא די עדין בבליזאת. היחסים בין פורטוגל וארצות־הברית...

— עדין, עדין אתה קורא לזה. מכנוער קתולי צרפתי, דאק באריטה, קרא לעולם, עוד ב־1938, למחות נגד רדיפות היהודים בגרמניה. אמרו לו: המצב עדין... הסלח לי, כלי להיבבב.

אהרן מגד

„פרון — רמטכ"ל תנועת השחרור באמל"ט"

ישראל נוימן משוחח עם נציגי השמאל והמרכז הפרוניסטי

הגנראל חואן פרון חזר בגיל 77 לנשיאות ארגנטינה, כשתומכיו מן השמאל הקיצוני מעלתים בו בבנים בלאי הכד ואילו מתנג־דיו השמרניים מן המרכז ומן הימין האנטי־פרוניסטי מתכוננים להאבק בבחירה הבאה. הבחירות החדשות לנשיאות ארגנטינה יחיו לבעצה בבחינה מבאלית, כבר לא יהיה לגנראל היכיר ידיג של מבגה. בין אלה המבקשים יהפיל בכל הקדם את השלטון בידי של פרון גם רבים מראשי השלטון הצבאי לשעבר, אשר מר־בים עוד לפני חדשים מעטים ליגום בעצת צורך אמצעי דיכוי ריים ביותר, כדי לבבוע את עליית חואן פרון לנשיאה. הסיבה לתפנית טקוסה: החודשים מפני יחבי הגדולה השמאלניים ראוים כיום בפרון את עוגן ההצלה מפני סכנת מהפכת אליפת. הוא היה בעיניהם ברע אבסולוטי ללא ב־ריפה.

מרכזי של הברית העממית הי־מהפכנית, אשר ליכדה את ה־שמאל הנוער, את הראדיקלים הי־סבאליים, את הקומוניסטים וקבו־צות שמאל עצמאיות קטנות יותר. והזו היא צורה־דין, היה ידידו האישי של צ'ה גווארה וכתב ביוגרפיה של צ'ה, אשר פורסמה ב־14 לשונות.

שאלתי את רוזו אם היתה לו הזדמנות לשוחח עם צ'ה על יחסי כו לישראל ומה הלה בשיחות אלה.

דעותיו, כי סובת הנאה המרית איגה הגביע היחיד לעשיית ולי־מאמץ. הוא הצביע לא אחת על חיי הקיבוץ, בויכוחים שהיו לו על הדרך שבה חייבת קובה ל־לכת.

שאלתי את רוזו איך היה, לי דעתו, מתייחס צ'ה אל הנעשה כיום בארגנטינה.

„זו שאלה קשה, אך לדעתי ני־תן להשיב עליה. צ'ה שלל את הצורה המקובלת של מאבק פר־ליסי, והוא ודאי היה שולל את

ועל כן קשה לכם לעמוד על מהות הפופוליזם הדרום־אמריקאי, החות־ר לשחרור היבשת מן הכבלים של ניצול ושיעבוד. התעמולה הי־אמריקאית, היא שהטביעה לפרון חותם של אוהד הציר הנאצי־פאשיסטי, משום שמדיניותו הכלכ־לית והפיננסית פגעה באינטרס־סים אמריקאיים".

„אשר לגלות פרון בספרד — כאשר יוצאים לגלות הולכים לאן שניתן ללכת ואין חופש בחירה. האם אתם חפשיים לבחור בידי־

מזכיר ההסתדרות יצחק בן־אהרון עם הקטור טריסטן (מימין) וריקארדו רוחו (משמאל)

צוניות, בשמאל ובימין, מבקשות לכפות את רצונן על פרון. אנשים כרוחו, שאינם משתייכים אל הי־פרוניזם, מבקשים היו לכפות את רצונם על פרון, ואילו הפרוניס־טים רוצים אותם הדברים שאלי־הם חותר פרון — וזה איננו פאשיזם. זו היא נאמנות העם לפרון. אמריקה הלאטינית כולה בוטחת בצדקתו של פרון — אפילו אלה שצחקו לו תחילה. פרון מא־מין במוהו של העולם השלישי — כולל סין — להתנגד לנסיון של שתי מעצמות־העל הראשיות לחלק את העולם ביניהן. פרון בר־רת את הדרך לאמריקה הלאטי־נית כולה".

רוחו, המקבל, ברוח טובה את ההתקפה, צוחק ומעיר: „אני מס־כים לגישה הפרוניסטית בדבר תנועת שחרור של אמריקה הי־לאטינית, המתלכדת עם כל ה־עמים הלוחמים להתחדש. אך ה־שאלה הגדולה היא־היה־לשאלה לבנות עולם חדש, או רק לתקן את המבנה הקיים. לדעתי מחייב ה־מאבק נגד האימפריאליזם בניית עולם חדש ולא רפורמה של ה־עולם הקאפיטליסטי. השחרור לא יבוא במסגרת של הקאפיטליזם ה־ליבראלי".

עם זאת אין רוחו מתעלם מ־כשלונות שנחלו קובה וצ'ילה בדרכן המהפכנית: „בכמה ה־ארצות האלה היו אידיאלים כלכ־ליים, שכתוצאה מהם נפגע ה־יצור ונוצר מחסור במיצרכים. המהפכה חייבת להיות מלווה יצ־רנות".

„ואיך רואים שני האורחים את ישראל?"

כדברי רוחו: „בארץ קיימת ההרמה של ליכוד פנימי; המספר מקיים דיאלוג תמיד עם הי־עם. מה שקשה להבין ולקבל הוא היעדר הידברות עם הערבים. על ישראל להתמיד להידברות עם אר־צות ערב, לא לפי האינטרסים של המעצמות כי־אם למען האינטרס המשותף של עמי האזור. העו־לם הערבי שרוי במצב פאראדו־קסלי: הוא דוגל בסוציאליזם ו־מקיים משטר פנימי ריאקציוני, לעתים אפילו פיאודלי. יש אילו יוצאות מן הכלל — כמו אלג'י־ריה. על ישראל להיות ערנית ועקיבה בהתייחסותה לפלשתינאים. עליה להיות מוכנה לשלם בעד שלום כל מחיר — חוץ מוויתור על בטחונה. כל השאר אינו חשוב ואפילו מחיר כבד כדאי, למען שלום".

בספר ריקארדו רוחו: „נפג־שתי עם צ'ה פעמים מספר בקר־בה השיחותינו נגעו גם בנושא הישראלי. המדבר היה לרגל „עיר־רות עלויות ובכונות", בשתתפות ערבית חזקה. בניגוד לקאסטרו שהיה לו יחס פרו־ערבי מתוך הכבונות פרגמאטיים, היתה גי־שתו של צ'ה מסולסלת ומסובכת. אשר להיות הבין־לאומית, הגדיר צ'ה את ישראל כקלף אמריקאי והוכר יצר אבלו תחיה כלפי ישראל. אך ככל שהתכונו בגוף האוהד בישראל, הוא ראה בי־כה כלא את האספקטים החיו־בים. צ'ה היה אידיאליסט אשר האמין, כי אנשים מסוגלים, בי־נסיבות מסוימות, לשנות ולהשתדל שלא למען סובת הנאה הבריה. בנושא זה היו לו ויכוחים קשים בקובה, לרגל חילוקי־דעות בי־השאלה אם יש לדרבן את העובדים ליותר מאמץ באמצעות שיטת הי־פרסים והנאה בזה. צ'ה ראה בחיי הקיבוץ איזור ברורים לי

הנעשה בארגנטינה בגוראולאליזם (רפורמיזם) בבסיסה פופוליסטי. הוא היה מהפכן בלתי פשרן ו־אידיאליסט רומנטי למדי. עם זאת הוא לא היה נצור גדולה: הוא הי עליו עקרונותיו, אף במחיר החיים עצמם".

פניתי אל טריסטן: „במה מת־בטא הפרוניזם גוסח 1973?"

„הפרוניזם הינו סוציאליזם לאו־מי, המושתת על התנאים המיו־חדים השוררים בארגנטינה".

הערתי: „סוציאליזם לאומי הוא מושג המעורר אסוציאציות לא נעימות. מה גם שבימי מל־חמת העולם השניה יוחסה לגנראל חואן פרון אהדה לציר ברלין־רומא. ובמקום גלות בחר לעצמו פרון את ספרד של פראנקו...".

כדברי רוחו: „בימים ההם שאף פרון לנייטראליות, משום שלא ראה את האינטרסים שעליהם הגנו ארה"ב ובריטניה כמקודשים. אתם בישראל — בדומה לאירופים — מושפעים מן הסוציאל־דימוקרטיה

דים, בהתאם לראות עיניכם? פרון הוא איש פרגמאטי ביותר ד־הוא תמיד חיפש את הדרך הקצ־רה ביותר אל המטרה".

„ומה הפרוניזם של 1973?"

„זו היא תנועה המונית, שבה חזקים במיוחד הסקטורים של מע־מד הפועלים והבורגנות הלאומית. לדעתי העלתה הדיאלקטיקה של ה־התפתחות את פרון על דרך ה־סוציאליזם, אמנם הדבר לא יקרה בבהירות הדרושה והרצויה. ה־הבדל שבין המהפכנים הפסא־ליים לבין פרון נעוץ בשאלת קצב ההתקדמות אל הסוציאליזם ובמי־דת ההשתתפות הישירה והאמי־תית של היסודות העממיים בשל־טון. לפרון יש גישה של פאטר־נליזם — וכאן נעוצה נקודת ה־תורפה של „המהפכה" הפרוניס־טית".

בנקודה זו פרץ הויכוח הראשי שבין רוחו לטריסטן. האחרון איננו מוכן לראות בפרון דמות פאטרנליסטית: „מקבוצות הקי־

הקטור טריסטן הוא מנהיג פו־עלים פרוניסטי בארגנטינה, כי בהה בהבחירות האחרונות בארץ. באורח ההבהדדות, הוא היכים במהיג פועלי המתגת הפרוניסטית חותה כפועלי הבגה הבלי הפרו־ניסטית. אשר אילצה לבטל את השלטון הצבאי לפנות את מקומו לקאמפורה, דבר שהוליך לבסוף לשובו של פרון לשלטון. הוא היה באלה שלא נרתעו בשעתו מ־בעדי הבולה ואלאימות, כדי להכ־שיל את נסיונות ההידברות בין ראשי השלטון הצבאי לבין ה־הנהגה הרשמית של התנועה ה־פרוניסטית. הוא היה באלה שהצליחו לשכנע את צי־בור המצביעים הפרוליטריים, כי היה בשעתו עניין לפרון, להצבי־ע למאבק למען שובו של ה־גנרל באוהדי לבואנוס־איירס. טריסטן מגדיר את עצמו כיוצא בבריכו הפרוניסטי.

אל טריסטן נילוה, בביקורו בארץ, איש השמאל ריקארדו רו־חו, בן 48, שהשתייך להנהגה ה־

רודן בא לביקור

מאת שלמה גינוסר, סופר „דבר" בבריטניה

שגי השבוע שהפליגו על ביקורו הרשמי בלונדון של ראש ממשלת פורטוגל ד"ר מרסלו קייטנו לא רק שלא היה ביכולתם להעיק על מצבתה של פורטוגל, שבריטניה אינה רואה בביקור, אלא שאף הי־רו את הרגשתו של „האיש הי־בראשי" ב„פוליטיקה הוא עניין כלוללי". וכב„האיש ברחוב" אי־כר זאת — אין הוא כפלה בין מפלגה למפלגה או בין ממשלה לממשלה: אידיאלים לחוד ופולי־טיקה לחוד.

הסערה סביב ביקורו של ד"ר קייטנו (אשר נועד לציין במלאת שש־מאות שנים לחתימת ברית הידידות בין בריטניה לפורטוגל) החלה, כפי שכבר הסברנו האחר־תונה בבריטניה, בכתבה שהופי־עה. הכתב לא היה זה כתב עתון טוחר מכוניות הפחל להקבוצה־ההנצחה שלה אלא לא אחר באלה „הטיימס" הלונדוני. אשר אין זה העיתון לבהל באבקים אנטי־קולוניאליים דווקא. אולם, נוכח החשבר שהגיע אליו ערב ביקורו של ד"ר קייטנו בלונדון — אפילו ה„טיימס" לא הבליג ופרסם (ב־10 ביולי) בעמוד הראשון כתבה בולטת על טבח שערכו יחידות צבאות פורטוגליות בכפר שנקרא בשם וויריאמו במוזאמביק.

על פי כתבה זאת חיסלו המב־יות הפורטוגליים בסוף השנה שעברה יותר מ־400 מתושבי וויריאמו, גברים, נשים וטף, בעקבות חשד שמחסות גרילה אפריקאיים השתתפו בכפר.

כותב הכתבה הוא הכומר אד־ריאן הייסטינגס מבירמינגהאם, אשר קיבל את הפרטים של הטבח בפקודות, כנסייתיים שפעלו באזור מוזמביק. הכתבה ב„טיימס" נפלה כרעם ביום בהיר (ולמותר לציין שאני שם בהורים לא הקדים כפגע בתשובות האחרונים), ועד באותו יום פנה מנהיג האופוזיציה הא־רולד וילסון לראש הממשלה אד־וארד הית ודרש ממנו לבטל את ביקורו הרשמי של ד"ר קייטנו. הממשלה היתה לקונית ובמר־ירה: „לא".

באותו יום אף פירסמה השגרי־רות הפורטוגלית בלונדון הודעה נרגנה, שהכחישה בתוקף את האמ־תות של הטבח בווריאמו. ואילו בליסבון הכחישו הדוברים רשמיים, כי לא רק שהסיפורים על הטבח מחוסרים כל יסוד אלא שכפר בשם וויריאמו לא קיים כלל במוזמביק ולא ניתן לאתר כפר בזה על שום בשם.

הטיעון החזק ביותר של מתנגדי הביקור היה: „מה מתאים גתי־בלה עכשיו הודעת הסירור המדינה על טבח, כביכול, שנערך במוזמביק בסוף השנה שעברה? האין בכך ביטוי שלמה ביורה גבל הנגיף, „מבורק" בתוך מגמות פוליטיות? ובלבד זאת: אף אחת מן הידיעות על הטבח לא הוכחה. אז מה כל הרעש? האם בריטניה אינה מקיימת יחסים דיפלומטיים תקינים עם משטרים ודרשים אחרים?"

עבודה מבורר חוזק הדבורה ל־לא עיכבו. כבורר החוץ הבריטי רבל לבריטניה אינה סוכבת בהכר־הה את ידיה על מדיניותה של פורטוגל. אולם חילוקי־דעות אי־אפשר ליכבם עליקי ניתוק יחד־סים. אדרבה: רק בדרך של דו־שיח ניתן „להשפיע". מלבד זאת: פורטוגל היא בעלת ברית ותיקה (הוותיקה ביותר, בעצם) ואף חב־רה בנאט"ו.

לא כל חברי ה„לייבור" היו תמי־מי־דעים עם מנהיגם בנושא זה. בבית הלורדים הזהיר לורד ג'ורג' בראון, שר החוץ לשעבר, את חברי מפלגתו שלא לנהוג מי־דה של איפה ואיפה במשטרים ודתיים. ואילו יו"ר הוועדה ה־פרלמנטרית הבין־מפלגתית לידי־דות עם פורטוגל, שהוא חבר ה־„לייבור" דווקא, הודיע כי ייש־תתף בכל הארועים לכבוד ראש ממשלת פורטוגל והביע תרעומת על כך שלא תמיד יודעת מפ־לגתו לנהוג כהלכה במשטרים דו־דניים אחרים, במזרח־אירופה. ל־משל. ראש עיריית לונדון, שהוא איש „לייבור", הביע את צערו בקבלת־פנים לכבוד קייטנו, על הסערה סביב ביקורו בעקבות ה־ידיעות על הטבח במוזמביק, ידי־עות שלא הוכחו ושבאורח מוזר התפרסמו דווקא ערב ביקורו של קייטנו בלונדון. ראש עיריית לונדון אף הטעים ש„אישיות רבת בעלה מוסמכת" הבטיחה לו כמקור ראשון, שאין יסוד לשמועות אלה. אחר כך רבו ראש העירייה שאותה אישיות הוא איש צבא בריטי בדימוס אשר שירת באותו איזור באפריקה. גם ה„פורין אופיס" הו־דיע שנציגים בריטיים באזור דיווחו לו, כי אין כל הוכחה לידיעות על הטבח. אולם בימים האחרונים הבוד המבוגות כי טבח כזה אכן נערך. המקורות לכל הפרטים על הטבח הם כנסייתיים, רובם מאנשי כמורה ספרדים שפעלו במיסיון באזור. הסברה הצפויה לה־אכשבות גם סרן בצבא הפורטו־גלי שערק מיחידתו ושוהה עתה בשוודיה, הוא אישר את הידיעות.

חילוקי־הדעות החריפים באו ל־ידי ביטוי גם בעתונות. כמובן, בחלקה ניתן פרסום לויכוחה כפ־צפים אידיאלוגיים לטופר של ענין ונהלקו, כמהווה, מעבפים מקטר־עים על צורת־עיון. במקרים כ־אלה אין העתונות האנגלית הו־ברת הביר על כללים של כתהק „בגהלבוגיאליקסטאלי" דווקא הפתקאי את בישראל. למשל, היו שבורים לסדרי־היום על כמה „כבד כאוה" אישיות שהתעשה ב„פליט סטריט" בעתון אחר לכמונה. עורך ה„סאנדיי אקספרס", אשר ביהו בי־ביקורו של ראש ממשלת פורטוגל. כתב בין השאר: „יודע אני גם שעורך ה„טיימס" אינו הגאון הגדול ביותר שקם אחרי איינ־שטיין, אבל אפילו ממנו ניתן היה לצפות שהוא יבדוק תחילה ויבסה להודא את האישור על הטבח ב־מוזמביק".

בחלק מן העתונים אף ניתן בטוי להנחה שמסע על האר־פרלמנטציה נגד הממשלה הוא בהנהגה נקבה אישית של הארולד וילסון ב„פורין אופיס" באחר שפרק לשני חדשים ספרדים ניסו בקורות של בשורה החתן להבאיש את ריחו של מנהיג ה„לייבור". כאשר הוא נצמה להזמנה וביקר בצ'כוסלו־בקיה. ואמנם, ביקורו של ויל־סון בצ'כוסלובקיה התפרש בעיני־רבים כהבעת מחילה לסובייטים על הפלישה ושימש קלף בידי מתנגדי ביקורו של הרודן הפורט־וגזי. וכאשר הגדיר וילסון בדיון פרלמנטארי מרצר את ד"ר קייטנו כ„רודן של מדינה פאשיסטית" נשמעו צעקות נרגשות מספסלי ה־שמרנים התפרצות „צ'כוסלובקיה, צ'כוסלובקיה".

הדיון הפרלמנטארי שהתנהל ב־יום שלישי השבוע היה כמובן קי־צר וקולני. בתשובה על האשמתו של וילסון עיסם שר החוץ סר־אלק דאגלאס־יום בדברי וילסון ש־הגדיר את פורטוגל בשאלה כאשר כיהן עוד כראש ממשלה כבעלת הברית הוותיקה ביותר והנאמנה ביותר של בריטניה". והוסיף סר אלק: „כאשר מדברים על צביעות — אין כמו וילסון צריך להתלונן".

אגב, אף שקייטנו [illegible]

בזה הנני מביע את תודתי העמוקה מקרב לב
לפרופ' לויטס, ד"ר עגמון, הרופאים,
צוות האחיות ולכל עובדי המחלקה ה'
והיחידה לטיפול נמרץ בחולי לב
ע"י בית חולים בילינסון
עבור הטיפול המסור בעת שהותי כחולה במחלקות הנ"ל.
איחולי הלבביים לבריאות והמשך הצלחה בעבודתם האנושית המסורה.
פיזנטי שמעיה
תל-אביב

לחברנו מרדכי ברקאי
מזל טוב לנשואי הבת
אגודת העתונאים בת"א

אגרקסקו - חברה לייצוא חקלאי בע"מ
המחלקה לחומרי אריזה
לרגל ספירת המלאי השנתית
יהיו מחסני החברה בלוד
סגורים לקהל
בימים 22.7.1973 — 5.8.1973 ועד בכלל.
בתקופה הנ"ל לא יתקבלו ולא יונפקו חומרי אריזה.
המחלקה לחומרי אריזה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

מרחב תכנון מקומי באר־שבע

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, באר־שבע, הופקד שינוי תכנית מפורטת הנקראת „שינוי מס' 15 לתכנית מפורטת מס' 5/02/5" ביעוד שכונה א' באר־שבע".

ביחד עם התשריט המצורף אליו.
ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית:
קטע בין רחוב בזל ורחוב חליחל בגוש 38022.

כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנון וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו, רשאי תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

י. הרדימן
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

25.6.73

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

מרחב תכנון מקומי באר־שבע

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, שבמשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הדרום ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, באר־שבע, הופקד שינוי תכנית מפורטת הנקראת „שינוי מס' 7 לתכנית מפורטת מס' 5/03/5" אזור העליה — באר־שבע חלוקת מגרש 150 בגוש 38049, ביחד עם התשריט המצורף אליה.

כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנון וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו, רשאי תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

י. הרדימן
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

23.6.73

האם ידעת?
שבנסיעתך לארה"ב תוכל לרכוש אצלנו כרטיסים לטיסות פנימיות ברחבי ארה"ב בתעריף מוזל המתבטא ב־50% הנחה.

האם ידעת?
שצעירים עד גיל 24 (גם לא סטודנטים) יכולים ליהנות מתעריף נסיעה המוזל ביותר הקיים לארה"ב המסתכם עבור כרטיס טיסה הלוך ושוב לניו־יורק כולל מס נסיעות.

האם ידעת?
שקיימות טיסות קבוצתיות לניו־יורק הלוך ושוב לתקופות שהייה שונות החל מ־3,050 ל"י כולל מיסים.

האם ידעת?
שיש לנו טיסות מחולות לבודדים לתקופה מ־14 עד 21 יום ולתקופה מ־22 עד 45 יום עם אפשרות שהייה באירופה.

האם ידעת?
שפלתורס הינה הסוכנות הרשמית בישראל של חברת האוטובוסים הגדולה בארה"ב "גרייהאונד" (GREYHOUND) באמצעותה תוכל לטייל ולענוג את כל ארה"ב וגם את קנדה לאורכו ולרוחבן בלא הגבלת קילומטרים בסכום קבוע נמוך ביותר.

אלה הן רק אחדות מן ההקלות הרבות הניתנות לך באם תודרך ע"י סוכן נסיעות מאומן ורציני כ־פלתורס.

המשרד הראשי: תל־אביב רח' אחד העם 28, ת.ד. 394 טל. 50851 תל־אביב בן־יהודה 49 טל. 221226, מלון הילטון ת"א ירושלים רח' שלומציון המלכה 2 טל. 234318, חיפה דרך העצמאות 82 טל. 660981, הרצליה מלון השרון, נתניה, רחובות, חדרה.

פלתורס PELTOURS
50% הנחה
בתוך ארצות הברית

לנסיעה נוחה וטובה

על התמיהות במשפטי רצח ארלוזורוב

מכתבים אישיים, שהגיעוני מחייבים תשובה לתמיהות אחדות שהעלו בעניין משפטי רצח ארלוזורוב. אליעזר שרביץ שאל על מאמרו של אליעזר לבנה, המרצן כאילו בשנת 1943 ביקש אחימאיר חקירה. ברל הסכים ורדב ספאי" שלל זאת. אין תימה שלבנה שכח את אשר אירע לפני שלושים שנה. האמת היא, כי הרביזיוניסטים, ובראש וראשונה אחימאיר, תבעו, בלשון חריפה, מראשי הסוכנות, ההסתדרות ומפא"י ידיעה, כי הטאו וכי רוזנבלט וסטבסקי זכאים (אחימאיר. „המשפט", עמ' 238—241. „מכתב גלוי למרכז מפא"י", 11.6.43). על כך ענה ברל כצנלסון בישיבת מרכז מפא"י (שקיבל עמדתו בלא עוררין) בדבור על המשפט „שלשתיים בתיקן): „הזיכוי המשפטי לא היה עמו טיהור מוסרי. „ואילו קבו ביום מן הימים הנאשמים או הקרובים להם והיו דורשים בירור חדש על־ידי חבר שופטים מהימן של הציבור כולו, היה הדבר ראוי לברכה. אך האמת העובדתית אינה עשויה להתגלות על־ידי הכרזות פוליטיות, וכשאומרים לנו כי האחדות הציונית... לא תבוא אלא תמורת קביעת עמדה למשפט — ולנאשמיו — הרי זו סחטנות". (ההדגשות במקור: „דבר", 25.6.43).

עתה, אם שוכחים מה שקרה לפני שלושים שנה, ודאי שקשה לערוך משפט כהלכתו על מה שאירע לפני ארבעים שנה. די־ש להסתפק בחקר ההיסטורי של העובדות העדויות.

משה א. גבעון

הקונסרבטוריון הישראלי למוסיקה, תל־אביב
בפקות משרד החינוך והתרבות· נוסד בשנת 1945
נמשכת ההרשמה לשנת הלימודים תשל"ד 73/74
כנור — חליל צד
ויולה — קלרנים
צ'לו — גיטרה (קלאסית)
קונטרבס — חוגים לחלילית
פסנתר — פתוח קול (זמרה)
חוגים למבוגרים בתיאוריה ובתולדות המוסיקה, מקהלה, אנסמבל ומוסיקה מזרחית
(אפשרות לקבלת מילגות)·
ההרשמה עד 31 ביולי 1973:
1. במזכירות, רחוב לילינבלום 7, תל־אביב, טלפון 57541 בכל יום בין השעות 1 — 9 לפנה"צ·
2. בבי"ס „הרינגו", רחוב הרינגו 6 תל־אביב, בימים ג' וד' בין השעות 6 — 4 אחה"צ·

החאן הירושלמי
החל ממוצ"ש 21.7.73
הצגתה השלישית של להקת החאן
„עיר אחת"
משהו על ירושלים
מחיר הכרטיסים בחודש יולי:
—.4 ל"י בימי חול
—.5 ל"י במוצ"ש
כמו כן בתאריכים: 22, 23, 24 ביולי.
כפר דוד רמז 68272/1

אוניברסיטת חיפה
החוג למתימטיקה
מודיע
כי החל משנה"ל תשל"ד
ייפתח מסלול לימודים
חד-חוגי לתואר ב. א.
פרטים נוספים וחומר הסברה ניתן לקבל במזכירות ההרשמה ובמזכירות החוג.

עם סיום שנת האר"י
אנו מגישים ספר מהודר של שירי קבלה
שירי חקל תפוחין
מאת שלמה שנהוד
בלווית מסה מאת זלמן שזר
ציורים פנחס שער
בצירוף הבהרות והארים מאת המחבר
מחיר מיוחד להקשה מוגבלת 35 ל"י
הוצאת „המנורה" — הפצה

דבר לפרסום
הלוח החדש

מפנקסו של סופר

הגעתי הביתה

מאת אנדריי קליונוב

הסופר אנדריי קליונוב (אהרן קופרשטוק) עלה לארץ מבריה"מ לפני כמה חדשים. כניל 15 פורסם שירים בהוצאה הממלכתית „הסופר הסובייטי" ובן שני רומנים („בלדה יסים במוסקבה" ו„חיפושי אהבה"), הוענק לו פרס ראשון בתחרות ספרותית.

המטוס נטה לשיבוב, הכוכב את נוסעיו על צנו ואדרות ההרך הלבנים, התבולים, הארגמנים — כקומרים וישרים כהצים — נעתקו מעל פני האדמה אל הרקיע ומילאוהו עד אפס מקום. והרקיע המכוכב נפל ארצה. זו היתה תל־אביב.

הלב הולם. משהו כוסס מתחת לסרעפת. רק ברגע זה, בפעם הראשונה, נתפסתי לחווית טיסה.

בימי המלחמה הגדולה, השניה העולמית ההיא, הייתי מרבה לטוס, ככתב צבאי, במטוסים שונים: ב„פרימוסים" קלים, שהיו מקפצים את הפרות מרבצן וגהליהם נובפים באוכלי הטלגראף; ב„איל־ישינים" רעשניים המותנים בהתקפת אימים ועולים בלהבות לעתים לא נדירות; בראשית המלחמה טסתי במפציצים רוסיים טלטלניים כחשמליות ודומים לחשמליה „שירדה מפסי הרקיע". ולאחר המלחמה לא היבבתי לטוס, והייתי מעדיף לנסוע ברכבות ובמכוניות. אבל לטיסה זו, ממוסקוה לחיפה, הייתי מוכן בכל מאודי, גם אילו הייתי יודע, שהסיכויים להישאר בחיים אינם עולים על אחד ממאה. ואין זו מליצה ולא גילוי של אומץ; זוהי תשוקה פשוטה להימלט מאווחה ארץ.

יש לציין, שהמטוסים הסובייטיים אינם עמידים ביותר ומתרסקים לעתים קרובות יותר מאשר יודעים על כך במערב. אבל לא בזה דן אני הפעם — כל טיסה נמהרת כרוכה בסכנות. אני מתכוון לתארנות המחוצות גודלי אנוש, כי כל אזרח בן האומה היהודית, כמו שמכנים רשמית את היהודים בברית־המועצות — רוסי הריהו סתם רוסי, קאזאך סתם קאזאך, ואילו יהודי, במחילה מכבודכם, הריהו „אזרח בן האומה היהודית" — ובכן, מאותו רגע שהיהודי מגיש בקשה ל„אוביר" לנסיעה לישראל, הריהו נהפך לאזרח מחוץ לחוק ואות קין על מצחו. והדברים אמורים במיוחד לגבי אמנים, מדענים, יתקנים ושאר „אינטליקטואליים", שהפעם הולך לפניהם. ואין תימה בכך: „המפלגה הקומוניסטית היקרה" ו„הממשלה הסובייטית הנלבבת" דאג בגו עוזרים נאמנים, הענקו לנו שפע של חסדים — לפי המעמדים הסובייטיים הקיימים — דירות, אותות הצטיינות, משכורות גבוהות ופרסים. נסיעה להוזיל (אני, דרך משל, לא זכיתי לכך) וקייטנות בקירבת מוסקוה. „והנה מגוזל זה, או מגמולת זו, מתחשק להם לנסוע לתל־אביב, אל גובי־הציונים ממש?! יזלקבו כאן ולא יורשה להם לצאת!" ומקרים כמו אלה אינם מועטים. המבקשים — רקב עולה בעצמותיהם ולא מקבלים רשיון יציאה. נוהגים כך במוסקוה במיוחד. אבל גם במקרים המוצלחים ביותר — אין השכל הישר מתיישב עם פעולות ה„אוביר" — אפילו לא נתקלה בקשתך ביחס הזוני, אפילו לא זכית לרדיפות, לא גירשו אותך מעבודתך ובאסיפה הכללית לא הדביקו לך תו של מלשין ובוגד במולדת — ממילא אתה, עד קבלת הויזה (וזה נמשך לא פחות משלושה, ארבעה חדשים) חש עצמך מחוץ לחוק, אדם זר.

לכאורה, נראה מצב זה מלבב מאוד: הנך מהלך ברחובות מוסקוה ההומים, מסתכל בפרצופים הלאים הרצוצים עמוסי דאגה, שלרוב אינם מסבירים פנים, ואתה מהרהר בלבך: „הנה אני אעוף מכאן במהרה, ואילו אתם תישארו לכם ב„מפלגה הקומוניסטית הנלבבת והמשטר הסובייטי היקר". ומאידך גיסא, הרי אין לי בטחון ממשי שבאמת אטס, ומה יהיה אם לא ירשו לי לצאת? אם יתחילו לטרטר אותי ויורקיבוני בכלא?!

ואתה מהלך על פני מוסקוה כעל תודה של כארכלת. האין לך מגן, חביבי. בהמל אפלה או בשער חשוך עלולים להתנפל עליך באחד הערבים שלושה־ארבעה „אנשי סיסי" לבושי אזרחית — וכי יתכן לכנותם אחרת? — במקרה הטוב ביותר ישברו את עצמותיך, אבל גם עלולים לרטש בטנך בסכין, להצליף בלהב־גילוח בעין, כפי שעשו למגמה אהרונוביץ (העין שרדה לו בדרך נס). ואחר כך יכלאוך ויאשימו בחוליגאניות אותך ולא את הבריונים ההם.

אבל — שבח הויזה לקבון העולמים! — הנה קראו לך באחד הבקרים ל„אוביר" לקבל את הויזה. בנשימה עצורה שולה אתה מתיבת הדואר את הגלויה המיוחלת — אני ציפיתי לה שלושה חדשים וחצי. וכאן, בכניסה הספוגה אבק, מתמלא לבך שמחה וגיל, ואתה עף אל הרקיע השביעי — במקרה שלי היה זה הרקיע הששי, כלומר, הקומה הששית. מיד אצתי לטלפן לקומץ ידידי, שידעו על ציפייתי לרשיון. „כן, כן, כן! יש רשיון! קראו לי לקבל את הויזה", ומן הקצה השני של הקו עולים קולות נרגשים: „מזל טוב! מזל טוב!" קולו של מישהו נקטע לפתע. מי יודע? — משמחה זה או מיגון?

ואני — המטיל על כתפי — קורא שוב ושוב את הגלויה הנכספת. ואינני מאמין שהכתוב בה אמת לאמיתה. אבל כבר התחלתי להבוין בפרטים: האיגרת ללא פניה, לא נוקב בה לא שמי ולא שם אבי כמקובל ואף לא שם המשפחה. שם זה כלול בכתובת. הכל שם ברור ומנוסח בקיצור נמרץ: מיד להופיע ב„אוביר", להביא קבלה על תשלום מס הויתור על האזרחות הסובייטית — 500 רובלים (אלכסנדר ייסנין־וולפין, שכני לדירה, העיר בשנינות לשון, שהכניסה לאזרחות סובייטית עולה חמישים פרוטות ואילו היציאה סכמה עולה פי אלף), לשלם תמורת הויזה והמס האקדמי — 490 רובלים (אני שילמתי). ובסוף חתימתו הרשלנית של המפקח — שמו שריר וקיים, ואילו אני ללא שם. בזהוק הגורל: בתיקי טיפלו שני מפקחים — אקולוגה*) הצעירה התבנית, קצינה בבירה במשטרה ושמה**) הולם את ישותה. היא גברית, גבוהה ודוחה; והשניה אולי אכזרית יותר מכנה — איזראילבה, כמעט ישראליה — כלום לא בגלל שם זה הוטל עליה לפקח על הנוסעים לישראל? ועל הגלויה שלי חתמה היא. „תודה לך, סרן איזראילובה!"

קיבלתי את הויזה, הפכתי בה והפכתי, שילמתי את הכסף והלכתי. אבל גם בימים המאושרים הימים האלה, עוד לא הייתי בטוח שאזכה להגיע למטוס: השבועיים שנותרו לי עד יום ההמראה נראו בעיני בה ארוכים ומלאים סכנות שקשה היה לצפות. צריך הייתי לסדר את משלוח הספרים והמצבים, ובבית המכס הודגב תור עצום.

אגב, עניין הויזה. כיצד נראית זו לציון? פתק פשוט שבצבע ורוד, 9×13 ס"מ, מיספר, שם המשפחה, השם הפרטי, השנה בה נולדת. הארץ לאן מועדות פעמיך, מסורת הנסיעה, ניתנה בתאריך זה וזה, כוחה יפה עד תאריך זה, בפינה השמאלית למטה — התצלום; בלוד ובארון השמאלית פבעה החותמת, ואילו המצח ההוזה נקובים בשתי פיפות ברזל. ופתק זה ניתן לך בעבל כה רב, כביכול כלולה בו מחצית חייך.

אינני תמרן קנאי מטבעי, מעולם לא נהגתי להיצ'יץ בכיכו או בסיורו של הזולת. בפעם הראשונה בחיי נתמלאתי קנאה־מבשיע בחברי, אחד הראשונים שנסע לישראל, כשהראה לי את הויזה שלו.

אבל לבסוף חלפו הימים המבועתים שנשארו עד יום הנסיעה, חלפו בטירדות עד אין קץ, במתח לאיישועו של מוחות הגוף והנפש. בפרידות קשות עם קרובים יקרים. מאוהדים כמהם. נפרדתי לנצח. חלפו גם העלבונות המטפילים בבתי המכס: בבסילת הברזל שבכיבר קומסומול, שם כל ספר מספרי — ארבעת אלפים בסך הכל — היה נוטל הפקיד בידיו, מדפדף באצבעו, וממטר את הדפים בצורת סביבה, תוך תקווה שישפול משם דולארים או זהבים. מזה ביטא עשה לי שירות טוב, כי היה מאוורר את הספר משכבת האבק, אבל מאידך, היה נושם בנגיעת כפיו את ספרי, היקרים לי מכל. השפלה לא פסחה גם, היתה מיועדת לי בבית המכס השני בו שירתו אותי — את כבוד אישיותי! שלושה פקידים ואיש הבולשת, ששאל, דרך אגב, מדוע זה אני, סופר ומשורר רוסי, נוטש את רוסיה? מה יכולתי לומר לו? אמרתי שהירבו להציק לי באגודת הסופרים. לא העזתי לי לבקר בחו"ל מעיד; אני יהודי ויהודים צריכים להיות במדינתם, ולא יכולתי להוסיף ולומר, שאינני מסוגל לסבול עוד את פרצופיהם המאוסים. הבלש לא היה מהיצורים המרושעים ביותר והוא פתח בדברי נחמה: אמר שרוסיה וישראל תתפייסנה, וברבות הימים אגיע למולדת בת שירתי. עד חזון ארוך למועד זה, ואף־על־פי־כן נשתנו הזמנים: אפילו אנשי הבולשת החלו להרהר...

לבסוף הגיע ערב הנסיעה — יומי האחרון במוסקוה. פרידה אחרונה מיקירי. ולא כולם באו ולא כולם נפרדו טלפונית — השמו לעצמם ולבטיפתום...

אמרתי שבבריות המועצות שנתנו הזמנים — אני זוהר בי: עוד לא נעקר הפחד מהלבבות!

הלילה האחרון לפני ההמראה. דירתי ריקה כשידה שומם. אפשר לומר — היא הרוסה. לא ספרים, לא שולחן, לא מיטה — מיטה מתקפלת עלובה, שהשאילו לי ידידים. בדירה הריקה גלמוד אני ויחידי, פונה אל הכתלים ואומר בקול רם: „דירה, את העניקה לי יום מאושר ולילה של אושר: היום שנכנסתי לכאן והלילה שלפני היציאה מכאן. ימים אחרים לא יהיו לי פה. שלום לכם, הפרוספקט הלנינגרדי, התחנות, נמל התעופה!"

עד שלוש אחרי חצות נדדתי על פני דירתי הריקה, שמתי משהו במזוודתי, הוצאתי משהו משם, את מחצית חפצי חילקתי בין ידידי, ולא היה לי חבל — העולו חיים ללא־יקורות־נג הם החזירו לי את ימי עלומי...

שכבתי שנה קלה, ובשש כבר קמתי; העיריני ידידי שבאו ללוותני. בפעם השלישית חזרו אלי צלמוות בית המכס — עכשיו הם חיטטו בלבבים ובחולצות. מסרתי את הויזה לשומרי הגבול הסובייטי — לספרדים, כי נמל התעופה גם זה נחשב כגבול.

הספראי ישב בתא שלו בקצה השניה של תחנת־התעופה, ובשעה שהוא בדק את הויזה שלי והחתים אותה בחותמת, עמדתי אני במעבר הצר המגודר ברשת ברזל על גלגלים. הספראי לחץ על הכפתור והרשת נתפלגה בקול הדקגי, כבלבל לא־משה. שמתי פני אל המטוס, אבל עוד לא אמרתי לעצמי: „חסל! נתפטרת מהם", משום שלא נעלם ממני, שגבול זה אינו אלא סמלי, ומאחורי הספראי ורשת הברזל, משתרע פיזור מוסקואי. שטח ברית־המועצות. ויש לציין שלא שמתי פעמי אל ה„בר־איגני" האוסטרי, בו אתה חש עצמך מחוץ לסכנה, אלא אל ה„טו" הסובייטי. למטוס האוסטרי המטריא פעם אחת בשבוע, כמעט שאין מוסרים כרטיסים ליהודים. וכשהתמקמתי ב„טו" הסובייטי, לא הייתי בטוח שאגיע לוינה ואזכה לראות את תל־אביב. לאחר שהתפטרתי מהספראי, צלו סיכויי, עד הכל יסתיים בכי טוב. ואף־על־פי־כן, פללתים עד להפקיעני מן הבשוס:

„במחילה מכבודך, פלוני־אלמוני, הראה נא את הויזה שלך — הנו בטל אותה מיד! השאר לך כאן חביבי, תביבי, לא לתל־אביב, אלא לפוטמה!**) לא במקרה „פוטמה" ו„פלוטה" צלצולם הרוסי זהה. ולא פעם קרה שברגע האחרון לפני ההמראה ניטלו הויזות מהנוסעים לישראל.

כל עוד לא חצה המטוס את הגבול האוסטרי־צ'כוסלובקי — לך ונחש מתי חוצים גבול זה! — צלולים הם להנחית את המטוס באוקראינה, בפולין, בצ'כוסלובקיה רשם יציאל את הפלוני־אלמוני. היו מקרים כגון אלה!

אולי אני־אנשי בוהים בחלי המוזר הסטאליני, היידובי, הבורי ושמם פרווי־סובייטי, תולים במחלת הרדיפה ומפחדים מצל שלנו. הריני מצהיר בכל לשון של הצהרה, בין כך וכך, שאין לתת אמון בקומוניסטים הסובייטים ושאר קומוניסטים למיניהם! מדיניותם החיצונית והפנימית משתתת על כזב. המלה הקצרה שקר כלולה בתמצית מהותם. ב„טו" רחב הידיים, שקיבולו למעלה ממאה נוסעים, ישבו אחד עשר איש: ארבעה דיפלומטים סובייטיים. שפרצופיהם אטומים ומפוטמים, נעולים בקי"ן מנעולים „סודיים בהחלט", בחור שחוות פניו מהרהה, לבוש בגדים מתוצרת חוץ (כנראה בנו של דיפלומט הנוסע אל אביו) ושישה אזרחים סובייטיים לשעבר, בני האומה היהודית: שתי נשים בגיל העמידה — תאומות, נערה בת חמש עשרה, בתה של אחת מהן, עבדכם הנאמן ושתי ישישות. אחת השתיים ומפורקת לחלוטין, השניה עוד כוחה במתניה — היא עבדה שנים על שנים כגננת והשמלית. עד שהגענו לוינה היא מילאה פיה שתיקה ואף פחדה לטעום מביצי־הדגים בארוחת הבוקר, ואילו בשינאו היא לבשה גבורה והכריזה: ברגע שתנוח רגלה על אדמת ישראל היא תקרא למסיבת עתונאים לספר הכל על הגנגשטים הסובייטיים.

ישבתי במטוס הריק והרהרתי בלבי: כמה יהודים סובייטיים יכלו למלא את המקומות הריקים הללו. ומה רב היה אושרם.

הדיפלומטים לא הביטו לצידנו ואנו לא לצידם, אבל מן המטוס ירדנו בצוותא. ליד נמל התעופה הווינאי חיכה לנו נציג הסוכנות ואמר „שלום" לדיפלומטים הצועדים בראש, בהניחו שהם יהודים. „שלום!" ענו הדיפלומטים בקול מאושש ופנו אל היציאה. פרצנו בצחוק — עכשיו לא פחדנו למלא צחוק פינו.

וינה נעלמה מעיני: דרך פרברים הסיעו אותנו לשינאו, אבל הדרך לא עברה עלי בכדי: בפעם הראשונה בחיי ראיתי במו עיני כה יקרים עכשיו חייהם של יהודים: את האוטובוס הקט שלנו ליוו לפנינו ומאחורינו כתי כבביות עמוסות ג'נדרמים אוסטריים חייכניים, המזוינים עד לשיניהם. חסרו רק אופנועים לתפארת ההגיגית. כוחה זה החמיא לנו, כמובן. אבל הפחד כבר היה מאתנו והלאה — פוהדנו בשאר שם.

והנה — לוד.

לוד — שמה הולך לפניה — נמל־תעופה רב במוזים. אבל לידידי לוד — מלת קסם, כגון „שומשומי". כמו שנאמר שם „היפתח, שומשום!... אבה. היפתח, שומשום!" לכזי זה אמרתי — היפתח!? שומשום שלי — הרי זו לוד: היא פתחה לי את השער לישראל, כי מלוד נשלחה לי הדרישה.

„דרישה" — מלה שבשיגרה: כיסהו דורש אותך — וזה הכל. אבל כעת לבשה מלה זו בברית־המועצות משמעות מיוחדת, וכוחה הולך ומתעצם. הדרישה ברוסית — דרישה למדינת ישראל — מורכבת כשלוש תעודות רשמיות. שתיים מהן תפודות בפרס משי אדום ההוגמות בחותמת משובצת אדומה. ה„יכ הדרישה בצירוף אישור נוטריוני הכפיד על ההזות. התעודה השלישית המחוברת לשתיים הללו — רשיון לכניסה לישראל שניתן מטעם משרד החוץ.

ב־14 בינואר אחר־הצהריים קיבלתי על ידי הדואר מעטפה ארוכה שעליה אדומים־תכולים ומבעד ל„צהרי" השקוף נסתמנו שמי וכתובתי המוסקאית: „רחוב צ'רניאהובסקי 4, דירה 66". עליתי לדירתי, פתחתי את המעטפה וגליתי בה את הדרישה. נשקתי לה — אודה ולא אבוש. נשקתיה כפי שנושקים יהודים את ספר התורה. ולא הגמי עושים זאת היראים בהדרת קודש כזו. ואני נשקתי בלב הולם. זו היתה שמחה גדולה התפעמות עמוקה.

מתוך הדרישה נודע לי שזו נשלחה מלוד — שיכון, בית 26.

עכשיו נתחוור לכם, מדוע היתה לי לוד בבחינת שומשום הקסום...

לפני רגע היו כוכבים ברקיע ועל הארץ והם החליפו מקומם, אבל כשנבת המטוס וזור הרקיע לקדמותו והארץ חזרה להיות ארץ, היה אור, כמתוב בכתב הקודש: האור נבדל מן החושך: החושך נשאר עם ם. כאן כבר הצגיל היום בתת־ראש, כרגיל בארצות־המזרח. הגעתי הביתה.

מרוסית — י. פעריתי

*) אקולה — כריש.

**) מנוה ליסה.

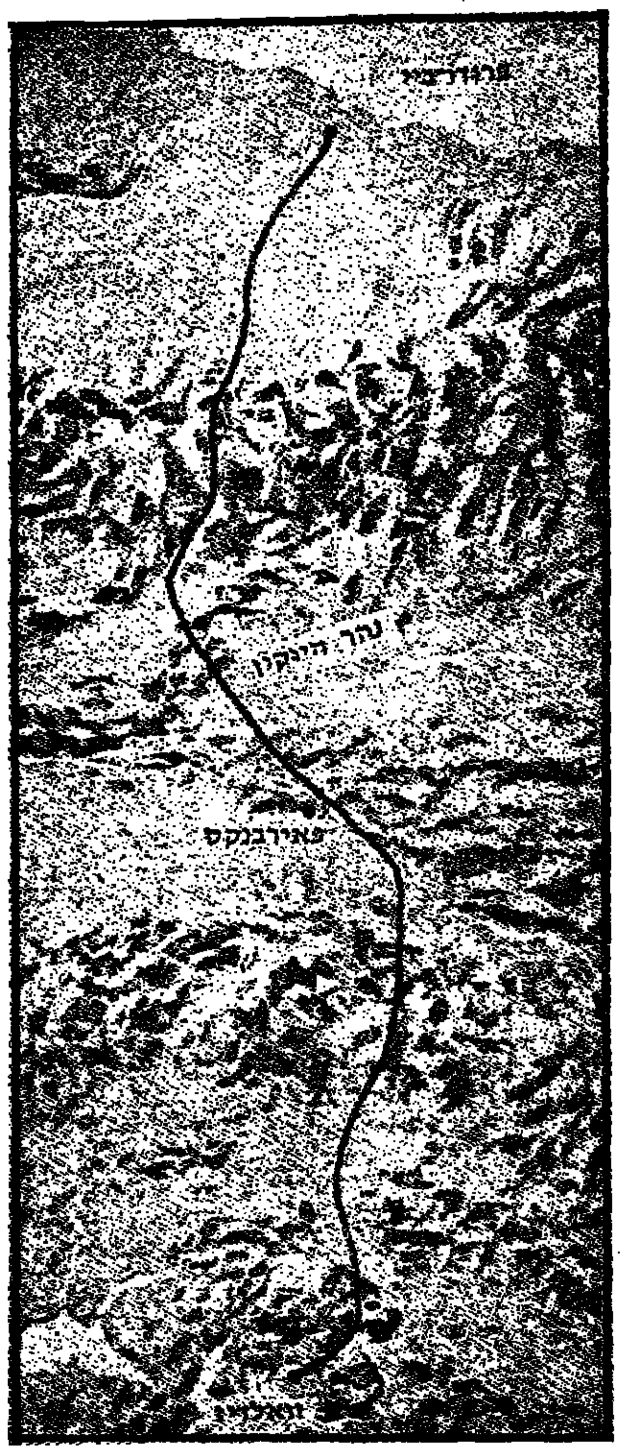

תוואי הצינור

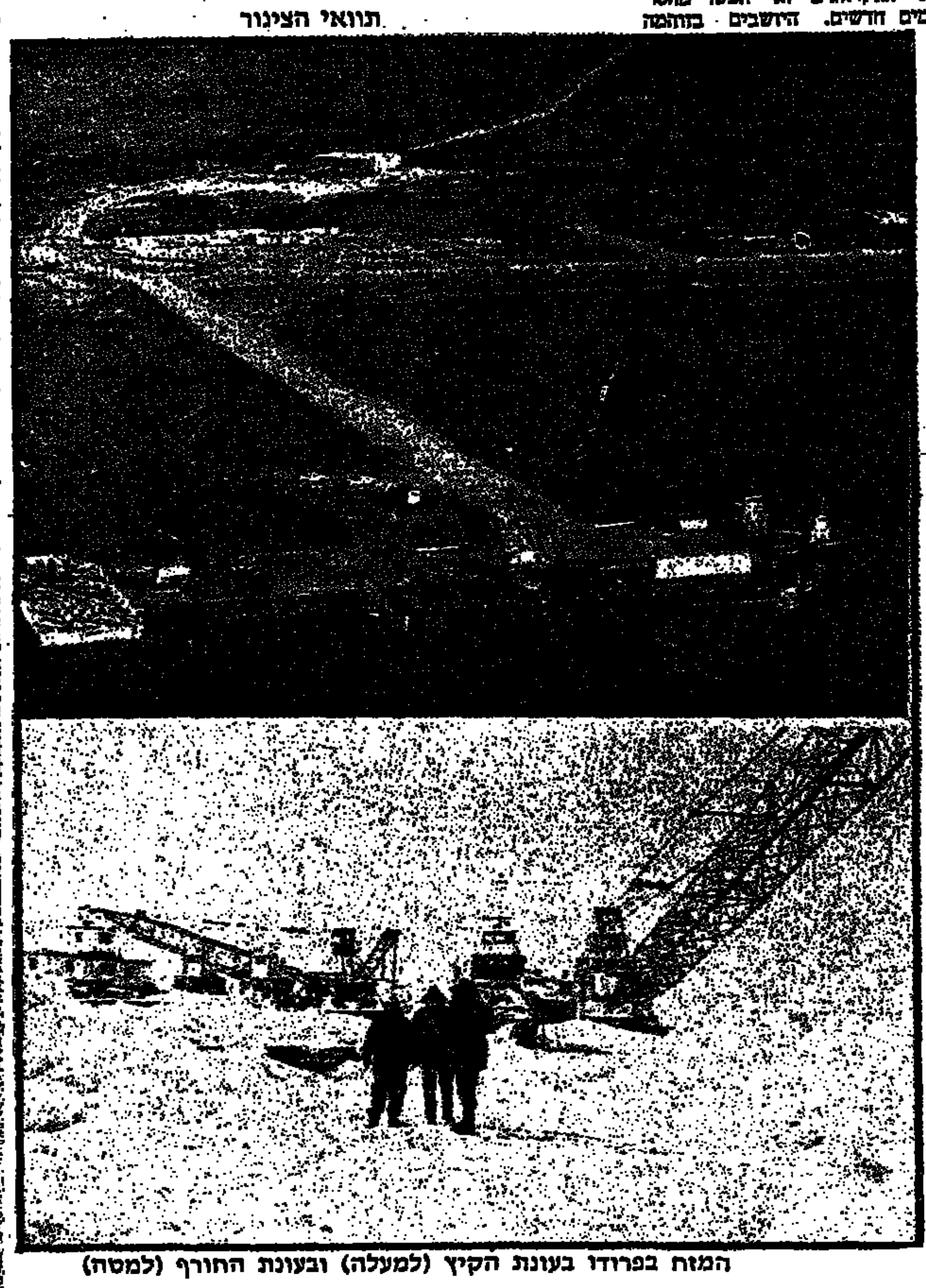

המזח בפרודו בעונת הקיץ (למעלה) ובעונת החורף (למטה)

...ך־סוף ...פט מהקוטב

...סקה תקל – אך לא תפתור – ...לת הדלק

...ת טדי פרויס

חדו של קול אחד — קולו ...ירל, שהוא גם סגן הנשיא ...בית השבוע הסנאט האמ־ ...על תיקון חוק שיאפשר ...סוף את הנחת הצינור ה־ ...דאלסקאי. עדיין אין זה סוף ...גם בית הנבחרים עוד ה־ ...העניק את הסכמתו. נוסף ...אין זה בטוח כי מתנגדי ...לא ימצאו פרצות בחר־ ...יאפשרו להם להמשיך ב־ ...ת השהייה. אין ספק, כי ...סו.

...זבר הוא בצינור בן 48 ...שיוביל נפט מהחוף ה־ ...של אלסקה לאורך 1,120 ...עד ואלדיז שבדרום המדי־ ...הם צריך לקום המסוף, ממנו ...מיכליות את הנפט הבא ...זב אל בתי הזיקוק שבאר־ ...גופה. התחזיות הן שכאשר ...הצינור בבלוא תפוקתו יו־ ...זהורים 730 מיליון חביות ... כמות זו, קרובה ל־ ...תוו מכמות הנפט שארה"ב ...את כיום, במחיר של ששה ...ירד דולר. זו לא תהיה רק ...התלות בספקי דלק זרים, ...גם תרומה משמעותית למ־ ...תשלומים. אפילו בשנות ה־ ...צת תזדקק המדינה ליבוא ...מיליארד חביות לשנה — ...ליארד דולר במחיר של ה־ ...— יהוו 730 מיליון החביות ...צינור האלסקאי הקלה ניכ־ ...כ־20% אחוז).

בשנות ה־20 נתגלו שדות ...וגאז בגדולה שבמדינות אר־ ...הם, נמצאו במרכז אלסקה, ...ם ליכודו, כי גם בחוף ה־ ...סמון דלק. אולם המחיר ...של ההפקה וההובלה דחה ...ים מסחריים, כי נדמה היה ...בות הקיימות — והתלות ...לביבול — מספיקות. לכן ...החוף הצפוני בשממונו. רק ...ה־60 נזכרו בשדות של ...בי. חברות מספר, כולל ...כמו „שלי" ו„בריטיש־פט־ ...", רכשו זכיונות בצפון ...ה וביצעו עבודות מחקר מ־ ...ב־1969 הצטבר חומר ש־ ...כי האיזור מכיל כמויות ...גדולות מאוד, הנסתכמות ...ה מיליארד חביות לפחות. ...שאותה שנה כבר ידעו, כי ...ב תזדקק לעוד ועוד נפט ...ומכיוון שמאגן התשלו־ ...האמריקאי כבר היה בכל־ ...נשמעה בקלות זו כמנגינה ...מדינאים — ויהודים — ...כי הנה היפלם התלות ב־ ...הערבי, והדיפלומטיה ה־ ...קאית תיפטר ממיטרד כבד. ...ת הנפט התאגדו בקונסורצ־ ...„אליאסקה" — שנועד לב־ ...במחיר 3 מיליארד דולר צי־ ...לדרום המדינה, כדי להו־ ...את הנפט לשווקים. החברות ...במרץ למלאכה. עונת ה־ ...הקצרה, כשהנהרות והימים ...קפואים, נוצלו להבאת ציוד ...להקמת מקומות מגורים ל־ ...ים והכשרת שדות תעופה. ...יצלו היטב את 100 הימים, ...האור הוא תמידי, והטמ־ ...רה מגיעה עד 15 מעלות מ־ ...אפס — לעשמים. בזכות ה־ ...נקדחו כבר באותה שנה ...בארות מסחריות שהיכו ל־ ...לאורך התוואי המיועד ...במאמץ כביר עשרות אל־ ...ינורות וכמה אלפי עובדים ...מהדרום כדי למצוא תעסו־ ...(באה"ב שררה אותה עת ...ה חמורה). כמסוף הדרומי ...ה הצירה ואלדיז, שבוכות ...הם הבכיע מיפאן, אין נמ־ ...נקטן קופא בחורף.

...נדמה היה, כי הפרוייקט ...ל לזוז, החלו המכשולים — ...לוגים. הערכות הסביבתית ...אותה עת לשיאה, ואחר ...בר הכלכלי תפס שימור ה־ ...ה את המקום הראשון בתו־ ...הפוליטית. כששמעו האקו־ ...על תכנית הצינור, המפי־ ...תצים כבדים באמצעות ה־ ...ם האמצעי התקשורת. הם ...כי הצינור יהרוס את ה־ ...האלסקאי הנהדר וישחית את ...ההמד הסתהדה האחרונה ...אמריקה. הצינור, אמרו, יב־ ...את החי, יפגע בצמחיה ו־ ...ים ויבשה. הם הצביעו על ...רעידות האדמה. כמו כל ...המערבי של שתי האמרי־ ...כך גם אלסקה מועדה ל־ ...ות אדמה. וזעזועים קשים ...אותה לא פעם (לאחרונה ...19). מה יקרה, אם רעידה ...ותשבור את הצינור, ו־ ...אלפי טונות נפט יישפכו? ...בנופים ובקרה. אוטומאטית ...נצעו זאת, ההרס הסביבתי ...נורא. טענה אחרונה הת־ ...לכיעוסים. רכישות הקר־ ...ירימו לכיסי האסקימוסים, ...דיאנים והאלאוטים כשני ...ארד דולר. סכומים אלה ...יתו" אותם, כי הם יבנו ...מודרניים, יחליפו את המז־ ...בבטוסים ויכניסו — אלוהים ...ד — הסקה מרכזית לב־ ...ם.

...סענות אלה, חלקן ראויות ...טבע ומריביתן הבלים. פתחו ...הלוגים בכמעט ציבורי נרחב ...הצינור. תושבי אלסקה רת־ ...בכעס על בריעתם של חו־ ...הטבע: אנו ברחנו מהזיהום ...ה"ב לטבע, ואנו בעד הצי־ ...הם כמשיכים לשבת בסמוי ...ניו־יורק ולוס־אנג'לס, הדו־ ...לנקיון אצלנו ו„לטבעיות" ...האסקימוסים. גם הדיבורים ...רעידות האדמה לא עשו רי־ ...באלסקה: הרעידות הן גורם ...בכל החוף המערבי. האם הו־ ...ם בגין אסור גם לקיים את ...רנציסקו!

...האקולוגים נשארו בשלהם: לא ...ר ולא נפט. הם הלכו לבתי־ ...פט ופתחו במסע יורידי. ...רכת המשפטית הסבוכה של ...ה"ב לא קשה היה לסבך את ...ה. הם הגיעו עד לבית ה־ ...העליון הפדראלי. האקולוגים ...זו בחוק סכני בדבר עומק ...ליים הציבוריים סביב דרך, ...לה או צינור ועל זה פור־ ...וה הקפיאו במשך שלוש ...ב עבודה שנגעה לצינור. מב־ ...ארה"ב ההכרזות הנפט החשבו

על תכניות הרמה אלטרנטיביות כמו הובלה באניות, צינור דרך קנדה, ואפילו פיתוח מטוסי־מיכל ענק שיטיסו את הנפט לבתי־הזיקוק. כל התכניות נגנזו, אם מחמת קשיים טכניים (הובלה בים הקפוא), אם כספיות (הצינור הטרנס־קנדי — 4,500 קי"מ — צריך לעלות 10 מיליארד דולר במקום שלושה, שתבע הטרנס־אלסקאי — 1120 קי"מ).

בינתיים התפתחה ההיסטריה של משבר הדלק, ומחיריו האמירו. התפתחות זו הגבירה את רצון הממשל לקבל את הנפט, והנשיא ניקסון ושר הפנים מורטון התבטאו בחריפות על הצינור האיכובים. אולם בתי המשפט לא יכלו להתיר את התסבוכת המשפטית, כי החוק היבש עמד לצד האקולוגים. הדרך היחידה נשארה שינוי אותו חוק בדבר שולי כבישים וצינורות ולכן הביא הממשל את הפרשה לקונגרס. לחצים ולחצים־שכנגד ריחפו בגבעת הקפיטול כשהמציאות פועלת לטובת מחייבי הצינור. הפחד מפני מחסור בדלק ריכך פוליטיקאים הנוטים לתפיסות אקולוגיות. חברות הנפט והמימשל נבנפו במחקר של ג'יימס אקינס „הפעם הזאב הגיע", שהוא התנ"ך של מבשרי המשבר. האקולוגים ותומכיהם הסתמכו על פרופ' איידלמן, המועץ, שכל המחסור אינו אלא היסטריה. עד כמה מאוזנים הכוחות, גילתה ההצבעה בסנאט, שנערכה השבוע: 49 נגד, 50 בעד, כולל קולו של סגן הנשיא ספירו אגניו.

התיקון בחוק הדרכים הציבוריות עדיין לא הועבר; לשם כך יש עוד צורך באישור בית הנבחרים. מלבד זאת קשה להאמין, כי האקולוגים לא יוהפשו מחסומים חדשים. היושבים בזוהמה של ניו־יורק לא יניחו שילכלכו את אלסקה. להם אמנם לא איכפת מהזיהום בביתם, אך האלסקאי, האסקימואי והאלאוטי חייבים במצוות טוהר, פשטות ונקיון. היכונו איפוא להפתעות נוספות.

גם אם תתחיל הנחת הצינור היום היא לא תסתיים הרבה לפני תום העשור הנוכחי, והכמות של 730 מיליון חביות לשנה (2 מיליון ביום), לא תזרום לפני אמצע העשור הבא. הקידוחים ועבודות הצנרת יורשו זמן רב בתנאי האקלים הקשים של אלסקה. גם כשיגיעו 2 מיליון חביות ליום לואלדיז, לא ייגאל העולם. בשיא תפוקתו יספק הצינור הטראנס־אלסקאי רק חמישית כהיבוא (4 מיליארד חביות לשנה), שיזדקק לו המשק האמריקאי. יתר על כן: הנפט המזרח־תיכוני יהיה אף ב־1985 זול לאין ערוך מהנפט הבא מהקוטב.

בכל זאת אין לבטל את אלסקה. צימאם היבוא ב־20% אחוז ירחיב במשהו את השולים שבהם ניתן להתמקח, ובמקרה של סאנקציות מצד יצרני הנפט, יבדל אורך הנשימה של השוק. יחד עם כאמצעי חיסכון בחשמל הדלק, תוכל ארה"ב להתגבר על פעולות עונשין ללא פגיעה בכלכלתה. התוצאה החשובה ביותר תהיה בתחום הפסיכולוגי: אלה שהתרשמו מ„הפעם הזאב הגיע" של ג'יימס אקינס, יוכלו לישון קצת יותר בשקט. ושינה שקטה זו תרופה במעט אה הלהך על מעצבי מדיניות־החוץ של ארה"ב.

אולפן עקיבא נתניה
מרכז ללימוד השפה העברית
תרבות ישראל וידע הארץ
משרד החינוך והתרבות
היחידה לחינוך מבוגרים
קורס לערבית מדוברת
למתחילים - 21 יום
פתיחה: מחזור 2 5.8.73
* שיטות הוראה אינטנסיביות לפי שיטות האולפן
* כתות קטנות * פעולות חברה ותרבות בהווי ערבי
הקורסים מתקיימים בתנאי פנימיה
תושבים קבועים של נתניה והסביבה מתקבלים כתלמידים אקסטרנים.
מספר המקומות מוגבל
פרטים והרשמה: אולפן עקיבא, חבצלת השרון,
טלפון 23947—053, 24506—053

ביטוח בריאות חובה

מאת אהרן בקר

כברת דרך ארוכה עשינו מאז אמצע שנות השלושים עת הונהג המס האחיד בתוך ההסתדרות, כר־ כתות על עזרה הדדית. הודות למס האחיד הגענו, למעשה, בקרב חב־ רי ההסתדרות לביטוח בריאות חו־ בה, מאחר שהחברות בהסתדרות התנתה בחברות בקופת־חולים. ב־ עד החברות בהסתדרות ולהתס־ ריח, הרי ביטוח הבריאות בקופ"ח חובה.

העובדה ההיסטורית, של כ־40 שנה להברות־חובה בקופ"ח ול־ בעלה ב־60 שנים לקיום קופת החולים הכללית, היא המאפשרת לנו כיום במדינת ישראל להציע חוק ביטוח בריאות חובה שיחול על כל האזרחים. ביצועו של החוק — בידי כל קופות החולים הק־ יימות, שמספר המבוטחים בהן מגיע לכדי 90% מכלל האוכלוסיה, ומהם בקופת החולים הכללית בל־ בד יותר מ־70%.

ויש לזכור עוד עובדה היסטו־ רית אחת: קופ"ח הכללית בעיקר, היא שעבדה ועומדת במבחן אס־ פקת שירותי בריאות להמוני העם תוך קליטת העליה לתקופותיה ה־ בכוח השונים, בכל חלקי הארץ ובכל התנאים הקשים למדי שעברו עליה. נסיון חיים זה של עשרות בשנים, הוא שמאפשר, מבטיח וגם מחייב, שביצועו של חוק ביטוח בריאות חובה ייעשה באמ־ צעות קופות־החולים — ושוב כי שבמרכזה קופת החולים הכללית.

כבר בשנים הראשונות לקיום המדינה, בראשית שנות החמישים, כבר הוכרז על הצורך בהנהגת ביטוח בריאות חובה. בפירוש הד־ גישה את הדבר שרת העבודה דאז גולדה מאיר כשהביאה לכ־ נסת הצעת חוק הביטוח הלאומי לראשונה. כבר אז צויין בדיוק, "רק עם הנהגת חוקי נכות, אב־ טלה וביטוח בריאות חובה נשלים במרבלם את המעגל הראשון של הביטוח הסוציאלי".

יצחק קנב, מראשוני המתכננים ומעבדי ביטוח בריאות חובה בישראל, בן העומדים עשרות ב־ שנים בראש קופ"ח הכללית, מספר במאמר שהתפרסם בספטמבר 1966 ב"דבר":

"שמונה־עשרה שנים (עתה זה 25 שנה) עברו מאז קיבלתי מינוי לעמוד בראש ועדה בין־משרדית לתכנון הביטוח הסוציאלי בישראל. היה זה ב־20 בינואר 1949. כ־ עבור שנה (ב־5.2.50) הגשתי ל־ ממשלה ספר — תכנית לביטוח סוציאלי, ובשנת 1951 הגישה ה־ ממשלה הצעת חוק ראשונה לכל־ לה גם חוק לביטוח־הבריאות. ב־ כל שנות קיום המדינה נטוש ב־ ציבורנו ויכוח על השאלה: האם יונהג ביטוח בריאות של חובה? אבל ויכוח זה מתרכז בנקודה אחת בלבד — בצורת הביטוח ואופן אירגונו, אבל לא במהותו ובהכרחו. לאמיתו של דבר, זהו ויכוח פוליטי. החוגים האזרחיים ראשם בקופ"ח הכללית, המרכזת כ־70% מן האוכלוסיה, ורובה־כוח של מעמד הפועלים המאורגן. ד־ ראש שאיפתם היא לפקוד את קופ"ח ממסגרת ההסתדרות העוב־ דית. עובדה היא שההצעה הרא־ שונה לחוק הביטוח הלאומי, ש־ הוגשה לכנסת בשנת 1951, כללה גם ביטוח בריאות חובה. אבל בשל עמדתה של מפלגה קטנה בקואליציה הוצא ביטוח הבריאות מן ההצעה. וכך הפסדנו שנים רבות של פעולה בתחום חיוני זה.

ניתן איפוא לומר, כי לא בחלל ריק באה עלינו עתה הצעת ה־ חוק על ביטוח בריאות חובה. ההצעה בהבנה בכל מדורי העשיה והנסיון במשך עשרות בשנים. היא עברה כל שלבי הויכוח, והבירור הציבורי שנמשך מאז קום המדי־ נה. כל נקודה ברורה, כל פרט הובהר, וכל דעה שהיתה שנויה במחלוקת נשארה, לצערנו, יציבה.

הצעת החוק בשלה לדיון ול־ החלטה, החוק עצמו בשל לביצוע.

אין ספק, שיש משום פיתוי לדיבור על "שירות רפואי ממ־ לכתי", כלומר: שכל אזרח יקבל את השירות הרפואי הנדרש חינם אין כסף, כלומר, על־חשבון ה־ מדינה. במקרה זה תקציב המדינה הוא שצריך לכסות את כל ה־ הוצאות. אין ספק, שכל אזרח יעדיף שיטה זו של עזרה רפו־ אית על פני השיטה שקשורה ב־ תשלום דמי־ביטוח. השאלה היא, אם כבר הגיעה השעה ואם כבר יכולה המדינה להרשות לעצמה להעמיס עול השירותים הרפואיים על שכמה, שבלאו הכי עמוס עו־ לים לרוב — בטחון, עליה ובכור־ כום — סתימת הפערים.

עובדה היא, שמעטים הן המדי־ נות בעולם שבהן נהוגה השיטה של שירות רפואה ממלכתי חינם: אנגליה, ניו־זילנד, איסלנד, ומדי־ נות הגוש המזרחי ברובן, כולל ברית המועצות. כל המדינות ב־ אירופה המערבית ובהן העשירות מעדיפות "ביטוח" על פני "שי־ רות". אגב, אנגליה מתלבטת עתה קשות ב"שירות הרפואי" והנהיגה גם תשלומים על תרופות ו"דמי ביטוח ביוזמים". יש אולי יסוד להנחה, שכשם שביטוח הבריאות ההתנדבותי בקופות החולים הוא שהביא לביטוח בריאות חובה על כל האזרחים, כן ביטוח בריאות החובה הוא שיביא לשירות ממלכ־ תי כאשר יאפשרו זאת הנסיבות והתנאים. אם כי לדעתי בכל ה־ זמנים צריך ביטוח ההנהלה עצ־ מית של מבוטחים משירות.

היו אלה ההסתדרות ומפלגות "המערך" בכנסת שתבעו זה שנים הנהגת ביטוח בריאות חובה, ב־ אמצעות קופות־החולים.

בבחירות לכנסת ולועידות ה־ הסתדרות, נכללה תביעה זו במצ־ עים, שהיתה להתחייבות. ובעקבות אלה — התחייבה הממשלה בקווי־ היסוד לפעול להנהגת ביטוח ה־ בריאות כחובה ואכן באה התחיי־ בות זו עתה על מילויה.

לכאורה רוצים הכל בביטוח ברי־ אות חובה, אולם נראה שיש מפ־ לגות שהשקפות מפלגתיים צרי אופק הם שגוברים אף על העניין עצמו עד כדי עיכוב ביצועו של הביטוח זה שנים רבות. הדרישה לשירות רפואי ממלכתי כיום היא, למעשה, תביעה שקופת־החולים ה־ כללית תיעלם מזירת מוסדות ה־ רפואה העצמאיים בארץ — אח־ רת אין להבין את עמדת גח"ל, אלא אם כן מאמינה היא ועמה חוגים אחרים, שיעלה בידם בהז־ דמנות "חגיגית" זו להביא להלאמת קופת־החולים ההסתדרותית.

העמידה על ביצוע החוק באמ־ צעות קופות־החולים הקיימות ער בעת לא רק מתנגדות נמרצת להלאמת קופ"ח דווקא — אגב, אלה התובעים הלאמה זו אינם מעלים כלל על דעתם אפשרות של הלאמה אינו שהוא בענף אחר — אלא מתוך אמונה וידיעה, ש־ רק קופת־החולים הכללית היא שמסוגלת לבצע את החוק, אם אכן רוצים בביצועו הלכה למעשה.

בספרי הלימוד שהוציא ארגון העבודה הבין־לאומי נאמר בין השאר: "בכל מקרה של ביטוח חוק לביטוח בריאות של חובה היה הפרלמנט במדינה חייב להת־ חשב במוסדות הקיימים, הכוללים אחוז מסוים של אנשים, הנכנסים לתחום החדש. באופן כזה זכו במוסדות מבטחים מן המוכן, ש־ הידע הטכני שלהם והאמצעים ש־ נצברו בהם בשירותם לנהל ביטוח־ בריאות של חובה". זוהי ההלכה שנקבעה על־ידי "אי. אל. או.", וגם הנסיון בעולם מוכיח, שאכן בארצות רבות שבהן הגשימו את ביטוח הבריאות, עשו זאת באמ־ צעות קופות־החולים.

תחילה הייתי סבורים, כי יש לעמוד על העקרון, שגם עם בי־ צוע חוק הביטוח תשמור קופת החולים הכללית על תקנתה, שהר חברות בה תישאר זהה עם ה־ חברות בהסתדרות, כלומר שגם במבוטחיה יכולים להימנות רק חב־ רי ההסתדרות או חברי "הפועל המזרחי" ופאג"י שעמהם קשרי חברות באיגוד המקצועי של ה־ הסתדרות לפי הסכם מיוחד. בנקו־ דה זו, ויתרנו עם קבלת מסקנות "ועדת חושי", שלפיהן חייבת קו־ פת־החולים של ההסתדרות לבטח בביטוח בריאות כל תושב שיפנה אליה, גם אם איננו חבר ההס־ תדרות. הויתור על עקרון זה בא אך מתוך רצון לקדם את ביצועו של החוק. קופת־חולים ההסתד־ רותית שמלכתחילה נוסדה אך ל־ שירות חברי ההסתדרות הועמדה לרשות המדינה כולה לשירות כל תושביה שרוצים בה. אין ויתור זה לגבי הביטוח בקופ"ח גם ל־ אנשים שאינם חברים בהסתדרות בא לפגוע בחוקת ההסתדרות, ש־ לפיה מותנית החברות בהסתדרות בחברות בקופת־חולים.

עניין זה נתון רק בידי ההס־ תדרות, הנוהגת בהתאם לחוקתה והחלטותיה המוסמכות. חוק ביטוח בריאות החובה אינו יכול לחייב את ההסתדרות להכניס שינויים ב־ חוקתה וגם איננו מטפל בכלל ב־ סוגיה זו.

יש בהצעת החוק שלושה יסו־ דות:

א. חובת ביטוח הבריאות היא חובה כללית על כל תושבי ה־ מדינה.

ב. כל מבוטח יצטרף לקופ"ח אחת לפי בחירתו — כזכות כל־ לית לכל.

ג. לא יהיו הגבלות לביטוח בקופ"ח מטעמי גיל, מצב בריאות או כל סיבה אחרת — ככלל.

וארבעה הם העקרונות:

א. אחידות בשירותים ובדמי־ הביטוח.

ב. תיכנון כולל של שירותי הבריאות והגשתם בכל חלקי ה־ ארץ ולכל חלקי האוכלוסיה.

ג. הנהגת קרן השוואה לשם איזון הנטל המיוחד שנושאות בהן קופות החולים בהגשת שירותים רפואיים בתנאים בלתי רגילים.

ד. שירות רפואה מונעת ושי־ רותי סיעוד.

באלה היסודות והעקרונות בא החוק להבטיח שוויון מלא לכל חלקי האוכלוסיה בכל חלקי הארץ — בחובת הביטוח ובזכות ליהנות מכל שירותי הרפואה בכל קופת־ חולים.

הצלחות דיפלומטיות — ומה הלאה

מאת ז'אן דניאל

בצבירה כרומם שרר בקרב הסובייטים. כדיביזיה־התוק שלהם קצרה הישגים רבים. הם הסכימו כבעם כל כה שרצו בהלב זה. כמובן, כאנשים מפוכחים לא הצי־ בו לעצמם שליטי־הקרמל יעדים בלתי־ריאליים. מסע בראז'ניאב ב־ ארצות־הברית, שהיה בשבילו הצ־ להה בלאה, במחיר את עליותה של ברית־המועצות בעולם של צבות הבטעיים. לא בכדי הור המנהיג הסובייטי בהלל מועידת־ הפיסגה עם ניקסון. בסחון עצבי צבים נודף עתה מכל הפטפוט והאוביר התכופים הסובייטים.

הועידה לבטחון אירופה בהל־ סינקי לא היתה כה בדיבינה כביקור בראז'ניאב באמריקה וגם לא "מבכיכה". אולם עצם קיומה היא, ללא ספק, הישג לסובייטים. הרי הם יתכוה ונאבקו שנים לכי־ נוסה. אף־כי פחות ברור הוא, מה התועלת הגדולה והמכבית שתצמח למוסקה מועידה זו. כפי שהיה צפוי, לא שררה בהלסינקי אותה הבנה והסכמה כללית בין הצדדים כמו בפגישות בראז'ניאב־ ניקסון. הדיפלומטים הסובייטים ודאי לא השלו את עצמם, שאיר־ ופה הלא־קומוניסטית תיטוש ל־ פתע את עמדותיה הפוליטיות ואת ספקותיה כלפי כוונות מוסקה, ותלך בהלם הרצוי להם. אדרבא, הרושם הוא, ששרי־החוץ המערב־ יים היו מאופקים למדי. גם הם וגם עמיתיהם המזרחיים דיברו על שיתוף־פעולה, על הפגת המתיחות, על חופש־תנועה לכל אזרחי אי־ רופה בכל ארצותיה, על זרם חפשי של תיירים, מידע ותרבות בשני הכיוונים, על היחסים־הדומות חפשיים בין מוסדות ופרסים מכל ארצות אירופה. אבל התהום פעורה בין מושג החופש כפי שנציג מער־ בי לבין החופש שהקומוניסטים מתכוונים אליו ומקיימים אותו. ואין לך דוגמה טובה לכך מהה־ דיווח של עתוני ברית המועצות על דיוני הועידה.

מה העלימו מהציבור

על הכל פסרו הכתבים הסובי־ יטים כבלכלתו במוסקה: על מזג־ האויר יפה האוירה החגיגית ב־ הלסינקי, על פרט חיצוני זה או זה, וכמובן על הופעותיהם של שרי־החוץ הקומוניסטים. אי־ לם כל הנאומים של הנציגים ה־ מערביים לא פרסמו בדרך כלל כלום או כמה פסוקים מקוטעים וסתמיים, שאינם מוסיפים ואינם גורעים. יתרה מזו: העתונים ה־ סובייטיים לא הודיעו אפילו על נאומו של נציג קומוניסטי, שר־ החוץ הרומני, אשר העלה הצעה שלא נעמה ל"אח הגדול". מאקו־ בקו דרש להוציא את כל הכו־ חות הזרים מכל המדינות ולבטל את כל התמרונים הצבאיים וריכו־ זי־הצבא ליד גבולות של מדינות שכנות. היה בכך רמז שקוף לחרדתם של הרומנים מפני לחצים סובייטיים.

הכינוס בהלסינקי החודש היה רק השלב הראשון. בעוד כמה חודשים תתכנס שוב הועידה לבטחון אירופה ואז ידובר קונקרטית יותר על נושאים העומדים כבין במצבים הדדי של הכוחות הצבאיים. אלא שכל עוד שורר במערב אי־ אמון כלפי כוונות מוסקה, ספק אם אפשר להגיע להסכמים מעש־ יים. באי־אלה חוגים במערב רוו־ חות דעות אופטימיות על השפעה חיובית של "פסטיבל הידידות" על מדיניות־הפנים של בריה"מ. יש הסבורים, כי שיתוף־פעולה נרחב בין המחנה הקומוניסטי ל המערבי יאלץ או יעודד את ה־ קרמל לרכך את המשטר הפנימי הנוקשה בארצו. אם לשפוט לפי סימנים שונים, הרי הסיכויים לכך אינם אלא קלושים ביותר.

אין הפשרה אידיאולוגית

שליטי מוסקה, לא יעשו שום צעד העלול להחליש את שליטתם. עובדה היא, כי ככל שבכלפי־חוץ וביחסי־חוץ של ברה"מ נוצרת אוירה ידידותית יותר אל המערב, בו בזמן ממהרים החוגים הסוב־ ייטיים להזהיר את הציבור ה־ סובייטי ואת כל הקומוניסטים ב־ עולם, כי מבחינה אידיאולוגית ד במפלגתיה לא חל ולא יחול כל שינוי. בעיצומן של ההכנות לפיס־ גה בראז'ניאב־ניקסון הוסיפו ה־ בטאונים הסובייטים להדגיש, כי דווקא עם הפגת המתיחות גוברת המערכה האידיאולוגית של ה־ בורגנות נגד הקומוניזם. והרהב־ לנים הבורגניים מסתערים עתה על הקומוניזם ביתר שאת — כך פענו שופרות הקרמל — ומנסים לכרסם בו על־ידי הטיעון הכוזב, כי בתקופת הדו־קיום נעלם הניגוד האידיאולוגי בין שני הצדדים. צריך לעמוד על המשמר ולהדוף כל נסיונות התעודה של האויב. אין הפשרה ואין פשרה ולא תיתכן כזאת בין הקומוניזם לבין הקאפי־ טליזם! כך זעקו בכל פינה של הכיסנד הקומוניסטי. עם התקרב מועד ביקורו של בראז'ניאב באר־ ה"ב, נעלמו לפתע קריאות אלה. מובן, שלא היה נוח להדגיש את "הניגוד שאין לגשר עליו בין האידיאולוגיה הקומוניס־ טית לבין האידיאולוגיה הבורג־ נית", בעת שהמזכיר הכללי של המפלגה הוא אורח מכובד מאוד אצל הנשיא ניקסון...

על כל פנים, אחד הגליונות של "קומוניסט", הבטאון הרעיוני הראשי של מרכז המפלגה, יצא לאור כמה שבועות לפני נסיעתו של הבוס הגדול לאמריקה. עוד הספיק לגלות לקוראיו את בזי־ מות האימפריאליזם. כאמר החתום ו. גנטמן (שם חדש בין סופרי כתביעת זה) סוקן, כי האימפריא־ ליזם, בנאלץ להוזר ל"מגבות ה־ הדרוכה", כלומר להסכים לדו־קיום עם הקומוניזם, מנסה להסתגל ל־ מצב החדש והמכן כמדש את תכסיסיו. בתנאים החדשים האלה חשוב מאוד, אומר בעל המאמר, לגלות את הקשר בין הפראקטיקה החדשה במדיניות־החוץ של ה־ אימפריאליזם לבין האידיאולוגיה החדשה, שהוא מאמץ לעצמו. ה־ אימפריאליזם מגשש דרכים חדשות והוא ודאי יפתח בפעולות־הסתה בוטות. הוא מכין "אמצעים מאד־ עים במיוחד לתקופת הפגת־המ־ תיחות". בעל המאמר מזהיר גם מפני ה"אטלאנטיזם החדש" וקובע, שצריך לנצל את ניגודי־האינטר־ סים בין ארצות־הברית לבין אר־ צות מערב אירופה. המאמר מגלה גם את חששות הסובייטים מפני התפתחותו של השוק האירופי ה־ משותף לגוש כלכלי־צבאי (ועידת הלסינקי היא נסיון סובייטי לסכל התפתחות זו).

ומצד אחר, יש למוסקה כל הסיבות לחזק את הדו־קיום בשלום עם המערב. אין צל של ספק, כי הדו־קיום הוא הקו האסטרטגי במדיניות הסובייטית לטווח ארוך. אולי ל־10—20 שנה, כמו שנרמז בהתבטאויות סובייטיות שונות. לא בכדי חוזרים ומטעימים כל הדו־ ברים הסובייטים, כי שיתוף־הפ־ עולה עם המערב מתוכנן כפרס־ פקטיבה ארוכת־טווח וכי עוד לבין בים שיתוף־פעולה עם הקאפיט־ ליסטים לפיתוח ברה"מ.

ההתקרבות למערב אינה מחו־ ליטה את המשטר הסובייטי ואינה מערערת את הדיקטטורה של ה־ קרמל. בביקוה שההתקרבות תצמיח את הפירוד, המשמים המקווים ל־ משק הסובייטי, כך יגבר ניצול אוצרות הטבע שלה, יגדל השפע ותעלה רמת־החיים של האזרחים ויחד עמה גם יוקרתה של ההנהגה הסובייטית. ועם זאת דואגת ההנ־ הגה, שלא יחול כל כרסום באי־ דיאולוגיה או במעמד המפלגה. הרי אין זה מקרי, כי בימים אלה, אחרי גמר "פסטיבל־ההתקרבות" הגדול, מפרסם "פראבדה" מאמר תיאורטי הקובע, כי "באווירה ה־ חדשה של הפגת־המתיחות בעולם חשוב ביותר הוא, שהמפלגות ה־ קומוניסטיות ישמרו ויפתחו את תכונותיהן המהפכניות". ועוד נא־ מר שם, כי "על הנהגות המפלגות לנצל לטובת העובדים את האפש־ רויות שנוצרו עם כינון הדו־קיום בין מדינות בעלות משטרים סו־ ציאליים שונים".

בשבוע שעבר הסביר בראז'ניאב למשלחת רמת־דרג של צפון־ויאט־ נאם, שבאה למוסקה, את המצב החדש בעולם. הוא מצא לנחוץ להזכיר לאורחים, כי "מהות ה־ תמורות החיוביות המתחוללות ב־ מדיניות הבין־לאומית היא בכך, שבזמנו מחודש את היחסים הבין לאומיים על בסיס של דו־קיום בשלום". המנהיג הסובייטי גם הד־ גיש: "המדובר ביחסים בין מדי־ נות בעלות משטרים סוציאליים שו־ נים. אנו עומדים איתן על האידי־ אולוגיה המארקסיסטית־לניניסטית, על האידיאולוגיה של מעמד הפו־ עלים. למדינות הקאפיטליסטיות אידיאולוגיה משלהן, בורגנית. אי־ לם אין זה צריך להפריע לצעדים קונקרטיים להפגת המתיחות".

הדיפלומטיה הסובייטית אמנם זכתה להישגים ניכרים במערב, אולם לא הם זקוקים לביצור ולהע־ מקה הן בתחום המדיני הן ב־ תחום הכלכלי. בראז'ניאב עצמו הגדיר את השלב הבא כ"עת ה־ ביסוס הכלכלי של ההסכמים ע־ התמגור". אולם זה לא תלוי ב־ מוסקה בלבד. השאלה הגדולה היא: האם יהיו מוכנים בעלי־ ההון האמריקאים להשקיע מיליאר־ די דולרים בפיתוח סיביר? לפי שעה לא נראה שהם ששים לכך. האקלים הבין־לאומי אמנם השתפר וקרוב לוודאי שיוסיף להשתפר — וזה ודאי טוב לכל העמים — אולם האשליות יתבדו.

רהוט כפרי ספרדי
בתכנון ועיצוב מקוריים
כורסה "מדריד"
מעצבי נוי בע"מ
רהוט כפרי וקלסי בטיב מעולה
רמת גן, ז'בוטינסקי 53 (מול המשטרה)
טלפון במפעל: 756241

מוסף 75

1973-1898
תרנ"ח-תשל"ג

75 שנה לתנועת העבודה הציונית העולמית

דור ההמשך ותנועת העבודה

מאת עוזי ברעם

בשנים האחרונות עדים אנו ל־ נסיונות שונים להצביע על הקשר שבין ישראל לעם היהודי בשתי נקודות: א) עליה לישראל ב) ת־ מיכה חומרית בביסוס המדינה. ביסודה של השקפה זו מונחת ה־ דעה, שישראל היא כיום גולת ה־ כותרת של העם היהודי, ומכאן שהבטחת שלומה ורווחתה יקימו לחיזוק מעמדו והתגשותו של ה־ יהודי בכל אתר.

על דעה זו אף השתתה מע־ רכת קשרינו עם גולת ארצות ה־ רווחה. דוד בן גוריון החל בכך ואחריו התרה־החוזקו רבים וטו־ בים, שהעמידו את שאלת העליה במבחן עליון לקיום העם היהודי ולביצור ישראל. לו ניתן היה כך להציג את העליה לפני יהדות אר־ צות הרווחה הייתי רואה בכך אך ברכה. ואין כוונתי לעליה כערך חינוכי ולאומי, אלא כאתגר מוחץ שיביא עמו מהפכה בתפיסתו ה־ יהודית של העם בתפוצות. אולם התהליכים העוברים על הדור ה־ צעיר היהודי בארצות הרווחה, מ־ עמידים בסימן שאלה את יכולתנו להעמיד את העליה בראש סולם העדיפויות של יחסינו עם קיבוצי יהודים בגולה.

בארצות־הברית של היום קל יו־ תר להתבולל מאשר באירופה ב־ מחצית השניה של המאה הי"ט. יהודים הם אורחים רצויים בקרב חוגים רחבים של הדור הצעיר האמריקאי; בחוגים הליבראלים ב־ ארה"ב אין כל דעות קדומות נגד יהודים וכל צעיר יהודי שרוצה בכך מוצא את הדרך לזניחת יהו־ דיותו ולאומיותו, בלא שיתקל בקשיים בסביבתו החברתית.

נושאי התערובת אינם נובעים בהכרח מן הרצון להבליט ניכור, אלא הם פרי של היעדר תודעה לאומית והכרה בייחודה של היהדות. באמונה מסתמנת באר־ ה"ב תופעה כללית של חישוש ה־ זהות היהודית, וזה אמור בעיקר לגבי צעירים שאינם משתייכים לזרם האורתודוכסי, שבו הזהות היהודית מעוגנת הן באמונה ה־ דתית והן במצוות המעשיות. אח־ רים נחשפים בהדרגה להשפעת ה־ סביבה. ליאונרד פיין, במאמרו "דילמות של זהות יהודית באוני־ ברסיטאות", מתעכב על הייחוד ש־ בראיית הצעיר היהודי את עצמו. באורח חייו אין צעיר זה שונה מבחינה מהותית מבן גילו ומע־ מדו שאינו יהודי, וכיוון שכך הוא ניצב לפני דילמה שפיין מגדיר אותה כך: א) "אם אין שוני ל־ שם מה להיות יהודי?" ב) "אם אין שינוי למה לא להיות יהו־ די?"

צעירים אלה שמספרם הולך ר־ רב אינם בשלים, למחשבה על עליה ואוריינטציה מלאה על יש־ ראל הם בשלב של ספיקות לגבי עצם היותם בני הלאום שאנו ב־ אים להשתייך אליו.

לבעיה זו ניגשים בשתי גישות שונות: האחת גורסת שעלינו להתרכז בקירובם של הקרובים, היינו, לפעול רק בקרב העיכוי ב־ תי־ספר יהודיים ובקרב חברי ארג־ גונים יהודיים וציוניים; לנסות לחזק בהם את המוטיבציה להיות בארץ, ואחר כך אף להעלותם מ־ כש. גישה זאת נראית בעיני נכו־ נה ביסודה. אך הפתרון שהיא מ־ ציעה הוא חלקי בלבד. לכן אני מעדיף את הגישה השניה. זו ה־ אומרת שעיקר המקידה של יש־ ראל בקרב יהדות התפוצות הוא — לשמר את היהדות ולמנוע ק־ סיעת חלקים ניכרים מעמנו.

ביתר פירוט, הפעולה חייבת להיות פלוראליסטית ומותאמת ל־ חוגים שונים: את המזדהים עם ישראל והחושבים על עליה יש ל־ עודד ולהפגיש בהם אמונה בצדקת מעשה העליה. לגבי האחרים, ש־ הם הרוב, עלינו לפתח מערכת יחסים (ואינני מתעכב על המב־ בית, שהוא מכשיר אדיר להעמקת הקשר עם הווית ישראל) שב־ יסודה ההכרה כי עלינו מוטלת אחריות היסטורית להישארותם יהודים.

מנקודת ראות זו על התנועה הציונית לעשות מעשה נוסף, ש־ היקפו צבוע יותר, והוא פיתוח מערכת פעולה אוטונומית בקרב דור ההמשך היהודי בתפוצות. ה־ בעיה הראשונה הינה — כיצד ל־ הגדיר הגדרה כוללת את דור ה־ המשך, שבעיותיו שונות ומיוחדות בכל ארץ וארץ; הגדרה זו תסייע להתוות את דרכי הפעולה בקרבו.

ובכן, דור ההמשך של היהדות הוא זה שנמצא עתה בשלהי ל־ מודיו או לאחריהם ועניו להקמת משפחה ולהתבססות כלכלית ותב־ רתית. המשותף לכל בני הדור ה־ זה הוא — יהדותם. אולם מידת הזדהותם עם עמם תלויה בבית אבא, במסגרות החינוך היהודי ר־ כמובן בנישואין, המבטאים מג־ מת המשכיות או מגמת סמיעה. בני דור ההמשך מפתיעים, בדרך כלל, מהתקשרות עם ממסד יהודי או ציוני. תופעה שורשית נעו־ צים הן בהולכי רוח כלליים והן בהתבוננות בקורתית ומסויגת ב־ פעילות בתחום היהודי. מבחינת הגיל הכוונה היא לבני 25 עד 40 לערך.

בקרב דור זה, סבורני, יש לפ־ תח דרכי פעולה פלוראליסטיות בכל האפשר, ולהשתתף על אוטו־ נומיה מירבית, הן בתחום הניהול השוטף הן בתחום הרעיוני. ל־ דעתי, יש להקים בחו"ל מערכת תאי פעולה שיהיו קשורים לפד־ רציות ציוניות ויחוייבו לקבל את "תוכנית ירושלים", אולם בגב־ דל מהתנועה, יש לאפשר מסלולי פעולה שונים הן כלליים — היינו זיקה ישירה לתנועה הציונית, והן מסלול מפלגתי המחייב הזדהות עמוקה יותר עם מסורות הציונות והכרת זרמיה השונים.

לתנועת העבודה הציונית שמור יעוד חשוב בתחום זה משתי נקו־ דות מבט: א) תנועתנו, כתנועה סוציאליסטית, עשויה לעניין נו־ ער יהודי שוחר קידמה. לשם כך עלינו להבליט את יתרונה הסו־ ציאליסטי ואת כוחה האיכותי להצמיח מנהיגות צעירה והשיגה מקרבנו. ב) תנועתנו, כתנועה אחראית, מסוגלת להראות הרחק מעבר לאינטרסים הספציפיים שלה ענין דור ההמשך וקידומו. ליה־ דות דרושים כוחות נפש צעירים, פיתוחו לדעות שונות וכמובן זה קידוש מסגרות, אלא העלאת תוכן הציוני של תנועה שהיא לאומית וחברתית מעל לכול.

למאבק על חברה מחנכת

(המשך מעמ' 5)

שק הציבורי. אנחנו גם מגלים התנגדות מועטה מדי למכירת נכ־ סים ממלכתיים להון פרטי או הציבורי־פרטי. הסיבה היא אמנם ח־ יונית מאד: גיוס אמצעים לאי־ זון התקציב הלאומי. אך העובדה אינה משתנה בשל כך.

איני רואה שום שאיפה ברורה לקידומו של המשק הציבורי ושל ההגמוניה הסוציאליסטית, או של המגמה השוויונית במשק ובחברה. אדרבא, יש נסיגה גדולה בתוך תנועת העבודה מכל מגמה כזאת, וזו מתבססת מאחורי נימוק ש־ נגדו אינם עומדים כל הנימוקים הרעיוניים, מכיוון שהוא נימוק א־ מת, שאיש אינו יכול לחלוק ע־ ליו: מלחמת הקיום. המערכה ה־ בטחונית. השאלה העומדת לפני תנועתנו, שהיא תנועה המופעלת על ידי מניעים ערכיים־חברתיים, היא — איפוא — כיצד למצוא את האיזון בין המאמץ המלחמתי וצורכי המדינה הדחופים ובין ה־ יצירה הסוציאליסטית.

בתוך המשק הפועלי עצמו אנו עומדים נבוכים. מתנהל אצלנו ויכוח על אופיה של חברת העוב־ דים ושל המשק הציבורי־הממלכ־ תי בכלל. הוויכוח סובב על ה־ שאלה — מה הוא הייחוד של מ־ שק העובדים בעמוד החלוציות, בסולם הערכים הלאומי, בזיקתו של העובד למפעל ולהנהלתו. אנו נמצאים בתוך הבירור. זהו סימן בריא, סימן שיש חום בגוף התנוך הי ועל כן הוא מתפתל. אבל אי־ נני חש עדיין את חיפושי הפתר־ רונות בתנועה הקיבוצית, בסולל־ בונה וב"כור", לפי אמת מידה ערכיות־חברתיות.

בהקשר זה טוב כי נזכור, כי תנועת־פועלים פוליטית מאוחדת אינה מתקיימת בחלל ריק ועל־ יסוד פרוגרמה שלטונית. פרוגר־ מות כאלו הביאו להתפרקותן של תנועות. צריך לזכור את הפרק הזה, גם בישראל: זה היה פר־ שתהרוש בימי פעילותם של המ־ תות והאישים הגדולים ביותר ש־ תנועת הפועלים הוציאה.

תנועה שזהותה ומידות ש־ יהיו כמידות צרכי הניהול של משק וכלכלה ומשרדים — תנו־ עה כזו לא תקיים את שליחותה. ה גם לא תקיים את אחדותה.

לא יכולה להיות תנועה מגמ־ תית בלי שרים, בלי מזכירים כ־ לליים וסתם מזכירים; בלי מנה־ לי מפעל ופקידים. אבל תנועה ש כל כולה רק אלה היא תנועה ללא חזון, ללא אוטופיה, ללא אידי־ אלים.

תנועה פוליטית בעלת שליד לעיצובה של חברה ואומה וציו־ ליזאציה — מסורותיה ויעדיה גם יכולים להיות הופכים את לאכתה המינהלית או מלאכת מנהלים אשר בשורותיה. בלו התנועה צריכה הנהגה רוחנית, אינגה תופסת את המנגנון. א לפי מתנת יפה מאד שקראתי לא מכבר. היא רדפת אותו. או תופסת אותה. נוסת הרפרים גג הבית.

אינני רוצה למדוד את התנו לפי מה היא עורכת את עצמ אני צריך לראות מה הזהות עולמה הרוחני והאידיאי. והמזו מה הזוהה לגבי מבצעיה.

היוצא מזה, שיש לקצר את קופת המעבר שאנחנו חיים קופת העשיה היומיומית, קב דינה של הבחות האדמיניסט ביות המינהלית השלטונית. רוך תוכנית כיצד להשליט החברה הישראלית, על מד ישראל, וכתוצאה מזה על כ העליה וכל אשר יבוא עמה, לולים מכוונים ומחושבים ו כים באידיאה ובאידיאלים אנשים שיביאו אותנו לחברת עבודה הדימוקרטית והסוציאל סית.

י. בן־אהרן

הישגיה ולבטיה של תנועה

(המשך מעמ' 5)

בוד כספר בגיס ב־1938—1939 עבר לישראל. העברה זו לא הי־ תה גיאוגרפית בלבד, כי אם סימ־ נה גם שינוי בדרכו של האר־ גון העולמי והשפעת השותף ה־ ישראלי הלכה וגברה. עצם העוב־ דה שהמרכז העולמי נמצא בארץ ישראל הוסיפה יוקרה והשפעה לתנועה על ניהול עניני מפלגות ברוב הארצות.

מבלי להיכנס לפירוט הפילו־ גים ששקעו את הציונות הסוצי־ אליסטית מאז הקמתה, אין להע־ לים עין מעובדה מכרעת אחת, שתהליך ההתגבשות וההתרחבות של הגורם המרכזי בציבור הפו־ עלים, שנוצר ע"י הקמת מפא"י, נפגם ב־1944 ע"י פלוג ופרישת סיעה ב', שנקראה לאחר מכן "אחדות העבודה". פילוג זה נבע לא רק מאי הבנות בחוגי ההנהגה אלא בסיכו היה בחילוקי דעות רעיוניים בדבר דרכי ביצוע של ערכי תנועת העבודה הציונית.

עברו כ־23 שנה עד שהגלו מצע הפילוג, וצורך החיים והת־ נאים החדשים בסוף שנות הש־ שים הביאו את שני הצדדים ל־ אבכניה משותפת בהקמת מפלגת העבודה הישראלית. זו שאפה ל־ הרחיב עוד יותר את האיחוד ע"י הכללת מפ"ם. אך כיוון שהדבר לא ניתן, קם המערך עם מפ"ם. היה זה טבעי, שבאותה תקופה (בערך אר 1968) קם האיחוד בין המפ־ לגות המקבילות בגולה. "פועלי ציון—התאחדות" עם "אחדות ה־ עבודה—פועלי־ציון שמאל".

תמורות בחיי העם

אין זה ביכולתו של מאמר זה לעמוד על כל התמורות בחיי ה־ עם בעשרות השנים האחרונות. רצוני רק לציין, כי למרות היש־ גיה של המדינה בשטחי הכלכלה והתרבות והבטחון ב־25 השנים של קיומה, לא שימש קיומה כחד סום בפני הליכי התבוללות ד־ וההגברה. בתקופה זו הידלדלו הכוחות בבידים ע"י האומה בגולה. אבל אין להתעלם מכך, שהיכת בית הזהגה סביב המשאבים ה־ כלכלים בא במידה רבה על חשבון האידיאה הציונית, הפקורות. ואף הביא לטשטוש עקרון ההג־ שמה הציונית, הצבעית, בעיקר בעולם־החופשי.

התנועה הציונית־הסוציאליסטית חייבת לראות את המציאות הזו במדינה ובגולה ולהצביע על ד־ רכים לחסום בעד התהליכים ה־ שליליים, ולהצעיד סבר בפני נוד של ההתפרקות. בערכים יהודיים ובמסורות שהצבנו לעצמנו ביא־ ביות דרכנו.

בשנות ה־50 וה־60 היינו עדים להתבוללות יסודית בהרכב הסוציו־ לוגי של יהדות הגולה. בני־ גורם חדש־טובש לו מקום ראשי: השכבה האינטלקטואלית. שכבה זו איננה חדורה אותם ערכים יהו־ דיים, שהיו לדור הקודם נכסי צאן ברזל. הציונות לא הצ־ ליחה לכבוש שכבה זו ואף לא לקרבה במידה מספקת. נוצר פער גדול בין האינטליגנציה והדור ה־ צעיר לבין שכבת הפעילים ה־ עומדים בראש המנגנון הציוני. עוב־ דה היא, שחלק מכריע בשכבה זו, שהיא הפרולטריון של יהודים, אינו מצויד בערכים יהודיים, ורק כקפנו מבסא אחדה לבפעלנו. המחנה של נאמני הציונות וה־ לאומיות היהודית נמצא במצב של דפנסיבה ולא של אופנסיבה. הש־ אלה היא: מה צריכה לעשות תנועת הציונות העובדת כדי ל־ עמוד במבחן, ולהגביר בבניה ההגבורות בקרב היהדות?

אשר למצב במדינת ישראל, עובדה היא, שמאז קום המדינה אנחנו נמצאים במצב חירום. ל־ רוב בלהסות מבין התהליכים ה־ לא בבוטל מכוח הנפשי של ה־ מחנה הציוני ושל תנועת העבודה הציונית בגולה, והביאו לשינוי דמותה של החברה הישראלית, ל־ רבות דמותו של המבנה הפועלי. עיקר מאמצינו התרכזו סביב ה־ בטחון, גיוס אמצעים להמשך ה־ התפתחות הכלכלית של המדינה ויצירת התנאים לקליטת העליה. עם כל החיוניות שבמשימות אלה, אין להשלים עם כך, שבמעיין יבוזבזו האמצעים לבניית חברת תמורת ערכים לאומיים ותנוע־ תיים. כל סטיה נוספת מהדרך ההיסטורית של הציונות הסוצי־ אליסטית אך תגביר ותעמיק את משבר הערכים במדינה. מצב זה אופייני אומנם רק למיפוס ב־ חברה הישראלית, אך אם נישאר אדישים לסטיה — נעמוד בפני מצב מדאיג ביותר.

תפקידי התנועה בישראל

איך להרים את דגל התנועה ה־ כבמימה ההכיינה כל פרס ל־ מצוות עצה? איך להחזיר ער־ כים חינוכיים לחברה, שישמשו נכסי צאן ברזל רחבים ותבר־ תיים לחלק ניכר בדור הצעיר? אבכה לפרסט אי אלה קווים ל־ הליכה נגד הזרם בשלושה תחו־ מים עיקריים: החברה בישראל, יהדות הגולה ויחסי ישראל־גולה.

ראשית אפנה לחברה בישראל:

א) יש להילחם בכל תוקף נגד ראיית ההלכות שנתקבלו בתנאים של עת חירום כבסיס למדיניות קבועה בשטח הפוליטי, החברתי, הציבורי והכלכלי. קבלה ההלכות של עת חירום, הפוכות בצבוריות, היסוד על ההכרעה, מוצדקות רק כאמצעי זמני חולף, ובשום אופן אין לראות בהן דפוסים קבועים, המשנים את עצם השקפת עולמנו. אל לנו להחליף טקטיקה באידי־ אולוגיה. השקפת עולמה של הצ־ יונות הסוציאליסטית, המעמידה את הערכים החברתיים בראש ה־ גוהה, חייבת להיות עקבית גם בשעת חירום.

ב) עלינו להחזיר ולהעניק תו־ דעה של ערכים יהודיים ומסורת לדור הצעיר. ביהדות מדינת ישר־ ראל צריכים להקנות לציבור הד־ דעה ערכה של יהדות הגולה. אין להסתפק ולראות בגולה רק מקור לכספים ולכוח אדם, עם כל חשי־ בותם; יש להדגיש את שותפות הגורל, את היצירה התרבותית־ יהודית וכו'. מדינת ישראל ויהו־ דות הגולה חייבות להיות שות־ פות לדיונים בבעיות הנוגעות ל־ שתיהן.

אנו זקוקים למבצע "אקלוגי־ חברתי" דחוף, עד יהי בנו הכוח המוסרי והחברתי לעקור את הנגע המתפשט. הוזר הבושה, הקאר־ יריזם, ההוצרבות המגוגבת, ה־ הברבריזם המסבגת, הן תופעות לזואר בפינות שונות בחברה ה־ ישראלית. אווירה כזאת, אם תת־ בכם ותרהיב, תמעיק חלק ניכר מצעירי הציונות העובדת. אל נבנה להתדבק בלראיה את ההליכים השליליים האלה. הציונות הסוצי־ אליסטית המכביבה, הלוחמה ל־ עיבה, צריכה לעמוד בראש ה־ מאבק נגד מגמות אלה. אם יהיה ביציה הויס הדיבנה, אשר יעמוד בפרץ, ילכו בעקבותיו המוני ה־ עם.

התופעות השליליות מולידות הר־ ביד הנזבות קיצוניות. ואין הקי־ צוניות תרופה הולמת להבראת המצב. יש לברור אמצעי להויבה כואיבים, ורק בציונות של הצי־ בות הסוציאליסטית בגולה למ־ צוא את הדרך הנאותה בעיצובה גורלי זה.

ד) הציונות העובדת חייבת ל־ הירתם להדרה ולחיזוק החברה הישראלית. אין היא יכולה להי־ שאר אדישה לבוקים המתגלים בתוכנה, אבל היא גם צריכה ל־ הירתם הדובה בהרעה להצלה קר־ גה על מדינת ישראל בבלבצת האומה, ע"י הרגשת הערכים ה־ אוניברסליים הנשאבים בבריתה האומה.

ה) הציונות הסוציאליסטית ח־ יבת ליזום ולסייע לתנופה חבר־ תית־ציבורית של התנדבות ולגיוס חלוציות בשטחים שונים. מבלי לפגוע בערכה הרב של ההתיישבות החלוצית, הצורך בהגברת העליה וההרחבה, ע־ לינו גם להכין דפוסים וכלים ל־ חלוציות חדשה. חלוציות זו דרו־ שה בין היתר בשני תחומים: קליטת העליה, ובעיקר הקליטה החברתית, כערך מרכזי בחברה הישראלית, ובמידה זהה בתחום צמצום הפער החברתי כתנאי לגי־ בוש החברה למנהגה אחת.

שלוש חזיתות בגולה

ביהדות הגולה אני רואה שלוש חזיתות עיקריות, שבהן צריכה לפעול תנועת העבודה הציונית.

א) המאבק בהתבוללות. יש לז־ כור תמיד כי ההתבוללות האק־ טיבית והפסיבית, התנכרות הנוער לערכי האומה, התרחקות האינטל־ ליגנציה מן המגמה הלאומית והת־ פצות הדמות מעמידות בסכנה את המשך קיומו והתפתחותו של ה־ עם, וראוי לה לתנועת העבודה הציונית להיות בין ראשוני וראשי העומדים בפרץ. אחד האמצעים למאבק זה צריך להיות העמדת החינוך היהודי והציוני במרכז ה־ חיים הקהילתיים בארצות השונות. חינוך רציני ומעמיק הוא חיוני להצלת הדור הצעיר.

ב) האנטישמיות לבשה צורה ופשטה צורה במשך הדורות, ול־ אחרונה עוטה היא לעתים מסווה של אנטי־ציונות ואנטי־ישראליות. על תנועתנו להדגיש עובדה זו, לפעול נגדה ולשתף במאבק זה את שותפיה הלא־יהודים, בתנועות הסוציאליסטיות בארצות השונות.

ג) חזית אחרונה, אף שראוי לה אולי המקום הראשון, היא חז־ זית השביבה הציוני: ההגשמה ה־ עצמית. יהודי העולם החופשי מ־ ריעים ליהודי רוסיה על מלחמתם רבת האומץ לעליה, אך אינם הול־ כים בעקבותיהם. בשנה האחרונה היוותה העליה מן המערב רק כ־ 15% מן העליה מהתמורות. מספרים אלה מעוררים דאגה רבה. על תנועת העבודה הציונית להעמיד את ענין העליה במרכז פעולתה ההסברתית. עליה לחזור לתנופה חדשה, הן באידיאולוגיה והן ב־ מעשה, ולהקמת תנועת עליה גדו־ לה ופעילה אשר תהיה שותפה ל־ מפעל בנין הארץ.

התחום השלישי הוא התחום ש־ בין ישראל לגולה; כאן צריכה תנועתנו לשמש חלוץ בהידוק ה־ קשרים במישורים שונים בין יה־ דות הגולה למדינת ישראל.

יותר מתמיד זקוקים אנו היום לשותפות אמת: לא רק הכרזות סתמיות על סולידריות, כי אם מעשים קונקרטיים המקרבים את כל חלקי הגולה אל העשיה ב־ מדינת ישראל ואת אזרחי המדינה אל חיי אחיהם שבגולה. מבחינה זו דרוש כעבה מכריע בעמדה של ההסתדרות הציונית בחיי ה־ קהילה, חיזוק רציני וביצועי של התנועה הציונית.

יש להתוך לדרישת כן ומתמיד בין ישראל לגולה, אשר יאפשר החלפת דעות והסברת הדדית בנוש־ אים שיש להם השלכות על כלל ישראל. יש לעשות אבחנה ברורה בין שטחי מדיניות חוץ ובטחון, שהם בעניניה הריבוניים של ה־ מדינה, לבין הכרעות בשטחי ה־ חברה, דת וכדומה, עליה וקליטה — שבמסגרום אינה מצומצמת ל־ גבולות המדינה ויש הצדקה ל־ שתף בהם את יהדות הגולה.

*

הרחבתי את הדיבור על מחדי־ לים השונים, ואפשר שימצאו רבים אשר יקבלו הערות אלה באי־ רצון. אולם אנחנו זוקים ואיתנים לומר בכדי לא להסתיר סטיות ומחדלים ובכדי לעמוד בכל הכוח המוסרי נגד פגמים הנראים פה ושם. לכן ייזקף הדבר לזכותה של הציונות העובדת, אם תתייצב בראש המאבק נגד השלילה ו־ תסייע ליצור מחדש את האווירה והאקלים ההולמים את הורתה.

יצחק קוזן

משימות הדור הצעיר

(המשך מעמ' 6)

רונות לא אלינו הם פונים. יש להם שמאל חדש — שברובו כבר שבק חיים — ומצאה להם הת־ נועה של "יהודים למען ישו". ו־ כשזו תצא מן האופנה תבוא כנר־ אה אחריה התנועה של "יהודים למען בודהא". כל פתרון "ירצה". כל חיקור יאומץ, כל רעיון פילו־ סופי בפרוטה ימצא לו אוהדים. הכל, זולת ארץ ישראל ועם יש־ ראל.

את המאיכם של אחינו היהו־ דים הצעירים בגולה אנו מוקדים היום. ומה על חמשי צעירינו ש־ לנו? לא מעטים יש בקרבנו הב־ בטלים במחי יד ובהירות 2000 שנות היסטוריה רואים את חזות הכל ב־25 השנים האחרונות וב־ שנים והחצי מליון הישראלים ה־ יושבים מערבית לירדן. לדידם בזה מסתכמים קורותיו וזהו סוף דרכו של עם עולם. ונוקטים הם יחס של התנשאות ושל "מה לנו ולכם" עם מליוני היהודים מחוץ לישראל כשהם אטומי מוח וערלי־ לב להבין כי בלא יהודים אלה אין לנו כאן תקומה.

לו נשקפה, חלילה, סכנת כל־ יון פיזי לקהילה יהודית גדולה, היה העם בישראל מודעזע ומת־ עורר בכלא עזה לסייע לנרד־ פים. הישראלי מתגלה בכל הדרו דווקא בשעות קשות, בעתות של חירוף נפש. היינו קורעים את ה־ ים ועוקרים הרים ממקומם, ובלבד שנציל בני ישראל. עכשיו, שור־ בבות מאחינו נבלעים ונטמעים בקרב האומות, כשסכנת כליון רו־ חני צפויה לעם היהודי — מה אנו עושים? שליחים ומורים יו־ צאים לגולה ומשננים צורת אות עברית ופרק בקורותינו וקודשוב מתרבותנו לתינוקות של בית ר־ בן. אנו ממשיכים, איפוא, במ־ לאכה השגורה והמקובלת עלינו כימים ימימה, בשלוה ובשאנ־ נות. ואם טחו עינינו מראות, כי קומץ שליחים ומורים אלה — שמלאכתם ראויה לכל שבח ובכ־ בוד — לא יעצרו את גלי ההת־ בוללות, ההתנכרות הסמיעה, ש־ ריפת יערות משתוללת, ואנו מב־ סים לכבותה בדליי מים. עלה ע־ לינו הכורת, ואנו מכלכלים ע־ נגנו כתמול שלשום. קהילות יהו־ דיות כתות ביתות נסיקה, ואנו צופים מנגד.

מקרב חברי המשמרת הצעירה קם דור, שמצייני ורחשי לבו ד־ תקוותיו בתנועה הציונית שתחזי־ ר לעצמה את רעננותה מקדם ו־ תחודש את נעוריה. על דעתי ועל דעת עמיתי אני מכריז כי מתן חינוך יהודי לכל ילד, עלם ואף בוגר יהודי בגולה הנהו משימה עליונה שאינה נופלת בחשיבותה, מעלה בפועל והיא משנית רק לבטחון המדינה. חינוך יהודי — לא פיפי סיפין, ולא זעיר פה זעיר שם, ולא על דרך הסיגרה והאילתור הטלאי המכסה טלאי; חינוך יהודי בסערה, בתנופה וב־ רוחב לב. שאם לא כן יקומו בעוד שנים אחדות הבאים אחרינו ויו־ קיעו אותנו: "בעמיכם נבחון ק־ הילות מישראל".

חלילה לנו לשגות בחלומות. ע־ לינו לעשות בכל מאודנו למען הגדלת העליה לישראל; אך עם זאת שומה עלינו לראות את המ־ צב לאשורו: עליה המונית מ־ צות הרווחה — לדאבון כולנו לא תבוא בעתיד הקרוב. ב־ להסים, או נוסחת קסמים ל־ ביאו לשינוי. לפנינו שתי מסק־ האחת, שיש בה מסימני קתס־ אומרת: מי שאינו עולה ה־ "יושב על סיר הבשר", מוטב מתו בגניר צרפתי", בוינא אלה.

המסקנה השניה היא — לה־ מאה. מנגים את היקף חינוך יהודי בגולה על מנת לקיים העם הזה, לשמור על יהדותו עשותו בקי ובגאה בפרשתו כן את זיקתו אל מדינת יש וגגלל נקום בידינו: שוכרו של בל יהודי וציוני חינוך כלפי ישראל. ואם ישאל השואל, יימצא הקמח לתורה הנשיב לאת, נשיב: מהקציבים שנ להגוביות אחרות. בן בארץ מעוצה לה. תוכניות אחרות צבה, ימתינו לשעתן, כי כליל מפני הצורך במינוף חיגוני בגולה, שבפאן עתה ה דיני נפשות, ואין בודקין ה הסכנה.

אמור מעתה: מהו תפקיד הדור הצעיר בתנועה הציונ לא רק לעסוק במפסכות ובמ ובהתגודדויות קולניות. של אינן אלא זקוקין די מו. ח של הדור הצעיר להיאבק על חבלותו של העם... התנועה הציונית ולהשמיע א בדיו בבימה ציונית, משכן כעשיה, את המרץ המעוצ לאפיקי פעולה שאין בהם ס קנטרנות וכן ההתנצחות, בהם הצעות תכליתיות לפתח עיית הבעיות של עמנו הח הציונית בעת הזאת: כיצד ה התבוללות ואונדנו של הו כי כפמנו בגולה.

הצעה אחת דופקת אני ל להלולה לאלתר: הקמתו של חינוך יהודי. ייבאו פאות דינה. שלהם רקע החינוך מו ואשר קבלו פרס באתם ל מתאימה. ויהפכו מקומם בבת יהודים והמרכזים הקהילתיים ביצד תהיה ידיעותיהם באמונה בלהם והנצורים שלהם את בגולה, נוכיר, כי עם אחד לא רק בשעות מצוקה, א בשעת שהשקטים כתאלים.

לא רק כלפי מבשיח הם התנאנו, גם כלפי עצמנו בגלל ע' כבריי עושה. לפתים הם עליהם כאילו מכים אנו מה אילו אנו הישראלים הבאים היהודים הגבביים, אין זו א רשעות ואטימות מוחין. ב' ביה עם יהדות הגולה בהכח היה של שונים עם שווים. ל גלילנו עניך בסיוסם המדינ חומרי לצעירנו. נשים שוב על לבנו: בלעדי היהודים אנח היינו כאין? צביינו כ' נו לקצור, ראוי לנו להזהו הרוע חינוך יהודי", חינוך תרבות יהודית, ולשון עברי בנפשם ובגופם הוא.

יש סיכויי ליראה האותות ל שישנה בתנועה. הגוף שיש עול ויבצע בשימות ב־25 נים הבאות הוא הדור הצעי זה הגיעה שעתו.

אורי ג.

עמודים 5 6 12 המשך
מוגשים ע"י תנועת העבודה הציונית העולמית

משא — לספרות, אמנות ועיון

* ד'אנונציו: האסתטיקה והפוליטיקה — מאת יורם ברונובסקי
* מסיפורי בית־הספר — יוסף אגסי; שירים — רילקה.
* ב"צ אורגד: עודד תיאוריה במקום מוסיקה.
* מאמרים מאת: אריה ליפשיץ, יעקב גורן, צבי אילן, יעקב יקיר, עזריה אלון, ניצה פלקסר.

ספרות - במופת ובמפעל

מאת יצחק בצלאל

בימים אלה נמסר על הקמת מפעל לתרגום ספרות מופת לעברית, המשותף למועצה הציבורית לתרבות ואמנות שליד משרד החינוך והתרבות ולחמישה מו"לים ציבוריים. באמצעות מפעל זה ישתתף מוסד ממשלתי־ציבורי זה ויושקעו כספים מהתקציב הממשלתי בעשיית מו"לית שוטפת המתוכננת לטווח ארוך.

אמנם גם לפני הקמת המפעל לתרגום ספרות מופת הוקצבו כספים ממשלתיים וציבוריים לא מעטים למטרות שונות בתחום הספרות והאמנות. בשנים האחרונות אף גדל בשיעור ניכר חלקם של כספי־ציבור בתחומים אלה. התיאטרון, הקולנוע, המוסיקה, הציור, חרושת הפסטיבאלים וכיוצא באלה אגפים של התרבות והאמנות בישראל — אינם עניינה של רשימה זו. נציין רק שסמיכותם של כל אלה לשולחן־התקציבים הממשלתי והציבורי נתהדקה מאוד בשנים האחרונות. גם בתחום הספרות גדל מספרם של הפרסים הספרותיים והמלגות לסופרים. ואפילו נצמצם את דיוננו להוצאת ספרים, למו"לות כפשוטה, נמצא כי חלקם של הספרים היוצאים בסיוע, או על־חשבון, כספי־ציבור גדל בשנים האחרונות באופן ניכר. ואין גם נפקא מינה לעניינו אם הספר ניזון מתקציב ממשלתי, ציבורי, אוניברסיטאי, מפלגתי או עדתי. אין בידינו שום סקר על חלקו של התקציב הציבורי בהוצאה שוטפת של ספרים בישראל. מבדיקה שעשיתי אשתקד בשתי הוצאות־ספרים נכבדות נמצאתי למד ששליש עד 40 אחוז מהספרים שראו־אור באותה שנה הוזמנו על־ידי גורמים ציבוריים והוצאותיהם כוסו במלואם או בחלקם המכריע על־ידי המזמין. נראה לי שמחקר מקיף מסוג זה ילמדנו שיעור כאלף, והוא שהוצאת ספרים טובים, ברמה חדשה ובאחראיות המקצועית הראויה היא משימה שאינה יכולה להתבסס כיום על שוק הצרכנים של קוראי עברית בישראל.

ראיית המו"לות כשדה המחוייב השקעה ציבורית אינה דבר חדש בארץ. מעניין שדווקא לפני קום המדינה כשהישוב העברי היה דל במספר ועני באמצעים הוקמו הוצאות־ספרים ציבוריות לתפארת. הסוכנות היהודית הקימה את „מוסד ביאליק" ואת הספרייה הציונית (והיא גם תומכת ב„מוסד הרב קוק"); הסתדרות העובדים הקימה את „עם עובד" ואת „תרבות וחינוך"; הקיבוץ הארצי הקים את „ספרית פועלים" והקיבוץ המאוחד את „הוצאת הקיבוץ המאוחד". אך דווקא ממשלת ישראל נמנעה מהשקעה ישירה במו"לות. אין פירוש הדבר שכספים ממשלתיים לא זרמו לפרוייקטים ספציפיים של הוצאת ספר זה או אחר. מי שיטרח לאסוף עובדות בתחום זה יגלה שספרים לא מעטים זכו לסיוע ממשלתי ישיר או עקיף, ולפעמים נדיב למדי (כגון: האנציקלופדיה המקראית, האנציקלופדיה החינוכית, הוצאות שונות של „כל כתבי"). המגרעת שבשיטה זו היא שאין לדעת לפי אלו קריטריונים ניתנו ההקצבות לספרים ולמפעלים ספרותיים אלה או אחרים, מי החליט על ההקצבות והאם הדבר נעשה על יסוד שיקולים ענייניים, או כתוצאה מלחצים וקירבה לקופה הציבורית.

כלומר הסיוע הממשלתי להוצאה־לאור של ספרים נעשתה עד כה, במידה ונעשתה, ללא שיטה, ללא עיקרון, ללא פיקוח וללא ביקורת ציבורית. המפעל לתרגום ספרות מופת הוא, למיטב ידיעתי, מקרה ראשון של השתתפות ממשלתית ישירה בפרוייקט מו"לי המתוכנן לטווח ארוך ולפי שיטה גלויה, שאפשר לקבלה או לחלוק עליה. יש בכך חידוש בעל משמעות עקרונית, וחידוש רצוי.

והחידוש השני שיש לברך עליו הוא שהתמיכה הממשלתית במפעל זה היא תמיכה ישירה הניתנת לספרות יפה לשמה. חלק ניכר מהתמיכה הממשלתית לסופרים ולספרות שניתנה עד כה היא תמיכה שלא קשה למצוא בה טעמים לא־ספרותיים. שיקולים של יוקרה, שיקולים אישיים, החשבת מפעלים הנחשבים צורך תרבותי, וכיו"ב. שיקולים ערכיים ואידיאולוגיים. אינני מתכוון לבדוק עכשיו את מידת ההצדקה שבהשקעת כספים ציבוריים בכל מפעל כזה. אך ראוי לציין, כי בכלל הספרים או המפעלים שזכו לתמיכה נדירים הם הספרים שהם ספרי־קריאה טובים ותו לא. כביכול, ספרות יפה אם אין מצטרף לה נימוק אחר — יהודי, ציוני, היסטורי, „תרבותי" או אישיותו של המחבר — אינה עניין הראוי לתמיכה. ואילו המפעל לתרגום ספרות מופת הוא פרוייקט ספרותי טהור, ששום זכות־אבות אינה עומדת לו. אין כאן העמקת תודעה יהודית, לא עידוד התיירות, לא הידוק יחסים עם מדינה שאת ספרותה אנו מתרגמים לעברית. רק זאת, מוסד ציבורי הגיע להכרה, כי חשוב שעם ישראל יקרא ספרים טובים להנאתו; ומכיוון שחלק ניכר של ספרים אלה אי־אפשר כיום להוציאם לאור בעברית על בסיס מסחרי, נרתם התקציב הממשלתי כדי לאפשר הוצאתם של ספרים אלה לאור. ונקודה זו ראוי שנחדד. הגיע הזמן שהכל יבינו כי קריאת ספרים טובים היא ערך שכדאי לה לחברה מתוקנת לטפחו, ואם יש הכרח בכך — להשקיע כספים כדי לאפשר את קיומו.

אשר לי, אין בי ספק כי מפעל זה הוא רק ראשית הדרך. בתנאים הקיימים בישראל, של מדינה קטנה עם ציבור קוראים מצומצם, ללא עורף משמעותי של קוראים בארצות אחרות, אין מנוס מהשקעת כספי־ציבור בכל תחומי המו"לות העברית: מקור ותרגום, ספרות יפה וספרות עיון לסוגיה.

השאלה היא כמובן, מהם הדפוסים שייקבעו לתמיכה ממשלתית־ציבורית זו. אלו ספרים זכאים לתמיכה ומי יקבע איזה ספר זוכה לתמיכה. נראה כיצד נקבעים הדברים במפעל לתרגום ספרות מופת.

*

כאמור, במפעל זה שותפים המועצה הציבורית לתרבות ולאמנות וחמישה מו"לים ציבוריים. שותפות מעין זו יש להעדיפה על שיטות אחרות, כמו הקמת הוצאת־ספרים ממשלתית עצמאית או תמיכה חד־פעמית לספר מסויים. שכן שיטה זו מבטיחה ניצול הפוטנציאל של ידע ונסיון המצויים בקרב המו"לים הקיימים וחוסכת הוצאות מינהליות ואחרות הכרוכות בהקמת מו"ל ממשלתי מיוחד לצורך זה. אינני יודע מאיזה טעם צומצמה רשימת המו"לים השותפים במפעל לחמישה מו"לים ציבוריים („מוסד ביאליק", ספריית פועלים, דביר, הוצאת הקיבוץ המאוחד, עם עובד) — כולם מו"לים מכובדים ובעלי זכויות. אך נראה שאין מניעה, ואף רצוי, שבמפעל הזה ישתתפו בו גם מו"לים פרטיים רציניים, כמו „מסדה", „שוקן" ומו"לים אחרים העומדים בדרישות של מפעל כזה. שיתופם חשוב לא רק מטעמי „שוויון" בין מו"לים ציבוריים ופרטיים, אלא כדי להרחיב את מספר הנושאים במעמסה, או במצווה, זו.

נקודה נוספת היא שהשתתפות הממשלה בתקציב המפעל נעשית הן על־ידי נשיאה בהוצאות הייצור והן על־ידי הוזלת מחיר הספר. ראוי לציין במיוחד את הדאגה למחיר הסופי של המוצר, שכן מרובות הדוגמאות של ספרים או מפעלים ספרותיים הניזונים מכספי־ציבור, אשר מחירם לצרכן אינו שווה לכל נפש. לפעמים הקצבה נוספת, לא גדולה יחסית, היתה מבטיחה תפוצה גדולה של אותו ספר, אלא שלא תמיד יש מי שדואג להיבט זה של „הספרות הציבורית".

אין ספק, כי נקודת־התורפה שבכל השתתפות ממשלתית בהוצאה־לאור היא בבחירת הספרים הזוכים לתמיכת כספי־הציבור. השאלה היא אלו ספרים יזכו לתמיכה ומי יקבע אותם. לכאורה, בספרות מתורגמת — ומה גם שמדובר בספרות מופת — הבעיה פשוטה יותר, אבל רק לכאורה, שכן החשש מ„התערבות ממשלתית" אינו רק משום שגורמים ממשלתיים יעדיפו סופרים הקרובים לשלטון, או שמדיניות המפעל לתרגום ספרות מופת תשפיע על תוצאות הבחירות הקרובות לכנסת. כאשר מבחירה בין פרוזה לשירה או הכרעה בין שקספיר, גיתה, סולז'ניצין, או פירדוסי ישפיעו על תוצאות הבחירות נחיה על סף ימות המשיח. אך מדיניות תרבותית או ספרותית גם היא נושא הראוי לדיון.

*

את מדיניות המפעל לתרגום ספרות מופת אפשר לבחון בשתי דרכים: בחינה של רשימת הספרים המוצעים לתרגום, או בחינת הקריטריונים המנחים בחירתם של ספרים אלה.

ראשית, מרוב המכריע של הספרים ברשימה המוצעת הוא מתחום הסיפורת. מכלל 32 הספרים מיוצגת השירה רק בספר אחד — „שאה נאמה" לפירדוסי. הדראמה אינה מיוצגת כלל אף שדווקא בסוג זה רב החסר בספרות המתורגמת לעברית. איבסן, פיראנדלו, סטרינדברג, אוניל, ברכט, בקט, יונסקו, דירנמאט, פריש — כולם סופרי־מופת, שחלקם מחזותיהם לא הופיעו בדפוס בעברית כלל וחלקם מיוצגים בתרגום אחד או שניים לעברית. דווקא משום שמו"לים אינם ששים להוציא־לאור מחזות, ראוי היה שמפעל כזה יכלול ברשימת הספרים המוצעים על־ידו כמה מחזות־מופת. כמו כן אין ברשימה זו ספרים מתחום המסה והעיון, ואילו מספרות הביוגראפיה והאוטוביוגראפיה נכללו ברשימה שני ספרים: מבחר מיומני האחים גונקור והאוטוביוגראפיה של בנוונוטו צ'ליני. יש לקוות כי הדגשת־היתר של הסיפורת ברשימה הראשונה של ספרי המפעל אינה מבטאת מדיניות של העדפת הסיפורת והיא תאוזן בעתיד, על־ידי הכללת ספרים מתחומי השירה, הדראמה, המסה והעיון.

ברשימת הספרים המוצעת כלולים ספרים שבחירתם מוצדקת מכל בחינה שהיא. דהיינו, אלה ספרים שאין לפקפק בחשיבותם לקורא העברי, שהוצאתם־לאור בתרגום עברי כרוכה בהוצאה גדולה אם בגלל קשיי התרגום המצריך מתרגם־אמן ואם בגלל היקפו של הספר, ולבסוף אלה ספרים המיועדים לקהל קוראים מצומצם יחסית ואין להניח שיזכו לתפוצה נרחבת. דוגמאות לספרים מסוג זה המוצעים ברשימה הם: „סיפורי קאנטרברי" לצ'וסר, Tess of the D'Urbervilles להארדי, „יוליסס" לג'ויס, „כיכר וושינגטון" ומבחר סיפורים להנרי ג'ימס, „יריד ההבלים" לתאקרי, „וילהלם מאיסטר" לגיתה, „ד"ר פאוסטוס" לתומאס מאן, „איש ללא תכונות" למוסיל, „סיפורי־מופת" לסרוואנטס, „מבחר סיפורים" לבורחס ו„פטרבורג" לאנדרה בילי.

אך לעומת אלה מצויים ברשימה ספרים שבחירתם תמוהה, אציין שלושה סוגי־ספרים כאלה.

ברשימה המוצעת כלולים הספרים: מיבחר סיפורים מאת מופאסאן ו„עדיין הוא הלילה" מאת פ. סקוט־פיצג'ראלד. שניהם סופרי־מופת אך אין קושי מיוחד בתרגומים של ספרים אלה ואין אלה ספרים „קשים" המיועדים לקהל מצומצם. לכן לא ברור מה הקושי להוציא ספרים אלה במסגרת מו"לית רגילה, ללא סיוע מיוחד. ואני מניח שבשלב זה אין הכוונה לסייע לכל ספר טוב המתורגם לעברית. אשר למופאסאן, יש טעם נוסף לתמיהה והיא שספרים רבים משלו תורגמו לעברית ואני משער שזכו לתפוצה נאותה. מה החשיבות המיוחדת של תרגום ספר שלו במסגרת נתמכת בשלב זה?

ספרים אחרים שבחירתם תמוהה בעיניי הם ה„שאה נאמה" מאת פירדוסי ו„גארגאנטואה ופאנטאגריל" מאת ראבלה. שניהם ספרים רבי־כמות וקשים מאוד לתרגום. נראה כי ספרים מסוג זה אפשר לדחות את תרגומם „עד שירחיב" ועד שימצא מתרגם־אמן בעל שיעור קומה שיצליח להתמודד כראוי עם תרגומם לעברית.

סוג שלישי של ספרים שבחירתם מוקשית בעיניי כולל ספרים כמו: „אל פראותה" מאת גרומן, מבחר מהיומנים של האחים גונקור, ו„שיחה בסיציליה" מאת אליו ויטוריני (האחרון כבר הופיע, דומני, בנוסח מקוצר, בעברית). אלו ספרים, שספק אם חשיבותם מצדיקה את הכללתם ברשימה הראשונה של ספרות מופת מובחרת, שהופעתם חיונית כל כך.

אפשר כמובן לחבר רשימה ארוכה פי כמה של ספרים שראוי לתרגמם לעברית, ואפילו בעדיפות גבוהה. אלא שזו מלאכה מיותרת. כולנו מקווים שלמפעל זה יהיה המשך וספרים הראויים באמת להיתרגם ימצאו בו את מקומם. ואעפ"כ נראה, כי יש מקום להעיר על תרגום של כרכי „בחיפוש אחר הזמן האבוד" לפרוסט ברשימה ראשונה זו. ספרי פרוסט, שרק אחד מהם תורגם עד כה לעברית, ראויים בוודאי לעדיפות גבוהה במסגרת המפעל הנדון.

*

מעבר להשגות אלה או אחרות על הספרים הנכללים, או החסרים, ברשימה של המפעל לתרגום ספרות מופת ראוי שהאחראים על המפעל יבהירו את הקריטריונים לבחירת הספרים המוצעים על־ידם לתרגום. האם הרשימה נקבעת רק לפי החשיבות המיוחסת לכל ספר נפרד או לפי מידת ייצוגה של ספרות בלשון מסויימת או של סופר מסויים בתרגום לעברית, לפי הצעות בעיון של תרגומים למו"לים המשתתפים במפעל או לפי שיקולים אחרים כלשהם. אציין דוגמא אחת. אין ספק כי המחזות של שקספיר, או הרומאנים של דוסטוייבסקי ובאלזאק ראויים להיכלל במפעל זה. אך סופרים אלה חלק ניכר מיצירתם תורגם לעברית. השאלה היא מה

(המשך בעמ' 3)

משה סרטל

והארץ לעולם עומדת

רֹאשִׁי בְּתוֹךְ יָדַי עַל הַשֻּׁלְחָן וְהַנֵּר דּוֹלֵק בִּמְקוֹמוֹ וְהַמִּטָּה מֻצַּעַת בִּמְקוֹמָהּ
וְהַכִּסֵּא עוֹמֵד בִּמְקוֹמוֹ. וְהָעוֹלָם עָמַד מִהִתְנוֹעֵעַ.
וְכָל הַגַּלְגַּלִּים סוֹבְבִים סָבִיב הַשֶּׁמֶשׁ וְהַשֶּׁמֶשׁ גַּם הִיא סוֹבֶבֶת סָבִיב עַצְמָהּ
וְרַק הָעוֹלָם עָמַד מֵהִתְנוֹעֵעַ.
וְרַק הָעוֹלָם הַזֶּה סוֹבֵב הַיַּרְדֵּן וְהוֹלֵךְ מִן הַצָּפוֹן וְיוֹרֵד לְיָם הַמֶּלַח וּמִשָּׁם
הוֹלֵךְ וְסוֹבֵב וְנוֹפֵל אֶל תּוֹךְ הַיָּם הַגָּדוֹל וּבְבוֹאוֹ שֶׁלִּי בְּתוֹךְ אוֹתוֹ נְהַר יַרְדֵּן.
קָמְתָה זוֹרַחַת. וְרַק הָעוֹלָם עָמַד מֵהִתְנוֹעֵעַ.
אֶרֶץ בְּלִי שׁוּם מַיִם וּבְלִי שׁוּם זֶרַע בַּקַּיִץ וּבַחֹרֶף. שֶׁאֵין שֶׁמֶשׁ לְהַחֲיוֹת
אֶת הָעוֹלָם וּלְהָאִיר עַל הָעוֹלָם אוֹר. שֶׁהַגַּלְגַּלִּים סוֹבְבִים וְגַם הַשֶּׁמֶשׁ
סוֹבֶבֶת סָבִיב עַצְמָהּ וְרַק הָעוֹלָם חָדַל מֵהִתְנוֹעֵעַ.
וּמִי שֶׁיִּקַּח קְצָת מִן הַמְּשָׁלִים לְכַסּוֹת אֶת הַמָּשָׁל הַזֶּה וּלְכַסּוֹת עַל הַנִּמְשָׁל
לֹא יוּכַל לוֹמַר אֵיךְ פָּגְעָה אֶבֶן מְאוּמָה אֶרֶץ גְּדוֹלָה וְעוֹמֶדֶת בְּמִצְחוֹ.
אֶבֶן כְּגֹדֶל אֶבֶן שֶׁבִּקֵּשׁ עוֹג לִזְרֹק עַל יִשְׂרָאֵל. וְהָאָרֶץ הָרֵי עֲצֵבָה וְעוֹמֶדֶת בְּמִצְחוֹ.
וּבְמַכְאוֹב מָוֶת אֵלֶּה בָּאַחֲרוֹנָה רָאָה אֶת הַמָּתוֹק וְאֶת מַר וְהַמַּר וְהַמָּתוֹק
שֶׁאֵין לָהֶם שׁוּם שִׁעוּר עַל הָאָרֶץ.
וְשָׁמַיִם מִן הַמָּתוֹק נִבְרְאוּ תְּחִלָּה וְאַחֲרֵיהֶם הָאָרֶץ הַמָּרָה וְאַחֲרֵיהֶם
עֵצִים וַאֲבָנִים וְחַיּוֹת וּבְהֵמוֹת
טְמֵאוֹת.
וְסוֹמֵךְ בְּתוֹךְ יָדָיו אֶת רֹאשׁוֹ עַל כַּף כְּמִי שֶׁסּוֹמֵךְ שָׁמַיִם וָאָרֶץ בְּעֵצִים וַאֲבָנִים.
שֶׁהָעוֹלָם עָמַד מֵהִתְנוֹעֵעַ וּנְהַר הַיַּרְדֵּן גַּם הוּא. בְּמַכְאוֹב הַמָּוֶת וְהָאֲבָנִים.
לֹא יִפֹּל עוֹד לַיָּם הַגָּדוֹל. כִּי נְהַר הַיַּרְדֵּן הוֹלֵךְ וְחוֹזֵר הוֹלֵךְ וּמִתְגַּלְגֵּל וְנוֹפֵל
אֶל תּוֹךְ מְעָרַת מַיִם. גָּדוֹל מִן זֶה הַשִּׁעוּר שֶׁל הַמָּתוֹק וְהַמַּר וְהַמַּר וְהַמָּתוֹק
לֹא הָיוּ בָּעוֹלָם.
וּבָזֶה הָעוֹלָם וְלֹא אַחֵר עוֹמֵד יְחֶזְקֵאל וּמְחַיֶּה אֶת הַמֵּתִים כְּמִי שֶׁעֵסְקוֹ בְּכָךְ.
אָכֵן רֹאשִׁי בְּתוֹךְ יָדַי. רֹאשִׁי בְּתוֹךְ יָדַי.
וְתַבְנִית יָד מַחֲזֶקֶת בְּצִיצִית רֹאשׁוֹ לְכַשְׁפָּאִים וְנִקְבָּצִים עָלָיו כְּמִין בְּנֵי אָדָם
לִרְאוֹתוֹ. כִּבְנֵי אָדָם שֶׁנִּקְבָּצִין וּבָאִין לִרְאוֹת בִּמְזַמְּנֵי חָתָן וְכַלָּה שֶׁמָּא
יֵשׁ בְּאֵלֶּה הַדְּבָרִים שִׂמְחָה.
וְאוֹמְרִים לוֹ — חַי בֶּן חַי. חַי בֶּן חַי. כָּל הַגַּלְגַּלִּים סוֹבְבִים וְהַשֶּׁמֶשׁ סוֹבֶבֶת
וְהָאָרֶץ אִתָּם גַּם הִיא סוֹבֶבֶת. וְסוֹמְכִין אֶת רֹאשׁוֹ וּמַרְאִין לוֹ הִנֵּה הִנֵּה הֵם
אוֹכְלִים וְהִנֵּה הֵם שׁוֹתִים וְהִנֵּה הֵם פָּרִים וְרָבִים וּמֵתִים. וְזֶה הוּא מַמָּשׁ.
כְּמוֹתוֹ בְּנֵי אָדָם.
וַאֲנִי גַּם אִם לֹא אִישׁ אַף לֹא תּוֹלַעַת אוֹמֵר לָהֶם בָּזֶה לָדַעַת שֶׁבְּצִפָּרְנַיִם
גַּם הַסּוּסִים וְהַחֲמוֹרִים צוֹלְעִים..
וְזֶה הַדָּבָר מַר בָּעוֹלָם יוֹתֵר מִן הַתֻּרְמוּס וְהַחַרְדָּל שֶׁאָנוּ נוֹשְׁכִים.
אֶרֶץ בְּלִי שׁוּם מַיִם וְשׁוּם זֶרַע בַּקַּיִץ וּבַחֹרֶף וְהָעוֹלָם עָמַד מֵהִתְנוֹעֵעַ וַאֲנִי עָסוּק
בְּעִסְקוֹ שֶׁל יְחֶזְקֵאל. כְּאוֹתוֹ תִּינוֹק שֶׁקָּרָא בְּסֵפֶר יְחֶזְקֵאל וְהָיָה מֵבִין מַדָּעוֹ
בְּחַשְׁמַל יָצְתָה אֵשׁ מֵחַשְׁמַל וּשְׂרָפַתּוּ רַק אֲנִי הָרוֹק אֲנִי הוּ
כּוּר שֶׁבְּתוֹךְ לִבִּי שׁוֹרֵף חַשְׁמַל. וּבְרָקִים גְּדוֹלִים וּרְעָמִים עֲצוּמִים מִן
שׁוֹרֵף הַחַשְׁמַל. הַשּׁוֹרֵף הַחַשְׁמַל וּמְטַלְטֵל אֶת הָעוֹלָם.
וּבָא סוּמָא וְאוֹמֵר לָךְ כְּבָר רָאִיתִי.
וּבָא עָנִי וְאוֹמֵר לָךְ כְּבָר אָכַלְתִּי פְּרִיוֹנִים וְטַוָּסִים.
וְהַנֵּר דָּלִיק בִּמְקוֹמוֹ וְהַמִּטָּה מֻצַּעַת בִּמְקוֹמָהּ וְהַכִּסֵּא רֵיקָנִי וְעוֹמֵד
רֵיקָנִי.

(מתקרוב בגלריה גורדון תל־אביב)

[...] בכרם

שומרה בכרם

את הסוכה מן הכרם אנחנו מכירים עוד מן התנ"ך. ידידו של ישעיהו הנביא, הנוטע כרם בקרן בן־שמן בונה בו מגדל; בת ציון תיוותר, לפי דברי הנביא „כסוכה בכרם, כמלונה במקשה". הרבה יותר מאוחר, כאשר חזרנו ארצה ונטענו כרמים, צמחו גם בהם סוכות ושירים על סוכות. הסוכה הקלאסית היא בעלת שתי קומות, או לפחות ניצבת על עמודים גבוהים, השומר משקיף ממנה על הכרם (ועל אהובתו, או על השועלים או על השודדים — הכל לפי השיר).

האם זוהי הסוכה מימי קדם? ספק גדול אם אפשר להצביע על דגם אחד ויחיד שהיה בארץ. כל גוף, כל מבנה של כרם ומקשה, הכתיב את צורת הסוכה. בצד זו שנזכרה לעיל קיימת גם אחותה הפשוטה והדלה. ארבעה מוטות נוטים לנפול ועליהם גג קלוש של ענפים. אבל נראה כי המכובדת ביותר היא סוכת־האבן הנגלית לנו במלוא תפארתה בכרמי יהודה ושומרון. את האבן לבניין אין צורך להביא מרחוק; בכרם ההררי היא מצויה בשפע, אם בצורת סלעים ואם בצורת חצצים. מיטב ימיו של בעל הכרם, ביחוד בתקופה הראשונה של הכנת השטח והנטיעות, עובדים עליו בסיקול; אין זו עבודה חד־פעמית — כל חריש מעלה מחדש אין־סוף של אבנים, כאילו לא סוקל הכרם מעולם. ממש מתבקש שהן תהיינה חומר לבניה: לגדר הכרם — ולסוכה. בניינן של סוכות־האבן הוא מלאכת מחשבת. אין כאן מלט או כל חומר מליט אחר, כל הבנייה היא „יבשה" — אבן יושבת על אבן, נצמדת אליה ומחזיקה בה. וכולן יחד הופכות לקיר מוצק, הנושא עליו גג, ואפילו קומה שנייה. לפעמים יש בסוכה גם פתחים, בנויים בצורת קמרון, ואין הם מחלישים במאומה את הבניין.

בשדה

סוכת הכרם אינה מיועדת למגורים במשך כל השנה: בחורף יושב האדם עם משפחתו בביתו, ואפילו כשהוא בא לעבוד בכרם אין הוא נשאר בו בלילה. היא מתעוררת לחיים רק לקראת עונת הבשלת הענבים. תחילה בא בעל הכרם בודק מה אירע בחורף, מה ניצב איתן על מקומו ומה דורש תיקון, ומתקן. סוכה בנויה היטב יכולה לעמוד שנים על שנים. רק אז באה כל המשפחה ומשתכנת בבית־הקיץ הזה, כך גם שומרים על הכרם ועל פריו וגם נהנים מן הקיץ מחוץ לכפר.

הווי־החיים בסוכה מיוחד במינו, אלא שקשה להסבירו בכתב. הסופרים שלנו עסקו בכך. בימי העליה הראשונה והשנייה, מאז עברנו לעניינים חשובים יותר והסוכות נשכחו, באזור יהודה ושומרון והחזירו משהו מן הבושם הזה, מכיוון שגם אצלם הציביליזאציה דוהרת. צאו אל אותן הסוכות בהר לפני שתהיינה חורבות של דור שעבר.

עזריה אלון

שני ספרים על סקוט

[...]כמו סופרים אחרים ראה סקוט את תפקידו לשעשע את הקהל על־ידי סיפורים על גיבורים והרפתקאותיהם. הגיבור יוצא למסע, מופרע על ידי תקלות ההולכות ומסתבכות עד שחן מאיימות עליו בשמסע מתקרב לסיומו. אלה הם הסיפורים המעמידים במבחן את אופיו ומזכים אותו כגמול בסוף המסע. אחת הקונבנציות בסוג זה של סיפורת היא שאנו לוקחים את הגיבור כמות שהוא מבלי לרצות לדעת יותר על אישיותו מהנחוץ לסיפור. ענייננו ממוקד בסיטונית הענינים עליו ובגמולו המיועד לו בלבד.

גם סקוט עצמו הפך לגיבור מיתי. סיפור חייו הוא סיפור עלייתו לגדולה של נער עמי עליון שבזכות כשרונותיו הספרותיים הגיע למקום נכבד יותר בקרב בני דורו מאשר מדינאים ואנשי־צבא. ואשר צמד מול החורבן, המחלה והזיקנה בסטואיות ובגבורה. תולדות חייו שילהבו את דמיונם של אנשי־ספרות רבים. עכשיו, במלאת 200 שנה להולדת סקוט ראו אור שני ספרים על הסופר ועל יצירתו. האחד מאת קרולה אומן, שהיא מספרת מוכשרת בזכות עצמה, הקשורה בעברה לדמותו של סקוט. הוא ביוגראפיה נוספת המעידה על תבנת ואהבה. היא מצליחה לשרטט מקומות וסיטואציות בקלות ודכה לזו של סקוט עצמו, ותחושה אינטלקטואלית זו שיש לה לאמנותו של הסופר היא המעניקה לספרת את איכותו המיוחדת. מחברים נוטים להתייחס לאישיות גיבוריהם כמובנת מאליה, כאילו אין צורך בהסברים נוספים. ל־

קרולה אומן אינה יוצאת־דופן בכך. היא כספרת על אהבת החיים, האנרגיה, הכישרון והתהלחתו של סקוט אך אינה אומרת דבר על סיבוכיו הפנימיים של האדם שכתב בכפייתיות, ניהול קאריירות אקטיביות בתחום המשפטים והוצאה־לאור, שהצליחו רק בחלקן, שהיה סנוב ידוע לשמצה, שהגיב באופן פאראדוקסאלי לאנשים ולסיטואציות. חולשה אחרת של הספר היא האופן שבו מטפלת המחברת בשנות־חייו האחרונות של סקוט. הסבל העליז אותה, הדראמה עברה לחייו הפנימיים בשעה שלנו ידוע בעיקר על הרפתקאותיו הפומביות. אך המחברת כמעט שאינה מוסרת דבר על כך.

אספקלריה

הספר השני הוא ביקורת על יצירת סקוט מאת רובין מייחר. המחבר מציין את המורכבות של הרומאנים ואת מנהגו של סקוט „לצרף עולמות בעלי מהות שונה". מבקרים כמו דייויד דייצ'ס ודונקאן פורבס חורר שעניינו של סקוט במצביה המנוגדים בחברת מקורר ברלטיביזם ההיסטורי שלו. הסכנה היא שנראה את דמויותיו של סקוט כסטריאוטיפים תברתיים, שנחשוב שהקונפליקטים הפנימיים של הרומאנים נובעת מתיאוריה מסויימת על אבולוציה היסטורית. מייחר משכנע אותנו שיש כאן יותר. אף כי נכון שסקוט מראה לעיתים דמויות כמו סטריאוטיפיות ממבט ראשון, בסוף הן פותחות תמיד כאחרות. כמו כן, הדמויות מתבגרות במשך הסיפור כמו גיבורותיה של ג'יין אוסטן.

וולטר סקוט

סקוט הוא רומאנטיקן אך עם זאת מבקר חריף של רומאנטיקה זו שלו. מייחר מראה לנו שסקוט, כמו גיבורו ויוורלי, יכול להגיב באופן אינסטינקטיבי לרומאנטיקה שבסיטואציה מסויימת, אך התגובה זו מסתיימת במודעות עצמית, באירוניה ובסאטירה, כך שגם הקוראים אינם יכולים לתת לרגשותיהם הרומאנטיים להחניק את הביקורת התבונית שלהם.

אין קושי ביוגראפי בתיאור הסופר שבסקוט. הוא השאיר אחריו עדויות רבות לצד זה של אישיותו. בסוף חייו, כשפרסומו הגיע לשיא, הוא ראה את עצמו כמי שחוכמתו ושלטונו בתודעתם של אנשים הם מוחלטים יותר משל בן־תמותה רגיל. הוא כתב באופן כפייתי, מודע לצורך שלו בתשומת לב רבה של הקוראים וחושש לאבדה.

נ. ס.

סארטר ולא במיטבו

[...] מאמרים שכתב סארטר בשנות ה־60, תורגמו עתה לאנגלית ויצאו בספר. המאמר הראשון „תיאטרון בבוליביה" (1967) על רגיי דברייה הוא באיבי. סארטר מנוּוע כאן ממאורע שבמשך שנה הוא טאף כי יקרה לו עצמו — מאסר באשמת פרסום עיונות בסוכנים.

ב„המהפכה והאינטלקטואל" (ינואר 1968) מגנה סארטר את השמאל. מספר חודשים מאוחר יותר חייב היה לשנות את הניגמה, במאורעות מאי 1968.

„מיתוס ומציאות בתיאטרון" (1966) מדבר בשבח מחזהו של ז'אן ז'אנה „הכושים", שבו יש סכמות־צבע מטובסות, ומבקר את ארטו על שאינו מצליח לתת גילום קונקרטי לתיאוריות המעניינות שלו.

ב„מבנה השפה" (1967) טוען סארטר ששינוי עקרוני חמישי של „התיאטרון החיי" — מעבר מ„השיטה" השונות למישחק טבעי — אינו משמעותי מפני שהשחקן הוא אדם המשליך מעליו באופן זמני את מציאותו שלו. לכן, טוען סארטר יכול שחקן בורגני לגלם מהפכן.

ב„הסופר ושפתו" (ראיון מ־1965) מביע סארטר את אמונתו שהלשון אינה נתונה לשליטתנו אלא אנו מצויים בתוכה. הוא מדגיש את הצורך, שממנו התעלם פלובר להתרחק מהגישה הנאגית ללשון, כשהסופר בונה מגדלי מילים פרטיים באוויר, לרוע המזל, חולשת זו להשתכרות מעצמו ניכרת בסארטר בראיון זה.

ז'. פ. סארטר

מכון „גנזים" מבקש

מכון „גנזים" שליד אגודת הסופרים, מבקש מכל אלה שיש ברשותם תצלומים, תעודות, או שעמדו בכתובים עם הסופרים להלן, שיום זכרונם (במספר שנים עגול) חל בחודשים אב־אלול, להודיע על כך ל„גנזים", ת. ד. 7097, רח' קפלן 6, טל. 253257.

חזן חיים (נפטר: כ' באדר ב' תשל"ג); זוסמן עזרא (נפטר: י"ג בסיון תשל"ג); שלונסקי אברהם (נפטר: ט"ו באייר תשל"ג); רבינוביץ ישעיהו (נפטר: ד' באב תשל"ב); גוטנוב דב (נפטר: י"ד באב תשל"ב); קורצויל ברוך (נפטר: י"ד באלול תשל"ב); לחובר שמואל (נפטר: כ"ו באלול תשל"ב); לביא שלמה (נפטר: ב' באב תשכ"ב); בילין אשר (נפטר: ח' באלול תש"ח); לופבן יצחק (נפטר: ד' באלול תש"ח); זרננסקי־דיק משה אליהו (נפטר: ט"ו באלול תש"ח); קרל צבי (נולד: כ"ח באב תרל"ג); בלעיש אברהם ב"ר שלום (נולד: י"ח באב תקל"ג).

[...] שלו

מאת ניצה פלקסר

[illegible]

פרס ירושלים

[illegible]

התרבות

[illegible]

נ. ס.

אמנות עירונית

[illegible]

נ. ס.

מוסד ביאליק • ספרים חדשים

פלוטארכוס: חיי אישים
אנשי יוון ורומי

תרגם מן המקור היווני והוסיף הערות א. א. חלוי

[illegible]

ירמיהו יובל

קאנט וחידוש המיטאפיסיקה

[illegible]

355 עמ' + 16 עמ' — 30 ל"י

להשיג בכל בתי־המסחר לספרים ובמשרד ההפצה של מוסד ביאליק, ת.ד. 92, ירושלים

שלושה מכתבים — יעקב פיכמן

מאת יעקב יקיר

יעקב פיכמן

מאת צבי אילן

ק. ג. יונג
האני והלא מודע

תפיסה מקורית של הלא מודע, המנוגדת ניגוד גמור לתפיסתו של ז. פרויד. ספר מפתח להבנת תורתו של הפסיכולוג הנודע

9.50 ל״י

הוצאת דביר

ספרית-פועלים
ספרים חדשים

אלישע פורת
ארץ יתומה

הדברים הכואבים ביותר שבחיים, האהבה, הציפיה, המוות, כאן הם זורמים בעורקי־הסיפורים הקטנים האלה: בקולות מאופקים, מעודנים. יצרים וכאבים שהפכו למילים; לפעמים תפילה, לפעמים ממוארים שקופים, או דיאלוגים לילים של אהבה או רקוויאם לחיים.

אסופת סיפורים ראשונה של המחבר בן קיבוץ עין־החורש.

אברהם שלונסקי ז״ל
ספר הסולמות

סער השירים האחרון יופיע בימים הקרובים.

צבא הגנה לישראל
הוצאת „מערכות"

הופיע
עבירות קרקע

מאת: מהנדס יואל שרמן

יעבור או לא יעבור? האם ניתן לפעול בשטח עם כלי הרכב או לא?

על שאלות אלו ודומות להן באה לענות תורת העבירות.

מחיר הספר 6.50 ל״י

משרד הבטחון — ההוצאה לאור

בהפצת מחלקת ההספקה של ספרית פועלים
תל-אביב, רח׳ אלנבי 73

כברת דרך

שירים
מאת אשר שופט

זהו ספר שיריו השני של אשר שופט (הראשון: „בגנות יום עמלי").

יצא לאור הגליון הראשון של הקובץ
„הגות ומחקר"
במה מדעית יחידה מסוגה בארץ
בהוצאת מועצת פועלי חיפה
ובהשתתפות מרצים וסטודנטים באוניברסיטאות ובטכניון

* * *

מן התוכן:

* ד״ר שבח וייס: „איחוד בין חיפה לבנותיה — רקע כללי והשלכות על חיי הקהילה".
* אברהם וולפנזון: „הסיפור המקראי — כאירוע מינהלי".
* חנן רייך: „אספקטים דוגמטיים אוטוריטריאניים במשנותיהם של רוסו, הגל ומארכס".
* דוד זוהר: „דה־גול וישראל".
* אלי נחמיאס: „חד־מפלגתיות באפריקה".
* מרדכי פרלמן: „אנטון סעאדה ומפלגתו" (דמויות במזרח התיכון).

* * *

יד ושם, רשות הזכרון לשואה ולגבורה

הופיע
שואת יהודי אירופה
רקע - קורות - משמעות

ראיון עם המלחין בן־ציון אורגד

עורף תיאוריה במקום מוסיקה

מאת חנוך רון

המלחין בן־ציון אורגד

האמנויות אינן עניין אקדמי

פחות דעות קדומות, בבקשה

שלושה יסודות במוסיקה: הידוע, המשתנה, החדש

הגות קשה ותקוות השיר

מאת אריה ליפשיץ

הוצאת ספרים אחיאסף בע״מ
תל־אביב, ת.ד. 4810, טל. 283339

בצאתך לחו״ל
קח אתך לדרך את
ה„מדריך לתייר מסביב לעולם"

שזה עתה הופיע בהוצאתנו:

אירופה, אמריקה הצפונית והדרומית, אפריקה, המזרח הרחוק ואיי תיירות.

פרטים על מקומות שבהם כדאי לבקר, תחבורה, מאכלים ומשקאות, מנהגים, מזג אויר, כתובות ומוסדות חיוניים, מרכזים קהילתיים, בתי כנסת ועוד.

410 עמודים, כ־150 מפות וציורים.

המחיר — 21.— ל״י. עד סוף יולי רק — 20.— ל״י

להשיג בחנויות ספרים או ישר מההוצאות ע״י משלוח צ׳ק והספר יסופק על ידי הדואר.

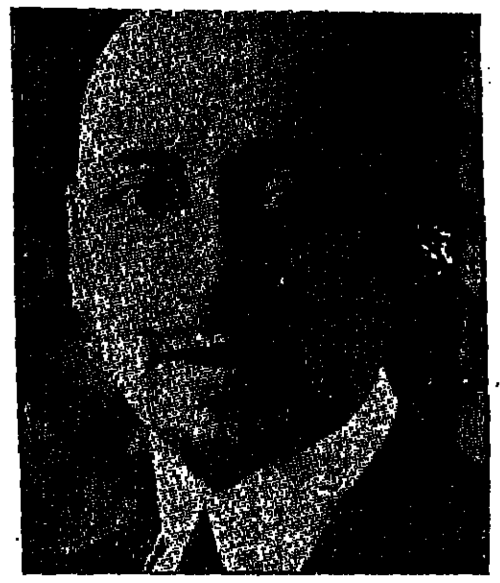

גבריאלה ד'אנונציו

האסתטיקה והפוליטיקה

מאת יורם ברונובסקי

לד'אנונציו, גיבור פרשת פיומה. ד'אנונציו הסתפק בכבוד־המלכים שנהג בו השלטון הפאשיסטי שאימץ לו כמה מן הסיסמאות שלו מתקופת ההרפתקה של פיומה — כמו „איא", איא, אלאלא" וכמו "me ne frego" (לנו) — כלחשי־קסם לאומיים.

ד'אנונציו — שב־1919, עת „המסע לפיומה", היה כבר בן חמישים ושש — מתייעש עם פרישתו מן הזירה הפוליטית בשנת העשרים בארמון־מאר על גדות אגם גארדה. בשנת 1924 מוכח אותו מלך איטליה בתואר „דוכס מונטה נאבאזו". לרגל הענקת התואר הזה כותב ד'אנונציו במכתב אופייני למוסוליני: „שמי בלבד הוא התואר הנשגב ביותר בשביל בני־דורי ובני הדורות הבאים כאחד. אין לי עוד צורך בכל תבעות הכבוד האחרות. ההכרה בי מצד השלטון והעם היא פשוט חובתם. ואין לכך כל קשר עם רצונותי ורת־שתי..."

מכתב זה מצוי בקובץ חילופי־האיגרות שבין מוסוליני וד'אנונציו, שראה־אור אשתקד באיטליה (הוצ' מונדאדורי, מילאנו) והיה אחד הפריטים העיקריים בכל הענין החדש שמעורר ד'אנונציו. למעשה אין בו ...

רת העשויות להדהים את מי שהכיר את המיתוס של ד'אנונציו לפני שקרא את כתביו. הוא שסגד ל„אדם העליון", לכוח הפיסי החייתי וחיה מהללה של המלחמה והדם — עוסק בכתביו באובססיביות באנשים נדכאים, אומללים, מושפלים ותלויים בכוחות שמעליהם. „ג'יובאני אפיסקופו" סיפורו של לא־יוצלח קטן, פקידון כסכן וחסר כוח רצון שהגורל מתאכזר לו בכל אשר יפנה. הוא אופייני מאוד למוטיב זה ביצירת ד'אנונציו, אחד המוטיבים העיקריים בה. על הדעת עולה כאן דוסטוייבסקי, שגם אצלו קיימת הסתירה בין האווירה הפוליטית שלו, ה„פאשיסטית" למהדרין לפני־היות־הפאשיזם, ובין ההידרשות המתמדת לאנשים עניים, לחלכאים ולנדכאים, לכל האומלל והמושפל. דוסטוייבסקי, כזכור, תבע מן הצאר שיכבוש את קושטא ויספח אותה ל„רוסיה הקדושה". ד'אנונציו זכה להתחילה לסגידה של הלאומנים האיטלקים כאשר כבש בשנת 1919 את העיר פיומה שעל החוף הדלמאטי וסיפח אותה לאיטליה. בהכריזו על עצמו כעל „העוצר" שלה ובתובעו מן העם האיטלקי „שלטון בלתי מוגבל". היתה זו אולי הפסגה הראשונה של תפיסת שלטון פאשיסטית, שעתידה לחזור על עצמה בדיוק רב בכמה ארצות בהמשכה של המאה העשרים. „המסע לפיומה" שימש דוגמה ל„מסע לרומא" של החולצות השחורות של מוסוליני. ההקבלה הזאת בין דוסטוייבסקי וד'אנונציו בולטת מאוד („ג'יובאני אפיסקופו" יכול להיקרא — אם נחסיר את השמות האיטלקיים — כאיור נובלה שולית של דוסטוייבסקי) אף־על־פי־כן ספק אם יש טעם לדבר על השפעה של מנ״ש של המספר הרוסי על ד'אנונציו. הדמיון מוסבר טוב יותר על־ידי „רוח התקופה" וליתר דיוק: היחס, או המתח, בין האסתטיקה והפוליטיקה: שני הכוחות השולטים בנפשות צעיריה של התקופה הזאת, שכמה מהם עתידים להיות לימים רודנים של מדינות אידיאות גדולות וכמה אחרים — אמניהן הגדולים.

ואלטר בנימין מעיר באחת ממסותיו שבעוד הקומוניזם נושא עמו פוליטיזאציה של האמנות, הפאשיזם הוא מעין אסתטיזאציה של הפוליטיקה. לשני אברי הקביעה אפשר להביא תיעוד מקיף, כאן אסתפק בהצבעה על השאיפות האמנותיות של כמה מן הפאשיסטים הבולטים ביותר: מוסוליני כתב שירים וכמה מסות על שירה בצד פובליציסטיקה מגוונת ומצטיינת ביומרות ספרותיות בולטות. היטלר היה בעל אספיראציות בתחום הציור. גבלס היה סופר מתוסכל, על ראשי ה„אקשיון פראנסז", התנועה הפאשיסטית של צרפת, נימנה סופר מהולל כמו שארל מוראס. כמו כן לא מקרית היא אהבתו של דוביצינסקי לספרות ודווקא לסוג מסויים של ספרות — למוסיקאליות של שירי אדגר אלן פו, למשל. אם אפלאטון כונה „הפאשיסט הראשון" הרי זה גם משום ש„המדינה" שלו צריכה להיות מעשה־אמנות. כלום אפשר לנסח בני־אדם כפי שאפשר לנסח טור של שיר? כלום אפשר לפרוט על נפשות האנשים כמו שפורטים עלי נבל? רבים מן האנשים הללו האמינו בתום לב שאמנם אפשר. רבים סירבו להבחין בטעותם ובאו לידי סידוף הרה־אסון.

„האמנות קודמת לכל, גם למולדת"

ד'אנונציו היה, למרבה המזל, יותר „אמן" מאשר „איש־מדינה". הוא היה נחוש בדעתו ש„האמנות קודמת לכל, גם למולדת". חסר היה לו איתן מינימום של קור־רוח, של יכולת תיכנון ריאליסטית שמוסוליני היה מחונן בהם. לכן היה זה מוסוליני שזכה בשלטון על האיטלקים שסגדו בהתלהבות יתרה ...

תרגומי שירה

ר. מ. רילקה

הולדת ונוס

נבואות לב

וזאת התשוקה

ספרות - במופת

(המשך מעמ' 1)

מישלב לאקסטרנים

בית ספר בוקר

תל־אביב

בפיקוח משרד החינוך והתרבות

החלה ההרשמה לכיתות בוקר לשנת הלימודים תשל"ד

לכיתות: י"א (כולל מוקדמות)

י"ב (בגרות)

שבר־לימוד מוזל

התייעצות פדגוגית והרשמה:

מישלב, תל־אביב, רח' ויצמן 53, טל' 263185

1—8 לפני־הצהרים, 5—7 אחרי־הצהרים

כן החלה ההרשמה לכיתות בוקר בחיפה

פרטים והרשמה:

מישלב, חיפה, רחוב שבתאי לוי 26, טל' 04-520797

8—11 לפני־הצהרים, 4—7 אחרי־הצהרים

ההמחזרות הכלליות של חוגים בא"י /

מרכז לתרבות והחינוך

מדע לנוער המתבגר

לדעת

חותם את כרך י"ז

בחוברת כפולה ומגוונת

מס' 5-6

מ ן ה ת ו כ ן: איתור פגמי תורשה בעוברים; קורוזיה של מתכות; על טעם ועל חיידקים; מקורות המזון וריבוי אוכלוסיית־העולם; המחשב בונה מחשב; סמים ונוער בראי הגראפולוגיה, ועוד.

מחיר החוברת הכפולה —6. ל"י. דמי החתימה לכרך י"ז —15. ל"י.

בקרוב תופיע החוברת הראשונה של כרך י"ח

(המחיר —20. ל"י)

מ ן ה ת ו כ ן: מהים סיפוייך בטוטו; השמנה ומנגנון ויסות הרעב והשובע בגוף, הזהב ושימושיו; השפעת סמים על ריטוחות עכבישים; גלי־הלם; הפער המדעי והטכנולוגי בסכסוך הערבי־ישראלי. יכן חדשות המדע מן העולם ומן הארץ, המדורים הקבועים, כתבות ורשימות שונות.

יוצא לאור על־ידי

מוסד ויצמן לפרסומים

במדעי הטבע ובטכנולוגיה

ירושלים, רחוב המלך ג'ורג' 33, טלפון 227375

גזור ושלח

לכבוד

מוסד ויצמן לפרסומים

ת"ד 801

ירושלים, 91000

☐ אבקש לחתום על כרך י"ז של „מדע" (מחיר הכרך —15. ל"י)

☐ אבקש לחתום על כרך י"ח של „מדע" (מחיר הכרך 20 ל"י)

שם משפחה ______ שם פרטי ______

כתובת ______ מיקוד ______

מצ"ב סך ______ ל"י (בשיק או בהמחאת דואר)

לפקודת מוסד ויצמן לפרסומים.

התשובה לבן־אהרון

בסדרו של אבא אחימאיר

המשפט

פרשת רצח ארלוזורוב

יצאה לאור מהדורה שניה — 320 עמודים כולל תמונות ומיסמכים.

*

להשיג בחנויות הספרים במחיר 7 ל"י בלבד.

*

המפיץ: „ספרי איל", רח' שטראוס 3, תל־אביב. טלפון 625607.

מ ו פ י ע

תפוצות ישראל

שירות מידע על חיי היהודים בעולם

שנה י"א חוברת ג'

ב ה ו צ א ת

הוועד היהודי האמריקני המשרד בישראל

ה ת ו כ ן:

יהדות ארצות הברית: בדק־בית לקראת העתיד

מיסמך:

עתידו של הקיבוץ היהודי באמריקה — דין־וחשבון של קבוצת־עיון

הירהורים על יחסי־הגומלין עם מדינת־ישראל

ישראל וציון / לנרד פיין

לחיות בשתי ציביליזציות / יעקב ניוסנר

בהזמנות לפנות:

הוועד היהודי האמריקני

רח' אתיופיה 9, ירושלים.

הופיעה מהדורה חדשה של הספר

סידהארתא

מאת הרמן הסה

הופיעה מהדורה שניה של הרומן אשר גיבורו סידהארתא מגיע לידי הזדככות הנפש אחרי שהתנסה בכל הנסיונות הטיפוסיים של החיים הגשמיים.

ספריו של הרמן הסה זכו לאחרונה להתעניינות מחודשת בקרב הנוער בארץ ובעולם.

ש

הוצאת שוקן / ירושלים ותל־אביב

ס.

(מסיפורי בית הספר)

מאת מאיר אגסי

אהרן בצלאל — מרכבים

(זכה בפרס ירושלים, תשל"ג, רישומה — מעמוד 8)

עליו כל כך, צהבהב ונאנק תחת סלית של קיץ. הכנות טיפלו בחלקת הזאת בכל כך הרבה אהבה. והלאה משם עץ זית כסוף וערום. שקבעו אותו מעם פה. במקום שנטעו אותו, כחלק משדרה, אבל לרוע המזל נתקעו העצים האלו (כאמור) בשיכבת קרקע קשה ולא סופגת. ולכן הם נראים כאלה, מנוונים וסחופי רוח, ודומה שלעולם יעמדו בעליבותם זו.

„חסי, מה זה, מה שאתה קורא?".

חסי סרק באצבעותיו את בלוריתו, התנער לרגע וחזר לרביצתו.

„עוד רגע. אני לא יכול להפסיק עכשיו".

עכשיו כבר היו רסיסי חמים שנפלטו מן הממטרה מסנוורים ממש. סוס השכירה רעה בנחת ליד הפרדס. אחר כך ניגש אליו ס., תפס אותו באפסר, טיפס עליו והתחיל להריץ אותו אל השביל. הסוס דהר בשביל היורד אל הפרדס והפרסות התיזו מאחוריו אבק ספוגי ולח. עד אתמול השקו את החלקות בשיטה חדשה (שיטה של הממטרה אוטומאטית) והיום כבר נותר על השבילים החוליים קרום דק. אבק וכתמי־שמש אחרונים ואין סוס. בלע אותו הגוש הירוק.

„את זה אתה מוכרח לקרוא" אמר חסי והושיט לי את החוברת הדקה.

קראתי לאט. בהנאה קילפתי את הפרי. מבין המילים כל זה נראה לי מובן הרבה יותר, פשוט ומותח: „...ברט נשק לשפתיה החושניות והחמימות. שוב ושוב נצמדו שפתותיהם בתשוקה גוברת והולכת. בכף ידו הגדולה הוא ליטף את איבר הגבעות של תנה. ג'ין רטטה. אט אט הוא פרם את כפתוריה...".

חסי טפח על גבי. „גדול, הא?". הוא הפר בכך את החמימות של מראות הדמיון, את הדיגדוג הקשה. „חכה", אמרתי. „עוד לא ...

8.

היה חם והאור הבהיר חדר כסיכות מלובנות אל מתחת לשמורות העיניים. הבנות עישבו את חלקת הדשא ואני ניסיתי להקפיץ מקל של דודס. ניסיתי להביט במקל הקצר ששני חידודים לו משני קצותיו, אלא שלא עלה בידי ועם שהייתי מניף אותו למעלה כדי לחבוט בו, הוא היה צונח. מפרפר רגע במין סיבוב ונעצר כמלעיג. מן הגגות האדומים עלה אובך נוצץ אל השמים הדהויים. חם היה, אבל עם זאת היו המרחבים מצטברים במרחק לכעין עיסה של ערפל עגמומי המיטלטל בין חטוטי הגבעות ונמקפל בתוכו לעיתים טיעות מבוהלות של ציפורים בלתי ידועות.

במחשבותיי נחית הכל דביק ומהביל. ס. הוליכה אותי בשבילים לא ידועים. ומאיד מאוד כרותקים. וכאילו היתה בינינו היכרות ...

חידת הסופר 82

הלכתי, אגרופי בתוך קרעי כיסים,

גם מעילי, הנה, היה כבר לחזון:

בכל דרכי, בת־שיר, לבי עמק נכון:

הוי, אילו אהבות חלמתי להקסים.

*

מיהו המשורר? מאיזה שיר לקוח הקטע? התשובות צריכות להגיע למערכת „משא" עד יום ו' הבא. לזוכים יוענקו 3 פרסי ספרים.

*

פתרון חידה מס' 80: הקטע הפותח במילים: „רושם־רשומות ספרדי כותב שבמחצית ספטמבר שנת אלף ארבע מאות שמונים וחמש, בשעה מאוחרת שלאחר הצהרים...". לקוח מתוך „האינקוויזיטורים" ליוזי אנדז'יבסקי בתרגומו של בנימין טנא.

*

פותרי וזכו בפרס ספר: אילת שחף (חולון), אביגדור יעקב (חיפה), אליהו לוין (נופלסים).

24 שעות · 24 שעות · 24 שעות · 24 שעות

מבחר

רדיו

שבת
15 — „משפחת פרס״ — „מורשתה של אמא״.
20 — „שירי ה. ג. ק״.
21 — „אל הצפור״ — אוטוביוגרפיה מימי ילדותו של ח. נ. ביאליק. משתתפים: ד. זלמן הירשפלד, מלה, מיכל בניבי, רון ואחרים. קריינות: אלכס הכרם. הופק במלאת מאה שנה להולדת המשורר. תסריט ר נדב לוין.
— „בידור״ — „שעה עם אנדריוס״. הסכבתוכנית את שירי הסרטים המגד־ופיעה בהם, וכן את לייזה ומרי פופינס, שאת דמותן על הבמה ובקולנוע.
שבת
20 — „המבדיל״ — בלך״. על המלחין המשורר וחוי, בהשתתפות יהודית רוני.
21 — „איירונסייד״ — בחדר 6״.
21 — „מבט ספורט״ — „אירוע״...

...ין

שי
17 — „כמעות באי־הדיפו״ — מספרים אליהו תו שור (ב).
17 — „היה אתה״ — בציה משפטית ב־הפעם — על התנגשות איש לאתיקה מקצועית. רכיידן. בתכנית יעולבו עם משפטים וכן דעות של (צ).
1 — „שוב יוצא הזמר״ את המופע...

פות צילה דגן, וחבורת רננים עם הסולן שדוך זמר. בתכנית שירים בנושא הציונות מאז ועד היום (ב).
* 20.05 — „האבות הי־ציוניים״ — „הרצל — מבט מהיום״. תכנית מיוחדת ליום כ׳ בתמוז. בהשתתפות זהר ברינברינק, אריה אליאב, מנחם בגין, פרופ׳ ב״צ דינור, עמוס אילון, ד״ר א. בוין, מרדכי בריאות ואחרים. (בשידור חוזר) (צ).
* 21.06 — „עוד פעם אחת — מאוצר „הסרטיה״ — על קורותיה וגלגוליה של נעימת „התקוה״ (ב).
יום שבת
* 11.05 — „שירי ראשו־נים״ — שידור חוזר של המופע „אני נותה הראשונים״ שנערך ב־יום העצמאות הט״ו (1963) בירו־שלים. בין המשתתפים: נחמה הנ־דל, שמעון בר, הדסה סיגלוב, אילקה רוזה, נעמי לוי, מקהלת צדיקוב והמקהלה „רנגים״. דברי הקישור נכתבו על־ידי חיים חפר ומוגשים על־ידי רבקה מיכאלי ו־יצחק שמעוני (ב).
* 11.06 — „המסך עולה״ — „בלילה בשוק הישן״ מאת י. ל. פרץ (שידור סטריאופוני) בהש־תתפות 26 שחקנים. הליווי המוסי־קלי נכתב במיוחד לתסכית בידי יוסי מרחיים ומבוצע על־ידי התז־מורת הסימפונית של רשות השידור בניצוחו של נועם שריף (א).
* 12.05 — „פרשיות״ — תסכית דוקומנטרי על שריפת הרייכסטאג בברלין בשנת 1933 ו־המשפט שהוגש בעקבותיה (צ).
* 13.05 — „שאלות אי־שיות״ — יעקב אגמון עם הח״כ מנחם בגין. המספר על פעילותו כ־שר בממשלה, כראש האופוזיציה ועוד (צ).
* 17.05 — „שוב הארץ ב־הדרך קלי״ — קטעים מספרם של דן בן־אמוץ ושלמה סבא „ארץ ציון ירושלים״ מוגשים בפי זהרי־רה חריפאי ויוסי בנאי. בין הקט־עים שירים עם קריצה שהושרו ב־בני הצלויות השונות (ב).
* 22.05 — „המנגינה לעו־לם נשארת״ — נעימות ושירים בשנת 1958 — שנת העשור ל־מדינה, בשילוב קטעי צמוצות מאו־תה שנה (ב).

קולנוע

ירושלים:
„קזבלן״ (עדן) — מחזמר ישראלי שאפתני, הוסט היינאמי, על רקע של יפו „הגאורסיה״ עם גיבור בלתי־מוסקם וכנגנן יותר אמריקאי. סרט פרובינציאלי טובי הק שאין לו אחות, שיש בו אספרי מצויין של הצייר שלמה צפריר, מוסיקה כבירה של דב זלצר, משחק מלבב ומשכנע של יהורם גאון, אריה אליאס וכמה אחרים. הרבה כשרון, הרבה מא־מץ, הרבה כסף — והתוצאה מפוקפקת.
„גברים במזוודה״ (ירושלים) — אסף תצגנות לפורשיבי על פני גשר גדוג והית בהודנה סרט רצוף, כשאסון גודר אבן ומשבר פסיכולוגי אחד רודף את השני. סרט אלים ומדהים בכוחו, המציג את האדם במערומיו — אדם ה־לוחם, ראשית כל למען עצמו, לצורך השארות בחיים. שזור מד־עזע, שהוא גם יצירה קולנועית נהדרת.
* „הסנדק״ (סמדר) — סרט מרתק, שוטף יפשיר על מיבנה ומיכאניזם פנימי של משפחת המא־פיה באמריקה. אמנם סרט בלתי־מוסרי כי הסימפטיה שלך עם ה„מאפיונרים״ הטובים כנגד „ה־רעים״ אך היחס המוסרי אינו מש־חק תפקיד — אתה נסחף אחרי הביצוע הנהדר והמשחק המדויק.
* „לילה באופרה״ (ארמון) — סרט ישן ומצויין של האחים מארקס. הכאחד שתי גוסמאות — זו של הקומדיה שלהם וזו של המלודרמה הגוליבודית המרוסה. השילוב נעשה בצורה מושלמת ממש. אולי קצת על חשבון ה־להטוטים הקיצוניים של האחים מארקס, כפי שהתבטאו בסרטם ה־קודם „מרק־ברווז״. תאווה בשביל כל חובבי־קולנוע.

תל־אביב:
* „טנגו אחרון בפאריס״ (מנחה) — הפרסומת הרעשנית עשתה סולת רב. סרט מעמיק בצל אירה נפלאה. בישור אישי ב־יי־תירגיל. סרט על בדידות, על אהבה, על מין, על בלבול מושגים. סרט פליתסיטי על המסך הסיים של התגישות בורגנית. קצת יותר מדי קיצוניות סמלית בכל הסישורים. בסוף הכל — סרט חשוב, מרתק ומוחף — גם אם אלה שיחליטו כי הוא „בנעלי״ — יהיו כאלה.
* „פיזו ודוזאלי״ (צפון) — סרט עליז של אנשים ימים ועש־רים. משולש המין שבצרבה הנסר־שה בין שני גברים הם נעשים חב־רים צמודים כשהאשה נאלצת ל־עזוב. איב מונטאן, סאמי פריי ורומי שניידר מרכיבים את המשו־לש בסרטו היפה של קלוד סוטה.
* „מעשיות קנטרברי״ (מוגרבי) — אגליה הצליה, ההשוכה, ה־סודרת הנועזת והסוגבאת של ימי הבינים בכיינו של הבמאי האי־טלקי פאזוליני. צלימי צירותו של המשורר האנגלי ג׳פרי צ׳וסר. הר־בה תבינות ומצמגים מרהיבים ומשעשעים. אך מבליזור לא נשאר הרבה.
„קזבלן״ (חן, פרומיה) — ראה „עדן״, ירושלים.
„המיטה המעופפת״ (חן) — „המשך״ של „מרי פופינס״, סכנים מסובבת, רציונות מקו־רים, סגנון גדוש, אבל מתנה. אנג׳לה לאנסברי היא שחקנית בחסד.
* „סוד „קסם של הבורג־נות״ (תכלת) — יצירה מושלמת על לואיס בוניואל. התקפה חזי־תית על החברה המרגנית האדי־שה. הצביעה האכזרית המחופשת וחזוית. מוגרות יללוה הסוהרים ברסים הדיפלומטים כבריוים. ה־כבא רוצה הנמסרה מענה. יהכי בחיה ביתמכות הצירות להחיקים. י־אמנם על הגדרה מרחוף כבל לכל החברה הזו, אך עדיין בוקים. עדיין אין לה תחלת, הקסם הס־מי שלה מגדרת אותה הדפהיינט.
* „זמנים מודרניים״ (גת) — צ׳אפלין בגדולתו — פארודיה על העולם הממוכן, ההורס את האדם האינדיבידואלי. סרט מוזיד, ש־הוא תוצאה מכושר־הסתכלות דק ונוקב על התופעות החיצוניות, מבלי להעכיק דבר. כחו האמנותי של צ׳אפלין הוא כה רב, עד ש־אתה עצמך מסוגל להשלים את התמונה החברתית. עם זאת, צ׳אפלין מבגין כאן אופטימיות קלינית, הנגדת לא רק את „חד־מר־הראירוי״ אלא גם את יסודות השקפתו שלו.
* „גילגור בוקר״ (תל־אביב) — נוסטאלגיה דומה למלודראמה על בוקר יצבור ומנן — גיבור רודיאו מתדרדר בעיון הבירוגרמים הפארצלציה, אדם שאינו רוצה — אך אינו בוכה. אכזריות פגי־מית רבה משתלבת באופטימיות רבה, גם אם לא כבוססה, האומרת כי המנצחים הם המגבנים. משחק מצויין של סטיב מקוין, רוברט פרסטון ואיירה לופינו.

חיפה
* „כיזאר ורתאלי״ (רון) — ראה „צפון״ תל־אביב.
* „טנגו אחרון בפאריס״ (הן) — ראה „סטודיו״ תל־אביב.
„קזבלן״ (עצמון) — ראה „עדן״, ירושלים.
* „קאבארט״ (עצמי) — מחזמר סיוחד — חדיש ועליז. מבוסס על סיפורים מימי עלית ה־נאצים לשלטון בגרמניה, מציג הסרט את ההתדרדרות הברלינאית הנוראה, כל זה בשני מישורים — ספקטאקולארי ואישי. יש אי־אלה הריקות בהילוף המהלכים. אך אלה הפשטות ברורות. אך יש אוירה נהדרת — וליזה מינלי ה־בלתי־נשכחת.

תיאטרון ובידור

* „רק אתמול״, תל־אביב („הד־בימה״) — מחזה נפלא של הרולד פינטר העוסק בחיפוש אחר העבר ובתהייה על משמעות הייאשונה. כמחזה המתמנה כמוסיקה קאמרית מדוייקת ומעודנת. תפיסתו של ה־במאי (ליאונרד שאץ) את המחזה היא קרה ומנוכרת, רצל כן א־אפשר לבוא במגנות אל השחקנים — טרמה זהבי, מישה אשרוב ו־אביבה מארקס, על שלא מצאו, כל אחד מהם, את הטון הנכון והמתאים להם. אף על פי כן, זוהי התפרדות שראוי להעריכה.
* „טמאמום קזן זאוריס״ תל־אביב (תיאטרון חיפה) — רווידי תיעודי מאת יהושע סובול על בעיית הדת במדינת ישראל, ועל השפעתם של חוקי ההלכה על חייהם של אזרחי המדינה הזאת. הקטעים התיעודיים הם מרת־קים. הבימוי של עדנה שביט מאפשר לרוב ולא המצאות. ה־במוק של כל השחקנים מעולה.
* „נישואין נוסח גירושין״ (התיאטרון הקאמרי) — טקסט אבסורדי ומלא חן של נסים אלוני. נעימות מתוקות של יאיר רוזנבלום. הגשה וירטואוזית של רבקה מיכאלי ויוסי בנאי — בידור מעולה ומומלץ.

המבחר נכתב על ידי מבקרי הקולנוע והתיאטרון ה־קבועים.

בולים

אריה לינדנבאום

האיטי לזכר ספורטאי ישראל

כ־3.5 מיליון תושבי האי... כ־200 הם יהודים. ברפובליקה הכושית הקטנה באי... בים הקריבי, אין בית־כנסת ולא בי״ס יהודי, וכמובן עתון יהודי. מסתבר, ש... אין קשר הספשפה על הפלטון לבעיות היהודיות, לישראל. בלי לדבר על המגעים בין ישראל ו־האיטי, איני יכול שלא להעלות על גם את צעדה המיוחד במינו של מדינה זו בפרשת רצח ספור־טאינו באולימפיאדת מינכן. שכן האיטי הגדילה לעשות בצבאן זה, על כל פנים במה שקשור בהנפקת בולי־דואר.

מיד עם תום האולימפיאדה ה־אומללה במינכן הנפיקה האיטי סידרת־בולים עם מקבלי מדליות זהב באולימפיאדה, ובין השאר הודפסו בבולים דגלי המדינות ש־נציגיהן זכו במדליות זהב. אף־על־פי שספורטאינו לא זכו לקבל כל מדלית זהב, מצאו לנכון מנ־פיקי הבולים של האיטי לכלול גם את דגל־ישראל לאות השתת־פות בצער המשלחת הישראלית על רצח 11 הספורטאים. תוספה זו הרשימה את הכל והיתה בה הבעת צער יוצאת דופן ויחידה בין שפע בולי־ספורט שהופיעו ל־רגל האולימפיאדה.

עתה מסתבר, שמנות הבולים ה־אולימפיים לא היתה היחידה של האיטי לכבוד ספורטאינו ולזכרם. בימים אלה הופיעו שם שני גלי־ונות־זכרון בולאיים מיוחדים ל־ספורטאי ישראל. השניים הונפקו במיוחד לזכר משלחת־ישראל ו־הופעתם עם הקיפוח ההרגשה מיוחדת.

גליון אחד מראה במרכזו בול מוג־דל עם התצלום היחדי של משי לחת ישראל, כפי שצעדה בפתיחות האולימפיאדה, כשבראשה דגל יש־ראל. הכתובת בבול זה: „משלחת ישראלית״, בצורות שלש גדול וכולם. גם תצלום המשלחת ברור וניתן להבחין בו את פני הספורטאים ה־הלולים.

הגליון השני אישי יותר: הוא מוקדש כולו לדוד ברגר ז״ל. ברגר, שהיה מרים משקלות, מופיע בגליון כשהוא כבוש, הכתובת בבול שב־מרכז הגליון היא: „דוד ברגר, נר־צח ב־5 בספטמבר 72״. דמותו ה־כפופה של ברגר מופיעה בצורה בול מנוקב במרכז הגליון על רקע דגל־ישראל.

בגליון עצמו מופיעה עוד דמות ספורטאי, מרים משקלות, ולידו צויין באותיות קטנות: „אטילי אלקסה — יהודי״. (ז)

אכן, בולים כמו בוליה האחרו־נים של האיטי לא הופיעו בימיד אי. אך גם אילו הופיעו לא היו ראי יותר ישראלים מאשר אלה האחרונים של האיטי.

נערה מנאורו

באי נאורו (הרפובליקה של נאורו) יופיעו ב־25 ביולי בולים אסטים בסידרת כן המגיק, הפעם בולי ציפורים, פרפרים, דגה ונערה מקומית.

האי הקטן נאורו נמצא במרחק של כ־3.5 אלף ק״מ צפונית מז־רחית לסידני. לרפובליקה נאורו בולים עצמאיים מאז קיבלה עצ־מאות לפני כ־4 שנים. האי נמסר למנדט משותף אוסטרלי־ניו־זי־לנדי ובריטי ביד אחרי מלחמת ה־עולם הראשונה. ב־1947 ועד עצ־מאותו של האי היה תחת שלטון נאמנות של או״ם.

שחמט

בעריכת אליהו שחף

סיומה של עונת ליגה מרשימה

ר־שיא של 118 קבוצות, המעלה כ־1,100 שחקנים, הלך במשחקי ה־1973 שנסתיימו בשבת זה. באליפות זכתה אוניברסיטת ת״א א׳ ... בתואר בשנים 1966, 1957, 1969, 1970.

...ב האחרון, בו כבר היה לאלופה המקום הראשון, ניצחה האוניברסיטה את „הפועל״ עמק־חפר/נתניה בתוצאה 4:2. הטכניון, אלופת אשתקד, גבר על „רובינשטיין״ בתוצאה ... וסיימה במקום השני. את התוצאה הגבוהה ביותר של הסיבוב האחרון קבעה קבוצת „הפועל״ ראשל״צ, שהביסה את ביה״ד ת״א בתוצאה 6:0 (הצדק ראוי לציין שהקבוצה התל־אביבית התייצבה למשחק עם שלושה שחקנים בלבד). ... ניצחה את „הפועל״ בת־ 3.5:2.5, ושני המפגשים הנו־ספים „הפועל״ חדרה — „לסקר״, „הפועל״ ירושלים — „לסקר״ ת״א, נסתיימו בתיקו.

הדירוג הסופי בליגה הארצית: אוניברסיטה 46.5; טכניון 39.5; „הפועל״ ירושלים 35.5; ... בתיים 35; „לסקר״ חיפה 34; רמת־גן, „לסקר״ ת״א, ... 33.5; „רובינשטיין״ ...; עמק־חפר 29.5; חדרה ...; ביה״ד 22. שתי הקבוצות האחרונות יורדות לליגה א׳, ואילו עמק־חפר תיאבק על מקומה בארצית במשחקי המבחן.

בליגה א׳ צפון, סיים הטכניון את העונה בנצחון מרשים של 5:1 על מרכז הנוער נתניה, ועם 44.5 נקודות כבש את המקום הראשון ואת זכות העליה לארצית. „הרצליה״ חיפה גברה על „הפועל״ חפר 4.5:1.5, סיימה במקום השני עם 40 נקודות ונכנסה למשחקי המבחן. בית גגלד ו„הפועל״ חיפה סיימו בתיקו. כפר־סבא 4 — „הפועל״ קרית כנרת 2; „הפועל״ נצרת עליה 3.5 — „הפועל״ גליל עליון 2.5; „הפועל״ עפולה/גלבוע 3.5 — „המגן״ כפר כסריק 2.5.

הדירוג הסופי: טכניון 44.5; „הרצליה״ 40; „הפועל״ חיפה 38.5; בית גגלד 38; נצרת עלית 33; עפולה/גלבוע 32; מרכז הנוער נתניה 31; חפר 29.5; גליל עליון 28.5; כפר כסריק 28; כפר־סבא 26; קבוצת כנרת 24.5.

ליגה א׳ דרום: נצחון טכני למרכז הנוער ת״א על אס״א בר־אילן העלה אותו למקום ראשון עם כרטיס עליה לליגה הארצית. בנצחון טכני (4.5 נקודות) זכתה גם קבוצת „הפועל״ עוד לרגל איחור יצבות של „רשבצקי״ ת״א. „הפועל״ חולון הביסה את צעירי „הפועל״ ירושלים 6:0. אס״א ירושלים ניצחה את „הפועל״ ראשון לציון 4:2 ופתח־תקוה גברה על אוניברסיטה ב׳ 5:1. „רחובות״ ניצחה טכני (5:0) על „לסקר״ ב׳ כפר־סבא שהשחקנים...

הדירוג הסופי: מרכז הנוער 51; אס״א ירושלים 42.5; חולון 41.5; רמי 33; פתח־תקוה 32.5; צעירי ירושלים 31; „רכבצקי״ 30.5; ראשל״צ 30; אוניברסיטה 29.5; עדך 29; בר־אילן 24; „לסקר״ ב׳ 14.

משחקי המבחן, צפון: ותיקי חיפה 3 — נהריה/גליל מערבי 1; עמיר 2 — כרמל/יגור 2. מרכז: צעירי ר״ג 3 — „אחדות״ נתניה 1; מרכז הנוער ת״א ג׳ 2.5 — „רובינשטיין״ ב׳ 1.5. דרום: את. הנגב 2 — ותיקי ר״ג 2.

הסיבוב הראשון של משחקי המבחן לליגה הארצית ייערך ב־28 ביולי. הקבוצות לפי סדר ההגרלה: 1. „הפועל״ עמק־חפר/נתניה; 2. אס״א ירושלים; 3. „הרצליה״ חיפה.

ברה״מ אלופת אירופה

נבחרת ברה״מ זכתה בפעם החמישית ברציפות (מאז שנת 1957) באליפות אירופה לקבוצות שנערכה בעיר באת (אנגליה). הקבוצה הסובייטית צברה 40.5 נקודות (מתוך מקסימום של 56). יוגוסלביה היתה שניה עם 34 והונגריה שלישית עם 33. אחריהן: פולין 25, אנגליה ומערב־גרמניה 24, רומניה 23, שוויץ 20.5. בוריס ספאסקי והסאמור גליגוריץ׳ השיגו את התוצאה האישית הטובה ביותר — 5 נקודות מ־7 משחקים.

אליפות העולם לנוער. בטיסאיד (אנגליה) נפתחה ב־16 ביולי אליפות העולם לנוער בה מיוצגת ישראל על־ידי חגי שינוולה, בן ה־18, בנימוסר (אלוף ישראל לנוער 1971, 1972). כאמנו על חגי הוא ואמן אמיר הלמן, השוהה באנגליה לרגל לימודיו.

בעלי יובלות. שלושה שחמטאים נודעים מילאו באחרונה את „מיכסת״ ה־60: איגור בונדרבסקי, ברה״מ (12.5.73), קארלוס גימאר, ארגנטינה (6.4.73), אריך אליסקס, ארגנטינה (15.1.73). הסאמור גליגוריץ׳ חגג ב־3 בפברואר את יום הולדתו ה־50. ואילו להרברט אנגלהארט, בעל הוצאת הספרים הידועה זיגפריד אנגלהארט (שהשנתון שלה הוא נכס אינפורמטיבי בעולם השחמט), מלאו ב־3 במאי 70 שנה. מתוך יצירותיהם של בעלי היובל בחרנו הפעם התחבורה מבריקה של בונדרבסקי:

קוטוב — בונדרבסקי
לנינגרד 1936

מבהה

22. — פה4+ 23. מה3 41+!! 24. פ:א4 מה2+ 25. מד3 כהד4+!! 26. מ:ד4 רג5+!! ה־לבן נכנע (27. כד3 פ:א5×).

אליפות דנמרק 1973

הגדית של המלך

האמאון — סורקון

1. ד4 ג6 2. מג3 רז7 3. ד4 4. פ6 ה4 0—0 5. מג3 ג5 6. ד5 ה6 7. רה2 א6 8. א4 ה5 9. רז5 מבד7 10. מד2 ה6 11. רה4 כה8 12. ז4 פה7 13. רג3

2בב8 14. אא5 ? בג6 15. הד4 ? ב:א 16. כההג2 כהה8 17. הה5 פד6 18. הז הז 19. ג3 פז5 20. רה4 פוח7 21. מד1 רד7 22. בב3 בב4 23. מהא2 אא4 24. בא כחה6 25. רד3 צוכב8 26. כבב2 הה5! 27. גאו1 רח6 28. אא5 פד7 29. רה1 רה3! 30. זח זז5 31. מד3 בב2 32. מהא1 מהה4 33. מהג1 רה4 34. פד1 ראא4. הלבן נכנע.

...צת האליפות כבש בריה. אנדרסן (8 מ־10), שהחזיק בתואר שלוש פעמים בעבר חזר לזירה אחרי היעדרות ממושכת.

בן לינדגרן, שוודיה

פרס 1, תח. לזכר ראמונסקי, 1950

מט ב־6 מסעים 3+7

פתרונים

מיליאר, קארהול: 1. מ6 הה7 2. הד־מה+ מה7 3. מה5 × ; 1. — כד6/ מד4/ מ4 2. הד־צ/ הד־ר/ הד־פ מג7/ פ כלשהו/ פה5 3. צד7/ רב6. (רה6)/ פה8×.
ריכטר: 1. מ4! רח6 2. מה3 פה3+ 3. ד5 ר:ד5+ 4. מ3 מ:ז1+ 5. מ2 פה3+ 6. מ2 — תיקו.

זמני הדלקת הנרות
פרשת פנחס

	ירושלים	ת״א	חיפה
ערב שבת	6.60	6.24	6.18
מוצאי שבת	7.26	7.24	7.29

בתי־מרקחת

בירושלים
לשה אשכול, מרכז מסחרי, רמות אשכול, 80552. אל ארז, רחוב באב אל זהרא, 62682.
ד״ר פרקש, הפלמ״ח 28, 36084.
מוצאי שבת
זכרון משה, ישעיהו 10, 228285.
התחנביאה, רובע הנוצרים, 83401.

בתל־אביב
יום ששי 20.7.73
פרנקל, רח׳ המלך ג׳ורג׳ 28, טל׳ 223721; תרופה, רח׳ דיזנגוף 217 טל׳ 223488; יאני, רח׳ יהודה הלוי 67, טל׳ 612474.
יום שבת 21.7.73
גרינברג, רח׳ המלך ג׳ורג׳ 46 טל׳ 226208; גורדא, רח׳ בן־יהודה 183, טל׳ 242673; בן־בסט, רחוב אצ״ל 60 שכ׳ התקוה טל׳ 32105.
מוצאי שבת 21.7.73
יפה, רח׳ בן־יהודה 172, טל׳ 224543; פרנקל, רח׳ המלך ג׳ורג׳ 28, טל׳ 223721; יאני, רחוב יהודה הלוי 67, טל׳ 612474.

בחיפה
ששי
בלפור, מוריה 45, טל. 241009.
שבת
גיבנס, כורי 26, טל. 664197.

בבני־ברק
ששי
ירושלים, רח׳ ירושלים 62, בנ״ב
שבת
המגן, רח׳ ביאליק 30, רמת־גן
* בתי מרקחת רמת־גן
ששי
תלפיות, רמת־גן, אבא הלל 30, טל. 723554.
שבת
המגן, רמת־גן, רח׳ ביאליק 30, טל. 723674.

האופרה הישראלית
מנהלה ומייסדה אדיס דה־פיליפ
הצגות אחרונות
ת״א: 21.7, 23.7, 26.7, 28.7, 31.7
כרמן
אופרה מאת ביזה
עם כוכבת המטרופוליטן ג׳ואן גריילו
המנצח ריצ׳ארד קבאס
בית שאן: 3.8
יבנאל: 7.8, ת״א: 14.8
הנזל וגרטל
22.7 לה־טראוויאטה
ת״א: 24.7
נצרת: 29.7
קרית ים: 12.8
לילה בוונציה
הצגה סיומית
בלדרמאוז
אופרטה מאת שטראוס
ת״א: 1.8, 4.8, 11.8, 15.8
9.8 ים. ● חיפה: 16.8
טל. 57222
כרטיסים: אלנבי 1.

אני דהדה לאה (מבית רוזה) מחפשת את בת אחי רוזה רוזה בת משה דוידה רוזה (מפולניה) לפי ידיעתי היתה בסביבת עכו. בא להודיעני בכתובת בן־דודי ויצפלד פרץ, היוה 4 ת״א טל׳ 236625 ויבוא על שכרו.

דלתות עץ מספרד
* מגולפות משני הצדדים
* מבחר דוגמאות המתאימות לדירה ולבית.
מארבאה בע״מ,
רח׳ יהודה הלוי 77, ת״א
בשעות 8.00 — 16.00

למכירה
(בבית שערים)
35 חולבות
(רק כולן יחד)
במשק ספיבנבקי
(כס׳ 26)

דרוש
מרכז פרדס
לכפר יהושע
לפנות בכתב דאר כפר יהושע

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל — משרד העבודה – משרד החינוך והתרבות, המכון הממשלתי להכשרה טכנית

ביה״ס להנדסאים

מודיע על פתיחת ההרשמה לקראת שנה״ל תשל״ד

1) למגמות ותת המגמות

אלקטרוניקה	בניה	מכונות	כימיה
חשמל	אדריכלות	מיכון חקלאי	פלסטיקה
פיזיקה	דרכים	אווירונוטיקה	מזון
ביו הנדסה	מדידות (גיאודזיה)	תעשיה וניהול	הנדסאים מורים
מחשבים			

משך הלמודים:
א) למודי יום הנדסאים — שתי שנים 40 שעות בשבוע.
ב) למודי ערב הנדסאים — ארבע שנים.
ג) למודי צבירה — פעם פעמיים בשבוע לפי בחירה.
ד) למודי יום טכנאים — שנה מוגברת.
ה) למודי ערב טכנאים — שנתיים מוגברות.

הערות:
א) מתקבלים/ות בוגרי/ות י״ב תיכון לרבות בעלי תעודת בגרות אקסטרנית או בוגרי בתי ספר תיכוניים מקצועיים (רמה 4 שנתית).
ב) תלמידים/ות המשתתפים/ות בלמודי יום נהנים/ות מהלוואות מטעם משרד העבודה.
ג) חיילים/ות בשרות חובה הלומדים בכתות הערב מקבלים הנחה משכר למוד בשעור 50%.

2) לבתות קדם הנדסאים

כתות ערב חד שנתיות לבוגרי י״א כתות של בתי ספר תיכוניים ו/או מקצועיים.

3) לשם קבלת פרטים או הרשמה יש לפנות:
חיפה — (למודי יום וערב) מרכז ביה״ס בקמפוס ביה״ס בקרית־הטכניון. טלפון 233653
קבלת קהל כל יום בין 8.00—12.00 ובימים א׳, ג׳, ה׳ בין 16.00—18.00.
„אהל שרה״ — (עמק יזרעאל) (למודי אחה״צ וערב) מר י. להב. המועצה האזורית יזרעאל. אהל שרה, דואר נע יזרעאל טלפון 7—065/22956.
מדרשת רופין — (למודי יום בלבד) טלפון כפר יונה 053/98383
אילת — (למודי ערב בלבד מגמת הכנה) מהנדס א. באום, תמנע, מכרות הנחושת. טלפון 059/2121/2
נצרת — (למודי יום וערב בניה ומכונות וכן הכנה ערב) מהנדס סרדיי רח׳ 10/316 טלפון 065-54831
עמק הירדן (צמח) — (למודי אחרי הצהרים) מכללה אזורית עמק הירדן, צמח טלפון 067/50421
צפת — מר צ. כבורי, ביה״ס צמל צ״ש בלאוסילד טלפון 067/30284
תל חי — מר ח. אברהמי, המכללה האזורית טלפון 067/40969
עכו — (יד נתן) — איגבי ה. לוין, ביה״ס להנדסאים הקלאים דאר נע אשרת טלפון 04/910042

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל

המדור ללמודי חוץ

מודיע על הרשמה לקורסים להכשרה

אשר יתקיימו בשעות הערב בשנת הלימודים תשל״ד — 1973/74

בחיפה ובתל־אביב

ניהול
ניהול תעשייתי
ניהול הייצור
ניהול כח אדם
ניהול בתי מלון
ניהול תחזוקה
ניהול הבטוח (בת״א בלבד)
ניהול אספקה (בת״א בלבד)
ניהול שיווק (בת״א בלבד)
ניהול הדרכה ופיתוח (בת״א בלבד)
ניהול סחר חוץ (בת״א בלבד)
ניהול בקרת איכות (בת״א בלבד)
ניהול תחבורה מסחרית (בת״א בלבד)
ניהול נכסי מקרקעין (בת״א בלבד)
מתקדם לניהול מוסכים (בת״א בלבד)
מנהל בתי חולים (בת״א בלבד)
ניהול וארגון רשומות משרדיות (בחיפה בלבד)

מחשבים
הבנות למחשבים אלקטרוניים
מכתני מערכות למחשבים אלקטרוניים (בת״א בלבד)
הפעלת מערכות מחשבים (בחיפה בלבד)

תקשורת
ספרנות טכנית
מתקדם ליחסי ציבור
לימודי עתונאות (בת״א בלבד)
מתקדם לפרסומת (בת״א בלבד)
כתיבה טכנית (בת״א בלבד)
רדיו וטלויזיה — כבקיות השידור וההפקה (בת״א בלבד)

עיצוב ושרטוט
שרטוט בנין
שרטוט טכני והמכון חלקי מכונות גרפיקה
עיצוב פנים וריהוט (בת״א בלבד)
עיצוב המוצר (בת״א בלבד)
שרטוט בנין בהתמחות עיצוב פנים וריהוט (בחיפה בלבד)
שרטוט אלקטרוניקה (בחיפה בלבד)

צילום
צילום טכני מתקדם (שנה ב׳ וג׳ בת״א בלבד)

בטיחות בדרכים
קציני בטיחות בתעבורה
הנדסת תחבורה ותנועה (בת״א בלבד)

שמאות
שמאות רכב
תורת השמאות (בת״א בלבד)

הנדסה אזרחית
תאום ופקוח על הבצוע (בת״א בלבד)

הכשרת מורים
הכשרת מורים טכניים
השתלמות לדשין הוראה למהנדסים (בת״א בלבד)

חשמל
חשמלאים מוסמכים (בחיפה בלבד)
חשמלאים ראשיים (בחיפה בלבד)

פרטים והרשמה:
בחיפה: הטכניון, בנין ראשי, הדר הכרמל, טלפון 667818, 661151.
בתל־אביב: הטכניון, רחוב ליסין 14, טלפון 268126/7, 266992.

משרד העבודה
המרכז לעדכון טכנולוגי
בשיתוף
הטכניון מכון טכנולוגי לישראל
ובית הספר להנדסאים

מודיע על פתיחת הקורסים הבאים:

הקורס	מועד פתיחה	דמי לימוד
המתכת הקשה בעבוד השבבי	2.8.73	20 ל״י
תכנות מחשבים	15.8.73	180 ל״י

הערות:
1. הלימודים יתקיימו אחת לשבוע בשעות אחה״צ בקרית הטכניון.
2. ההרשמה מיד.
3. לשם קבלת פרטים נוספים נא לפנות לבית הספר להנדסאים (מבוגרים) טל׳ 233653.

יש לי עניין בדבר

מפלגת העבודה הישראלית — מפלגת הפועלים המאוחדת

המערך

אסיפות וכינוסים

יום שישי, כ' בתמוז תשל"ג, 20.7.73
חיפה, הדר הרצליה, במחוז מפלגת העבודה — בשעה 20.00 — עמנואל חסידוב
כרמיאל, בקולנוע, (עולי בריה"מ) — בשעה 20.30 — בני מרש"ק, יוסף אבידר
ניר דוד — בשעה 21.00 — יצחק רבין
רמת אליהו, בית נחמה (עולי בריה"מ) — בשעה 19.30 — יוסף יבנאי
יום שבת, כ"א בתמוז תשל"ג, 21.7.73
אכסאל — בשעה 18.00 — משה אברמוביץ
דימונה, במועדון מפ"ם (עולי אירן) — בשעה 20.00 — ראובן אילוז
הוד השרון (כנס פעילי עולים) — בשעה 10.00 — יצחק בן-אהרן, יהודה יהדין
חיפה, צור שלום — בשעה 20.00 — משה רכטמן
חיפה, בסניף מפ"ם (דוברי ספרדית) — בשעה 20.00 — מ. בראון, ש. גולדמן, מ. כמטן
ירושלים, במועצת הפועלים — בשעה 09.00 — סלים מועלם, יצחק שושני
עפולה, במועדון מפ"ם, גבעת המורה — בשעה 10.30 — שלמה רוזן
רמת אליהו, בהסתדרות (עולי רומניה) — בשעה 20.00 — פ. סגל, ר. סיטבין
תל-אביב, קרית שלום, במפלגת העבודה — בשעה 10.30 — דב בן-מאיר
יום ראשון, כ"ב בתמוז תשל"ג, 22.7.73
באר-שבע, במועדון מפלגת העבודה — בשעה 18.00 — אברהם עופר
בת-ים, בית שפרינצק (ערב ראיונות) — בשעה 20.00 — דב צמיר, עמוס דגני, שמואל טלר
חיפה, במחוז מפלגת העבודה (רכזי גושים) — בשעה 16.30 — י. אלמוגי, מ. ורמסן, מ. שחל
חיפה, קרית אליעזר, בהסתדרות (ערב ראיונות) — בשעה 20.00 — ח. גרוסמן, ד. הכהן, י. רפפורט
חיפה, גוש רכסים, בהסתדרות — בשעה 19.30 — משה שחל, יוסף קוזיקרו
חיפה, טירת הכרמל (יוצאי צפון אפריקה) — בשעה 19.00 — בוסון משה
חיפה, טירת הכרמל — בשעה 19.00 — משה עמר
חיפה, טירת הכרמל (בוגרי הנוער העובד) — בשעה 19.00 — אברהם שלמה
חיפה, טירת הכרמל — בשעה 19.00 — יצהל ברנר
חיפה, העיר המזרחית — בשעה 18.00 — י. סייג
חיפה, רמת ישי — בשעה 20.30 — נורית רוזנהויז
חיפה, קרית שמריהו (קליטה) — בשעה 20.00 — הינדה בורג
חיפה, במפלגת העבודה (אקדמאים) — בשעה 17.00 — ישראל גיל, דב דינור
חיפה, במועדון פועלי הבנין — בשעה 10.00 — אברהם המאירי
חיפה, קרית חיים, בהסתדרות (חקלאים) — בשעה 13.00 — ז. שושני, ק. ממיר
חיפה, במפלגת העבודה (פועלי בנין) — בשעה 18.00 — ח. פלכסר, י. גורדון, צ. רוטמן
חיפה, במפלגת העבודה (בנקים) — בשעה 19.30 — א. רייף, א. בורשטיין, א. בן-אריה
חיפה, במפלגת העבודה (איגוד מקצועי) — בשעה 09.00 — אורי אגמי
חיפה, קרית חיים מזרחית, בהסתדרות (פנסיונרים) — בשעה 17.00 — א. המאירי, מ. זהבי, ז. ברודצקי
חיפה, העיר המרכזית (פועלי דפוס) — בשעה 16.00 — י. מאירוביץ, מ. בוסון, א. שינטל
חיפה, נוה שאנן (פנסיונרים) — בשעה 19.00 — א. המאירי, מ. זהבי, ז. ברודצקי
חולון, במועדון מפ"ם — בשעה 20.00 — אריה יפה
יוקנעם, במועדון מפ"ם — בשעה 19.30 — דן וישנצר, דוד בן-חיים
ירושלים, במפלגת העבודה (דוברי אנגלית) — בשעה 20.00 — שלמה הלל, אברהם אביחי
ירושלים, מבשרת, במפלגת העבודה — בשעה 19.00 — אשר בן-שטרית, אלי מויאל
ירושלים, בקעה, במפלגת העבודה — בשעה 19.00 — אריה חפץ
כרמיאל, במועדון מפ"ם — בשעה 20.00 — רפל בנקלר
נצרת עלית, במועדון מפ"ם — בשעה 19.30 — א. זילוני
נצר סירני — בשעה 21.00 — חיים צדוק
נתניה, שכון דורה — בשעה 20.00 — יוסף לביא, ממר זיק
נתניה, מרכז — בשעה 20.00 — מרדכי גולן
פתח-תקוה, מועדון חנבאל (מורים וגננות) — בשעה 18.00 — לנה פינברג, אורה ברוך
רמת-גן — בשעה 20.00 — נתן פלד
רמת-גן, נחלת גנים, בהסתדרות — בשעה 20.00 — מרדכי ביבי
תל-אביב, במפלגת העבודה (כחון) — בשעה 19.00 — אברהם סגל, בן דוד
תל-אביב, במחוז מפלגת העבודה (עובדי גירוסטה) — בשעה 19.00 — מ. מגדל
תל-אביב, במחוז מפלגת העבודה (עובדי וקסהול) — בשעה 19.00 — ב. זהר
תל-אביב, במחוז מפלגת העבודה (פנסיונרים) — בשעה 18.00 — ש. שמינקפר, ג. בן-דוד, י. זליבנסקי
תל-אביב, במחוז מפלגת העבודה (פקידי עת"א) — בשעה 18.00 — י. גריגר, ת. קאופמן
יום שני, כ"ג בתמוז תשל"ג, 23.7.73
אור יהודה (צברה) — בשעה 17.30 — שלמה הלל
בת-ים, בסניף מפ"ם — בשעה 20.00 — אריה יפה
גבעתיים, בבית מגדלבלט — בשעה 20.00 — חיים ברלב
גבעת עדה, במועדון (עולי רומניה) — בשעה 20.00 — מ. ויסמן
חיפה, קרית ביאליק, בהסתדרות — בשעה 20.00 — ישראל קיסר
חיפה (פועלי דפוס) — בשעה 16.00 — י. מאירוביץ, מ. בוסון, י. שינטל
חיפה, קרית אליעזר, במפלגת העבודה — בשעה 20.00 — א. אגמי, מ. שרלב
חיפה (פנסיונרים) — בשעה 18.00 — מ. זהבי
חיפה, מחנה דוד, במפלגת העבודה (קליטה) — בשעה 19.30 — הינדה בורג, ב"צ רייפר
חיפה, מחנה דוד, בהסתדרות — בשעה 19.00 — משה מגן
ירושלים, במועדון מפ"ם — בשעה 19.30 — מאיר יערי
ירושלים, במפלגת העבודה (עובדי עץ) — בשעה 18.00 — א. סילוק, ש. אפרתי
ירושלים, עין רפה — בשעה 18.30 — ע. אוזלאי, י. כהן, י. הכימה
ירושלים, במפלגת העבודה (עובדי האוניברסיטה) — בשעה 19.30 — ה. קויפמן, א. כחילה, ע. סובול
ירושלים, מוסררה, במפלגת העבודה — בשעה 19.00 — עמנואל זיסמן
ירושלים, רמת אשכול, במפלגת העבודה — בשעה 20.00 — צבי רוזן
ירושלים, במפלגת העבודה — בשעה 08.15 — ע. זיסמן, נ. הרפז
ירושלים, במועדון מפ"ם (מוניציפאלי) — בשעה 18.30 — ברים גיורא
נתניה, שכון דורה — בשעה 20.00 — אנזלביץ דוד
נתניה, מרכז — בשעה 20.00 — שהר נתנאל
נתניה, שכון דורה — קבלנים — בשעה 20.00 — נפן דוד, יפה כץ
נתניה, סיטון ותיקים — בשעה 20.00 — בר-מנחם אברהם
צפת, במפלגת העבודה — בשעה 16.00 — פ. זינגר, י. השאי
שדרות, במפלגת העבודה (עולי בריה"מ) — בשעה 20.00 — יונתן יפרח, בני מרש"ק
תל-אביב, במחוז (פועלי תא יהלומים) — בשעה 19.30 — א. גרדשטיין, א. וסרצויג
תל-אביב, במפלגת העבודה (תא מוניות) — בשעה 19.00 — ש. שמינקפר, י. פתקלשטין, ש. פינגולד
תל-אביב, במפלגת העבודה (בנק הפועלים) — בשעה 16.30 — י. אביעד, ג. צביק
תל-אביב, בסניף מפ"ם — בשעה 19.30 — מאיר תלמי
תל-אביב, במפלגת העבודה (עובדי „דבר") — בשעה 19.00 — י. אביעד, י. פולישוק
תל-אביב, במפלגת העבודה (עובדי קופ"ח) — בשעה 19.30 — י. אביעד, מ. לברון
יום שלישי, כ"ד בתמוז תשל"ג, 24.7.73
אשדוד, במועדון מפ"ם — בשעה 20.00 — פנחס זינגר, הנינא תדיר
גדרה, במועדון מפ"ם — בשעה 19.30 — זאב סובין
הרצליה, בבית מפלגת העבודה — בשעה 19.30 — יצחק רבין
חיפה, במחוז מפלגת העבודה (קליטה) — בשעה 18.00 — נתן להב, הינדה בורג
חיפה, במחוז מפלגת העבודה (אקדמאים) — בשעה 18.00 — י. גיל, ד. דינור, מ. דיו
חיפה, בת גלים — בשעה 20.00 — אשר ליבלינג
חיפה, במחוז מפלגת העבודה (מכנאים) — בשעה 16.00 — א. אגמי, י. הלשטיין, מ. שובל
חיפה, במחוז מפלגת העבודה (עובדי מוסדות ההסתדרות) — בשעה 19.00 — מ. הורוביץ, י. קרן, מ. נור
ירושלים, ביערות הנופש (כנס מחוזי) — בשעה 08.30 — ש. הלל, מ. ברעם, א. אפרת, ד. אלוני
ירושלים, מבשרת, במפלגת העבודה — בשעה 19.00 — אלי מויאל, אשר בן-שטרית
ירושלים, מעוז ציון, במפלגת העבודה — בשעה 19.00 — צ. רוזן, נ. גבאי, צ. אברהם
נתניה, מרכז — בשעה 20.00 — דוד אנזלביץ
נתניה, מרכז — בשעה 20.00 — אברהם בר-מנחם
נתניה, רמת הרצל — בשעה 20.00 — שהר נתנאל
נתניה, מרכז — בשעה 20.00 — קלינגר ראובן
פתח-תקוה, בית זרובבל (עולי רומניה) — בשעה 20.00 — א. סובל
תל-אביב, יהדיו (פעילי עת"א) — בשעה 09.30 — ירוחם משל, אורי אלפרט
תל-אביב—יפו, במפלגת העבודה — בשעה 19.30 — ישראל קיסר
תל-אביב, מועדון בעלי מלאכה (כנס פעילים) — בשעה 19.30 — יוסף רונן
תל-אביב, כפר שלם, במפלגת העבודה (עולים) — בשעה 19.30 — אברהם סגל, מאיר פינס
תל-אביב, במחוז מפלגת העבודה (עובדי לשכת הכנס) — בשעה 17.30 — י. אביעד, ר. וינמן, י. פרליץ
תל-אביב, במחוז מפלגת העבודה (עובדי מטבחים) — בשעה 19.00 — י. אביעד, ש. להב, ב. אורן
יום רביעי, כ"ה בתמוז תשל"ג, 25.7.73
אור עקיבא, במועדון מפלגת העבודה (עולי רומניה) — בשעה 18.30 — מנחם אריאב
הדרה — בשעה 17.00 — נתן פלד
חיפה, במחוז מפלגת העבודה (בנק הפועלים) — בשעה 19.00 — א. אגמי, מ. גולדנר, א. בורשטין, ג. אורן
חיפה, במועדון העיוורים — בשעה 19.30 — משה מגן
מגדל העמק — בשעה 10.00 — יצחק בן-אהרן
נתניה — בשעה 16.00 — פנחס ספיר
נתניה (פנסיונרים) — בשעה 18.00 — יעקב מנדלסון
עפולה, בגרכזיה הפדגוגית — בשעה 17.00 — יצחק בן-אהרן
פתח-תקוה, בית שרת — בשעה 20.00 — יצחק רבין
תל-אביב, סירקין 26 (עולי אמל"ט) — בשעה 20.00 — דב צמיר, מאיר גולדנברג
תל-אביב, סניף א' — בשעה 20.00 — ראובן גבע
תל-אביב, במחוז מפלגת העבודה (תא קולנע) — בשעה 10.00 — א. סגל, א. לרר
תל-אביב, במחוז מפלגת העבודה (עובדי מתכת) — בשעה 19.00 — י. גלעדי, ע. שאבי
תל-אביב, במחוז מפלגת העבודה (עובדי מוסך) — בשעה 19.00 — מ. מגדל
תל-אביב, במחוז מפלגת העבודה (עובדי ביח"ר שניצקי) — בשעה 19.00 — ב. זהר
תל-אביב, במחוז מפלגת העבודה (אגודת צרכניה) — בשעה 19.30 — י. אביעד, ש. וולקן, ד. סוכצ'בסקי
תל-אביב, קרית שלום, מועדון מפ"ם — בשעה 20.00 — אריה יפה
יום חמישי, כ"ו בתמוז תשל"ג, 26.7.73
בית שאן, במועדון מפ"ם — בשעה 19.00 — א. אהיעזרא
מעיליה — בשעה 18.00 — י. חמים, מ. מזרחים
חיפה, מחנה דוד — בשעה 20.30 — שבח וייס
חיפה, במחוז מפלגת העבודה (איגוד מקצועי) — בשעה 18.00 — ש. גרויזברג, א. בורשטין
חיפה, במחוז מפלגת העבודה (קליטה — דוברי אנגלית) — בשעה 20.30 — פמלה קפלן, סדים ג'וברן
ירושלים, אבו גוש — בשעה 15.00 — כרמלה לין, פרלה פרס
ירושלים, במפלגת העבודה (המדפיס הממשלתי) — בשעה 18.00 — חוה בוטון
ירושלים, כשו ציון, במפלגת העבודה — בשעה 20.00 — דוד אילון
ירושלים, מרכז העיר, במפלגת העבודה — בשעה 18.30 — עקיבא אזולאי

תל-אביב, יהדיו (מועצת מחוז האיחוד) — בשעה 11.00 — אהרן ידלין
תל-אביב, באולם „אוהל" (כנס מטות ארגון) — בשעה 18.00 — יהושע רבינוביץ
תל-אביב, במחוז מפלגת העבודה (תא הלבשה) — בשעה 19.00 — א. סגל, י. שליצקר, י. גרטמן, מאלי
תל-אביב, במחוז מפלגת העבודה (עובדי צה"ל) — בשעה 18.30 — ברל פרימר

מטה הדור הצעיר

יום שישי, כ' בתמוז תשל"ג, 20.7.73
אשדוד, בית סגל — בשעה 21.30 — יוסי כהן
תל-אביב, שכ' התקוה, מועדון מפ"ם — בשעה 20.00 — משה מזרחי
יום שבת, כ"א בתמוז תשל"ג, 21.7.73
אשדוד, במפלגת העבודה — בשעה 10.30 — יוסי כהן, שמואל נגר
חדרה, במפלגת העבודה — בשעה 20.30 — ש. צבע, ח. דרור
ראש-העין, סניף המשמרת — בשעה 20.00 — נפתלי סעדי
יום ראשון, כ"ב בתמוז תשל"ג, 22.7.73
אשדוד (חוג בית) — בשעה 20.00 — דהן דוד, יוסי כהן
אשדוד (חוג בית) — בשעה 20.30 — שמואל משה
חדרה, בגבעת אולגה (חוג בית) — בשעה 19.30 — י. לוי, א. זנזורי
חיפה, עיר מרכזית, במפלגת העבודה — בשעה 19.00 — יעקב ערב, עדנה יונג
חיפה, טירת הכרמל, בהסתדרות — בשעה 19.00 — אורי אריאלי
חיפה, שכ' ביאליק (חוג בית) — בשעה 19.00 — י. בן-נון
חיפה, ק. שפרינצק (סטודנטים) — בשעה 20.00 — משה ורטמן
ירושלים, במפלגת העבודה — בשעה 19.00 — צ. רוזן, ח. קמחי, י. לקט
ירושלים, במפלגת העבודה — בשעה 18.00 — חיים קמחי, אריה הס
מגדל העמק, במפלגת העבודה — בשעה 20.00 — צבי אלדורטי
מועצה אזורית מבועים (כנס אזורי) — בשעה 20.30 — לובה אליאב, אהרן אוזן
פתח-תקוה, בסניף מפ"ם — בשעה 20.00 — א. קורן
צפת, במפלגת העבודה — בשעה 19.30 — ג. רענן, ד. מרגלית, י. שחם
קרית שמונה, סניף מפ"ם — בשעה 20.00 — צבי צחורי
ראש העין, שכ' ה' (חוג בית) — בשעה 19.30 — ג. סעדי, א. נגר
יום שני, כ"ג בתמוז תשל"ג, 23.7.73
חדרה, גבעת אולגה (חוג בית) — בשעה 20.00 — נשר שלמה
חיפה, הדר גולומב — סניף המשמרת — בשעה 19.30 — ע. דור, ש. שחף, ד. גיא
חיפה, ק. מוצקין, במפלגת העבודה — בשעה 20.00 — ע. שקו, ש. שילוה
חיפה, נווה שאנן — בשעה 20.00 — ג. גילאון
חיפה, טירת הכרמל, במפלגת העבודה — בשעה 18.30 — י. סייג
חיפה, ק. אתא, במפלגת העבודה — בשעה 19.00 — ראובן קרוב
חיפה, ק. טבעון (סטודנטים) — בשעה 20.00 — שבה וייס
ירושלים, במפלגת העבודה (עובדי מדינה) — בשעה 19.00 — אריה הס
ירושלים, במפלגת העבודה (הסוכנות היהודית) — בשעה 19.30 — הגי אפרת
נהריה, במפלגת העבודה — בשעה 19.30 — אבי ניר
רמת-גן, מועדון המשמרת — בשעה 20.00 — אבי אופק
רמת-גן, מועדון הנוער העובד — בשעה 20.00 — גרשון ריבלין
יום שלישי, כ"ד בתמוז תשל"ג, 24.7.73
אשדוד, בית סגל — בשעה 20.30 — יוסי כהן
חיפה, טירת הכרמל (חוג בית) — בשעה 19.00 — שלמה אברהם
חיפה, מחנה דוד — בשעה 19.00 — י. סייג, א. גוזלן
חיפה, מועדון המשמרת (סטודנטים) — בשעה 19.00 — יחיאל לקט
חיפה, מועדון המשמרת — בשעה 19.00 — י. לקט, י. ערך
ירושלים, במפלגת העבודה (עובדי עיריה) — בשעה 19.00 — חיים קמחי
מגן — בשעה 21.00 — א. קורן
נס-ציונה, מועצת הפועלים — בשעה 10.00 — ש. בהם, ג. רענן, י. שחם, ש. תנעמי
צפת, סניף מפ"ם — בשעה 20.00 — אברהם אהיעזרא
קרית מלאכי, במפלגת העבודה — בשעה 14.30 — ש. בהם, ג. רענן, י. שחם, ש. תנעמי
ראש העין, שכ' ג' (חוג בית) — בשעה 19.30 — ג. סעדי
רמת-גן, סלמה ג' (חוג בית) — בשעה 19.30 — יוני נוקד
רשפים — בשעה 20.00 — ג. סולן
ראשון-לציון, במפלגת העבודה — בשעה 09.00 — ש. בהם, ג. רענן, י. שחם, ש. תנעמי
רחובות, במפלגת העבודה — בשעה 12.30 — ש. בהם, ג. רענן, י. שחם, ש. תנעמי
רמלה, במפלגת העבודה — בשעה 17.00 — ש. בהם, ג. רענן, י. שחם, ש. תנעמי
תל-אביב, סניף מפ"ם — בשעה 20.30 — משה מזרחי
יום רביעי, כ"ה בתמוז תשל"ג, 25.7.73
אשדוד (חוג בית) — בשעה 19.00 — דינה רום
חדרה, במפלגת העבודה — בשעה 19.30 — אשר זנזורי
חיפה, גוש נשר, במועדון המשמרת — בשעה 19.00 — י. ערך, ד. גיא
חיפה, בית הנוער העובד — בשעה 19.30 — א. אגמון, י. זליג
ירושלים, במפלגת העבודה — בשעה 17.30 — י. לקט, א. הס
ירושלים, במפלגת העבודה (מטה החוץ) — בשעה 11.00 — י. לקט, א. קולב
ירושלים, במפלגת העבודה (מלאכה והתעשיה) — בשעה 19.00 — שמואל בן שעיה
עין השופט — בשעה 21.00 — יהודית גלבוע
יום חמישי, כ"ו בתמוז תשל"ג, 26.7.73
אשדוד, בית סגל — בשעה 20.00 — כהן לאון, יורם עמרם
בית שמש, סניף המשמרת — בשעה 19.00 — אלברט אוחיון
הרצליה, במפלגת העבודה — בשעה 18.30 — שמחה לנגר, ישראל הן
חיפה, ק. שפרינצק — בשעה 20.00 — מ. קנדל, ה. בן-חיים
חיפה, עיר מזרחית, במפלגת העבודה — בשעה 19.00 — יעקב גיורי
חיפה, טירת הכרמל — בשעה 19.00 — שלמה אברהם
חיפה, במפלגת העבודה — בשעה 18.30 — י. בן-נון
חיפה, במושבה הגרמנית — בשעה 20.00 — יצהרי יהואל
ירושלים (חוג בית) — בשעה 20.30 — ג. סולן
מגידו, חוגי בית — בשעה 21.00 — אפרים זילוני
נתניה, חוגי בית — בשעה 20.00 — ג. לב, ע. אבל, מ. ויינקו, א. ברכהם, ג. שחר, ד. מנדלבוים
ראש העין, במפלגת העבודה — בשעה 19.30 — ג. סעדי, א. נגר
רמת-גן (חוג בית) — בשעה 20.00 — אבי אופק

חוגי בית

יום שישי, כ' בתמוז תשל"ג, 20.7.73
בת-ים — בשעה 20.30 — מנחם רוטשילד
בת-ים (דוברי רוסית) — בשעה 20.00 — אברהם כהן
בת-ים — בשעה 20.00 — שמואל בלר
בת-ים — בשעה 20.00 — ז. קרפקי
חיפה — בשעה 19.00 — א. בארי
כרמיאל (עולי אמל"ט) — בשעה 20.30 — יוסף קריים
נצרת עלית (עולי אמל"ט — בספרדית) — בשעה 20.00 — יעקב הורוביץ
פתח-תקוה — בשעה 20.00 — פנחס הגין
יום שבת, כ"א בתמוז תשל"ג, 21.7.73
בת-ים — בשעה 20.00 — אהוד קנמון
חיפה (עולים) — בשעה 20.00 — א. ליבלינג, ש. גולדמן, מ. בוסון
חיפה, צור שלום, שיכון ב' — בשעה 19.30 — י. כמטן
פתח-תקוה, גני תקוה — בשעה 17.00 — יעקב הדסי
תל-אביב (עובדי עיריה) — בשעה 19.30 — אבא אבן
יום ראשון, כ"ב בתמוז תשל"ג, 22.7.73
חולון (עולי רומניה) — בשעה 20.00 — א. סובל
חיפה (עולים) — בשעה 20.00 — נתן להב
פתח-תקוה, כפריה — בשעה 20.00 — משה פרנס, יהודה ארז
פתח-תקוה (עולים) — בשעה 20.00 — מ. הגוין, א. פרידמן, ה. רמתי
פתח-תקוה, מחנה יהודה — בשעה 20.00 — יהודה שמעוני
פתח-תקוה, רמת ורבר (עולי בבל) — בשעה 20.00 — מנשה זיו
רמת-גן — בשעה 20.00 — אברהם אהיעזרא
רמת-גן, רמת עמידר — בשעה 20.00 — שולמית בן-מאיר
רמת-גן, 4 חוגי בית טלביזיוניים
תל-אביב—יפו — בשעה 19.00 — י. אבישי
תל-אביב, גבעת עליה — בשעה 19.30 — נביב בכר
תל-אביב (יוצאי תימן) — בשעה 19.30 — יעקב זגה
תל-אביב, רמת-אביב — בשעה 19.30 — אורי אלפרט
יום שני, כ"ג בתמוז תשל"ג, 23.7.73
בת-ים — בשעה 20.00 — חיים אישרי
בת-ים — בשעה 20.00 — שבירם יצחק
בת-ים — בשעה 20.00 — ביגשטוק שלמה
חיפה, מחנה דוד — בשעה 19.00 — ברוך שינגרוב
חיפה, מחנה דוד — בשעה 19.00 — משה מגן
חיפה, נוה-שאנן — בשעה 20.00 — משה מגן
חיפה, נוה שאנן — בשעה 20.00 — שלמה והב
הוד (עולי רומניה) — בשעה 20.00 — זאב בסטרנסקי
פתח-תקוה, קרית מטלון — בשעה 19.30 — חיים זבאי
קרית-גת — בשעה 19.30 — א. ברושי, מ. אדמתי
רמת-גן—גבעתיים — בשעה 19.00 — למיק דרורי
רמת-גן — בשעה 19.00 — נחום פישלוב
רמת-גן, 4 חוגי בית טלביזיוניים
תל-אביב—יפו (עולים) — בשעה 19.30 — ויקטור שם טוב
תל-אביב, סניף א' — בשעה 19.30 — דב בן-מאיר
תל-אביב, רמת-אביב — בשעה 19.30 — ברל פרימר
תל-אביב, גבעת עליה (עולים) — בשעה 19.30 — צבי ארצי
תל-אביב, גבעת עליה — בשעה 19.30 — יהושע כצמן
תל-אביב — קרית שלום — בשעה 19.30 — אהרן פרבר
תל-אביב, קרית שלום — בשעה 19.30 — י. דורון
תל-אביב, קרית שלום — בשעה 19.30 — יעקב זגה
תל-אביב, קרית שלום — בשעה 19.30 — יעקב מנדלסון
תל-אביב, תל ברוך — בשעה 20.00 — ברוך אביבי
יום שלישי, כ"ד בתמוז תשל"ג, 24.7.73
בת-ים — בשעה 20.00 — ביקי סולומוביץ
בת-ים — בשעה 20.00 — שלמה בן-מרדכי

חוגי בית

הוד השרון, נוה נאמן — בשעה 19.30 — א. שמעוני
חיפה, קרית אתא — בשעה 18.30 — משה עמר
חיפה — בשעה 18.30 — יוסף תמים
חיפה, בת-גלים — בשעה 20.00 — אשר ליבלינג
חיפה, נוה שאנן — בשעה 20.00 — מיכאל למברגר
ירושלים — בשעה 19.30 — דוד כהן
פתח-תקוה, גני תקוה — בשעה 19.30 — דוד טבצ'ניק
פתח-תקוה, שעריה, שיכון עממי — בשעה 19.00 — דוד לוי, יהודה ארז
רמת-גן—גבעתיים — בשעה 19.30 — י. לבן
תל-אביב, גבעת עליה (עולים) — בשעה 19.30 — שרגא קנטור
תל-אביב, מעוז אביב — בשעה 20.00 — אהרן ויצמן
תל-אביב, גבעת עליה — בשעה 19.30 — ישעיהו קלוגר, משה מילים
תל-אביב, בבית שטורמן, יום עיון לפועלי מחוז — בשעה 10.00 — יצחק כרמל, רפי לוי, משה שדה, פנחס מלי
תל-אביב, יד־אליהו — בשעה 19.30 — יעקב מנדלסון
תל-אביב, כרם התימנים — בשעה 19.30 — יעקב זאגה
תל-אביב, בתנופה יום עיון ללומדים בהכשרה מקצועית — אריה לוטן, צבי טוקר
יום רביעי, כ"ה בתמוז תשל"ג, 25.7.73
בת-ים — בשעה 20.30 — שמואל טלר
חיפה, קרית חיים (פנסיונרים) — בשעה 19.30 — אוני ארביבי
קרית גת — בשעה 19.30 — א. ברושי, מ. אדמתי
רמת-גן—גבעתיים — בשעה 19.30 — דניאל בן-מאיר
תל-אביב, רמת-אביב — בשעה 19.30 — אבא אבן
תל-אביב, סניף ב' — בשעה 20.00 — אהרן יריב
תל-אביב—יפו — בשעה 19.30 — אליעזר פפו
תל-אביב, גבעת עליה — בשעה 19.30 — אהרן פרבר
תל-אביב, גבעת עליה (עולים) — בשעה 19.30 — בני בוזקר
יום חמישי, כ"ו בתמוז תשל"ג, 26.7.73
אור יהודה (עולי רומניה) — בשעה 19.00 — ז. ויטנר
חיפה, העיר התחתית — בשעה 20.00 — שלום חולבסקי
חיפה, כפר סמיר — בשעה 20.00 — פתיה עבוד
נצרת — בשעה 19.30 — ע. ע. זועבי
עפולה — 4 חוגי בית טלביזיוניים
פתח-תקוה (עולי רומניה) — בשעה 20.00 — פרנס משה
פתח-תקוה (עולי רומניה) — בשעה 20.00 — י. רוזנברג
פתח-תקוה, עמישב — בשעה 20.00 — א. פרידמן, ד. קוסקס
תל-אביב, רמת החייל — בשעה 20.30 — ויקטור שם-טוב
תל-אביב—יפו (עולים) — בשעה 19.15 — אהרן יריב
תל-אביב — רמת־אביב — בשעה 19.30 — צבי דינשטיין
תל-אביב, גבעת עליה (עולים) — בשעה 19.15 — עדי יפה
תל-אביב, גבעת עליה (עולים) — בשעה 19.30 — יהושע כצמן

מחלקת חברות

יום ראשון, כ"ב בתמוז תשל"ג, 22.7.73
חדרה, במפלגת העבודה (פעילות) — בשעה 18.30 — רחל וינר—פרידמן
חולון, במפלגת העבודה (פעילות) — בשעה 18.00 — עליזה תמיר
ירושלים, במחוז (פעילות) — בשעה 18.00 — צ. רוזן, א. כרמון, ת. בק
נתניה, שיכון אזורים — בשעה 20.00 — פסח פקטש
פתח-תקוה, מועדון חנבאל (עוזרות לגננות) — בשעה 19.30 — לנה פינברג, אורה ברוך
תל-אביב, במחוז (עובדי הסוכנות) — בשעה 19.00 — ג. אקהויז, ג. לויתן
יום שני, כ"ג בתמוז תשל"ג, 23.7.73
אשדוד, במפלגת העבודה (פעילות) — בשעה 18.00 — עליזה תמיר
זכרון-יעקב, שיכון דרום — בשעה 20.00 — כרמלה ברנר
ירושלים (חוג בית) — בשעה 20.30 — עדי יפה
לוד, במפלגת העבודה — בשעה 19.30 — אלקה הלר
תל-אביב, במחוז (תא העבודה השכירה) — בשעה 19.00 — ג. אקהויז, ג. לויתן, ת. רוזנבוים
יום שלישי, כ"ד בתמוז תשל"ג, 24.7.73
בנימינה — גבעת עדה, בקיבוץ עין־השופט (יום עיון) — בשעה 10.00 — רות הקפין
חיפה, בת־גלים (העובדת השכירה) — בשעה 20.00 — אסתר כהן
לוד, בירושלים (יום עיון) — בשעה 10.00 — עדה פינברג—סירני
נהורה — בשעה 20.00 — ברכה גמליאלי
פתח-תקוה, במועדון יחיו — בשעה 19.30 — גאולה חבקין
רחובות, זרנוגה — בשעה 20.00 — אורת גז
יום רביעי, כ"ה בתמוז תשל"ג, 25.7.73
אשקלון, במפלגת העבודה (פעילות) — בשעה 18.00 — עליזה תמיר
חדרה, נחליאל — בשעה 20.15 — ברכה גמליאלי
רחובות, סיטון ותיקים — בשעה 20.00 — רות ביבי
יום חמישי, כ"ו בתמוז תשל"ג, 26.7.73
חיפה, במחוז מפלגת העבודה (גננות ועובדות מוסדות א.א.ע.) — בשעה 18.00 — טובה בד-דב, זהבה ברוצקי
ירושלים (שכירות, עובדות מדינה, א.א.ע.) — בשעה 19.30 — אסקה כרמון, תקוה בק
ירושלים, במחוז (חברות מושבים מהאזור) — בשעה 17.00 — ב. גמליאלי, מ. א. רב, מ. פיליס
מגדל-העמק, במפלגת העבודה — בשעה 18.00 — עליזה תמיר
עמקה—אחיהוד, בירושלים (יום עיון) — בשעה 10.00 — צ. רוזן, ש. זיכמן, ש. לביא
תל-אביב (עובדות קופ"ח) — בשעה 18.00 — חנה רוזנבאום, מרים אביגדורי

מושבים

יום ראשון, כ"ב בתמוז תשל"ג, 22.7.73
באר-טוביה — בשעה 20.30 — עוזי פינרמן
גנתון — בשעה 20.30 — צ. קליבנסקי
כפר זכריה — בשעה 18.00 — י. זכאי, ז. עיני, ב. כהן, ד. דוד
עגור — בשעה 20.00 — י. זכאי, ז. עיני, ב. כהן, ד. דוד
רמות מאיר — בשעה 19.00 — אברהם זילברברג, אורת גז
יום שני, כ"ג בתמוז תשל"ג, 23.7.73
תל-אביב (עובדי ציבור במושבים) — בשעה 10.00 — אברהם זילברברג
יום שלישי, כ"ד בתמוז תשל"ג, 24.7.73
יעבץ (חוג בית) — בשעה 20.00 — נסים זווילי
כפר ויתקין — בשעה 20.30 — עוזי פינרמן
לוזית — בשעה 18.00 — י. זכאי, ד. דוד, ב. כהן, ז. עיני
צפרירים — בשעה 20.00 — י. זכאי, ד. דוד, ב. כהן, ז. עיני
יום רביעי, כ"ה בתמוז תשל"ג, 25.7.73
גליה — כפר הנגיד — בשעה 20.00 — ויקטור שם-טוב
יום חמישי, כ"ו בתמוז תשל"ג, 26.7.73
באר-טוביה, במועצה האזורית (ראשי מועצות אזוריות) — בשעה 13.30 — אברהם זילברברג
בקוע — בשעה 20.00 — י. זכאי, ז. עיני, ד. דוד, ב. כהן
צפרון — בשעה 18.00 — י. זכאי, ז. עיני, ד. דוד, ב. כהן
תל-אביב (פעילות במושבים) — בשעה 10.00 — אברהם זילברברג

ימי עיון

יום שישי, כ' בתמוז תשל"ג, 20.7.73
אחיהוד (עולי אירן) — בשעה 16.00 — מ. זר, ש. סמנטוב, צ. רוקני
גבעת חביבה (פועלים ערבים) — בשעה 18.30 — י. חמים, א. בארי, ע. ע. זועבי
גבעת חביבה (בנות ערביות) — בשעה 18.30 — י. דורי, ס. הורי, י. פורת, א. בנה
תל-אביב, בעיר — בשעה 20.00 — א. ברקת, ג. דהן, ש. מנשה, מ. אשד
יום שבת, כ"א בתמוז תשל"ג, 21.7.73
חיפה, בבית שמר (עולים) — בשעה 10.30 — מאיר תלמי, דוד כהן
חיפה, בטבריה (ועדי עובדים) — בשעה 08.00 — יצחק סיגואני, בני רז
חיפה, במועדון פועלי בנין (פועלי בנין ערבים) — בשעה 08.30 — ס. ג'וברא, י. יהושע, פ. עבוד, י. גורדון
נצרת עלית, בהסתדרות (עולי רומניה) — בשעה 10.30 — מנחם אריאב
רמת-גן—גבעתיים, בקיבוץ השנן (פועלי מתכת) — בשעה 09.00 — י. לבן, א. ברנשטיין
תל-אביב, בבית ברל (עובדי תנובה) — בשעה 08.00 — מ. כרמל, ב. שני, ג. סגל
תל-אביב, ביחדיו (צעירים מיפו) — בשעה 08.00 — י. שריד, ר. לוי, ד. מכבה
תל-אביב, ב„בית עבר" (עולים דוברי רוסית) — בשעה 09.00 — ר. לויתן, א. כהן, מ. פלטניקוב
תל-אביב, בנתניה (עולי בבל) — בשעה 09.00 — ב. פרימר, ד. פתל, ה. כהן
תל-אביב, בירושלים (עובדי מספנות) — בשעה 09.00 — ס. מועלם, י. שושני, י. בן-אברהם
תל-אביב, בבית־ברל (תאי כהנה, מס הכנסה) — בשעה 09.00 — ח. גרטמלר, מ. שמינקלפר, מ. שדה, ש. בינה
תל-אביב, בגבעת חביבה (עובדי מתכת) — בשעה 09.00 — י. מנדלסון, מ. ורבין, י. גלעדי
יום שני, כ"ג בתמוז תשל"ג, 23.7.73
ירושלים, בהר הצופים (פועלי דפוס) — בשעה 09.00 — י. אברהם, ח. גדלוב
יום שלישי, כ"ד בתמוז תשל"ג, 24.7.73
תל-אביב, בירושלים (עובדי זאר תנועה) — בשעה 09.00 — ש. שמינקפר, ש. ברין, מ. פינס
תל-אביב, בבית שטורמן (עובדי „גוטקס") — בשעה 09.00 — ר. לוי, מ. שדה, פ. מלי
תל-אביב, בתנופה (הכשרה מקצועית) — בשעה 09.00 — א. לוטן, ד. טוקר

השתלמויות פוליטיות

יום שישי, 20.7
באחיהוד, יוצאי פרס („ארצי") — עליה, קליטה — בשעה 18.00
יום שבת, 21.7
באחיהוד, עולי דרום אפריקה מפתח־תקוה, בלדינג, בשעה 09.00 — החברה הישראלית, ההסתדרות
בבית ברל, נבחרים מרעננה ובאר־שבע, בשעה 09.00 — כלכלה, ההסתדרות
במרכז הנופש יערות ירושלים, פעילים מרמת גן ורחובות, בשעה 09.00 — ההסתדרות, כלכלה
בבית הבראה בנתניה, פעילים מנתניה, בשעה 09.00 — מוניציפלי, ההסתדרות
יום שלישי, 24.7
בבית ברל, עולים מגרוזיה, בשעה 10.30 — ההסתדרות, אזרחות
בנצרת, מיעוטים, פעילים מהצפון, בשעה 10.00 — השתלמות בשיטת טלביזיה במעגל סגור
יום רביעי, 25.7
עכו, מיעוטים, פעילים מאיזור חיפה, בשעה 10.00 — השתלמות בשיטת טלביזיה במעגל סגור